

رشید جلیا مرد فراموش
شده

در نمایشگاه هنری هفته گذشت

دو هنرمند پیرامون هنر صحبت نمودند

شماره ۴۰-۴۱

در محفلی که بمناسبت انتخاب دختران برگزیده سال در هوتل
انترکانتی ننتال برگزار شد پنج دختر بچیت دختران برگزیده انتخاب
و معرفی شدند

حمید اعتمادی

هنرمندی که میگوید اصلا
سازمان سازاست بسیاری
از سرایندگان ما شعرا
نادرست میخوانند که این
دشنام است به شاعر اهانت
است به شاعر.
(ص ۱۰)

زیاروی از کشور روم

بزرگترین تشنگی هارا
فرومی نشانند

کوکا کولا وفانتای
ساخت افغانستان

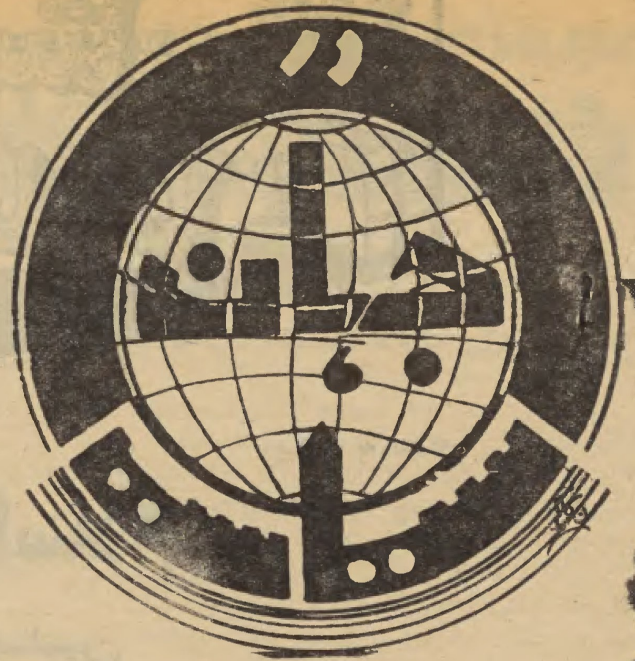
دستفیلدین لودین کتابتون
کتاب پر لپسي تنظیمه

CAM
CORPORATION

شرکت سهامی تیر و آید که گاهه آید به... منبع مشروبات غیر الکلی

شماره نیر

کسینجر و لید کتو در جستجوی فارمولی برای حل معضله ویتنام

محافل سیاسی واشنگتن در مورد مذاکرات سری لید کتو و کسینجر هفته گذشته در پاریس از سر گرفته شد خوش بینی نشان می دهند و عقیده دارند که این دور مذاکرات آنها انفاذ متارکه را در ویتنام نزدیک تر خواهد ساخت .

هنری کسینجر مشاور رئیس جمهور نکسن قبلا در نتیجه یک سلسله مذاکرات با نمایندگان ویتنام شمالی روی یک پیمان ده فقره به توافق رسید ، پیمانی که قبل از تصویب از طرف امریکا بر آن خط بطلان کشیده شد و در جریان مذاکرات فعلی طرفین می کوشند از سر روی آن بحث نمایند .

اینکه امریکا نتوانست موافقت نامه حاصله را با هانوی امضا کند نتیجه مخالفت ویتنام جنوبی بامتن آن بود ، در این پیمان در باره عقب رفتن قوای ویتنام شمالی از جنوب تذکری داده نشده صرف یکنوع تفاهم شفاهی حاصل شده بود که عده ای از این قوا به ویتنام

شمالی فرا خوانده شوند ، در این صورت ادعای ویتنام شمالی تأیید شده بود که اصلا قوای آن در ویتنام جنوبی وجود ندارد در حالیکه ویتنام جنوبی اصرار دارد هانوی طور کسبی تعهد نماید که تمام قوای خود را از جنوب عقب کشد .

چنین معلوم میشود که یکی از مباحثات کنونی کسینجر با لید کتو پیدا کردن فارمولی است در زمینه که طرف قبول سیگون و هانوی باشد ، آنها همچنان روی این مطالبه ویتنام جنوبی مذاکره میکنند که منطقه غیر نظامی پا یید احیا شود ، چنین فهمیده شده که این سوال مهم حل گردیده و منطقه غیر نظامی به حیث یک ساحه عایق بین دو ویتنام حفظ خواهد شد .

یکی از موضوعات دیگر که امریکا و ویتنام شمالی باید برای آن راه حلی بیابند این است که آیا ایجاب می کند حکومت سیگون تمام مجبوسین سیاسی ویتکانگ هاروا سازد ؟ شاید برای این مسئله هم راه

حل پیدا شود زیرا امریکا ما یل است اسیران جنگی آن کشور از ویتنام شمالی هر چه زود تر رها شوند و هانوی در برابر این اقدام از امریکا امتیازی نخواهد گرفت و از طریق امریکا بر سیگون فشار خواهد آورد که اسیران ویتکانگ را رها سازد اما مشکل اینجا ست که رهائهی مجبوسین مجبوسین سیاسی ویتکانگ برای رئیس جمهور وانتیو درد سری ایجاد خواهد کرد و مو قفوی را بین مردم ویتنام جنوبی متزلزل خواهد ساخت .

روی همین اختلافات اساسی و یک سلسله اعتراضات دیگر بود که وانتیو رئیس جمهور ویتنام جنوبی چندی قبل فودک نماینده مخصوص خود را نزد ریچارد نکسن رئیس جمهور امریکا فرستاد .

چنین فهمیده شده که رئیس جمهور نکسن و کسینجر این توافق را معقول دانسته و از طریق فودک وانتیو را تشویق کردند تا آن را بپذیرد ، به عقیده آنها این پیمان چانس خوبی را برای رژیم فعلی سیگون میسر می سازد که بتواند در مقابل فشار ویتنام شمالی ایستادگی کند اما وانتیو که بقای سیاسی خود را در معرض خطر دیده تاکنون به شرایطش در مورد پیمان واشنگتن ، هانوی اصرار دارد .

چنین فهمیده شده که ریچارد نکسن حتی ملاقات با وانتیو را قبل از حصول موافقت نامه رد کرده و برای حکومت سیگون اخطار داده شده که اگر به مخالفت خود ادامه بدهد شاید کانگرس امریکا دیگر کمک های آن کشور را به ویتنام جنوبی تصویب نکند .

واشنگتن چنین احساس میکند

که تقاضای افکار عامه جهان برای توقف خون ریزی در ویتنام آن قدر زیاد است که تیویش از این در برابر آن مقاومت نخواهد توانست و تن به مصالحه خواهد داد .

در صورتیکه وی و همکارانش مصالحه را قبول نمایند باید جنگ را ادامه دهند اما پیکار چندین ساله در ویتنام نشان داده که از راه نظامی هیچ شکل حل شده نمی تواند و آیا ویتنام جنوبی آنها در صورتیکه کمک های مالی و حمایت

هوائی امریکا از آن سلب شود قدرت مقاومت را در برابر نیروی ویتکانگ و قوای ویتنام شمالی خواهد داشت ؟

گرچه از خلال بیانیه ها ی وانتیو چنین معلوم میشود که هنوز هم می کوشد توافق واشنگتن و هانوی را برهم زند اما به عقیده بسیاری از سیاست مداران این تلاشها ی بی به جایی نخواهد رسید و جزا امید ی ثمری نخواهد داشت .

آنها می گویند اکنون وقت متارکه و برقراری صلح در ویتنام فرا رسیده و ویتنام جنوبی به شخص ضرورت دارد که مبارزه را در جهت سیاسی نیکو باند و بتواند ویتنام جنوبی را بعد از انفاذ متارکه اداره نماید .

باز هم شاید به امریکا ارتباط نباشد که به تیو در آینده فشار خواهد آورد که توافق بین واشنگتن

و هانوی را بپذیرد و یا اینکه به وی همچنان موقع خواهد داد با چنین اعتراضات و مخالفت جنگ و خون ریزی را در ویتنام ادامه دهد .

محمد حسین نهضت

پیوسته به گذشته

رمز پیروزی اسلام

وعلل سقوط مسلمین

و به اتفاق اهل تحقیق این کار مشکل را به آسانی انجام داد.

از جمله مستشرقینی که به این موفقیت اسلام اعتراف کرده یکی گوستاو لوبون فرانسوی است اومی گوید اسلام افتخارات فردی و امتیاز است نژادی را ملغی کرد و بایلی متهاجم عرب را که از هر جهت نفار فکری و تفاهم اجتماعی را از دست داده بودند و دایم در جدال و قتال می زیستند تحت کلمه واحد جمع کرد و دل‌های این‌ها را با رشته قانون و تعلیمات عالی دینی بهم پیوند داد و این رشته اتصال به حدی متین و محکم است که اگر مسلمانان به آن متمسک شوند بهر زبانی که سخن بگویند و از هر نژادی که باشند و بهر مکانی زندگی کنند نسبت به یک دیگر اجنبی نیستند مثلاً یک نفر مسلمان چینی برای اینکه مسلمان است در تمام کشور های اسلامی همان حق را دارد که یک تن عرب بومی در کشورش دارد و این است.

یکی از این مستشرقین به نام (سرتوماس دارنولد) است او و قتی در باره علل پیشرفت سریع اسلام و پیروز یهای مسلمانان بر حکومت مقتدر ساسانی تماس می گیرد می نویسد اسلام با تبعیضات زبانی و نژادی مخالفت کرد و این دین ساده و سهله به مردم مساوات کامل داد و قانون را بلا استثنا و باره همه جاری ساخت.

پایدارد
ژولود

او نوشته است اسلام این مبارزه را علیه اختلافات طبقاتی به شدت نام آغاز کرد و باکمال موفقیت به انجام رسانید شیخ محمد مدعیده مفتی اسبق مصر میگوید اختلافات بشر بر دو قسم است یکی طبیعی است و آن امری است لازمی و خارج از قدرت ما فعل و ترک آن برای ما تکلیف ما لایطاق است هیچ قدرت بشری نمی تواند مساواتی ایجاد کند که تمام مردم یک نوع فکر کنند یک حقیقت را درک نمایند دو برادر از یک پدر و مادر اند شاگرد یک مدرسه و یک معلم پرورده یک محیط اما در فکر متضاد دارند و در یک سطح و سوره نیستند این اختلاف طبیعی است و بدون آن نظم اجتماع مختل و جامعه فلج است هر که در مقام رفع این اختلاف بر آید ناکام و ناموفق است ممکن نیست همه مردم بو علی سینا یا نشناین شوند اگر همه بوعلی سینا شوند نظم جامعه بهم خورده است اما قسم دیگر اختلافاتی است که ادیان برای مبارزه با آن آمده و منشأ این اختلافات تفوق طلبی ها و طغیان هوای نفس است که آدمیرا چون دیوی به جان یکدیگر می اندازد و ثاقب یکدیگر را پامال کنند آتش جنگ بفرورزند و جهانی را به آتش بسوزند.

پس اسلام آمده تا ریشه این اختلافات را در آورد و مساوات و برادری و برابری را تحقق بخشد

باری در مکتب اسلام این عوامل بلاک و میزان و حدت و سعادت نیست بلکه هر وقت خطری متوجه امنیت و سعادت مردم شده است از این ناحیه بوده.

اسلام در قدم اول با مطلق تبعیض و امتیازات موهوم علما و عملا اعلام مخالفت داد و زنجیر سنگین طبقاتی را از دست و پای بشر باز کرد و آنها را در فضای وسیع حریت و مساوات پرواز داد و این قولی است که همه متفق بر آن اند یکی از مورخان اروپا می گوید در زمان جاهلیت در اثر تعصبات قبیله‌ای نزاع و پیکار دائمی راحت و امنیت قبائل عرب را تهدید می کرد تمام قوای اعراب درین جنگهای داخلی مصرف می شدو زیانهای از یسن راه به آنها عاید می شد که جبران آن آسان نبود.

دو قبیله اوس و خزرج بر سر همین تعصبات قبیله‌ای حواریه سال تمام باهم جنگیدند تا آنکه اسلام آمد و بازار بین بردن تعصبات و تفاخرات موهوم این مردم نادان را که در شدید ترین حالت کفر و نفاق بودند به صلح و سلم و سازش دعوت کرد در کمترین فرصتی عقل آنها را به سلاح علم و روح ایمان را به نیروی تقوی تقویت داد و آنها را متنبه ساخت که این برادر کشی ها و جنگ و نزاع داخلی جز اینکه خودشان را از بین ببرد نتیجه ای ندارد.

در مکتب اسلام نژاد، جنسیت زبان قوم و قبیله و مرام های سیاسی و منافع اقتصادی برآی ایجا دیک جامعه قوی مرفه و بهم پیوسته و احکام روابط ذات البینی و تفاهم بین المللی کافی نیست تجربه نشان داده است که این ها نتوانسته اند از نزاع و اختلافات بشر بکاهند، حقوق همه مردم جهان را عادلانه حفظ کنند دل‌ها را با رشته الفت و مودت بهم پیوند دهند و به آدمی لیاقت زندگی مدنی و اجتماعی بدهند.

تا جائیکه تاریخ می‌رساند از این مسایل برای وحدت و تأمین قدرت و منفعت بشریت نه تنها کمتر استفاده شده بلکه هر کدام اینها در هر کجای دنیا و به هر دور ه از ادوار بیشتر وسیله تفاخر و تشاجر و ظلم و اجحاف خونریزی ها و جنگ های بین المللی قرار گرفته بشر از زمانه های قدیم تا همین ا ل ا ن به عنوان خون نژاد و وز پانه پا یکدیگر حالت تشاجر داشته است. اسلام نا بخردانی را که در این موارد تعصب می ورزند و آتش شتنه و نفاق می افروزند سخت تقبیح کرده و این لجاجت و عصبیت های شان را حمیت جا هلیت نامیده و به پیروان خود دستور داده ازین اعمال وحشیانه به دور باشند و به خدا پناه برند.

الاسلام انی اعوذ بک من احمیه الجاهلیه

شاگردان مکاتب جاپان رسم میکنند

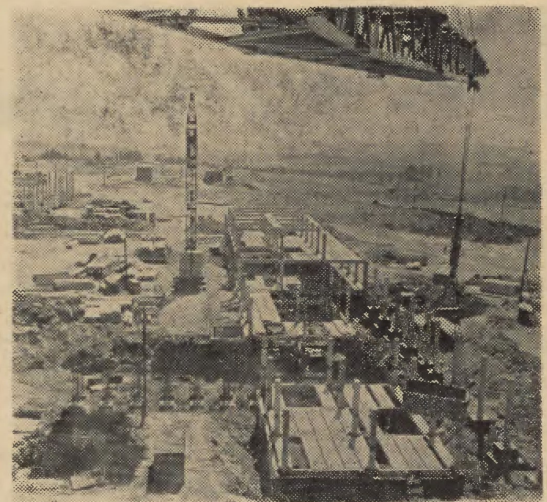
چندی قبل در سخا لین نمایشگاهی بروی علاقمندان باز شد که در آن رسم هایی از شاگردان مکاتب کشور جاپان بمعرض نمایش قرار گرفت . در هفته اول افتتاح این نمایشگاه اضافه از پنج هزار طفل ازان دیدن کردند .

رسم های این نمایشگاه را که تعداد آن به دوصد تابلو می رسید اطفال جاپانی حین مواصلت کشتی شوروی به کپتان کشتی بخشیدند تا با طغام سخا لین نمایش داده شود.

دستگاه برق اتومی

استفاده از انرژی اقوم در راه صلح و تقویه صنایع یکی از آرزو های دیرینه بشر است . امروز اکثر کشور های صنعتی و پیشرفته جهان ازین نیرو در انکشاف اقتصادی استفاد ه های شایانی می نمایند . دستگاه برق اتومی جمهوریت ارمنی شوروی که در دست ساختمان است نیز نمونه از استفاده صلح آمیز از انرژی اتوم میباشد . تولیدات ابتدائی این دستگاه اتومی هشت صد و پانزده هزار کلیوات برق در ساعت بوده دارای دو ریاکتور اتومی است این دستگاه در سال ۱۹۷۵ شروع به تولیدات خواهد نمود . مجموع تولیدات برق اتومی تا سال ۱۹۷۵ در اتحاد شوروی ۸-۷ میلیون کلیوات فی ساعت خواهد رسید .

استفاده از اسفنج و ورقهای عایق در جاده ها

یخ زدگی های موسم زمستان همه ساله موجب صدمات و خسارات زیاد در جاده ها میگردد . متخصصین راهسازی در الما فدرال سر گرم مطالعه طریقه جدید در راهسازی هستند تا بتوانند این مشکل را حل سازند . باساز طریقه جدید عوض بکاربردن آستر در زیر جاده ها در يك جاده آزمایش بطول یکصد و پنجاه متر در يك منطقه کوهستانی هار تزار از ورقهای عایق اسفنجی استفاده نموده شد . ورقهای عایق مانع نفوذ آب از پایین بطرف بالا گردیده و در چهار طبقه رویهم قرار داده می شوند . بر روی این طبقات ، يك صفحه ضخامت ۳۵ سانتی متر از اسفنج قرار می دهند و سپس روی آنرا با اسفالت معمول می پوشانند . در طول جاده آزمایشی مذکور کیبل هایی قرار گرفته اند که مقدار رطوبت و درجه حرارت سطح جاده را می سنجند . این آزمایش مدت دو سال ادامه خواهد یافت و بعد نتایج حاصله زان اعلان خواهد شد . (د.آ.د)

هاشم سنجر هنرمند آماطور اصلا معلم ادبیات دری است
خستگی های ایام رخصتی زمستانی مکاتب «وقتی معلم
بوده» بسوی هنرمند شدن کشانید.

بناغلی محمد اسحق

هفته گذشته نمایشگاه آثار هنری
دو هنرمند جوان بناغلی محمد اسحق
وهاشم سنجر در تالار نمایشات
گوینه انستیتوت برگزار شده بود.
درین نمایشگاه شصت و یک اثر
هنری این دو نقاش افغانی بمعرض
نمایش گزارده شده بود.
اینک راپورتر ما این دو هنرمند
رابا آثار شان بشما معرفی می کند.

در نما یشگاه هنری هفته گذشته

صحبت باد و هنر هند پیراه

بناغلی محمد اسحق معلم رسامی
مکتب صنایع کابل بوده و از مدت
هشت سال است این وظیفه را در مکتب
صنایع انجام می دهد و تحصیلاتش
را در رشته رسامی و نقاشی در
جمهوریت اتحادی آلمان پیا پیان
رسانیده است.
بناغلی سنجر رسام آماطور اصلاً
تحصیلاتش در رشته دری
از پوهنخی ادبیات پوهنتون کابل
میشد و بحیث معلم ادبیات دری
در تخنیک عالی ایفای وظیفه مینماید.
آثار هنری این دو هنرمند که
قرار گرفته خود شان زیاد تر برای
معرفی کلتور باستانی کشور و طبیعت
این سر زمین است همه دارای سوژه
محلی بوده و راستی بیانگر کلتور
عنعنات طرز لباس و زندگی مردم
ما در گذشته و حال بود تا بلوی
دختر چوپان و برتریت مرد کوچی
و شامگاه هرات و بز کشی از بناغلی
محمد اسحق و تا بلوهای زنان
قالین باف، غروب دهکده زندگی
کوچی ها و دختری در کنار چشمه
اثر بناغلی سنجر، بهترین نمونه
زندگی مردم ما در چوکات عرف
و عادات و سنن افغانی و کلتور
باستانی این سر زمین تاریخی

از همه اولتر تشویق و همکاری مادی و معنوی به طبقه
هنرمند، تمهید و وسایل و مساعد ساختن زمینه برای
تبار زادن استعداد هنری، تقویه مکاتب هنری از نظر
پرسوئل فنی و سامان و لوازم، تشکیل گلیری های هنری
در مرکز و تمام ولایات اکشور، مساعد ساختن زمینه
برای شناسایی و تبادل افکار بین هنرمندان مرکز
و ولایات کشور، نشر مجله ها و نشریه های اختصاصی
هنری و کرتیک ها، دایر نمودن مسابقات هنری بین
هنرمندان مرکز و ولایات و امثال آن و همچنین دایر
نمودن کنفرانس ها، سیمینارها و کورسهای آرت در
اوقات مختلف سال که هر یک از اینها برای تشویق هنر
مندان و بکار انداختن استعداد های هنری نقش ارزنده
دارد.

ما استادان هنر مند معروفي چون بهزاد و امثال آن داريم ولي خود ما كه هنر مند هم هستيم غير از نام آن با آثارش آشنائي كامل نداريم در حاليكه بيش از اين سرمايه هاي معنوي ما را مردمان ديگري در موزيم ها و گاليري هاي خويش به نمايش گزاردده اند.

منظره از شهر كهنه

ولي خود ما كه هنر مند هستيم غير از نام آن بيكي از آثارش آشنائي كامل نداريم در حاليكه اين سرمايه معنوي را مردمان ديگري در موزيم هاي هنري و گاليري هاي خويش به نمايش گزاردده اند ما امروز استادان معروفي چون برهنا، غوث الدين، مقدس نگاه وغيره وغيره داريم كه اكثر آثار هنري شانرا ولو به مليون ها افغاني كسي خريداري نمايد از دست نمي دهند واز طرفي چون كدام موزيم و گاليري هنري وجود ندارد آنها آثار شانرا در نزد خود و در منزل خود حفظ نموده اند اگر اين ثروت هاي معنوي بمعرض تماشايش علاقمندان داخلي و خارجي در همين گاليري هاي هنري كه گفتم به نمايش گزاردده شود واضح است كه هزاران خارجي براي ديدن بقيه در صفحه ۷۹

دريز اسنا ميخواستيم چيزي ديگري از وي بپرسم مرا موقع نداده و در حاليكه از جايش كمی بلند شد بعد از لحظه تفكر گفت : اگر كسي قهر نشود ميخواهم بگويم كه همين دايژ كردن نمايشگاه ما دريك موسسه خارجي واز طرف آنها بذات خود نمودار عدم توجه مقامات هنري مملكت ماميباشد. زيرا اگر يك گاليري آرت و هنر هاي ظريفه داشته باشيم هر هنرمند باكمال علاقمندي حاضر خواهد شد آثار هنري خويش را در آن به نمايش بگذارد. وي چنين به سخنان خويش ادامه داد : در هر گوشه دنيا كه برويم موزيم هاي هنري متعددي وجود دارد كه آثار هنرمندان متقدمين واز تمام جهان جمع آوري كرده و به نمايش گزاردده اند. ما استادان هنرمند معروفي چون بهزاد و امثال آن داريم

محسوب ميگردد دو باره احياء گردد و استعداد هاي از بين رفته دو باره زنده شود. از محمد اسحق پرسيدم به نظر شما از چه بايد شروع كرد تا هنر را دو باره در کشور رنگ و رونق دهيم گفت :

از همه اولتر تشويق و همكاري مادي و معنوي به طبقه هنرمند، تهيه و سامان و لوازم تشكيل گاليري هاي تبارز دادن استعداد هنري، تقويه مكاتب هنري از نظر پرسونل فني و سامان و لوازم، تشكيل گاليري هاي هنري در مركز و تمام ولايات كشور مساعد ساختن زمينه براي شناسايي و تبادل افكار بين هنر مندان مركز و ولايات كشور. نشر مجله ها و نشرية هاي اختصاصي هنري و كرتيك ها، دايژ نمودن مسابقات هنري بين هنر مندان مركز و ولايات و امثال آن همچنين دايژ نمودن كنفرانس ها و سيمينار ها و كورسهاي آرت در اوقات مختلف سال كه هريك از اينها براي تشويق هنر مندان و بكار انداختن استعداد هاي هنري نقشي ارزنده دارد.

افغانستان نسبت به سالهاي قبل چيست گفت :

هنر با مقايسه با سالهاي قبل نه تنها انكشاف نكرده بلكه يك عقب مانتي نيز دران محسوس است باين معني كه در سابق براي تشويق

ون هنر

هنر مندان همه ساله مسابقات هنري دايژ مي شد و علاوه يك انجمن هنري وجود داشت اما امروز از ان اثری نيست.

وي افزود وظيفه وزارت اطلاعات و كلتور و مخصوصا رياست ثقافت و هنر است كه در تشويق هنر مندان و انكشاف هنر اقداماتي نمايند تا هنر هاي ظريفه كه قرن ها با عث افتخار اين سر زمين باستاني

پل گلرگاه

«حمید اعتمادی» میگوید که اصلا

سازماناسا زاست . بسیا ری از

سرایند گان ماشعرا نادرست

میخوانند که این دشنام است به

شاعر ، اهانت است به شاعر .

«... یکبار دیدم که روی سٹیج هستم.»

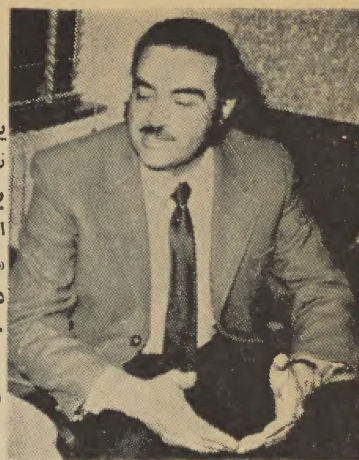
شنیدم که سرا ینده یی غیر حرفه
بی از کشور مادر عرس خواجه
نظام الا و لیا که جندی پیش دردهلی
بر اقرار شده بود شر کت کرده است
این هنر مند غیر حرفه یی آ قای
«حمید اعتمادی» است . خواستم
در باره این رو یداد و مراسم عرس
خواجه از آقای اعتمادی سخنها یی
بشنوم . وقتی خواهش خودم را
در میان نهادم ، بیدر نگ زدند .
آقای اعتمادی میگفت : «ملاحظاتی
و ایجابات در بین است !» اما من
اصرار کردم و سرانجام این اصرارکاری
برآمد . برای اینکه اعتمادی گفت :
«خوب ، چند نکته یی میگویم !»
وصحبت مختصر مان سر گرفت .

آقای «حمید اعتمادی» دربار عرس
خواجه گفت :

— این عرس که در واقع یاد بود
خواجه نظام الا ولیاء است همه ساله
به روز های ۲۸، ۲۹ و ۳۰ نوامبر در
ساحه مزار خواجه بر گزار میشود .
درین مراسم هزار ها نوازنده و
سرا ینده شر کت میکنند و منظور
شان از ین شر کت عرض ارادت است
و پس . از میان اینهمه سرایند ،
تنها هنر مندان طراز اول روی سٹیج
اصلی میروند و سرا یندگان دیگر
که چنین امتیاز و فرصتی را نمیتوانند
به دست آورده ، بر سٹیج های
فرعی آواز میخوانند . در عرس
خواجه شماره بزرگی از ادیبان ،
سخنوران و حتی سیا ستگران سهم
مگیرند . نکته جالب این است که
در پهلوی مسلمانان ، گروهی زیاد
هندوان و مذا هب دیگر نیز در عرس
خواجه میایند .

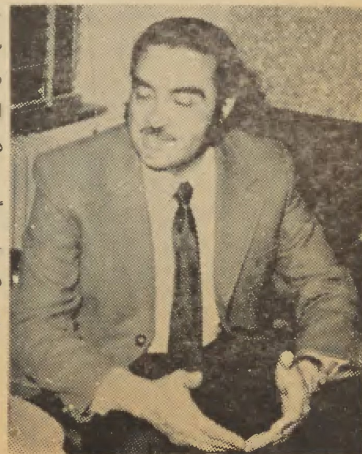
بر اساس گفته های اعتمادی
«خواجه نظام الا ولیاء» که لقب
سلطان العارفین را دارد ، از اولیای
سلسله چشتیه است . خواجه مرید
«شیخ فرید الدین شکر گنج کابل»
است . خواجه در سده هشتم هجری
دردهلی میزیست .

«اعتمادی» میگوید که بنیاد
گذار طریقت چشتیه سلطان مودود
چشتی شناخته شده که مرقدش
در چشت است و چشت محلست
بین غور و هرات امروزی .

حمید اعتمادی

من در عرس خواجه «نظام الدین اولیا» سراییدم

«اعتمادی» گفت:

ساز مریدان پر آوازه خواجه یکی هم امیر خسرو بلخست کسه از شا عران از زشمند ز بان ما ست. وقوالی از اختراعات اوست خسرو به پیرش سخت ارادت میو رزید. میگویند روزی که جنازه خواجه را میبردند که به خاک بسپارند، «امیر خسرو» اشک ریزان به دنبال جنازه میرفت و این غزل «سعدی» راچنان باسوز درونی میخواند که همه را میگر یانید:

«سروسیمینا، به صحرا میروی
سخت بدعهدی که بی ما میروی
ای تماشگاه عالم روی تو
تو کجا بهر تماشا میروی ...»

«حمید اعتمادی» میگوید:

«سلطان مودود» بنیادگذار طریقه چشتیه است.

عرس «نظام الدین اولیاء» در واقع یادبود این عارف وارسته است.

«امیر خسرو بلخی»، که از مریدان «نظام الدین اولیاء» است، قوالی را به میان آورد.

در عرس خواجه غزلی هم از «امیر خسرو» خواندم.

«به لبم رسیده جانم، تو بیا که زنده مانم

پس از آنکه من نمانم، به چه کار خوا هی آمد ...»

این غزل را نخست بدون سازیک بار خواندم. سپس آن را در قالب مقام «نی ریز» انداختم و سرا ییدم. ساعت یازده شب بود و این مقام درین وقت شب، اثر ناک و گیر است. از همینرو، چون آهنگ به پایان رسید، شنوندگان چنان استقبال اشتیاق آمیزی نشان دادند که ناگزیر شدم چیز دیگری بخوانم. این بار مخمس معروف «خیالی بخا رای» را بر غزل «شیخ بهاء الدین عا ملی» در قالب یک جوگیا اسآوری خواندم در لابلای این مقام بیتهایی از غزل معروف عراقی میاوردم:

«به طواف کعبه رفتم به حرم رهم ندادند:

توبرون در چه کردی، که درون خانه آبی ...»

تقریبا هشت دقیقه روی ستیز ماندم و این امتیاز بزر گیست اگر به کسی برسد. من این افتخار بزر گ را حاصل کردم.

آقای «حمید اعتمادی» هنگامی که نخستین کورس موسیقی از طرف رادیو کابل دایر شد، به آمو ختن موسیقی پرداخت. درین کورس با کسانی چون فرخ افندی، استاد غلام حسین، مرحوم استاد نبی گل و استاد سر آهنگ وبر شنا بر اوسمت استادی دارند. میگوید:

«بیشتر از مرحوم استاد غلام حسین آمو خته ام.

پس ازین کورس، اینجا و آنجا، در عهد و پاكستان به تکمیل دانستنیهایش در باره موسیقی پرداخته است. ولی هیچ وقت نخواسته است پشت میکروفون رادیو برو د و یا روی ستیزی قرار یگیرد. اما هنوز سخت به سازدلیستگی دار دو گاهی محفل دوستان را گرم میکند.

میگوید:

مصر و فتنه های اداری بسیار است کارها نمیگذارد که آدم لختی به خودش بپر دازد. به دل خودش بپر دازد. من حالا مدیریت عمو می توزیع مواد نفتی را به عهده دارم غالباً هر سفر هستم. «چو افتادی، تپیدن مصلحت نیست» ازین رو تسلیم کارها شده ام و زندگی همینطور میگذرد. حمید اعتمادی از وضع موسیقی در کشور مان سخت ناراضیست.

میگوید:

«اصلا ساز مانا ساز است.

اواز سطح بسیار پایین معلومات سرایندگان و کم سویه گی آنها ن شکوه دارد. میگوید:

«بسیاری ازین خوانندگان حتی شعر را نا در ست میخوانند و این دشنام است به شاعر، اهانست به شاعر».

شش کت خود من هم بر حسب تصادف بود. یکروز که در د هلی بودم، از طریق سفارت افغانستان، دعوتنامه ای دریافت کردم. این

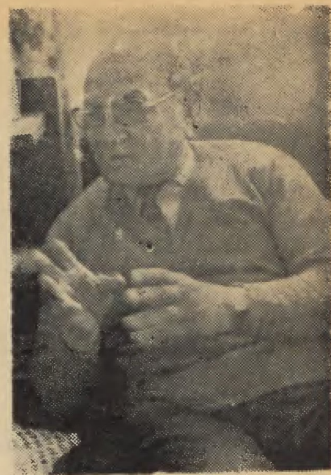
«... حالتی دست داد وجد در دلم جوشید ...»

«نظام الدین» خود عارفی بود آزاده و وارسته. میگویند که پیش از مرگش سلطان وقت کنبدی زیبا و مجلل برای مزار خواجه ساخت. ولی کلید آن را برای خواجه فرستاد. ولی عارف وارسته نپذیرفت و گفت: «نگ است که فقری زیر سقف امیری بخواهد!» و فرمود که گنبد مجلل را مسجد بسازند. اکنون مزار خواجه در د هلیست وزیر پایش امیر خسرو مدفون است. «اعتمادی» میگوید که بنظرم در عرس خواجه امسال از هنرمندان افغانی کسی شرکت نکرده بود:

«رشید جلیا»

بخش دوم

رشید جلیا مرد فراموش شده

«رشید جلیا» در درآزای حیات هنریش :

دو نمایشنامه نوشته است که یکی «سیاهپوش» نام

دارد و دیگری «دو عشق»

در بیشتر از هشتاد نمایشنامه نقش بازی کرده است.

بیشتر از صد اثر را کارگردانی کرده است.

.....

فراورده کار این قدرت اجرایی را احساس نمایند. این نمایشنامه را خود جلیا کارگردانی کرده بود و در آن نقش یک وکیل بناروالی را بازی میکرد. یوسف کهزاد در نقش مرد سیاهپوش روی صحنه آمده بود.

چارماه بعد، نمایشنامه «دو عشق» را نوشت این اثر داستان عشق پدر و پسر بود که عاشق یک دختر جوان میشود. درو نمایه این نمایشنامه، بیا نگر کشمش طبیعت بانوت است، بیا نگر نبرد غریزه ها و احساسهای گوناگون آدمیان است.

«جلیا» میگوید:

در حقیقت، انگیزه من در نوشتن این اثر، گریز از موضوعات کلیشه ای و قالبی بود که غالباً نویسندگان رابه خود مشغول داشته بود. مثل ازدواجهای اجباری و مانند اینها. نمایشنامه دو عشق رانیز خود جلیا کارگردانی کرده بود و در آن نقش پدر را بازی میکرد نقش پسر را نجیب الله مساء به عهده داشت. «جلیا» پس از اینهمه سالها، دیگر درست به یاد ندارد که چند نمایشنامه را کارگردانی کرده است:

اما میتوا نم بگویم خیلی زیاده. شاید هم بیشتر از صد نمایشنامه را کارگردانی کرده باشم. در میان این همه نمایشنامههایی که کارگردانی کرده، بیشتر از «شمعدانهای نقره» خوشش آمده است. «شمعدانهای نقره» توسط مرحوم لطیفی از بینوایان و یکتور هوگو اقتباس شده بود.

برین اساس بزرگان شهر در روز نامه ها ازین مرد میخواهند که خودش را بشناساند. اما جواب میگیرند:

وقتی مرا بشناسید، ما موریت من هم به پایان میرسد! باوجود این امر، شهریان در شناختن او اصرار میورزند و چون در میابند که مرد سیاهپوش خواهش شان را پذیرفته است، جشنی برپا میکنند و در انتظار وی میمانند.

در موعدی که مقرر شده است، مرد سیاهپوش به محفل میراید، همه به او احترام میگزارند و در انتظار آمر میمانند دقیقه ها یکی پی دیگر میگذرد، ولی آمر نمیاید. سرانجام حاضران از مرد سیاهپوش خواهش میکنند که درغیاب آمر نقاب خودش را بر دارد و خودش را معرفی کند. وی خواهش آنان را میپذیرد. از جای بر میخیزد و میروید بر جای آمر می نشیند. در آنجا، پس از لختی درنگ نقابش را بر میدارد و همه با شگفتی در میابند که مرد سیاهپوش کسی نیست به غیر از خود آمر. منظور جلیا از نوشتن این اثر چه بود؟

خودش درین باره میگوید: این نوشته اصلاً یک اثر سمبولیک بود. نمایشنامه، به حیث یک کل، در خواستی بود برای آمدن یک دگرگونی عمیق و بنیادی در کشور و مرد نقابدار، سمبول یک قدرت اجرائی کارکن و کاردان بود. قدرتی که بدون تبلیغات و سروصدا برای مردم کار کند و مردم اثر کارو

این مرد، با هویت نامعلوم، دست به کارهای نیک و خیر میزند و هر جایی که لازم باشد، کمک و یار مندی میسراند. نمونه ای ازین کار روا بیهای او که نمایشنامه بران متمرکز شده، نجات دادن کودکیست از میان شعله های آتش.

آوازه جوان مرد پهاو نیکو کاریهای این مرد سیاهپوش در شهر میپیچد و همه مردم شهر سخت آرزو میکنند که وی را بشناسند و چهره او را در زیر نقاب ببینند.

«رشید جلیا» در درآزای این همه سالها که با تیاتر سرو کار داشته، دو نمایشنامه نوشته است. یکی ازین نمایشنامه ها «سیاهپوش» نام دارد که در سال ۱۳۳۷ نوشته شد و اثر دومی «دو عشق» است که چار ماه پس از نخستین اثر به وجود آمد.

«سیاهپوش» اثر پست نزدیک به یک فانتزی. آدم اصلی این نمایشنامه مردیست که لباس سیاهی به تن و نقابی بر چهره دارد.

مرحوم «لطیفی» مردی ایجادگرو پرنیروی بود اگرچه بیشتر ادایت میکرد، ولی خوب و پخته ادایت میکرد اگر فرصت میداشت که بنویسد شاید اثرهای خوبتری اکنون از او در

دست میداشتیم.

«جلیا» میگوید:
«انگیزه من در نوشتن نمایشنامه «دو عشق» در حقیقت
گریزی بود از آن موضوعات کلیشه‌ای و قالبی که غالباً
نویسندگان ما را به خود مشغول میداشت. مانند ازدواج
های اجباری و چیزهای دیگر.»

بیایم بپایان کار بکنیم مثلاً لطیفی
مرد ایجادگرو پرنیروی بود. اگر
چه بیشتر ادایت میکرد، ولی خوب
و پخته ادایت میکرد. اگر فرصت
میداشت که بنویسد، شاید اثر
های خوبتری از او میداشتیم.
«جلیا» از وضع امروز تئاتر
ما میگوید:
«تازه‌آوری وجود ندارد. بغیر از
«خشو» یحمید دیگر چیز تازه‌ای
ندیده‌ام.
نظرش را در باره پسرش، یعنی
حمید جلیا پرسیدم. بختی زد و گفت:

(بقیه در صفحه ۷۸)

سه صحنه از نمایشنامه «اول و آخر» که «جلیا» و «بینا» در آن همبازی بودند

صفحه ۱۳

درین اثر ژان و ژان که از زندان
رها شده است، گر سینه و در مانده
به خانه کشیشی میاید. کشیش به
او غذا و جای استراحت میدهد. اما
ژان و ژان شبانه شمعدانهای نقره
بی او را میدزدند و فرار میکنند، در
باز به دست پولیس میافتد. چون
وی را نزد کشیش میاورند، کشیش
مهر بان میگوید که خودش شمعدانها
را به او بخشیده است.

«جلیا» درین اثر نقش ژان
و ژان و «بینا» نقش کشیش را بازی
میکرد. جلیا میگوید:

کارگردانی این اثر در مجموع
خودش به نظر من، نیرو و قدرت
خاصی داشت هر کتها واداهایی
که درین اثر گنجانیده بودند،
تکا ندهنده و هیجان آفرین بود.
برخورد ها و تضاد آدمها، در تار و
پود بازی، خیلی خوب هستی یافته
بود.

«جلیا» بهترین نقشی را که بازی
کرده است، همین نقش ژان و ژان
را میداند. میگوید:
«علت همه چیز روشن است. تلاشی و تپشی داشت که چیزی

«یان فلمینگ» کسی که «جیمز بوند» را ساخت

«یانگ فلمینگ» با زنان زیادی آشنا شد و با آنان عشق

ورزید. اما هرگز نتوانست زنان را درست بشناسد.

از همین رو، قهرمانان زن او همه چون موجودات مقوایی

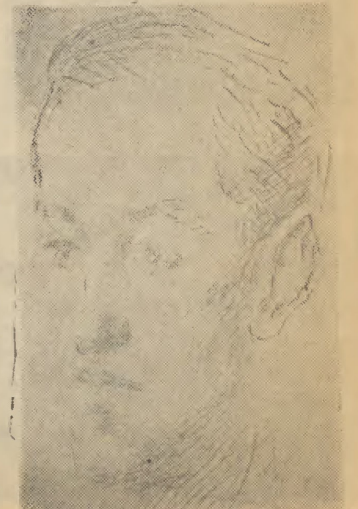
بیجان و دو بعدی هستند. پویایی و حرکت ندارند.

پیش از جنگ جهانی دوم هیچان انگیزترین خط آهن اروپا نارد اکسپرس بود که ترن آن ساعت شش شام از برلین به سوی وارسا و ماسکو حرکت میکرد و در ماسکو با خط سرتا سری سایبر یا پیوند میافت.

روز ششم اپریل سال ۱۹۳۳ «یان فلمینگ» سوار این ترن شد. این سفر او با دریشی سیاه و سپید دوبکس سفری خاکستری رنگ و ماشین تایپ دستیست، در زندگی او باید خیلی ارزشمند بوده باشد. سرانجام وی با دریک ماجرای واقعی گذاشته بود.

ناکامی در امتحان ورودی وزارت خارجه برای فلمینگ ضربه بدی بود بدترین ضربه بی که تا آنروز دیده بود. بدتر از هر آنچیزی که در مدرسه اتیون و کالج نظامی بر او گذشته

طرحی از چهره «فلمینگ»

دفترش فرمانی صادر کرد: خبرهای محاکمه انجیران بریتانیایی که چندی بعد در ماسکو بر گزار خواهد شد، برای ریتز بی نهایت مهم است. مشتر یانما در لندن و ولایت های دیگر، ازما انتظار خبر های دست اول را دارند. همه چیز وابسته به این است که کسی زود تر به آنجا برسد.

پیش از آنکه ریکا تسون مردی را که معمولاً از ماسکو خبر میفرستاد به آنجا بفرستد، تیلگرام مهمی بدو رسید:

«من یان فلمینگ را که از ورزیده ترین مردان ماست، میفرستم تا در تهیه خبر های محاکمه یاری کنند.» بدینصورت «فلمینگ» پابه میدان گذاشت.

توطئه

«هوتل ملی» جایی که فلمینگ در ماسکو آنجا زندگی میکرد، عبارت عظیمی بود. این هتل زیبا و چندانی نداشت و بوی گرم همواره در دهلایز های آن شنیده میشد و رستوران آن آدم را دلننگ میساخت. در همین هتل بود که یان فلمینگ بیست و پنج ساله رقیبانیش را برای نخستین بار ملاقات کرد. رقیبان او خبرنگاران ورزیده و مچرب بودند که در برابر جوانی بی تجربه که او لین وطفیه خار جیش را انجام میداد، قرار گرفته بودند.

هر قدر محاکمه نز دیکتر میشد از تعداد خبر نگاران کاسته میگشت زیرا آنان خسته شده بودند و نمیتوانستند حقایق معتبری را به دست آورند. از اینرو راه شان را میگریفتند و میرفتند در اینجا بود

دست زده بود و فلمینگ اگر چه تجربه زورناستیک نداشت، ولی جوان پر تپش و پر نیرویی چون او کسی بود که «رو دریک جوتر» به دنیا لش میگشت.

محاکمه شش تن از انجیران یک شرکت سازمان برق انگلیسی که در سال ۱۹۳۳ به اتهام جاسوسی و خرابکاری از طرف مقامات شوروی گرفتار شدند، اکنون جزء تاریخ شده است و محاکمات دیگری که در میانه دهه سی، در دوران استالین، در اتحاد شوروی صورت گرفت، همه چیز واز جمله محاکمه این شش نفر را زیر شعاع درآورد.

دستگیری این شش تن بریتانیایی در کشور شان سرو صدایی بزرگ برپا کرد و برین پندار که روسیه انقلابی طرفدار روابط خارجی محکم و استوار است، لطمه یی وارد ساخت. درین هنگام ادیتور خبر های روتیز «برنارد ریکا تسون هست» نام داشت. وی در دفترش به خاطر نیروی پایان ناپذیرش، سخن قاطع و عینکهایش شهرت داشت. وی که طرفدار اصل «انجام بده یا بمیر» بود، روز پنجم اپریل برای تمام اعضای

بود. مخالفت شدید ما درش توانست نامزدی غیر رسمی او را برهم زند هنگامی که نامزدش به لندن آمد، خانم فلمینگ خیلی روشن عقیده خودش را در باره این دختر نامزدی وی با پسرش ابراز کرد. اگر او درین مورد خیلی زرنک نبوده باشد، کم از کم به نظر میرسد که یان را بهتر از خود او میشناخت البته با مخالفت او به این ازدواج، اشکهای جاری شد و پر خاشهای صورت گرفت، ولی وقتی این دختر به جینوا برگشت یان فلمینگ او را دنبال نکرد.

یان شاید خیلی رنج برده بوده باشد، اما با اینهمه در لندن ماند و سرانجام توسط مادرش کاری به دست آورد که مناسب او بود بدینمعنی که «سرور دریک جوتر» رئیس روتیز موافقه کرد که یان را ببیند و از سرور فلمینگ خوشش آمد و به صورت آزمایشی به وی پیشنهاد کرد که برای شش ماه به حیث خبرنگار با معاش سالانه سه صد پوند پیش او کار کند. مرد جوان خوش طالع بود. دران زمان آژانس روتیز به تلاشهای تازه یی

که فلمینگ دوامتيازاش را بررقيباناش تبارز داد : نخست، چون تازه از لندن آمده بود ، به خوبى ميتوانست احساس كرد كه مردم دربر يتانيا چه عطشى در باره خبر هاى مورد نظر دارند. دود يگر ، اينكه تخيل كنجكاو انه اش از چيز هايسى در دورو پيشش بدوخير مي داد .

سر انجام ، روزى فرا رسيد كه فلمینگ درمحل نمايندگان مطبوعات در داد گاه ما سكو قرار گرفت و در نظا مى ، وا سيللى او لريچ ، در جاىكا هى كه در يك انجام سالون برپا شده بود ، نشست وده نفر از كار شنا سان حقوقى سمت معاونيت او را داشتند و در سرا سر شو روى به حيث مردى خشن و مستبد شناخته ميشد .

فر ستادن گزا رشى به لندن، كارى پيچيده بود . گزار شها بايستى در دو نسخه در منزل پايين تايپ شود و بعد ، براى سا نسور به منزل بالا فرستاده شود . هر صفحه پيش از آنكه براى مخا بره به محلى كه دو عمارت دور تر بود برود ، بايستى مهرو امضاء گردد تيلگرا فچى تصديقهاى سا نسور گران ابادقت ميديد و به نسبت كمبود تلگرا فچى خبر ها به نوبت يكى پس از ديگرى مخا بره ميشد نه همه دريك زمان ازيترو هر خبر نگارى كه خبرش را زود از مراحل ذكر شده ميگذرانيد به تيلگرا فچى مير سانيد ، برنده بود . برين اساس تمام خبر نگاران در تلاش بودند كه خبر شان را اولتر به تيلگرا فچى برسانند و بر خي از آنان براى ايجاد روابط خاصى با تيلگرا فچيان ، از جرا بهاي ابريشمى و قضيهاى شيرينى نيز كار ميگرفتند .

آن روز (فلمينگ) درياقت كه از راه هاى عادى كارى از پيش نميرود . بنا برين ، هنگامى كه ر قيباناش با تيلگرا فچيان چانه ميز دنده او استرا تيوى خاصى در ذهنش طرح ريخت . بيد رنگ به تايپ كردن دو خبر پر داخت يكى از خبر ها درباره محكو ميت متهام بود و ديگرى از تبرئه آنان سخن ميگفت . فلمينگ اميد وار بود كه بتواند پيش از اعلام حكم داد گاه تاييد سانسور گران را در هر دو خبر به دست آر .

كارى دشوار و غير عاى بود

هنگامى كه خبر ها رابه دفترهاى سا نسور برد ، با امتناع شديد آنان روبه رو شد . ولى چون فرايد هاى مدير اخبار رو پترز رابه ياد آورد ، تمام افسو نگر يهايش را به كار برد تا هيات سا نسور را وا دار سازد كه بر خبر هامبر تاييد بزنيد . درين مورد استدلال كرد كه بالاخر يكى از اين خبر هادرست خواهد بود و همان خبر را خواهد فرستاد . بدينصورت توانست خبر هائيش در مهر تصديق بزند .

حالا لازم بود كه سر يعتر دست به كار شود . دنفر در اختيار داشت كه كمكش ميكردند : يك مرد ويك پسر چارده ساله . وى هر دو خبر تصديق شده رابه مرد داد واز او خواست كه در دفتر تيلگرا فچى منتظر بنشيند واز پسر چارده ساله خواست كه زير ارسى داد گاه جاى كه فلمينگ به آسانى به او دسترسى داشته باشد ، بايستد و چون فلمينگ كاغذى رابه او ببندد ، وى كاغذ را باشتاب به مردى پرسانده كه در دفتر تيلگرا فچى انتظار ميكشيد . بدينصورت ، اين مرد ميتوانست با كمك اين كاغذ خبر لازم را تصحيح كند و به تيلگرا فچى بدهد كه مخا بره كند .

يك ساعت بعد ، همهمه افتاد كه داور و همكارانش بر خواهد گشت فلمينگ بر جايش نشست تيلفو نها در منزل پايين قرار داشت و او پيش از آمدنش اين تيلفو نها را از كار انداخته بود . جايش كنار ارسى بود كه كه پسر كه همكارش زير آن انتظار كاغذ او را ميكشيد .

لحن نرم و ملايم داور همه رابه شكفتى اندو ساخت . در ميان همهمه حاضران ، فلمينگ به كمك مترجمش به آسانى توانست راي داور را بشنود ، بر كاغذ بنويسد و براى پسر كه كفش تينس به پا داشت ببندد .

قبردانى

با اين طرح فلمينگ همه چيز كاملا در ست پيشرفت و خبر نماينده روپترز ، يعنى فلمينگ نخستين خبرى بود كه به سيم تيلگراف سپرده شد و به سوى لندن رفت . فلمينگ و همكار انگليش «كينگيد» به همديگر تيريك گفتند و براى جشن گرفتن

پيروى شان به هو تل رفتند . تا ناو قش شب نو شيدند . وهنگامى كه نميدانستند آيا بوتل ديگرى طلب كنند يانى ، يك كار سون هوتل به اتاق آمد و تيلگرا مى به دست فلمينگ داد . وى پاكى آبي رنگ را باز كرد و لختى حير تزه متن تيلگرام را خواند سپس به خنده در آمد بى اختيار به صداى بلند خنديدن را گرفت كينگيد نيز بى اختيار در خنده با او همراه شد ... فلمينگ گفت :

«خوب ، همه چيز در ست شد . وما حالا بايد بوتل ديگرى نيمز بخوا هيم ، اما هنوز نميدانم كه اين لعنتى چگونه اتفاق افتاده ! بعد ، تيلگرام رابه همكار ش داد . تيلگرام از مدير خبر هاى روپترز بود

اين تصا دف به زودى در ميان خبر نگاران شكل لطيفه يى رابه خود گرفت و فلمينگ نيز آن را يك حادثه خنده آور و مضحك تلقى كرد . او همواره هنگامى كه قضايا در ست از آب در نيامد ، به آسانى ميتوانست به همه چيز بخندد .

دو روز پس از اين حادثه رقيبانش تيلگرا مى به لندن فرستادند : سرور ديك جو تر آرزو مندديم بدانيد كه دو ست خبر نگار مان يان فلمينگ كه پيش از اين هرگز چهره اش را ندیده بوديم و حالا خبر هاى مربوط به محاكمه را تهيه ميكند ، نه تنها شخصا خود ش را آدمى برجسته تلقى ميكند ، بلكه توانايى و استعداد ژور ناليستيك او خيلي زياد است .

قبردانى غير عادى بود .

«شون كانرى» مظهر «جيمز بوند» به روى پر ده است

توجه سر رو دريك جوتر نيز به او جلب شده بود از يترو يكر و زوى رابه لندن خواست ووظيفه ديگرى بدو محول كرد . فلمينگ نماينده روپترز در خاور دور شد و صا حب دفترى در شا نكهاى گشت .

اين وظيفه شايد بسيار دلچسپ ميبود . اما فلمينگ در نامه تا سف آلودى به سر رود يك جوتز از كار در روپترز استعفى داد و نوشت : يك هفته بعد از گفتگوى ما ، هنگامى كه در صدد بودم موا ققت خودم را در پذيرش وظيفه تازه ام به شما بنويسم ، نامه يى برايم رسيد اين نامه از تا جرى بود كه آشنايى اندكى با او داشتم . او در نامه اش بقيه در صفحه ۸۵

كه از لندن فرستاده شده بود و دران خوانده ميشد : اخبار مركزى اعلام راي داد گاه را بيست دقيقه از شما زود تر گزار ش داده است بيد رنگ علت اين امر را تشريح كنيد . روز ديگر ، آندو در يافتند كه چگونه خبر ديگرى از خبر او زودتر به لندن رسيده است : فلمينگ يك چيز را از نظر انداخته بود - ميكروفون داور را . اين ميكروفون جملات او را در تمام عمارت پخش ميكرد . تصا دفا خبر نگار ديگرى در يكى از اتا قها اعلام دادگاه راشنيد و بود با چانس يك در صد توانسته بود توسط تيلفون با لندن در تماس شود و خبر را گزار ش بدهد .

آهنگ شبا ویز

.....
 نان شب ثقیل بود . شب از هر
 طرف طور پرا گنده سخن میرفت ،
 سپس همه بخوابگاه های خویش
 پراگنده شدند برخی درهوی آزاد
 روی بام و یا صحن جو یلی رفتند و
 برخی دیگر با طاقها پناه بردند .

«هنادی» میل داشت روی بام
 بخوابد ، من نیز باوی رفتم و هر دو
 یکجا منتظر خواب ما ندیم .. نزد

خود چنین نتیجه گیری کردم که شاید
 بتوانم درین ساحه خلوت باخوهرم
 گوشه ای از اسرار نهفته اش را
 برای خود معلوم نمایم ، اما همینکه
 نزدش نشستم و خواستم بگفتگو
 شروع نمایم ، باز هم با همان وضع

سرد دیروزی برخورد کرد ، چهره اش
 گرفته شده همانطور خاموشش مانند
 یمن در کنارش حیرت زده میخکوب
 شدم و نمیدانستم چه بگویم .

ناچار روی زمین دراز کشیدم و جلو
 توست اندیشه رادر فضای بی پایان
 این شب طو لانی آزاد گذاشتم تا در
 جهان آلام غامض و پیچیده ای که

فقط سنگینی شانرا حس میکردم ، اما
 به چیزی از آنها سرزد نمی آوردم
 فردا در .. اما هنوز روحم در تاریکی
 شب سیر نکرده بود که مو جی آرام
 از خواب بسراغم آمد مرا با خود برد
 تا اینکه صدای این پرندۀ عزیز دوباره
 بیدارم ساخت .

چون از خواب بیدار شدم تمام
 چیز ها هاربخاطر آوردم این خاطرات
 هنگامی بسرعت برق از مخیله ام
 گذشتند که میخواستم بدانم در کجا
 هستم و در اینجا چگونه رسیده ام ..
 باز وان خود را میگشودم و پا های
 خود را دراز می کردم .. مثل این بود
 که میخواستم نشا طی را که خواب
 سبک از بدنم روده بود بدست آورم
 و آثار رنج و آزاری را که زمین سخت
 و درشت بر آن گذاشته بود ، بزدایم .

سپس بتدریج حواسم جمع شد
 خود را در حالت قبل از خواب یافته
 و احساس کردم شخصی بفاصله
 نزدیکم استاده است و چون بدقت
 متوجه شدم ، او خواهرم بود که تقریبا

تا اینجا داستان

زهره زن بادیه نشین بعد از آنکه شوهرش بقتل میرسد ، با دو دختر
 خود آمده و هنادی یکی از شهرهای کوچک مصر پناه می آورد و در آنجا
 هر سه در خانه های مامورین بحیث خدمه استخدام میگردند . زهره پس
 از دو سال ناگهان تصمیم میگیرد تا آن شهر شوم را ترک گوید و دخترانش
 ناگزیر این تصمیم او را می پذیرند و هر سه یکجا پای پیاده از شهر خارج
 گردیده ، شامگاهان یکی از دهات مجاور میرسند .

وجود نداشت و فقط آسمان پهناور
 بر ماسایه می افکند اگر این شعاع
 ضعیفی که از مهتاب چند شبه ساطع
 میگردد وجود نمیداشت ، کاملاً
 باطلت احاطه شده بودیم .

آری! بخاطر آوردم که چطور
 خسته و مانده در اواخر روز باین
 دهکده رسیدیم . در طول راه گاهی

برای استراحت زیر درختان توت
 می نشستیم ، اما با همدیگر حرف
 نمیزدیم . چون باری خاموشی ما
 بطول انجامیده .
 مادر ما گفت :

— گمان نمیبرم بتوانم شب رانشته
 در زیر این درخت بگذرانیم و تصور
 نمیکنیم بتوانیم کسی را پیدا کنیم
 که ما را پناه دهد و در منزل خود
 بپذیرد ... درین قریه غیر از ملک
 آن با کسی آشنایی نداریم و نه کس
 ما را میشناسد باید خانه او بروی
 هر تازه وارد نا آشنا می گشوده
 باشد .

سپس بسنگینی از جا برخاست
 و ما هم باوی برخاستیم و آهسته براه
 افتادیم تا اینکه ی خانه ملک رسیدیم

مادر ما بدون آنکه از کسی پرسد
 یا راهنمایی بخواهد راسداً داخل
 خانه شد ... در آنجا گروهی از مردم
 رامشاهده کردیم که روی صفا های کلان
 در اطراف پیر مردی نشستہ بودند

— ۴ —

آوایت بمن میرسد ای پرندۀ عزیز
 در حالیکه من در خوابی عمیق شناس
 میکنم ، تصویر هایی آشنا و مانوس
 در پیش دید گانم جلوه گر میشوند
 و خدیجه رادر نظر مجسم مینماید .
 می بینم او مشغول بازی است و از من
 میخواهد تا باوی همبازی شوم ....
 بانوی منزل در نظرم مجسم میگردد
 که مصروف امر و نهی است و بالا میرود
 و فرود می آید و برای تنظیم کار های
 خانه هرسو میپند مامور مرکز ذر
 نظرم مجسم میگردد که هنگام ظهر
 بهنزل برگشته و تمام خانه بخاطر
 آمدن او در جنب و جوش افتاده
 است ... سپس آرا مشی عادی در

منزل حکمفرما میگردد و همه اهل
 منزل متوجه او میگردند و چنان
 بخد متش اتمام میگردد که گویی
 فقط بخاطر وی بوجود آمده اند .

علاوه بر اینها چیز های دیگری در
 نظرم مجسم میگردند که در آنروز
 گار پراز سعادت و خوشی با آنها
 سرو کار داشتیم . اما صدای پرندۀ
 عزیز بگو شمع میرسد و مرا ازین رویای
 شیرین به بیداری دردناک میکشند و

بعضی چشم گشودن در شتی بالین
 و خشونت بستر را احساس میکنم
 چقدر فرق دارد این فرش پشمین
 خشن که بر زمین ناهموار گسترده
 شده با آن بستر نرمی که آنطرف
 از بستر خدیجه در آن اطاق زیبای
 پرتجمل منزل مامور برای من هموار
 کرده میشد .

همینکه بدرشتی فرش و سختی
 زمین پی بردم ، بخاطر آوردم که
 در خانه میزبان ماسک قریه میباشیم
 و شب را بر بام یکی از خانه های او
 میگذرانیم .. طبعاً در آنجا سقفی

بدون حرکت استاده بود گو یی چیزی را حس نمیکرد و در باره چیزی نمی اندیشید .

او با حواس می پر ت و نو عی جمود درد ناک استاده و سرش را طوری سوی آسمان بلند کرده بود که میگفتی چیزی از آنجا انتظار میکشد و چون انتظارش پتا خیرانجا میده، در جای خود میخکوب مانده و نمیتواند از آنجا حرکت کند .

و تو ای پر نده عزیز در آن شب ظلمانی بیکران ندای دور رس و خوشایند خویش را رها میکردی آوایت بمن میرسید و روح را زنده میساخت . خا طرات خفته ام را

بیدار میکرد .. احساس آرزو و امیدم را جان می بخشید اما خواهرم همچنان مثل مجسمه ای بیخبر از خود استاده بود و چنین بنظر میرسید که صدایت بگوش او نمیرسد . من او را هرگز چنین خاموش ندیده بودم و هیچگاه

تصور نمیکردم اندوه و تأثر را در خود راه دهد . بلکه همیشه شاد و خندان و عاشق خنده بود و هیچگاه ضرورت بکسی ندا شت تا او را بخنداند ، بلکه بعضا ضرورت آن

احساس میشد که او را از خنده باز دارند اما اکنون کجا ست آن خنده و نشاط او را چه پیش آمده که اینطور در یک نقطه میخکوب شده ، نمیشنود و احساس نمیکند ؟..

آرام از جابر خاستم و بتانسی سویی و فتم و چون نزدیکش رسیدم و آهسته دست خود را بشانه اش تماس دادم ، ناگهان لرزش شدیدی

چون تکان برق در پیکرش دید و مانند کسیکه سخت ترسیده باشد از من رمید ، اما همینکه صدایم را شنید آرامش خود را باز یافت ... بوی

گفتم :
گوش کن، من خواهرت هستم .. آخر چرا اینطور افسرده و مدهوش نظیر مجسمه استاده ای؟

از شب چه انتظار داری ؟ و از آسمان چه میخواهی ؟
او چون بنایی که در حال فرو ریختن

باشد روی زمین نشست و با صدایی شکسته و پریده پریده که هنوز از بیاد آوردن آن دلم خون میشو د گفت :

انتظار چیزی را ندارم و چیزی نمیخواهم !

باز هم لرزه ای شدید در پیکرش دید و سرا سر وجودش را تکان داد و اشک بشدت از چشمانش جاری

شد ، سپس صدایش قطع گردید و در پیچ و تاب افتاد و بریده بریده نفس میکشید و من همچنان در پهلوی

زانو زده ، در آغو شش گرفته بودم و سر و رویش را بو سیدم و تلاش میکردم بقدر توان اطمینان و آرامش رو حیث را باز گردانم . پس از مدتی ارتعاش بدنش پایان یافت و تنفس

وضع طبیعی بخود گرفت و چون طفلی که بمادر مهر بان خود پناه ببرد خود را در میان باز و انم افکند و سرش را بشانه ام تکیه داد و لحظه ای چند بدینموال گذشت که

کیفیت لذت بخش آن هرگز از خاطرم ردوده نخواهد شد .. اطمینان دارم که او نیز این کیفیت لذت بخش را احساس کرده بود ..

وضع او رفته رفته کاملاً عادی گردید ، اما از میان باز و انم تکان نخورد . گو یی این وضع برایش

خوشانید بود و به چیزی که اشتیاقش را داشت و انتظارش را میکشید دست یافته بود .. سپس با آواز گرفته ای که بزحمت شنیده میشد گفت :

آرزو داشتم باما در خود درین وضع قرار داشته باشم . نه باتو ای خواهرم کوچم ، زیرا تو برای آن بوجود نیامده ای که خواهرت را نوازش دهی و اینطور بلطف و مهربانی

احاطه اش کنی .

آه چه شب تاریک و بیکرانی .. روشنائی های ضعیفی که در فواصل دور آن می لرزند ، بتدریج محو و ناپدید میگردند و خاموشی هراس انگیزی بران ساریه افکنده است ، و گاهی آوای این پرنده عزیز نظیر تیسر در خشمانی که در بحری از ظلمت رها گردیده باشد ، در اعماق این شب ظلمانی میدود و طنین می افکند .

تمام چیز های که در پیرامون ما قرار دارد ، آرام و مطمئن است ، حتی روح این دختر که لحظه ای قبل در تب و تاب بود دیگر با رامش گراییده و به حالتی شبیه خواب منتهمی گردیده است ، میکوشم خود را آرام نگه دارم و هیچگونه حرکتی از من سر نزند تا این سر محزون مدتی بیشتر روی شانه کوچک مهر بانم مستر یح باقی بماند .

اما دختر سرش را بر می دارد و استوار می نشیند ، سپس بازوانش را می کشاید و دور گردنم حلقه میکند و آنگاه در آغو شم میفشارد و میبوسد و میگوید :

مباد آنچه من مریبک شدم تو نیز مریبک گردی و یا همانطوریکه من فریفته شدم تو نیز فریفته شوی و بسر نوشتی چون سر نوشت من دچار گردی . هر گاه چنان کنی ، در آنصورت خوشی را در وضع دشوار و پراز اندوه بی پایان من خواهی یافت و از همه چیز ، حتی از رحمت خدا نیز مایوس خواهی بود .

گفتم :

پس توجه کاری کرده ای ؟ و این سرنوشت بدی که بدان کشانیده شده ای چیست ؟ و این وضع یاس

آوری که در آن دست و پا میزنی چگونگی است ؟ و چیست این مصیبت طاقت فرسای غیر منتظره ای که بر ما دارد آمده است ؟ در حالیکه مرا میبوسید گفت :

نمیدانم ، آیا راجع بان باتو سخن بگویم و یا آنکه از تو پنهانش دارم . اگر این راز را بتو باز گویم ، به سن تو تجاوز کرده خواهم بود و هر گاه آنرا پنهان دارم ، تو انیز در معرض سرنوشت خویش قرار داده خواهی بود .

گفتم :

دیگر خاموشی سودی ندارد ، زیرا میدانیم مصیبت بزرگی با ما

وارد آمده و اندوه درد ناک قلب و تو و مادرم رد میشکا فدو مایوسی

هلا کتباری در روح جاگزین گردیده است و من تازمانیکه بنسجام ایام اسرار پی نبرم ، از پرسشی و کنجکاری و اندیشیدن در باره آن باز نخواهم

استاد و من احمقی بیش نخواهم بود اگر بپذیرم تا از آن زندگی مرفه و خوشبختانه ای که برایم میسر بود

بدون آنکه علتش را بدانم دور ساخته شوم . بنا بر آن با من حرف بزن شاید در سخنان تو اندازی برای من و تسلیتی برای تو نهفته باشد .

چون فردا آفتاب دمید ، انوار درخشانش دو دختری را که دست برگردن هم در خوابی عمیق فرو رفته

بودند ، در بر گرفت . آنها را نه گرمای سو زان خورشید صبحگاهی نه تماس زمین سخت و درشت ، و نه

حرکت مرغان اهلی که در پیرامون شان گشت و گذار داشتند . نمیتوانست از خواب بیدار سازد . آنها از تردد کبوترانی که در اطراف

دانه های ریخته بر روی زمین هجوم می بر آوردند برای نوشیدن آب از همدیگر سبقت می جستند ، بال زنان در هوا می پریدند ، همدیگر را صدا میزدند و باهم راز و نیاز داشتند ..

و طلوع صبح آنها را بر سر نشاط و فعالیت آورده بود و آنها نیز فضا را از عشق و نشاط مالا مال ساخته بودند ، بیخبر بودند .

« ادامه دارد »

عصر کیهانی با عمر

پانزده ساله خویش

در دستگاه‌های مداری آینده لابر اتوارها

ابسر و اتورها و میدان‌های فضائی برای پرواز بدیگر سیارات ساخته خواهد شد.

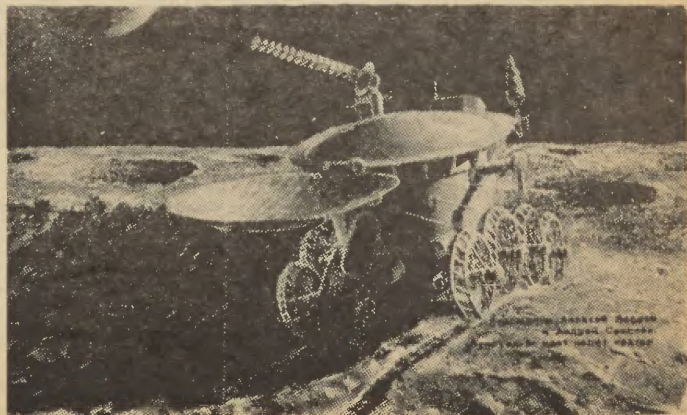

بتاریخ چهارم اکتوبر ۱۹۵۷ راکت اتحاد شو روی باو لین قمر مصنوعی از سیاره زمین جدا گردید. پر تاب اولین قمر مصنوعی زمین اجازه داده بود که معلومات حقیقی را راجع به شرایط فز یکی طبقات بلند اتموسفیر و در خط السیر مداری که دستگاه کیهانی پرواز می‌کرد بدست آورد.

در تعقیب پر تاب اولین سپوتنیک مصنوعی زمین فضا نور دان اتحاد شوروی مسایل بسیار مهمی را حل کرده اند که درین مسایل ساختن لابرا توار های تحقیقاتی فضا نوردی مدر نزدیک زمین، اجرا و عملی

ساختن اولین پرواز انسان به فضا کیهانی و پرواز دستگاه‌های اتوماتیکی سیاره پیمای با سرعت دوم کیهانی به صوبه مهتاب و در مدار تقریبی آفتاب شامل میباشند.

سمت‌های مختلف تحقیقاتی که در اولین اعمار مصنوعی زمین، آفتابی را انجام میدهند.

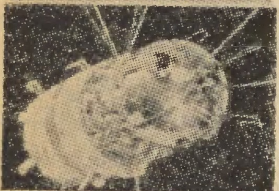
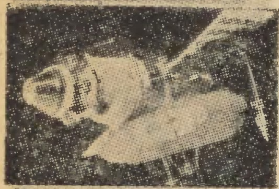
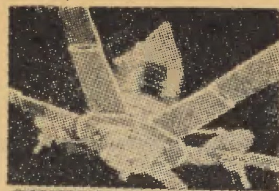

«لونا خود-۱» در حال عبور از یک دهانه آتشی فشان

درین اعمار مصنوعی یک حجم زیاد آزمایش نمودن لین مخابره رادیویی کیهانی در سال ۱۹۶۵ با داخل ساختن سپوتنیک مولیه ۱ بمدار زمین شروع گردیده است. و امروز سیستم مخابره کیهانی بطرز ثابت در حیات انسانها شامل شده باشند گان تمام سرزمین اتحاد شو روی مخابره تیلیفونی و تیلگرافی را از طریق اعمار مصنوعی انجام داده و پروگرام‌های تلویزیونی دیگر شهرهای داخلی و خارجی را بکمک اعمار مصنوعی تماشا کرد، می‌توانند.

اقمار مصنوعی مخابره بمراکز مترو لوژی نقشه‌های مترو لوژی بسیار زیاد، گرافیک و پیش‌گویی هوا را ارسال و خبر میدهند برای اقتصاد ملی سیستم اعمار مصنوعی مترو لوژی نوع می‌تور اهمیت بسیار زیادی دارد. سیستم اعمار کرده است.

از بالا به پایین :

۱: قمر مصنوعی مخابره مولینیه

۲: دستگاه اتوماتیکی سیاره پیمای

۱-

«مارس ۱»

۳: اولین سفینه کیهانی جهان

با فضا نورد «وستوک ۱»

۴: کشتی کیهانی پیلوت دار چند

نفری «سایوز» .

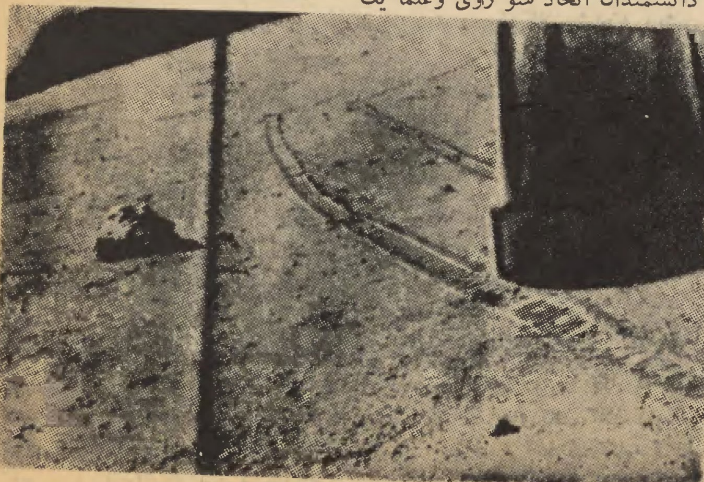
عده ممالک دیگر جهان بر تاب هشتمین

قمر مصنوعی انترکوز موس رابطور

مشترک عملی ساختند (برای معلومات

زیادتر شما این را هم می نگارم که

بقیه در صفحه ۷۷

تحقیقات فضایی کیهانی را وسیع تر
ما خسته است. در کشتی های کیهانی
سایوز یک عده تحقیقاتی در وصل
ساختن و اجرای مانور سه کشتی
کیهانی در پرواز گروبی انجام گرفته
و ساختن اولین دستگاه کیهانی
آزمایشی اجرا شده و یک حجم زیاد
تحقیقات و آزمایشات علمی و فنی
صورت گرفته و احضاراتی بر ای
پروازهای طولی مدت کیهانی در
دستگاه های مداری گرفته شده
است .

بر تاب دستگاه مداری سا لوت و
الیت یک عمل سه نفری در داخل
آن و آمدن شان به کشتی کیهانی
سایوز ۱۱ اساس پروازهای فضا
نوردان را در درمیان نزدیک زمین
ذریعه دستگاه های مداری که یک مدت
طولانی باقی بمانند گذاشته است.
درین شرایط می توان عملیه کشتی
کیهانی را تبدیل کرده و در دستگاه
مذکور آلات و ترتیبات علمی ماذحیره
آب و هوا و غذایی را رساند .

در دستگاه های مداری آینده فابریکه
های کیهانی ، لابراتوارها و میدانهای
کیهانی برای پرواز دیگر سیارات
وجود خواهد شد مسایل مختلف
و گوناگون و بسیار زیاد مطالعه
فضای کیهانی ضرورت مبهم به همکاری
دانشمندان ممالک مختلف جهان ،
درجهات مختلف علمی داشته و مصروف
هنگامی لازم است در جریان سال
های گذشته یعنی از زمان پر تاب
اولین قمر مصنوعی زمین دانشمندان
یک عده ممالک جهان همکاری و فعالیت
مشترک خویش را در ساحه تحقیقات
و استفاده از فضای کیهانی از همدیگر
دریغ نمی نمایند . نظر به پروگرام
همکاری در اکتوبر سال ۱۹۶۹ پر تاب
اولین قمر مصنوعی نوع «انترکوز
موس» شروع گردید . تا زمان موجوده
دانشمندان اتحاد شو روی و علما یک

عملی بسازند. و اولین قمر مصنوعی
میتاب را از سطح میتاب پر تاب
کرده و نمونه خالک میتاب را ذریعه
قمر مصنوعی میتاب زمین رسانده
و بالاخره بواسطه اولین دستگاه
ذات الحر که لونا خود - سطح
میتاب را تحقیق کرده اند .

ترتیبات نشست کننده دستگاه
اتوماتیکی سیاره پیمای وینوس - ۴
بتاریخ ۱۸ اکتوبر سال ۱۹۶۷ در
سیاره فرود آمد ، و معلوماتی راجع
به تشکیل اتمو سفر آن بزمین
مخابره کرده بود . دستگاه اتوماتیکی
سیاره پیمای وینوس - ۸ بتاریخ ۲۲
جولای ۱۹۷۲ عبارت از پنجمین
دستگاه هیست که فرود آمدن آرام
را در اتمو سفر سیاره زهره انجام
داده است .

دوم دسامبر سال ۱۹۷۱ دستگاه
اتوماتیکی سیاره پیمای مارس ۳۰ به
اتمو سفر سیاره مریخ داخل
گردیده و برای اولین مرتبه به سطح
آن ترتیبات نشست کننده را رسانده
است .

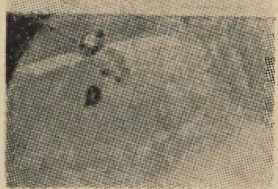
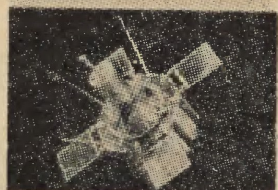
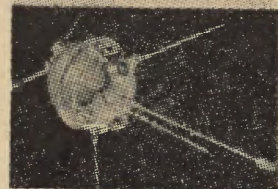
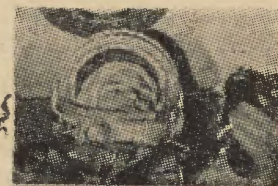
موقعیت حساس را در دیوگرام
تحقیقاتی فضا نزدیک زمین پرواز
های کشتی های کیهانی پیلوت دار
وستوک ، و سخود و سایوز گرفته
است . پرواز اولین فضا نورد جهان
بتاریخ ۱۲ اپریل سال ۱۹۶۲ فضا -
نورد یوری گاگارین ذریعه سفینه
کیهانی وستوک یک عده مهمترین
مسایل فضا نوردی را حل کرده است
البته درین مسایل امکان پرواز
انسانها به فضای کیهانی اولین پرواز
گروبی دو کشتی کیهانی و پرواز
چندین شبانه روز فضا نوردان
شامل میباشند . در یک ساحه
فراخی مسایل طبی و بیولوژی
تحقیق و آزمایش گردید . برای
احضار کردن پروازهای مابعد ذریعه
فضا نوردان یک عده مسایل علمی ،
تخنیکی و آزمایشی تحلیل و اجرا
گردیده است .

کشتی کیهانی و سخود - ۱ اولین
کشتی چند نفری بوده است که در
تشکیل عملیه کشتی کیهانی قوماندان
کشتی ، یک دانشمند و یک دانشگر
شامل بوده است در زمان پرواز یک
عده کارات مهم در تهیه سیستم
کشتی ها عملی گردیده آزمایشات
علمی و تخنیکی اجرا گردیده بود
در کشتی کیهانی و سخود - ۲ برای
اولین مرتبه خارج شدن انسان به
فضای کیهانی آزاد اجرا گردیده است
ساختن کشتی های کیهانی مابعد
مانند کشتی کیهانی سایوز امکانات

مصنوعی مترو لوزی در مراکز هیدرو
مترو لوزی استفاده گردیده و نظریه
پروگرام بین المللی همکاری به ممالک
دیگر جهان از سال میشود .

بوسیله اعمار مصنوعی صد ها
کو کلوها گرد باد ها کشف و محل
هزارها جبهه اتمو سفر تعیین و
بسیاری از ممالک جهان راجع به
پیشرفت و انتشار توفانها ، گردباد
ها و غیره خبر داده شده است .

تحقیقات فضای کیهانی میتاب
و سیارات دیگر بکمک دستگاه های
اتوماتیکی سیاره پیمای نظر به
پروگرام زند ، میتاب زهره و مریخ
انجام میگیرد . دانشمندان اتحاد
شوروی بکمک آلات اتوماتیکی
توانستند برای اولین مرتبه نشست
آزم را بر روی سطح میتاب
اجرا کرده و انتقال عکسهای
تلویزیونی را از سطح میتاب بزمین

از بالا به پایین :

۱: اولین فضا نورد جهان یوری

گاگارین .

۲: دستگاه اتوماتیکی «لونا - ۱»

که برای اولین مرتبه در جهان بتاریخ

دوم جنوری ۱۹۵۹ بصوب میتاب

پر تاب گردید .

۳: قمر مصنوعی از نوع «کوزموس»

۴: قمر مصنوعی مترو لوزی بنام

می تیور .

شماره ۴۰

راه دشوار

نوشته دکتور اکرم عثمان

باد کودکی مثل آهنک خواب آور جویباریست که از جنگل دوری بگوش برسد. من در آنشب بی مهتاب که ابرها دشت لا جوردی آسمان را قدمگاه گشت و گذار خود کرده بودند به چنین سرودی گوش میدادم. صدای قل قل آب از جوی نا پیدایی بگوش میرسید و ترانه غم انگیز عمر مرا از حریم سالهای پاره سار میکرد.

من به مادرم فکر میکردم و به شبیکه مثل امشب تابستان بود و ما بر سر با مهی کاهکی تخته به پشت میخوابیدیم و از باد گوارا و سردی که از کوه «شیر دروازه» می وزید لذت میبردیم. در آنشب بی مهتاب مادرم مرا بر بستر خواب می خوابانید، گاهی دستی بر پیشانی و صورتم می کشید و گاهی با یک دست سبک و نو مش به پشتم تپ تپ میزد و با اینکه پنج شش ساله بودم بر سیبل عادت مثل گذشته آهسته آهسته چنین میخواند:

« آ لولولو آواز لولو بچه لولو »

از شنیدن آواز لطیف مادرم که هر شب به آن عادت کرده بودم کوششهایم از نغمه بی مانندی پر میشد بلکه با هر گرتک و گرتک تر میکردید و سه رانجام غلنتی میزد و سر بر سر زانوی نو مش می گذاشتم.

ما در م لطیف تر از آواز گندمها و باد ها و جویبار ها ترانه ابدی و قدیمی مردان را میخواندند و زیر پلکهای لای ابرو ها و بند بند انگشتان رخوت ملایم خواب رامی میداد. آنگاه به آرامی در بچه های چشمهای بسته میشد و بند بند اندامم بی حال و سست میگردد دیگر بخواب میرفتم خوابی کود کانه و خوش که بسی کابوس و بی اندوه بود و مرا گاهی چون کبوتران و گنجشکان بال می بخشید و گاهی بر پشت ابر سفید

یا اسب سمندی سوار میکرد که بسوی ستاره های بالای ما در پرواز میبودند. صبح که خروسان آذان میدادند و از شیاره های کنگروه های فرو ریخته دیوار های بالا حصار آفتاب کامل زری بر بام ما فرش زرنگاری می گستراند چشم باز میکردم و به آسمان که آبی آبی بود و بمن شادی می بخشید و به مادرم که با یک پاک بود و بر روی لبخند میزد نگاه میکردم. رنگ شادی آفرین آسمان بیدار ترم میکرد و خنده مهر انگیز مادرم بمن حالی مینمود که از بستر خواب بر خیزم دست و رویم را چپق کنم و کنار مادرم و کنار سماوار فرشی بنشینم و چای بنوشم. آنوقت نوبت تعبیر رؤیا های شبانه فرا میرسید و مادرم میگفت که: «خواب خوبی دیدی ابر سفید واسپ سمند نیک بختی است و پرواز آندو به سوی ستاره، از بخت بلندت نوید میدهد ان شاء الله کلان میشوی و خداوند بتو خیر و برکت میدهد.»

از تعبیرات گوناگون مادرم دلم شاد میشد و چون کلان شدم ریش و بروت کشیدن در آن وقتها برایم کمال مطلوب و آخرین آرزو بود، ذوق زده می پرسیدم:

مادر مه راستی کلان میشم؟

می گفت:

هان جان مادر.

می پرسیدم:

چقدر کلان؟

می گفت:

بسیار کلان.

بعد چرت میزد و ناگاه به چشمهایم چیزهای کلان کلان را ببالم لقا لقا اینطرف و آنطرف نگاه میکردم مادرم که مقصدم را در می یافت می خندید و میگفت:

بچه جان سودا نکو یک کول کلان میشی.

با حالت استفهام کومه هایم را مینداند م و بغلهایم را به اندازه یوقانه بزرگی باز میگردم و می پرسیم:

همینقدر کلان؟

مادرم میگفت:

نه کلانتر.

بیشتر لمبیس های چاق و کشالم را باد میگردم و بغلهایم را باز تر مینمودم و از ته دل می پرسیدم:

همینقدر؟

مادرم ضعف خنده میشد اشکهای شوخش را بانوک چادر داکه و سفیدش می سترد و باز هم میگفت:

نی نفس مادر کلانتر.

دیگر طاقم طاق میشد آنقدر بغلهایم را می گشودم که نشسته تخته به پشت می افتادم. آنوقت مادر قهقهه قهقهه می خندید و فریاد میزد:

آفرین حالی شد همین قدر!

می پرسیدم:

به اندازه کوچکی ما پهلوان برات؟

می گفت:

هان گل مادر به اندازه پهلوان

برات.

در آن روز ها پهلوان برات سر سر

ها و میداندار تمام هر کلاه ها و

میدانها بود و قتی راه میرفت مثل

کوهی با تمکینی و خاموشی بود و هر

ایزار و پیراهنی برای پت های چاق

وزور مند و بازوان سخت و توانایش

تنگی میکرد. او همیشه کالای گیبی

می پوشید و سلیم های ساخت مراد

خانی بپا میکرد. اگر دلش میخواست

گاهی دستار کوچکی بر سرش می

بست و رنه بستر روز ها با سر

برهنه که از ته تراشش میکرد و

کوچه ها پیشاپیش شاگردانش چاک

چاک راه میرفت و قولها یش را چون

خروسان کلنگی باز میگرفت.

برای من پهلوان برات که بسیاری

از حریفان خود را مثل موم در

دستهایش فشرده و چت کرده بود

بزرگترین مرد دنیا بود و همینکه

مادرم میگفت: «ان الله ده کوچه

آدم کلان میشی و ریش و پروت

میکشی» فوراً خود را به شکل و قالب

خلیفه برات میافتم و آرزو میکردم که

روزی چون او مرد بی همتای کوچه

های کابل باشم.

به این امید از کودکی هوس کشتی

کردم و حق و ناحق بر سر بچه های

کوچه خیز میزد و و کردن از خود

ضعیفتر ان را می پیچید و داد و

فریاد بچه های کوچه را به آسمان

بلند میکردم.

روزی یکی از بچه ها کوچه ماکه

نامش قاسم بود و سخت ریختگی به

نظر میرسید با من رو برو شد و پیش

از اینکه از جا بجنبم چنان بخاکم

مالید که بغ و بغم به آسمان بالا شد

اشکریزان و شکوه کتان نزد مادرم

رفتم. او هم یکی دو مشت محکم به

پشتم زد و گفت:

خوب شد سزای قروت او گرم.

وقتی گریه ام آرام گرفت، از مادر

پرسیدم:

مگم تو نگفتی که من مثل پهلوان

برات آدم کلان میشم.

پاسخ داد:

چرا! حتما میشی اما مردهاده

میدان میرن. .. کوچه و بازار جای

پهلوانی نیست

لا جرم خاموش ماند م و بعد ها

بی آنکه بمادر چیزی بگویم از کوچه

تنگ و تاریک ما بمیدان رو کردم

و دانستم که دویدن افتادن دارد و

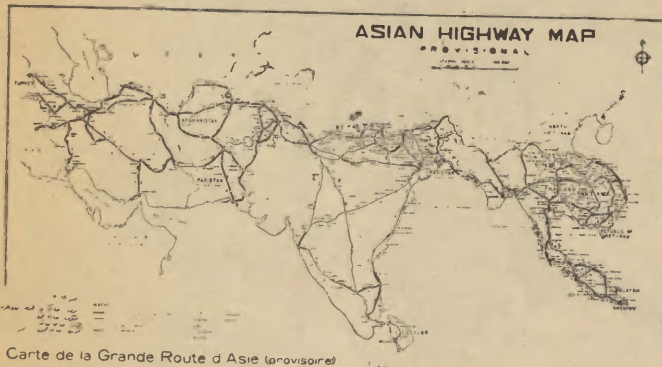
انسان باید بیفتد، بیفتد و بیفتد تا

برخیزد و پهلوان شود.

شاهر اهای بزرگ

آسیایی

این نقشه شاهراهای مهم افغانستان را نشان می‌دهد.

بالغ میگردید و به فاصله ۲۱۵۲۲ کیلو متر اصلاح و تبدیل گردیدند. مقامات مربوط این پروگرام جهات مختلفه این سیستم سړک‌ها را مخصوصا فاصله اعظمی و اصلاحات اختصاری آن با انواع و موقعیت زمین اهمیت ساحات مسکونی منابع زراعتی، معدن و ساحات صنعتی هر منطقه مراکز تجاری و نقاط توریستی را بصورت درست و اساسی مطالعه نمودند بادر نظر داشت تمام این نقاط متخصصین و ماهرین مطالعات و ریسرچ‌های را بعمل آوردند که به یقین معلوم نمایند که آیا این خطوط تصوری با مقایسه سړک‌های موجوده تفاوت پیدا میکند و یا خیر چنانچه از نتایج حاصله ثابت شد که پروژه شان واقعا مثمر و عملی بوده است.

در بعضی مناطق حالت و وضع سړک‌ها از نقطه نظر موقعیت طبیعی طرق ترانسپورت و میخانیکیت آن اصلاح گردید ولی در بعضی ساحه‌های دیگر که اتصالات مخابراتی ضعیف و مشکل به نظر میرسید تا

بقیه در صفحه ۷۳

مراکز صنعتی و حصص بزرگ ممالک آسیایی و بنا در همه آنها با هم وصل گردد و در جهت رسیدگی به مراکز و نقاط توریستی و تاریخی کشور هاتسهیلات لازمه بعمل آید و ارزش اقتصادی آنها تثبیت شود علاوه بر باره امتداد این شاهراه بزرگ آسیایی با جال سړک‌های ممالک اروپائی و اتصال شان الی سرحدات ایران و ترکیه و گروپ سړک‌های آسیای مرکزی الی سرحدات ایران و عراق از طرف کمیسیون پیشنهاد گردید.

در سال ۱۹۶۰ اولین مطالعات در حصه اتصال سړک‌های سرحدات ایران و ترکیه الی سیگون مرکز ویتنام جنوبی که مجموعا ۱۰۸۳۲ کیلو متر میشود آغاز گردید و در اختصار فاصله به ۵۸۷۶ کیلو متر حق اولیت داده شد سړک‌ها نیکه از عراق - ایران الی سنگاپور به طول ۱۲۹۶۷ کیلو متر امتداد یافته به طول ۷۱۹۴ کیلو متر اصلاح و اعمار گردیدند که به این اساس مجموعه سړک‌ها نیکه به آن حق اولیت داده میشد و به فاصله ۳۸۳۹۲ کیلو متر

انسانها حتی در دوره حجر نیز موفق گردیده بودند که سیرو حرکت خود را از مسیر صحراهای اعظم شمال آسیا و ترکیه به استقامت ایران و هندوستان و یا از وسط خاک پهناور روسیه به اروپا باز نمایند ماهرچنان میفهمیم که دران زمان مهاجرت به طرف وادی یانگ سی کیانگ و چین و یا به جهت مخالف که عبارت از صحراهای بزرگ سوریه عربستان سعودی - بر اعظم افریقا به صوب نیگریس و دریای نیل بوده دوام داشت. دران زمان انسان ما قبل التاریخ راه‌های رفت و آمد حیوانات را تعقیب نموده که بعدا بعضی مناطق آن اساسات خط - السیرهای اصلی راه‌ها و سړک‌های

شاهره دروخته

ing to Live For

راوړم يعنی بیرته خپل چټک ټایپ وکړم . خو ددغې وظيفې پيدا کول اوبیا په داسې وخت کې چې ماته دټیمو ټی دلیدلو لپاره پوره وخت موجود وی او د کار څخه وکړای شم هغه ته دلیدلو لپاره لږه شم یو بل مشکل و . که څه هم زما دکورنۍ غړو په دې برخه کې ډیره مرسته کوله او داسې ورځ به نه وه چې دهغوی څخه یو یا دوه روغتون ته نه وی ورغلي اوزما دزوی خبر دی نه وی اخستی ، خو زه هم مجبوره وم او دا می سخته علاقه وه چې په منظم ډول هغه ته ورشم او خبریې واخلم . خو په پای کې می فیصله وکړه چې دیوی نمایندګی سره دیوه مو ټی کار قرار داد لاسلیک کړم . په دغه کار کې ماته مناسب معاش راکول کیده اوسر بیرته په هغه ماکو لای شو چې دکار دجر یان په وخت کې دیوی ګړۍ لپاره دخپل زوی دلیدلو لپاره ځان فارغ کړم . زه ډیره خوشحاله ژوندون

هغه زما زوی ته دژوند ا میسده برخه کړ او دی ته یې تشویق کړ چې ژوند دخپلو ټولو خوښیو سره بیاشروع کړي خو آیا په نړۍ کې داسې څوک و چې هغه دی ما دیو شی په هیله کړي ؟

هم ورو ورو راسره ز یاته علاقمند او را باندی مېر بانه شوه . کله چې به زه درو غتون یا ددبا ندی څخه کور ته راغلم او په دې چې کور به می تش او خالی نه و بلکه دغه ګاونډی به په پاسنې کور ته کې وه نو یو ډول روحی آرا متیا به را تر لاس شوه او ډیره به خو ښه شوم چې شکر دی به کور کې خومی یو څوک شته .

بله خبره دا وه چې ما باید ځانته یو کار او وظیفه پیدا کړی وای . مخکې له هغه چې واده می وکړ ما په یوه دفتر کې دسکر تر په حیث کار کاوه او اوس می فکر وکړ چې زه کولای شم هغه چټکي چې پخوا می به ټایپ کې درلوده بیرته به آسا نتیا لاس ته

داسې فکر راته پیدا شو چې د هغو بهانو می مشکلات یو په بل پسې حل شول اولکه څنگه چې هغه راته وویل چې دآینده ژوند په مشکلاتو کې فکر کول لازمی او ضروری کارنه دی ځکه دغه مشکلات په خپله راځي او په خپله ور کيږي . زړه می یو دم آرام شو او دغه ویره می کمه غوندی شوه .

ددی لپاره چې زه په کور کې یواځې اوسیدلم نو په دې باره کې می مور اوپلار په سخته اندېښنه کې وو او ددی لپاره چې د هغوی دغه اندېښنه هم لیرې شی نو دخپل کور پا سنی کوټه می دیوه ښو ونځی یو ښوونکی ته په کرایه ور کړه . او دغه ښځه

«نه، هغه وروسته له هغې چې مونږ واده سره وکړ دغه شیانو ته اصلا وخت نه درلود، خو تیمو ټی فټ پال ته لیونی دی .»

ډاکتر راته وویل : دایوه ډیره ښه مو ضوع ده چې ماد هغه د خبرو څخه معلوم کړه چې هغه دفتربال دلوې سره ز یاته علاقه لری، ځکه چې دا شوق په حقیقت کې دهغه دمعالجې په برخه کې یوه لویه تکیه ده چې مرسته ور سره کولای شی په عین حال کې ته هم باید په ژوند کې پوره کوشش وکړی اوله همدې شیبې څخه لاخپلې آیندې ته هم اندېښنه کيږه ځکه چې آینده لاتر اوسه نه ده رارسیدلی . ته پو هیږی چې دغه مشکلات او فکرو نه چې عموما مونږ لری ویر یو په آسانی اوبیله مشکلاتو تیر یږی او اصلا ددو مړه اندېښنې وې نه دی .

ډاکتر ما ر ټین دغه خبری می په پوره غور اودقت واوریدی اوسمدستی

Someth

دیوه شی په هیله

بی په داسی حال کی چه دخپل میز جعبه یی را کښوله یو کو چنی ا مر خود خوا هشی به ډول را باندی وکړ او داسی یی راته وویل :

«ښه، ډیر ښه میرمن ویل، تا په ډیره ښه تو گه دا ټول کار اجرا کړی. زه هیله لرم چه ته به سبا ماښام بیا ماته لږ وخت راکړی»

په خواب کی می ورونه وویل :

«ولی نه، ښاغلی کړو تره.»

«ښه نو چه داسی دمزه به سبا مو سسی ته تیلیفون وروکړم چه ددو نور و هفتو لپاره تارا پریز دی چه له ماسره کار وکړی.»

ډیر ښه، ښاغلی کړو تره دا خبره می ور ته وکړه اود ټایپ ماشین می په خپل پو ښی کی وپو ښه اوځان می دتگ لپاره چمتو کړ.

خوپه دی وخت کی چه زه راولاړه شوی وم اود هغه څخه می رخصت اخیست دهغه دکوتی دروازه و ټکیده اوسدستی دهو ټل یو خلعتکار ر په داسی حال کی چه قهوه او لږ سند ویچ یی په پتنوس کی را اخیستی وراغی او کلا کړو تر راته وویل :

مخکښی لدی چه لاره شی لږ قهوه وڅښه ځکه چه ډیر کار دی وکړ او ستړی شوی یی .

بیا هغه دقهوی په جوړولو ځان بوخت اودسندویچ غاب یی ز ما خواته را نژ دی کړ . هغه اوس آرام ښکار یده یوه دانه سندو پیچ یی واخست ټوټی یی کی اوویي خوړ بیا یسی سمد ستی راته وویل :

اوس داراته ووايه چه دشپي له خوا دغه کار خو به ستا په کورنی ژوند کی کوم زیان نه پیښوی میړه دی په دی باره کی څه فکر کوی ؟ پخوانی آشنا درد بیا په زړه کی راننوت او په ویر یدلی آواز می ورته وویل :

پاتې په ۷:۴ مخ کښی

ښه اوس تره شوی چه په مخ یی نوی اوتازه قر طاسیه ایښو دل شوی وه اوڅنگ ته یی یو ټایپ پروت و. دغه راز دلکښی لا زمی شیان د تجار تی دوسیو سره اوویو ټیپ ریکار ډر هم موجود و .

«زه غواړم همدا اوس ځینی لیکونه تاته و ولولم ترڅو چه راته ټا پیپ بی کړی» هغه دا خبره زماله کینستلونه وروسته را ته وکړه او بیایی خبروته داسی ادامه ورکړه :

زه فقط لږ پخوا په پاریس کی دیوی غو نډی دکیدو نه راستون شوی یم او کله چه په الو تکه کی وم ځینی لنډ او مختصر یاد داشتو نه می اخیستی دی . هیله ده چه دیوی اشپزی په موده کښی موسسوه مانای لری شی او بیا به نو پیل ورباندی وکړو . هغه لږ تم شو خو ما سمدستی ځان دکاغذ ونو او کالږ ښ پیپر په ترتیبولو اود ټایپ په جوړولو بوخت کړ ترڅو چه ټایپ ته ځان چمتو کړم او په عین حال کی می د هغه څخه داوسنی کار په باره کی څو لنډی پوښتنی و کړی . وروسته له هغه ما خپل دیاد داشت کتابچه خلاصه کړه ترڅو چه د هغه دلیکونو لنډیز په کی ولیکم . دلیک دلوستلو په وخت کی دهغه آواز صاف او واضح و اود لوستلو په وخت کی یی په یو یو ځای کی یوه و قفه کوله ترڅو چه ما ته دآرام کولو موقع راکړی او ما هم په دو مره چټکتیا اوسرعت د هغه خبری یاد داشتو لی چه دبل هیش شی په باره کی می فکر نه شو کولای .

دری ساعته تیر شول او ددریم ساعت په پای کی ما وروستی لیک په پاکت کښی واچاوه او بیا می دټایپ ماشین پوی خواته کړ اوستړی سترومانه به خپله چوکۍ کی دتکی کولو په حال کی کینا ستلم .

هغه ماته په څیر څیر وکتل او بیا

به یی یاغیر حاضر واویا په یی رخصت اخیستی و. اوس ددی کار داجرا کولو په باره کی چه دپخوا نیو څخه یی زیات تو پیږ در لود په فکر کی وم او دځان څخه به مه پو ښتل چه داوولی اوکله چه می غوښتل خپله ددهغه ستر اومهم شخصیت سره و گورم اودهغه دکوتی در وازه می ور ټکوله ، ځان ډیر وار خطا راته ښکار یده . خویا می هم ځانته تسلی ور کړه اود ځان سره می وویل :

داسی شیان او کار ونه خو په ژوند کی را تلو نکۍ دی او کیدای شی چه په آسانی اوبیله کو می خبری اجرا شی .

در وازه خپله کلاو کړو تر راته خلاصه کړه ، اودیوی کړی لپاره مونږ دپاړو دیو بل خواته بیله دی چه څه سره وواویو کتل چه داکتل دیو بل دستانی نه خالی نهو .

د هغه څیری ته چه می وکتل نو لومړی شی چه راته څر گند شو دهغه لوړ همت او په ځان باور و چه درلود یی هغه یو ښکلی سړی و چه روښانه او خلیسونکی ستر گی اوتور گن وینستان یی در لودل او یو یوتار به کی سپین شوی ومافکر و کړ چه دهغه خو له به تل همدا سۍ پتهوی ځکه چه دد مره بی حرکت او پته خوله ولاړو چه زه یی حیرانه کړم .

خولږ وروسته مسکی شو چه په دی حالت کی یی یوه عجیبه زړه وړونکی څیره را پیدا کړه اوږه یی سمدستی ور جلب کړم . هغه ددغی مسکا نه وروسته داسی را ته وویل : «ته باید میرمن نویل یی، را څه مهربانی وکړه»

هغه در وازه زما مخی ته پرانیستی و نیوله ترڅو چه زه ور څخه تیره شم، کله چه یی کوتی ته ورننوتلسم نوو می لیدل چه زما لپاره یی ټول شیان پوره چمتو کړی وو. یو میز

وم چه دیوه کار اوویو وظیفی خاوند ه شوم او داسی وظیفه وه چه زه یی پوره مصروفه کړی وم اوما کولای شوای چه خپلی فکری ستی پایو اواندپیننی که څه هم دیوی کړی لپاره وی هیری کړم .

په هغه زمی کی چه زه په دی کار بوخته وم زمانه خوڅو څلی غوښتنه وشوه چه وظیفی ته په دایمی ډول باید دوام ور کړم خوما دغه ټولۍ غوښتنی ونه منلی ، ځکه تر هغو چه نیموتی په رو غتون کی وماته شو کولای چه ټوله ورځ په دفتر کی پاتی شم .

یوه ورځ کله چه پسرلی تازه را رسیدلی وماته وویل شول چه د کلاو کړو تر نو می تاجر دکار کوتی ته چه به یوه هو ټل کی وه د هغه دسکر تر په حیث ماښامی لاره شم اود هغه مربوط کارو نه ټایپ کړم او همدا کارو چه زمانه ژوند کی یو ناڅاپی بد لون راغی ..

په دی باره کی زمونږ دنمایندگی مدیر داسی راته وویل : هغه زمونږ دکار فرما یانو دجملی څخه یوستر اومهم سړی دی ، ډیره میرانه لری اوهغه څه چه چاته یی وروسپاری دهغه داجرا کولو په عوض کی چه هرڅومره ورکړی ښه نه لری او داگته اوس ستا په بر څه شو یده .

هغه عموما دشپي له خوا کار کوی او همدا علت دی چه د هغه مربوط کارو نه دشپي له خوا اجرا کیږی . تراوسه پوری زما مات زړه دهغه خلکو څخه چه کار می ور سره کاوه لیری ساتلی وم ، اوماد هیش داسی کار داجرا کو لو څخه چه زما دمسک اوشق سره یی رابطه درلوده، نه ویر در لوده اونه می سر تری غږولی و، خودی کارو نوعوما مو قتی جنبی در اودی اوپه هغو دفتر کی به می اجرا کول چه اصلی او دایمی مامور

عوض اینکه بگوئیم تاگرد جاده روی شانه اش نه نشیند صحیح نیست چرا نگوئیم تاگرد جان را در سازد درست نیست

*****

کاری ساخته و پرداخته نباشد همه
آرزو هایش را نقش بر آب بسازیم
و آنوقت افتخار کرده بگوئیم نگفته
بودم اوتازه آمد و هنوز هم در همان
خواب و خیال دنیای خارج است
نگفته بودم گفتن و عمل کردن فرق
دارد آفرین بما که با همه این
مشکلات سا لها است کلا میکنیم
کار کردن آسان نیست من مثلا این
جوان بسیار آ نها را دیده ام که
سخن از انکشاف و ترقی زده اند
داد از کار و سرعت عمل زده اند ولی
وقتی به میدان عمل داخل شده اند
هیچ کاری را از پیش برده نتوانستند
اند در حالیکه اگر نیک متوجه شویم
این گروه مردم یا بعبارت دیگر این
چار کلا ها خود عمدا موانعی در راه
پیشرفت برادر جوان و بانوئی خود
ایجاد کرده اند خود خواسته اند
در نظر ها متغیر شود - خود خواسته
اند عوا مل نا کامی او را فرا هم
نمایند خود خواسته اند تا مردم او را
بیگانه شناخته و غرب زده بخوانند -

خود خواسته اند او روز هادر موسه
اش بیکار بماند و پائین و بالا سر
گردان باشد - خود خواسته اند
چند روزی باو کار ندهند خود خواسته
اند احساسات او غرور او را بکشند
و او را شخص فا قد اراده و بز عم خود
انارمل و بیا ورنه ویا بعبارت دیگر
او را جوانی را کد غیر فعال و روز
گذران سازند - و بالا خره خود
خواسته اند تا ابتدا گرد جاده روی
شانه این جوانها بنشینند و آنوقت
شروع بکار نمایند - همان کاری
که آرزوی چو کی نشین بی کفایت
و کهنه پرست است و اما عده زیاد
مردمی هم هستند که چوکی هارا
پاساس لیا قت ز حمت و پشتکار
بدست آورده و ازین جوانها با
پیشانی باز استقبالی می کنند اگر
پرو فیسور هستند و یا داکتر هستند
دست پرو فیسور یا داکتر دیگری
را با صمیمیت و برا دری فشار داده
و دوش بدوش هم کار کرده اند و
بالاخره باین وسیله گرد ها را از
شانه ها دور می سازند .

یابعداره دیگر عوض اینکه بدبین
باشیم عوض اینکه موانعی برای
چنین جوانها ایجاد نمائیم عوض
اینکه او را به نظر دیگران و دیگران
را به نظر او بدبین سازیم یا بهم
اندازی کنیم عوض اینکه او را سر
گردان نمائیم و باین وسیله او را خسته
بسازیم یا به زعم همان عده مردمی
که چوکی های خود را در خطر می
بینند و دو دسته آنها محکم گرفته
اند و پا گندهای بیجا علیه او نمائیم
و بگوئیم تا گرد جاده روی شانه اش
نه نشیند درست نیست و کی او را
به همین زودی ها چو کی میدهد چرا
او را باری نکنیم چرا باو بحیث
یک جوان بحیث یک شخص یا
انروئی موقع کارند میم از
نفوری و مفکوره های تازه وی استفاده
نکنیم تجارب او را بکار نهند پس
و چرا او را خسته بسازیم آنقدر خسته
بسازیم تا او را به قالب یکی از
اشخاص در بیاوریم که بعدا از او

سالم بحث کند وقتی گرد جاده میوند
روی شانه اش نشست آنوقت این
صحبت هارا نخواهد کرد هرگاه
در موسسه چو کی مناسب حال او هم
موجود باشد همین گروه مردم
میگویند : نه بابا کی او را چو کی
میدهد تا گرد جاده روی شانه اش نه
نشیند صحیح نیست در حالیکه
این جوان بایک عالم آرزو بکار و
خدمت مردم و جامعه خود و ر
کردن گرد جاده میوند بوطن برگشته
و می خواهد آنرویش را عملی سازد
چون انروئی دارد مطالعه کرده است
تجارب بدست آورده است مشاهداتی
نموده است لذا حتما برای موسسه
خود برای مردم خود و بالا خره برای
جامعه خود مصدرا خدماتی پس اندازنده
ای خواهد شد ازینرو چه خوب
است عوض اینکه بگوئیم تا گرد جاده
روی شانه اش نه نشیند صحیح
نیست چرا نگوئیم تا گرد جاده را
دور سازد خسته است درست نیست.

یک عده مردم که بعضا دیگران
بآنها چار کلاه هم میگویند مدتها
است که چو کی های حکومتی را با
عقاید کهنه و غیر تنویری شان با
واسطه و شیطننت ، یا بهم اندازی
صدقه و قریبان گفتن ها اشغال کرده
اند وقتی جوانی را دیده اند که بعد
از ختم تحصیلات از خارج بوطن برگشته
و به موسسه اش بایک عالم
آرزو مراجعه کرده است گفته اند :
بگذار ش چند روز باسر بلندی صحبت
کنند و یا نظریات تازه را ارائه نمایند
از ترقی و انکشاف سخن رانند از
دوستی ها و صمیمیت ها از راستگاری
ها از تسریع در عمل از پاکسی
و سترگی و بالا خره از رقا بتهای

بقلم همشهری

آثار شاغلی برشنا و نگاه در مسندوبه نمایش قرار گرفت

ابتکار در خواندن

آثار هنری دو هنرمند معاصر افغانی توسط موزیم ملی هنرمندان شرق در مسکو روز نهم قوس به نمایش گذاشته شد. آثار متذکره معرف کلتور و فرهنگ کشور ما بوده و متعلق به استاد عبدالغفور برشنا و بنی غلی سید مقدس نگاه بود.

نمایشگاه افغانی در مسکو به اساس موافقتنامه کلتوری بین افغانستان و اتحاد شوروی افتتاح گردید. استاد برشنا ضمن مصاحبه به نمایشگاه باختر در کابل گفته است: بعضی از آثار شامل مناظر طبیعی با میان بند امیر و شهر کابل بود و علاوه کرده است که پورتریت های هم که نمایشگر لباس افغانی بود به نمایش قرار گرفت. درین نمایشگاه هفتاد و پنج اثر بنی غلی برشنا و چارده اثر بنی غلی نگاه به نمایش قرار گرفته بود.

قرار یک خبر دیگر بنی غلی برشنا و بنی غلی نگاه که بهمین مناسبت به مسکو رفته بودند دوباره بوطن برگشته اند

شمس الدین مسرور که یکی از خواننده های خوش آواز رادیو است و درین اواخر محبوب همگان شده است در تقدیم آهنگهایش ابتکاراتی نموده که همین امر باعث شهرت او گردیده است و ازینرو میتوان او را یک خواننده مبتکر حساب کرد.

مسرور در چند آهنگش به دختران مثل و خواننده مو قع داده است تا در خواندن با او همخوانی شده حصه بگیرند و باین اساس آن پارچه را با اصطلاح مردم رنگ و رونق بدهند و این خود یک هنر است که باید آنرا استود تاحال مسرور سه آهنگ را بهمین سبک تقدیم دو سنت ایران و موسیقی و علاقمندان هنر نموده است که اولی را تحت عنوان «خی پرو بابا» که کنت نیست» ثبت کرده است و می که «ای آنکه دو چشمان تو افسونگر و آبیست» مطلع دارد مسرور آنرا با پیغله زرغونه مثل هنر و ادبیات خوانده است و در آهنگ سو می نیلا خواننده خوش صدای دیگر رادیو حصه دارد که در واقع میتوان آنرا یک آهنگ مطلوب و موفق روز خواند. باید علاوه کرد که اشعار آهنگ دو می و سو می از از هر قیصاری است شعر آنچه را مسرور و نیلا بنام «درست» و «پوهو» خوانده اند اینجا برای خواننده های ژوندون نقل می کنیم.

جواب یک نامه

پیغله لویا نسیم و عالیہ نسیم از مکتب متوسطه گردیز پرسیده اند که لطفاً نجیب احمدزی نطق پروگرام سازها و رازها را معرفی کنید! خواهر عزیز: نجیب الله نجیب احمدزی که اصلاً از ولسوالی سید کرم ولایت پکتیا است بیست و یک سال قبل در یک خانوادۀ متوسطی چشم دنیا گشوده است.

گاه گاه برادیو میرفت و برادیو غرض نظامی طور افتخاری کار میکرد تا اینکه در اواخر سال ۱۳۵۰ موفق شد امتحان نظامی را بگذراند و با رادیو قرار داد امضا نماید. اکنون مو صوف در پروگرامها سازها و رازها کلیوالی سندر و پروگرامهای موسیقی به صفت انانسر سهم میگیرد و امیگوید:

آرزو دارم در آینده به صفت یک ژورنالیست در خدمت مردم و جامعه خود باشم و ضمناً علاقه ام را برادیو در مورد نطقی ادامه بدهم. در مورد از دواج بنی غلی احمدزی عقیده دارد که شرط اساسی درین امر

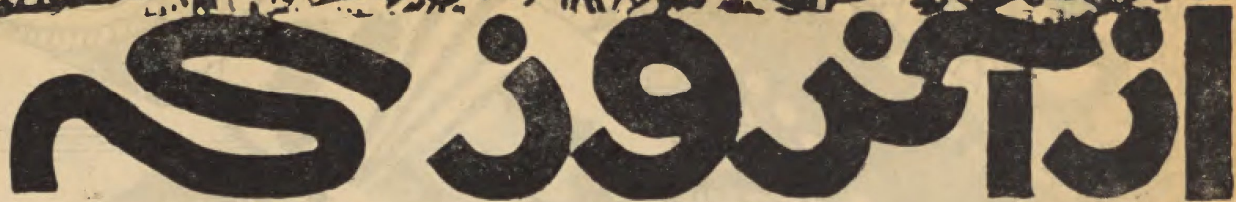
باید توافق باشد. توافق از هر نگاه مضاف و مضاف الیه هم میسر می شود و بهین کمر شکن رایک رویه نامطلوب بد ران و ما دران میدانند هم چنان بعضاً مداخله های بیجای والدین را در امر انتخاب همسر بی جا دانسته میگویند: چنین از دواج هائمره خوب نمیدهند.

چشم تو بتا پر از شرار است - درست است!!
لعل لب تو باده گسار است - درست!!
تمکین و غرورتو مرا گشسته - صحیح!!
در سینه دل از عشق تو زار است - درست!!
ای جان به تفا فلم مشوش نکنی
- تو نیز دگر بازی به آتش نکنی -
تو یار منی - چسبی - تو یار منی - اینست خیال
بنمای وفا - بازی آید بسال

یکشب مهن در بر من باش - پوهو
در بزم وفا اختر من باش - پوهو...
باشنو تو ز من ای گل مغرورمگو
تنها تو بیاد لبر من باش - پوهو
آتش زدنم نازو نگاه تو - عجب!!
دل برده ز من زلف سیاه تو - عجب!!

تو دل فکن و دلبر و دلجو بی - قبول!!
افسو ن مجسم رخ ماه تو - عجب!!
ای جان به تفا فلم مشوش نکنی
تو نیز دگر بازی به آتش نکنی

انیس بشکل جریده بقطع کوچک و در هر پانزد روز یک مرتبه نشر میشود

شما فکر نکنید که ابو الوفا راجع
به این پل های لرزان مطلب گفتنی
ندارد بلکه باید بخاطر داشته باشید

که مقاومت این پلهای معلق استفاده نادرست از آنها بیخبری و بی‌اعتنائی

مقامات مسوول شهری از وضع
لرزان و غلطان آنها و بیش از همه

جسامت خود بنده که هنگام عبور
از پل لرزش خاصی بر اندام خود
و بر پیکر پل ها احساس میکنم مرا
بر آن میدارد تا بمجرد رسیدن باداره
فورا قلم بردارم و چندقطره اشکی
بشکل حروف در دامن روز نا مه

بریزم و یادی ازین پلشهای لرزان کنم
ما متاسفانه چیزهای دیگری
برای بحث خود نمایی میکنند که

ضروری تر هستند اینبار نیز باید
آوری از پل معلق که در عبدالله برج
وجود آوردند و هشت میلیون افغانی
از بیت المال صرف اعمار آن

مؤذند، ولی نمیتوانند نظر بعملی
ز آن برای نرافك استفاده نمایند،

بیاد پل های لرزانك كابل افتادم كه
گر چمچه مست ما یاغی نشد خوب
والا در فصل بهار سال آینده شاید

دلیل لرزانك مابا خرابی هایی كه دارد شاید تاب مقاومت نیاورند زیرا هر روز از مقاومت آنها كاسته میشود ، سخن از بل جدیدی بود كه

در ناحیه عبدالله برج در محل تقاطع
چند دریا با صرف هشتاد لک افغانی
اعمار شده است اما چون سرکهای
پیرامون آن را نساخته اند این پل
فقط بحیث حلقه وصل و نقطه میتواند
شناخته شود و بس زیرا استفا ده
زبان «معوق» مانده است.))

در قید تحریر می آید ، چنانچه در شماره گذشته گفتیم که درین قسمت مطلب انتقادی ای بسوؤ طرز نوشته

میشود که درین جافسمتی از مضمون
ایو الوفا را از یکی از شماره های
اخیر انیس اقتباس مینمائیم زیر
عنوان (پل معلق!!) چنین نوشته
میشود «از پل های لرزانک و با معلق
صحبت نمی کنیم که در چند نقطه
شهر ما بروی دریای کابل چندین
سال پیش اعمار شده و چندین نقطه
(متفصل) را بهم (متصل) نمود ه
است .

مجلسی تعیین کردد بهتر خواهد بود
و بوجه عوض آن در همان محل ویسا
قسمت بالایی دوستون بعد از سر مقاله
مجلسی برای کارتون انتخاب شود ،

زیرا چون کارتونها ها اکثرا در صفحه
کامنتری باید نشر شود و از طرفی
هم از ناحیه عدم نشر کارتونهای
سیاسی، اجتماعی چه بسویه ملی
و بین المللی کمبودی ای در انیس به
نظر می رسد.

جالبترین مطلب صفحه سوم انیس
امروز قسمت است که (نقلم اوزاله فا)

اعلا نات در صفحه هفتم انیس در ج
گردیده و در صفحه هشتم مطلبی
بالای چهار ستون که دارای تو ن
سرخ بوده به نشر میرسد که اکثر ا

اخبار اکتشا فاتی بوده، شعارانیس
نیز درهمین صفحه طبع شده و خبر

های رفت و آمد ، حوادث و اتفاقات
اکتشافات علمی ، عکس انتقادی زیر
عنوان عکسها سخن میگوید که توسط
عکاس انیس عکس آن تهیه میگردد.

مطلب انتقادی دیگری زیر عنوان در
شهر ماو ہم بعضی راپور ها ٹیکه

دارای جنبه خبری باشد همراه با
اعلا نات مصنفه در همین صفحه به
نشر رسیده میشود.

قبلا در مورد روز نامه
انیمس بصورت عام حرف زدیم اما
درین شماره به سلسله مطالب قبلی

میخواهیم در خصوصیات بعضی
مطالب آن سر بزنیم .

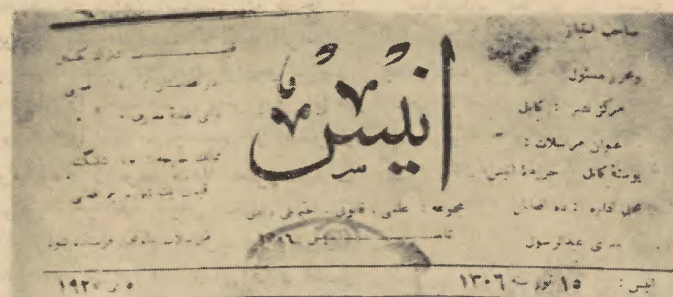
در صفحه اول که گفته بودیم
اکثر اخبارها بصورت حرم معکوس
به نشر میرسند که این امر برحسب

تعامل ژور نا لستیک بوده و راستی
در صحافت آن نیز سعی یی بخرج
برده میشود .

واما صفحه دوم که کامنتری
نامگذاری میشود استثنای سرمقاله

تبصره های سیاسی اقتصادی، و
اجتماعی با چند سطر از مضمون يك
نشریه، پسته امروز در حصه پائين
دوستتون اخير معرفي همكاران انيس
به نشر ميرسد.

اما اگر برای کلیشه معرفی همکاران انس در صفحه اخیر (۸)

هو المستعان
این کتاب در دست زنده مصنفات موجوده
از وقت فراغ به نگارش آن مشغول گردیدم و چون در
مکاتب مشهور و در کتابخانه وادیه و مشهوره و مطبوعات
حیات فکری و علمی عمده مشاهده فرمودم که در این
و حدیثی نگردید
البته: طفل است و مانند هر طفل حیات و
والدین و پرورش و تربیت است و مانند طفل نوچه
فرزیده موجوده تمام خدمت باید از پدر
مادر و تربیت نماید و چون در این
طفاقت بسیار و در قرن سحرآمیز خود بود که
دوره ظهور است نام نگرفته و در حیات مصروف
گفته
این کتاب در روزگار خود و حال داشت و در
خدمتنامه نگارش کرد و هر چند خود که نام حق
جسمه مؤلف و حدیثی باشد ولی شش شش است
شک که خدمت نمود و در این حکمت نگارنده
هر چه که در دست میباشی و نام و در این
مکتف حیات و مصروف در مشهوره و این و لازم شد
که در خدمت نامه نگارنده

تأمین و نگر

انیس با قطع بزرگ، صداقت زیبا، اخل هشت صفحه با مطالب

متنوع نشر میگردن

سرخ کلیشه دیگری باتون خفیف سیاه شعار (احساس مسئولیت، انگیزه پیشرفت کار هاست) چاپ شده و در قسمت وسط ستون اول کلیشه (حوادث و اتفاقات) بطبع رسیده است که در صحافت این صفحه کلیشه های متنوع نقش بهتری را بازی کرده است.

همچنان خبرهای حوادث ترافیکی و جنای خبر های خارجی نیز درین صفحه به چاپ رسیده و کلیشه بالای سه ستون از جریان انتخاب دختران برگزیده سال طبع شده. این بود بررسی، مطالب یکی از شماره های اخیر انیس که نمایانگر تحول بهتر آن نسبت به گذشته ها میباشد.

هیات تحریر انیس امروز اشخاص خبیر و چیز فهم بوده که سالها در چار چوب مطبوعات کشور خدمت نموده اند و در راس انیس بنا علی محمد اکبر ارفاقی که یکتا از سابقه داران مطبوعات ما هستند بحیث مدیر مسؤول و رئیس موسسه نشراتی قرار دارند.

تشکیل هیات اداری و اعضای مسلکی انیس نیز نسبت بسالهای پیش وسعت پیدا کرده و تیراژ آن هم بشکل قابل ملاحظه ای به تناسب گذشته بلند رفته است.

امید است مقام وزارت اطلاعات و کلتور در راه انکشاف بهتر و بیشتر سایر روزنامه ها و جراید مخصوصا نشر به های مرکزی توجه خاص بنول داشته و نیز کارکنان روز نامه ها از هیچ گونه صرف مساعی شان در راه پیشبرد امور مربوطه شان مضایقه نمایند تا شود فردا که امید واری زیادی به آن داریم در وضع نشرات کشور تحولات درخور وصفی نصیب ما گردد.

علمی و اقتصادی زیر عنوان (عواملیکه مسلمانانرا به ادای مناسک حج و امیدارد) و (بزرگترین تجارت جهانی گاز، از اتحاد شوروی جریان می یابد) به نشر رسیده و در قسمت پائین سه ستون اخیر اعلانی به چاپ رسیده.

در صفحه هفتم این شماره بقیه های مضامین از صفحات قبلی نشر شده و اکثریت محتوای این صفحه را اعلانات فرا گرفته است.

در صفحه هشت این شماره کلیشه انیس در قسمت اول بالای دو ستون، و یک خبر داخلی بالای چهار ستون بعدی و در قسمت وسط صفحه کلیشه (در شهر ما) و بالای قسمت اخیر ستون شش سمبول سرهمی داشت باتونهای رنگ سرخ به چاپ رسیده همچنان زیر کلیشه انیس باتون

همچنان در همین صفحه مطلب هنری زیر عنوان (هفت شهر هنر) به نشر رسیده که مفهومی را مبنی بر باز کردن یک مکتب توسط یکی از هنر مندان هندی افاده میکند. علاوه از نشر مطالب و مضامین جالب دیگر دو اعلان نیز در این صفحه جلب نظر مینماید.

در صفحه پنجم این شماره مضمونی زیر عنوان (ارزش و مفاد غذایی میوه جات) به طبع رسیده و در قسمت وسطی دو ستون اول زیر کلیشه (فیشین و مود) مطلبی بشکل مصور چاپ شده است که نمایانگر مدل جدید بوت های زنانه بوده و مابقی این صفحه را اعلانات احتوا نموده است.

علاوه از نشر راپوری از جریان سفر و چشم دید راپور تر اغزامی انیس بولایات کندز، تخار و بغلان مضامین

طی تشریح این مطلب مینیم که از یکطرف یک موضوع بسیار جالبی مورد بررسی قرار گرفته و از جانبی حواشی آن نیز مطلب جاندار را افاده میکند که به یقین همشهریان ما به آن علاقه میگیرند و از جانبی هم چون بشیوه تنزدتدید تحریر آمده عده بیشتر خوانندگان را بخود جلب مینماید.

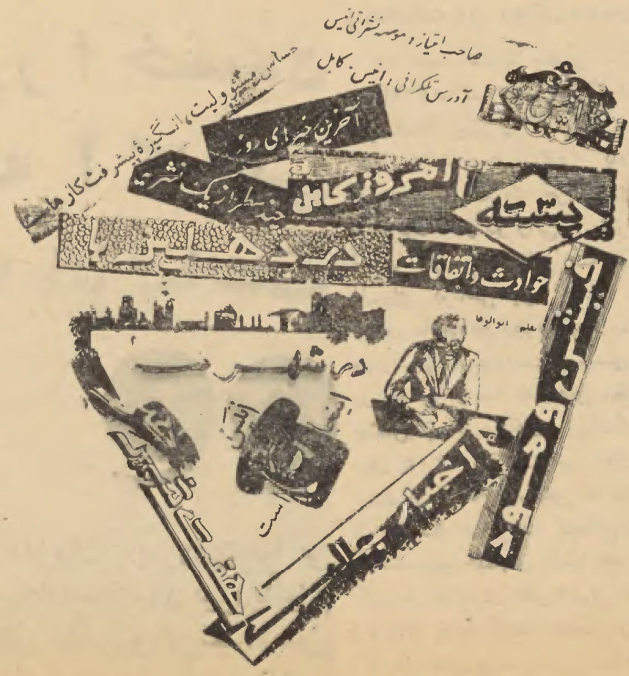
در همین شماره زیر عنوان (اینجا انیس است) با کلیشه تلیفون نیز مطالب اصلاحی و انتقادی به نشر رسیده است درین قسمت روی موضوع گدا ها مخصوصا گدا های حرفوی حرف زده شده و توجه مقامات مسؤول جلب گردیده است.

در قسمت دیگر این صفحه زیر عنوان در دهلیز ها مضمونی به نشر میرسد که درین شماره در مورد تجمع گل ولای درجاده مندوی مطالبی به طبع رسید و نویسنده این ستون مینویسد تا مقامات مربوط به این امر ملتفت گردیده و در پی علاج آن برآیند

چه مخصوصا زمانیکه در ایوران بی انصاف ازین نقطه شهر به تیزی عبور مینمایند باعث اذیت عا برین میشوند.

و در چهار ستون اخیر این صفحه زیر عنوان (جایان و پرل هاربل) مضمونی ترجمه گردیده که مطلب جالبی است در صفحه چهارم این شماره مضمون پشیتو زیر عنوان «ژوند دقانونیه رناکی» به چاپ رسیده که زندگی مردم مارا در پرتو قانون بصورت علمی به تحلیل رسانده و برای همه قابل استفاده است.

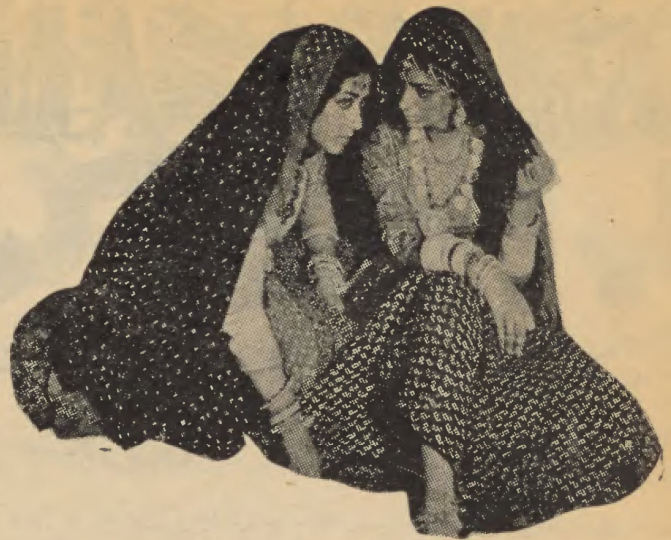
همچنان درین صفحه مطلب جالبی به نشر رسیده که به عنوان خبر ذوقی قبول شده میتواند.

اینهم نمونه های عناوین مختلف انیس

ریالیزم اجتماعی در سینمای هند

از: کی. ای. عباس

گر و هی به من
اندر زمید دهند: « به مردم
چیزی را بده که دوست
دارند! » ولی خودم بدان
اثر باور دارم که نه تنها
نفس فردیم را خشنود
سازد، بلکه آگاهی
اجتماعیم را نیز قناعت
بدهد.

هنگامیکه ریالیزم اجتماعی، همزمان با پیروزی جهانی
«ستیا جیت رای» و یاشاید هم به علت ظهور نیوریا لیزم
ایتالیایی، باردیگر در سینمای هند جلوه گر شد، «بیمل
روی» فیلم «دوبیگه زمین» و «راج کپور» فیلم «بوت پالاش»
را ساخت.

هندی. آشنا بود، تا باید تشخیص
ملی را در برابر تهدید سلطه فرهنگی
بیگانه فرا هم آورد.

به همین گونه فیلمهای تاریخی
هندی، با وجود سطحیگری آنها، باز
آفرینی اثر ناک شکوه هندوستان
بود که احساسی عام زنده سازی را
نشان میداد بخش از رنسانس
فرهنگی هند به شمار میرفت. این
فیلمها از راه نگاه کردن به شکوه
گذشته، برای مردمی که در زنجیر
اسارت بودند، آرا مشی تو لید
میکرد. همچنان این فیلمها بیدار سازنده
غرور ملی بود.

رنسانس فرهنگی که با افزایش
بیداری ملی توأم بود، در جنبشهایی
که برای اصلاحات اجتماعی صورت
گرفت، نیز منعکس گشت. و فیلمهای
هند زیر تأثیر این پدیده ها محتوی
وسرشت انسانی و اصلاح طلبانه ای
را به خود گرفت.

این نکته مهم است که گفته شود
با بلوغ پیگیر فیلم هندی، روما نهال
داستانهای کوتاه «سرت چند را
چتر جی» بسیار عام شد و این به خاطر
آن بود که تازگی دورنمایه ها و
نگرش مستقیم سبک او در ادبیات،
مواد آزمائی کارگردانانی چون
«دیبکی بوس» «باروه» «ونی تین بوس»
تشکیل میداد در کرانه های باختری
نیز فیلمهایی که از نظر اجتماعی
بر جستگی داشت، به دست کار
گردانانی چون شنتا رام، وینا یاک
بابو را و پند هاکر، مو هن پهاونه
نیو محبوب خان پدید آمد.

درین دوره فیلمهای هندی، گاهی
به صورت نا پخته و گاه به صورت
هنری، ولی تقریباً همواره اثر ناک
واقعیت اجتماعی معاصر را طرح
میکرد و انبوهی از درونمایه های
زنده را مورد بحث قرار میداد چنانکه
نظام کاست، از دواج اجباری،
ستمگری بر بیوگان و حق انسانی
آنان برای از دواج دوباره بیداد

سنت ریالیزم اجتماعی در سینما،
از شیوه های گریز گرایی، رومانتی
سیرم و جلوه گری سودا گرانه
ستارگان کهن تر است. خیلی
پیشتر از آنکه کارخانه های رو یا
آفرین هائی وود به ساختن میلیو
درامهای گریزگرا، کمیدیسهای
نا همبسته و فیلمهای هیجان آوری که
آمیخته با سکس و خشونت است
آغاز کند، ریالیزم اجتماعی در سینمای
امریکا ریشه داوئیده بود.

نخستین فیلمهای دی. دبلیو.
گرفت دارای دورنمایه های اجتماعی
بود چون بیکاری، الکولیزم، استثمار
کاروانا برابری های اجتماعی. این
فیلمها که در حدود ۱۹۱۰ ساخته
شد، اگر چه تا اندازه ای رنگ
احساساتی داشت، ولی واقعیتگرا
بود و از طرف تماشاگران نادار امریکا
بازلچسپی استقبال گشت. این
تماشاگران در لابلای شکست
نورین هنری، انعکاس زندگی شان
و اشکالات این زندگی را میدیدند.

در هندوستان چندین سال پیش
از آنکه دادا صاحب پها لکی نخستین
فیلم داستانی را که راجه هریس
چندرا نامداشت بسازد. گاه گاهی
فیلمهای صامت یک چرخ روی پرده
آمده بود. در دورانی که شرکت های
فیلمسازی بریتانیایی به نمایش
فیلمهای کوتاهی چون «امپرا توری
هندی ما» «دربار کبیر دهللی» و «عروسی
مهارا جا» میپرداخت احساس ملی
در برخی از ساخته های محلی چون
جنبش جدایی بنکال بزرگ که در
سال ۱۹۰۵ ساخته شد، باز دید
تیلک از کلکته و نمایش که در سال
۱۹۰۶ ساخته شد، منعکس میگشت.

نخستین فیلمهای افسانه ای هند
اگر چه شاید از نظر هنری خام و
ناپخته بوده باشد، مظهر رشد
آگاهی ملی بود. این افسانه های
معروف که حتی برای بینوایان ترین فرد

«مونا» تماشای بمبی است از پشت «تری پتی میترا» و «انور میرزا»
چشمه‌های يك كودك گمشده در فیلم «دهارتی کی لال»

کارش یاد دهانی کرد تلقی نمود. این فیلم، نخستین فیلمی بود که برای بخش در اتحاد شو روی اجازت یافت و با زار نوینی برای سینمای هند به دست آورد. اما این فیلم از نظر مالی در هندوستان نا کام ماند. این نا کامی شاید هم‌نا اندازه بی معلول عصیان‌بو که همان روز گشایش فیلم در بمبئی به راه افتاد و به دنبال آن قیود شبگردی اعلام شد.

هنکامی که ماسر گرم تهیه‌دهارتی کی لال بودیم چیتن انند مشغول ساختن فیلم‌کتابه آمیزخودش بود که پنجه نگار نا مداشت‌اودرین فیلم صحنه‌هایی را به کار میبرد که بصورت سمبولیک آرایش‌گشته بود و مانند ما باز یگران نیاز موده‌را به کار گرفته بود. این فیلم مسایل بهره‌کشی، فقر و بیدادگری را به

بقیه در صفحه ۷۶

میتوان از دیو داس محصول سال ۱۳۵۰، آدمی، محصول سال ۱۳۹۳، و پدوسی ساخته سال ۱۹۴۱ و روتی سال ۱۹۴۲ نام برد.

فیلم دهارتی کی لال در سال ۱۹۴۶ ساخته شد و در سینما تیک درآسیز درباریس به نمایش درآمد و خوب استقبال گشت، چنانکه تار یخنو پس پر آوازه سینما، یعنی ژورژ سیدول فرانسوی، این فیلم را دید و در کتابی که در باره سینمای جهان نوشته، ازین فیلم به حیث یکی از برجسته‌ترین فیلمهایی که همواره زنده خواهد بود، نام برده است به همین گونه دهارتی کی لال تبصره‌های خوبی از نمایندگان آنی که در کنفرانس سمله گرد آمده بودند، دریافت کرد. نماینده ویژه نیویارک تا میز این فیلم را به حیث گامی پر اهمیت در پیشرفت سینمای هند «که مرا از این‌نشتین در اوج

اجتماعی پذیر فتم نا از سینما برای مفاهمه استفاده کنم و قصه‌ترس وقهرمائی را در فحطی نکال باز گویم.

من باز یگران تیاتر را که پیش ازین هرگز در برابر کمره فلمبرداری قرار نکرده بودند، برای فلم‌خودم برگزیدم، زیرا این کار برای هدف ما اقتصادی‌تر، عملی‌تر و مناسبت‌تر بود. بعدتر، برخی ازین باز یگران چهره‌های پر آوازه سینما شدند. چون بلراج سبانی، شو مپو میترا و تریپتی میترا درین فیلم به‌آرايش باز یگران دست‌نزد و فلمبرداری را غالباً در جا‌های حقیقی انجام میدادم، زیرا میخواستیم ریا لیژم‌غم انگیز موضوع را در خشا نتر نمایش دهیم. در صدد نبود کاری کاملاً تازه و استثنایی انجام دهیم. مادر مسیر اصلی سینمای هند باسنت ریا لیژم اجتماعی آن راه می‌پیمودم.

مادر کار به راه انداختن موجی نوین نبودیم در واقع، علیه فلمهای ساز آمیز بیمعنی، میلو درامهای خا نوادگی محافظه کار و کمیدیهایی ناهمبسته بی چون خزانه چسی، خاندان و شین شینا کی بو بلا بو می‌جنگیدیم در حقیقت، ما میخواستیم که سینمای هند را به سنت گذشته و فلمهایی که به صورت آفریننده بی‌پای داشت و بر اساس تعهد اجتماعی پدیده بود، برگردانیم. در میان چنین فلمهایی

گری زمینداران و سود خواران بهره برداری از کارگران صنعتی، موقوف زن نوین و عصیان‌او و آرما نهایی وحدت ملی در فلمهایی چون اچهود کینا، دیو داس، آدمی کارخانه، مز دور، دهارتی ماتا، کارخانه، مز دور، رونی، دنیا نمائی و پدوسی به جلوه گری در آمد.

سا نسور حکو مت بریتا نیایی چنان شدید که حتی تصویرهای رهبران ملی را در آرایش صحنه‌ها منع قرار داد. با اینهمه فلمهای این زمان به صورت هو شیا رانه و غیر مستقیم و در قالب رو یکرد های کنایه آمیز به‌بر انگیختن مردم و نکو هشی ستنگاران در سر زمین پنداری، ادامه داد. پس تصادفی نیست که در فاصله زمانی کوتاهی یعنی بین ۱۹۳۵ و ۱۹۳۶ فلمهایی چون آمده رشید، امه ریوتی، باغی، سپاهی، آزاد ویر، بهارت کالام جی بهارت و جیون سنگرام به‌میان آمد زیرا این فلمها به احساسی عصیان آمیز مردم پاسخ میداد.

در واقع، دانه‌های حقیقت حتی در شماری از فلمهای عامیانه هندی گنجانیده شد. روشنفکرترین و اجتماعی‌ترین کارگردان به‌شکل زنده بی‌با واقیت اجتماعی کشورشان و دیگرگون ساختن این واقیت دلبستگی پیدا کردند. اینان فلمسازان متعددی بودند اگر چه خود این موضوع را نمی‌فهمیدند و کلمه تعهد بایستی معنای امروزیش را به دست آورد.

در چنین زمینه‌یست که من داخل شدن خود را در قلمرو ممنوع کارگردانی و تولیدگری فلم، در بیشتر از ربع قرن پیش به یاد میارم قبلاً سرنوشت آدمی، در چارچوب اجتماع، چیزی بود که به سختی مرا سرگرم ساخته بود. هنگامی که کارگردانی فلم دهارتی کی لال را برای شرکت تیاتر مردم هندی به دوش گرفتم این کار را عملی تجارتي تلقی نکردم، حتی به آن به حیث يك آزمایش هنری هم ننگر یستم این کار را تنها به حیث يك وظیفه

«اوپتال دت» و «سوهاسنی مولی» در فلم «بهوون شوم»

والا حضرت شاهد خت بلقیس تصدیق نامه

بیش از ۶۰۰ نفر از مراسم انتخاب دختران برگزیده در بالروم هوتل انترکانتی نمتال دیدن کردند

آرکستر پیام بانگما ت دلنوازشان و پیغله نجلا با نواختن رباب و نقی خاص به محفل بخشیدند .

والا حضرت شاهد خت بلقیس
تصدیق نامه دختر برگزیده سال
را به پیغله فاطمه اخترهروی می
سپارند .

روز پنجشنبه ۲۳ قوس ساعت ۱۱ صبح امتحانات نهایی دختران برگزیده سال در کاوپ مطبوعات آغاز شد و تا ساعت ۸ شب دوام داشت اعضای هیات امتحان عبارت بودند از:

محترمه میرمن امینه سراج محترمه میرمن مستوره نواز و محترمه میرمن عادلہ کیلانی (از انجمن میرمنسہای رضا کار) میرمن ملال نظام لیسانیہ حقوق و علوم سیاسی پیغله ماری خلیلی شکریہ رعده مدیر مسوول مجله ژوندون جلالتماب کندھاری رئیس مطابع دولتی - بباغلی جلالی رئیس رادیو افغانستان - بباغلی آہنگ معاون موسسہ د باختر آژانس بباغلی محمد بشیر رفیق معاون

ساعت ۱۱ قبل از ظهر روز ۲۳ قوس اعضای محترم هیات امتحان از کاندیدان خواستند تا اتاق را ترک گویند و هر کدام بنوبست داخل اتاق امتحان شوند . دختران ولایات پیغله فاطمه اخترورمز یه دلشاد بی نهایت خسته بنظر میرسیدند زیرا پیغله دلشاد یکروز

موسسہ نشراتی انیس بباغلی ناهض معاون موسسہ طبع کتب بیسہقی - بباغلی مدیر تدقیق موسسہ نشراتی انیس بباغلی ظفر مدیر مراقبت پروگرام های رادیو بباغلی دهستانی از موسسہ نشراتی اصلاح بباغلی محمد یوسف کہزاد و بباغلی حمید جلیا از ریاست ثقافت و هنر بباغلی سراج و حاج مدیر عمومی

پیغله بہار شعر دلشینی کہ خودش سرودہ بود در محفل قرائت کرد

پیغله زہرہ یوسف

ه های دختران برگزیده را توزیع کردند

علیحده می داد که بعد از ختم امتحان عظیمی - سایره نور - انیسه لطیف نمرات در حضور هیات جمع شد شمله اندیشه رمزیه دلشاد - فوزیه پیغله زهره یوسف پیغله پروین عظیمی صالح و پیغله بهار نمرات عالی پیغله اختر هروی - سائره نور فوزیه داشتند .

نمره شان ضم شود . روز دوشنبه ۲۷ قوس بساعت ۴-۳۰ بعد از ظهر انجمن میرمنهای رضاکار بهمکاری مجله ژوندون

قبل و پیغله فاطمه اختر هروی صبح همان روز ساعت ۸ بکابل رسید . بودند .

هیات از هرکاندید علاوه بر ۲۵ سوالیکه از طرف اداره مجله ژوندون

« هما » از پنج دختر برگزیده

دعوت می کند که از شیراز تهران و اصفهان دیدن کنند .

تهیه شده بود سوالاتی مینمودند دکتر عبداللطیف جلالی در باره تاریخ افغانستان و میومن آمینه سرادر باره تدبیر منزل سوالاتی نمودند و هر عضو هیات برای هرکاندیدنمره

صالح - انیسه لطیف و رمزیه دلشاد و قرار شد علاوه بر نمرات و شمله اندیشه نمرات عالی گرفتند . معلومات عمومی هر یک از کاندیدان از در نمرات امتحان اول بازهم زهره طرز برخوردایشان با جمعیت مدعوین یوسف - فاطمه اختر هروی - پروین در هتل کانتی نتال نیز نمراتی با

اعضای هیات ژوری هنگام غور بر انتخاب دختران برگزیده سال در محفل هتل انتر کانتی نتال

دختران روی سیتیج بالروم هتل انتر کانتی نتال بابی صبری منتظر اعلان نتایج بودند .

ورق بزیند

محفل هو تل انتر کانتی، ننتال شور و هیجان خاص داشت ●

امتحان نهایی معلومات عمومی در حضور یک هیات ۲۰ نفری در کلوپ
مطبوعات اخذ شد و دختران بار و حیه قوی درین امتحان اشتراک کردند

و عده زیادی از علاقمندان اشتراک
نموده بودند محفل بابیانیه خیر مقدم
توسط میرمن رعد مدیر مسوول مجله
هفتگی ژوندون آغاز شد سپس
میرمن مستوره علی نواز در باره
چگونگی این مسابقه بزبان انگلیسی
برای خارجیانیکه باعلاقمندی از
اولین مسابقه دختران بر گزیده
سال دیدن میکردند معلومات داد بعد
میرمن حضرت به نمایندگی از زنان رضا
کار از مجله هفتگی ژوندون اظهار
امتنان نمود ارکستر پیام نیز نغماتی
نواخت و محفل را گر می خاص
بخشید .

اعضای هیات ژوری توسط بناغلی
مهدی ظفر به حاضرین معرفی گردید
در محفل روز ۲۷ قوس علاوه بر
اعضای دایمی امتحان نهایی دانشمند

محترم دکتر کمال سید معاون
سرطابت نادر شاه روغتون نیز
اشتراک نموده بود.

در حالیکه اعضای هیات ژوری
داخل شدن هر دختر و معرفی مختصر

هر دختر از مقابل مدعوین می گذشت و در جای معینی روی ستیج می نشست .
دعوتی در بال روم هو تل انتر کانتی ننتال ترتیب داده شده بود که در آن و لاجسرت گرامی شاهدخت بلقیس
رئیس عالی جمعیت میرمنهای رضا کار با تشریف آوری شان افتخار بخشیدند - علاوه و لاجسرت محبوب
غازی و عده از خاندان جلیل سلطنت ممقیر کبیر ایران بدر بار کشور وزیر اطلاعات و کلتور و معین آنوزارت

اعضای هیات ژوری در کلوپ مطبوعات از معلومات کانیدان امتحان گرفتند در عکس سه عجمه امتحان رامشا هده می کنید
ژوندون

از راست به چپ:
 پروین عظیمی - انیسه لطیف -
 زهره یوسف - سایره نور و پیغله
 فاطمه اختر هروی

ژوندون نشان دادند اداره این مجله
 جزآنکه از تهل سیاس واحترامات
 خود را تقدیم شان کند تحفه دیگری
 ندارد .

توسط میرمن رعد به پنج دختر بر
 گزیده توزیع گردید . در ختم محفل

هدایای نساجی افغان نساجی بگرامی
 فروشگاه بزرگ افغان-موزیک سنتر
 و لوازم آرایش افون به فینالیست
 ها توزیع گردید .

اداره مجله هفتگی ژوندون از
 همکاری های موسسات -فروشگاه ه
 های که با ارسال هدایا به دختران بر

گزیده صمیمت شانرا ابراز داشته اند از
 صمیم قلب اظهار امتنان مینماید .

همچنان از فروشگاه حمید زاده
 که با فرستادن يك موی خشك كن
 ومغازة ایشان محمد خواجه که با

اهدایك عدد بخاری نشنل وبو تيك
 اپولو که باتقدیم يك عدد پتلون د ر
 لاتری به نفع انجمن میرمنهای رضا
 کارسهم فعالی گرفتند اظهار امتنان
 مینماید .

مجله هفتگی ژوندون افتخار دارد
 که عده زیادی از دانشمندان
 نویسندگان باسهم گیری عاملان
 شان به حیث اعضای هیات ژوری به
 این مسابقه علاقه شانرا به مجله

محترمه میرمن شفیقه سراج
 هدیه خود را به نمایندگی از انجمن
 میرمنهای رضا کار به زهره یوسف
 می دهند

بلقیس رئیس عالی انجمن میرمنهای
 رضاکار به آنها توزیع شد.

سپس بناغلی جهانگیر تفضلی
 سفیر کبیرایران تکت های هواپیمایی
 ملی ایران را به هریك از دختران
 برگزیده توزیع کرد.

از سیمای هریك ازین پنج دختر
 بدرستی میشد به اندازه شان دما نی
 و سرورش پی برد .

بعد محترمه میرمن شفیقه سراج
 معا ون انجمن میرمنهای رضا کار
 تحفه انجمن را به نمایندگی از زنان
 رضاکار که يك پیراهن قشنگ و
 زیبای افغانی را پاسلیقه خاص
 بسته بندی شده بود به پیغله زهره
 یوسف اهدا کرد .

هدایای بوتیک اپولو که عبارت از
 يك جورچه بوت سپورت دوعدد دامن
 دیولون ودو پتلون زنانه دیولون بود

توسط خود کاندیدان را در عقب
 میکروفون دقیقانه مینگریستند به
 طرز برخورد و صحبت ایشان نمرات
 علیحده میدادند .

وقتی نمرات از نزد هیات امتحان
 جمع آوری شد -توسط میرمن رعد
 و بناغلی دکتور جلالی جمع گردید
 که در نتیجه پیغله زهره یو سف
 اولین دختر برگزیده -پیغله پروین
 عظیمی دومین -پیغله فاطمه اختر
 هروی سومین - پیغله سایره نور

چهارمین و پیغله انیسه لطیف پنجمین
 دختر برگزیده سال انتخاب گردیدند.

وقتی بناغلی ظفر پنج دختر بر
 گزیده را معرفی میکرد سالون را
 شور و هلهله عجیبی فرا گرفته بود
 و مردم با احساسات وشور خاص
 کف میزدند .

دختران برگزیده از ستیج پایین
 شدند و تصدیق نامه های شان
 توسط والا حضرت گرامی شاهدخت

عکسها از مسعود شمسی فوتوراپورتر ژوندون

ع.ف. شهرزاد

زن امروز

دستمال پویک طلا

روبه تحول است چراهه خاطر داشتن دستمال پویک طلا و سوزن طلا، هم خودو هم دیگران را جگر خون می سازد. مگر همه مردم، هر خانواده ای که دختر خود را شوهر می دهند، مجبور اند دستمال پویک طلا به نام نشانی به خانواده داماد بدهند.

اگر چنین است، اگر دستمال پویک طلا که واقعا پر خرجی، غیر ضروری و زیادی است، نخستین علامت پیوند زنا شو بی، معرفت و آشنایی دو خانواده است، چه بهتر که این پیوند و این آشنایی، ناهنگام از میان رفتن آن، صورت نگیرد. من میدانم چرا ما مردم، مخصوصا زنهای ما با وجود هزاران گرفتاری، و درد سر که مادر کلا نهایی ما آن کاملاً بیگانه بودند، دنبال رسم و رواج میرویم، و با این کج رفتاری باعث رنج و عذاب خود می شویم....

امروز که از دیروز فرق دارد، امروز که شرایط دیگری است، و امروز که زن به پیروی از قانون، مقام خود را در اجتماع به دست می آورد، امروز که زن مسوولیت سنگین به عهده دارد، و در پهلوی وظایف خانواده گی، در بهبود اجتماع در سعادت و آراش این سرزمین و بالاخره در آفرینش خوشبختی این مردم، نقش بزرگ و مسوولیت سنگین به عهده دارد، نباید با بند رسم و رواج باشد.

زن در اجتماع امروز، باید واقعیت پذیر باشد. و برای پیشبرد چرخ سنگین زندگی خانواده گی، با مرد خویش، واقعا دست یاری و دوستی بدهد، نه اینکه با آگاهی از اجابات و شرایط امروزی، باز هم پرده سیاه و تاریک به دیده گان خویش فرو برد، و با پا فشاری، در راه بدست آوردن چیزهای غیر ضروری، باعث ناراحتی و پریشانی شوهر و خانواده خود گردد.

خرج مجلس های دیگر مانند: لفظ گیری مردانه، قند شکنی و شیرینی خوری و لباس برای خواهرم و برای همه ما، پول زیادی پیدا کند، چون پدرم ما مورد ولت است و یک مامور نمیتواند در یکماه بیشتر از معاش خود، پولی بدست آورد، از اینرو پدرم باید قرض کند.

برای چه؟... برای اینکه خواهرم میخواست نامزد شود. برای اینکه دو نفر میخواهند باهم زندگی کنند پس برای آن منظور دو خانواده پول زیادی خرج کنند، پس انداز که با این معاش کم هرگز میسر نمیشود به جای خود باشد، مقدار زیاد پول از این و آن قرض کنند، تارسم و رواج به جای شود، تا چند نفر دور هم جمع شوند، و به پول مردم خوراک خوب بخورند، ساز خوب بشنوند. و برای داشتن یک سرگرمی خوب مدتها از آن مجلس و محفل غیبت و بدگویی کنند.

من به پدرم، به مادرم گفتم شما نباید با پیروی از رسم و رواج که هیچ دردی را دوا نمیکند، و هیچ نقشی در زندگی دو جوان، و روابط دو خانواده، و بالاخره روابط اجتماعی ندارد، خود را قرضدار بسازند. دستمال پویک طلا، یا سوزن طلا به چه درد میخورد؟ آیا برای خواهرم و شوهرش، خانه لباس و نان می شود؟ آیا طلسم خوشبختی و رمز سعادت است؟

آیا کسیکه دستمال پویک طلا دارد خوشبخت است و آنکه ندارد از سعادت محروم گردیده؟ من تعجب می کردم که مادرم، آنهم در این وقتی که شرایط اجتماعی

کرده بودند. مادرم به فامیل خواستگار و عده داده بود که امروز بایک عده زنهای نزدیک خانواده خود برای گرفتن لفظ و شیرینی به خانه ما بیایند، چون مساله جای دادن در میان بود، باید چند نفر از زنهای نزدیک خانواده ما هم به خانه ما برای آشنایی با خانواده خواستگار و اظهار موافقت، و هم خوردن چای به خانه ما بیایند. مادرم از پدرم میخواست که برای این چند مهمان محدود که سی نفر میشدند، چای و عصر به مفصل تهیه کند، و هم برای دادن نشانی به خانواده داماد یک قطی چاکلیت، دستمال پویک طلا و سوزن طلا، و نقل بادامی بخرد بیچاره پدرم که اینهمه تشریفات رائجی و غیر ضروری میدید، از مادرم میخواست که از این خرج کمر شکن، مخصوصا دستمال پویک طلا و سوزن طلا بگذرد. ولی مادرم که میخواست با پیروی از یک رسم و رواج قدیمی که دیگر طرفدار زیاد ندارد، خود را به خانواده داماد طوری معرفی کند که همه شب و روز ستایش کند. خوشی و پیشامد او را در اولین مجلس خوشی پیوند و فامیل بستانند...

پدرم میگفت: در سنت است که در اولین مجلس آشنایی باید خرج و مصرف بیشتری نمود، اما این خرج بالست بلند با لای که مادرم ساخته بود، بکلی فرق داشت. چه مادرم بایک جای دیگر یا لفظ دان پدرم را مجبور میکرد که معاش یکماه خود را خرج کند، و هم برای ساختن لباس شیرینی خوری به داماد، و بگانه تحفه و هدیه به خانواده او. و برای

دیروز ساعت شش صبح با صدای فریاد ما درم از خواب بیدار شدم، برای چند لحظه سراپای وجودم لرزش سختی داشت، و من می بینداشتم حتما حادثه غم انگیزی در خانه ما واقع شده است که مادرم چنین چیخ و فریاد میزند. در میان داد و بیداد مادرم، صدای نرم و التماس آمیز پدرم را تشخیص دادم، که به ملائمت به مادرم میگفت: در این صبح وقت چرا ناله و فریاد میکنی اولادها بیچاره ها به خاطر امتحان تادیر وقت شب خواب نکردند. بگذارد که چند لحظه به آرامی بخوابند، و با روح و اعصاب آرام به مکتب و درس و امتحان خود برسند. همسایه های دور و پیش چه میگویند... چرا در این مردان خلق خدا را جگر خون و پریشان می سازی.

اما مادرم همانطور داد و فریاد میکرد داد و فریاد برای اینکه میخواست به خواستگار خود جواب مثبت دهد.

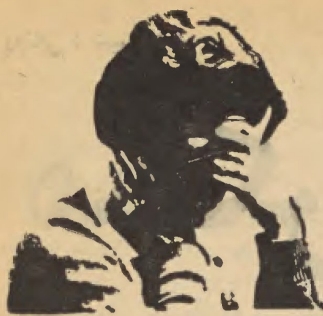
شتابان خود را به اتاق که پدرم بزم بحث و دعوا داشتند، رفتم، با عذرو زاری و سوگواری از مادرم خواستم ساکت شود، و به خاطر هیچ، آنهم در صبح بدین زودی دعوا و جنجال بر پا نکند.

مادرم گپ های مرا به خشنونت پذیرفت، در حالیکه اشک چشمش مانند باران خزانگی جاری بود، خاموش شد...

از پدرم خواستم که دلیل این جار و جنجال صبحگاهی را بگوید...

میدانید آنها چرا باهم بحث و دعوا میکردند، آنهم ساعت شش صبح برای اینکه پدرم، مادرم، خانواده ام، و همه بستگان و خویشان دور و نزدیک بعد از مدتی زحمت و آزار دادن یک خانواده به نامزدی خواهرم، با خواستگار موافقت

دردی از صفا

تنظیم از: ف. ع. شهر زاد

خواهرم شهر زاد

گله از سخت گیری بیجا.

استفاده کنند، بهمد یگر اعتماد دارند من هرگز نشنیده‌ام که یکی از دختر های خاله ام به مادر خود دروغ بگویند، مادر شان دو ستانه گپ‌های شانرا می شنود، اگر مشکلی به وجود بیاید، خرد مندا نه آنرا از میان بر میدارد.

اما مادرم، برعکس خاله ام، هرگز به من اعتماد نمی‌کند... با سخت‌گیری و خشونت بیجای مرا می‌آزارد. اگر چند دقیقه بایکی از دختر های خانواده گپ بزنم، به نوعی از انواع گپ های مارا می شنود، خنده های مارا کنترل میکند، واز هر جمله داستانی می‌سازد... من هرگز اجازه نداشته‌ام که چند ساعت بایکی از دختران فامیل یا دوستان خود تنها بنشینم، یا به جایی تنها بروم.

سایه این مرا قیست و آزار و کنترل را تحمل کردم، اما حالا احساس میکنم که دیگر تحمل بردن این بار گران را ندارم، من اگر بخوام قدم کج بگذارم در هر حال و هر شرایطی راه خویش را دنبال میکنم. حالانکه من نمیخواهم منحرف شوم، من آرزو دارم که درس بخوانم، و در پهلوی این آزاد که از نظر فکری و روحی به آن نیاز دارم بر خوردار شوم، از اینرو از مادرم میخواهم که دیگر در کار های من زیاد از حد مراقبت نکند. مرا بگذارد بادیستان خوبم که مادرم پدرم به شرافت و خوبی آنها مطمئن دارند در تماس باشم، من از نظر روحی احتیاج دارم که چند ساعتی از روز بقیه در صفا ۸۷

میکند، گفتم مادر جان همین امشب خانه خاله ام میروم، نزدیک است زهره ام بترکد... آخر چقدر خانه نشینی... به عجله لباس ها یم را گرفتیم و بیا دختر خاله ام روا نه خانه شان شدم. هنگام خدا حافظی سر در غضب را در دیده گان مادرم دیدم، اما من تصمیم گرفته بودم نه بیس از این اطاعت نکنم.

دوسه شبی که آنجا بودم سه شب بر من خوش گذشت. اما زیاد احساس آرامش نمی‌کردم، هر بار که نگاه غضب آلود، و چهره ناراحت مادرم به خاطر می‌آمد. بندبند و جودم از ترس می‌لرزید... اما فضای صمیمی و یکرنگ خانه خاله ام، صحبت های خوش، خنده و شوخی ها با دختر خاله ام، و دیگر دختر انیکه خاله ام به خاطر من آنها را خواسته بود رنگار اندوه از دل من میزدود؟

مادر و خاله ام با وجود یکهمدیگر را دوست دارند، درست نقطه مقابل همدیگر اند خاله ام با دختر های خود صمیمی و دوست است، آنها با هم راز دل میگویند، از آزادی خوب و معقول بر خور دارند، با دوستان خود به سینما میروند، و با دختر و دختر های خانواده صمیمی و دوست هستند، همیشه به خانه همدیگر میروند، از جوانی و عمر خود لذت معقول می‌برند، بی آنکه از آزادی خود سوء استفاده نمایند دختر های خاله ام با هیچ پسر خانواده دوستی زیاد از حد ندارند، یعنی روا بط عاشقانه یا هیچکس ندارند، آنها نمیخواهند از آزادی خویش سوء

باشد... نمیدانم چرا این چیز ها را مینویسم، شاید نمیتوانم حقیقت را بیان کنم و برای گریز از حقیقت خود را می‌فریبم... ولی نه... من تصمیم دارم حقیقت را بگویم، امیدوارم که تو، و همه خوانندگان گرامی ژوندون و هم مادر از من تر نشند من نمیخواهم از مادرم بنالم، یا شکایت کنم، اما...

سخت گیری بیش از حد مرا قیبت های آزار دهنده او مرا و میدارد که پس از یک عمر سکوت و فرما نبری، گپ بزنم، یعنی ناله و فریاد کنم و سر از فر مانبری به بیچم... یعنی بگویم. که مادر من دیر فرما نمی برم. چه چیزی مرا به سر پیچی از فرمان مادرم واداشت؟ من که با بندگی خو گرفته بودم چرا ناگهان تصمیم گرفتم که زنجیر از دست و پایم باز کنم. و مانند یک انسان، گپ بزنم و اظهار نظر کنم...

گفتم سخت گیری بیش از حد، و امروز نهی بیمورد. مداخله های بیجای... پریش خاله ام دختر خود را به خانه مافر ستاد واز مادرم خوا هش کرد که یکی دو شب مرا اجازه بدهم همان خاله ام باشم، زیرا از امتحان خلاص شده خسته و مانده شده‌ام مادرم که هیچ عذری برای این دعوت دو ستانه نداشت. برای اینکه مبدا من با دختر و پسر خاله ام سینما بروم و یا با پسر خاله ام که جوان خوش صحبت، صمیمی، مهر بان و باادب است، گپ بزنم، گفت: تشکر زنده باشد که اما این هفته نمیشرد که من میدیدم که مادرم بهانه تراشی

مدتی است که میخواهم راز دل خویش را با تو در میان بگذارم، اما جرات نداشتم... می ترسیدم که تو هم مرا دعوت به فر ما نبری بنمایی... و من یگانه مایه امید رانیز از دست بدهم.

برای نوشتن قصه زندگی خود به تو، خود را به بهانه ها فریبتم، چند ماه درس خواندم و برای امتحان آمادگی گرفتم... خوب امتحان خلاص شدو من یقین دارم که کامیاب میشوم زیرا بسیار درس خواندم. سخت کوشیدم حتما ز حمت شبها روزی من نتیجه میدهد... و من رسم را تمام میکنم...

البته درس خواندن، نه آموختن زیرا آموزش هرگز به پایان نمیرسد و من آرزو دارم بیا موزم، باز هم بیا موزم.

حالا که امتحان خلاص شد، و دوره شاگردی من نیز چند روز بعد به پایان میرسد من از این رهگذر هم خوش و هم دلگیر هستم، خوش به خاطر اینکه اگر بتوانم تحصیل خود را ادامه بدهم و شامل فاکولته طب شوم و به مردم خویش، خدمت نمایم دلگیر از اینرو که من با وجود محدودیت وضعیتی فضای مکتب، دوره شاگرد ایم را دوستانم را، دوست دارم و جدایی از مکتب، جدایی از دوستانیکه روز ها، ماه ها، سال ها شاهد خوشی، غم، کامیابی و نا کامی همدیگر بودیم برای من سخت است شاید هر کسیکه دوره مکتب را به پایان رسانده باشند، احساسی شبیه احساس من داشته

متفکر ماشین یاد انسان

باوري انډيوال

داڅر گنده خبره ده چه ټول هغه کارونه ، کوم چه دانسان د ډيری فزیکي او جسمي ستو ماني سبب کيږي او ميخا نيکي ماشينونه سپارول کيږي . ميخا نيکي ماشينونه په يوازي دانسا نانو دستو ماني په لږو لوکي مرسته نه کوي بلکه دکار دتو ليدی قدرت هم لوړ پيايي او دانسان دژو ندانه دښه تنظيم لپاره دو مړه مادي نعمتونه پرا بروی چه هغه ډيره مهمه مرسته دژبو دترجمي په شی .

دما شينو شمير او ډو لونه دومره ډير دی چه د هغو يادول دلته ممکن ندی او زمونږ مطلب هم دانه دی چه ټوله ماشيني نړی دلته معرفي کوي ، بلکه هدف دادی چه دعلم دنوی خانگی په باب ورغیږو اوو ینو چه ددغه نوی علم له بر کته اوس دمتفکرو ماشينو د جوړيدلو امکانات هم برابر شویدی .

دعلم دغه نوی خانگه «کبرنتیک» نومپری کبرنتیک دالکترو نيکسي پر نيسپو نو او سيستمونو په اساس اتوماتیک ماشينونه منځ ته راوړل کهڅه هم دکبرنتیک علم ځوان دی مگر په ډير لن وخت کی یی بی ماری پرمخ تگ کيږدی . ددغه علم په برکت ډير نوی اتوماتيکي سيستمونه منځ ته راغلل ، يو ډير شمير پيچلي مسئلي چه پخوا غیر ممکن گڼل کيدلې نن ورځ حل شویدی اود انساني ټولنی دلا سعات لپاره په کار لویدی لی دی .

نن ورځ دکبرنتیک په منځ کی یوه ډيره پيچلی مسئله پر ته ده او هغه هم دمتفکر ماشین جوړول دی . ددغه مسئله هغه وخت حل کيدای شی چه دتفکر دغړی یعنی مغز ټول دننه او

دباندي عمليات دميخا نيکي سيستمونو دايجاد او طرح له لاری تشریح او بيان کړه شی . په ټول طبيعت کی يوازي موجود مغز دی چه ډير فوق العاده پيچلی سا ختمان لری . او داتوما نيکسي دستگاودنړی یوه ډيره پر مخ تللی اومنکشفه دستگاه گڼل کيږی . دانسان د مغز ممکنه عمليات دلاند نیو ساده مثالو له لاری تشریح کيدای شی .

مثلاکه چيري داسی و گڼو چه انسان تر دی نه منځ کی هيڅکله دکور په باب کوم مشخص تصور نه لری مگر کله چه ده ته ديو پوپړيز اوښه پوپړيز کوړونو موډ لونه وښودل شی ده ته به سمدستی دکور په برخه کی یوه صحيح مفکوره پيداشی اوپه انساني سره به ددغو دو مودلو توپير تهخير شی . دهمدغی مفکورې په مرسته دی نور موډلو نه هم پيژندلای شی یعنی که ده ته ددری پوپړيز او څلور پوپړيز کور نقشه او موډل وښودل شیدی په وړايی چه دغه موډلونه تر اوسه پوری ده نه دی ليدلی مگر د هغو په پرځه کی صحيح نظر کولای شی یا په بل عبارت انسان داقا بليت لری . چه ديوه شيدوی نمونی به ليدلو سره دهغه دټول جنس او گروپ په باب فکر وکولای شی .

دانسان یی مغز ددی ډول علمي لپاره دکبرنتیک پو هانو ډير نوی او راز سيستمونه جوړ کړل کهڅه هم غايی هدف لاس ته نه دی راغلی مگر همدغه تجربو یی موډ لونودنورو گټور سيستمو دايجاد او تکامل په برځه کی ډيره مرسته کړيده .

همدغه موډلونه وو چه دنا طبقو سيستمو ، نظارو ماشينو مفکوری ته یی دعمل جامی ورو واغوستلی به ددی لپاره چه بشپړی ناطق ماشينو نه جوړشی ډيرو نو رو کارو ته هم اړتيا شته مگر جوړ شوی او سنی ماشينونه دو مړه کولای شی چه یو محدود شمير کلمی خپلی ميخا نيکي حافظی ته وسپاری دغه ډول ماشينونه یاد کړه شوی کلمات به بيلو بيلو شرايطو کی به راز را ز ډول سره ادا کوی .

ميخا نيکي ماشينونه د تکلم ، ليدلو ، اوريدلو او نورو چاروښودل دمتفکر ماشينو په جوړولو کی لو مړنی او ابتدايي گامونه گڼل کيږي . په دغه برخه کی ډيره مهمه اوپيچلی وظيفه داده چه ميخا نيکي ماشين ته د منطقي احساس ، دژبی دزده کړی او ابتکار واک ورکړه شی اتوماتيکي دستگاه ښو دل شويده .

ددی ډول ماشينو دجوړولو لپاره لازم دی چه لو مړی داسی ساده سيستمونه منځ ته راوستل شی خو د هغو په مرسته سره دځينو ساده حسابی مسئلو دحل صحت او اثبات ممکن شی . دلته دنوواتوماتيکي ماشينو څخه دعادی مسئلو حل نه غوښتل کيږی . بلکه داسی حسابی

مسئلي بايد حل کړی چه لو مړی دغه مسئلي ډيري نوی وی او بل چه د هغو حل کول انسانانو ته گټور تمام شی بيله شکه چه داډول اتوما نيکي ماشينو نه به دانسانونو په ژوند کښی ډير مهم رول ولوبولای شی .

داډول ماشينو نه په ډيره چټکی سره خپلی وظيفی سر ته رسولای شی او یوه ښيکنه یی لاداده چه خپل کار بيله کومی غلطی څخه اجرا کولای شی . ددی ډول ماشينو دصحت درجی لوړ والی دا مفهوم نه لری چه دوی دټکامل وروستی معيار ته رسيدلی دی بلکه برعکس دغه ماشينو نه ډير ابتدايي او نورو تکاملي او اصلاحي چارو ته هم اړتيا لری .

دانو ماتيکي ماشينو دتکا مل چټکتيا دا هيله سړی ته پيدا کولای شی چه ډير ژر به په دغه برخه کی داډول ماشينونه منځ ته راشی چه د هغو په مرسته سره به داسی پيچلي مسئلي حل کړای شی چه پخوا دانسان لپاره په بشپړ ډول د هغو حل غير ممکن ښکاریدی .

دلته یو بل په زړه پوری سوال منځ ته راځی او هغه دادی چه اتوما نيکي سيستمونه بايد پخپله دعلم او پوهی دانکشاف په لارکی په کار واچول شی . را تلو نکسي اتوما نيکي ماشينو نه به نه یوازی دانسان ډير نيز دی ملگری وی چه دکار په برخه کی ورسره مرسته کوی بلکه دحسابی مسئلو دحل او اثبات پر څنگ په خپل مشاهدات تحليل اود نورو طبيعي علو مودمسئلو په حل کی به کار ځینی واخستلای شی .

په او سنی عصر کی لا داسی ماشينو نه جوړ شویدی چه يوازی په حسابی چارو کی نه په کار کيږی بلکه دډيرواداريو سسوپه اطلاعاتی دفترو کی دښه با وری لارښوونکی دندی هم پر غاړه لری . په کتابخانو

اونورو مو سسو کی هم دغه ډول ماشینونه په مهمو کارو لکيا دی . په علمی چارو کې ددی ډول ماشینو ګمارل دا امکان منځ ته راوړی چه دپو هانو د تفکر وخت ډیرو سپمیری او دنور انکشاف لپاره لار هواره شی . ډېر نسپ لږ مخی اوسنی ماشینو یو ازی په اطلا عاتی او اداری چارو کې ښه نتیجه نه ور کوی بلکه په تحقیقاتی مو سسو کې هم دډیرو مهمو دندو داجرا کولو واک لری .

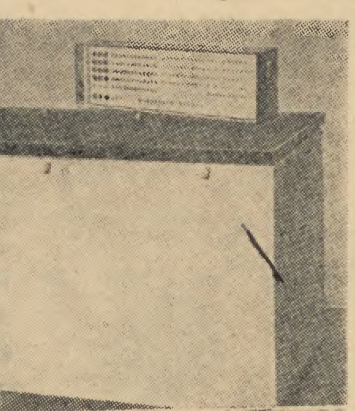
اوس دعلمی څیړنو دښه تنظیم لپاره ډیر ستر اتوما تیکي مرکزونه جوړ شویدی چه په هره لحظه کې هرډول علمی راپور یاد کومی علمی مقالې بشپړې یا خلص مطلب په ډیره مېمه مرسته دژبو ترجمی په برخه کې تر اوسه په لاس راغليده اوس داسی ماشینونه جوړشویدی چه یوه ژبه په بله ژبه ترجمه کولای شی یادکوم لکچر څخه یا دا شت اخستلا شی .

ددی مقصد لپاره په ماشین کې له پخوا څخه یو لړ اطلا عاتی مواد دانسانی ژبو د خصوصیاتو په باب ځای پرځای کیری په لومړی مرحله کې ودی ډول ماشینونه یواری یوشمیر لغتونه او ګرامری قواعدو مواد ماشینونه ور کول کیری .

ډیر نسپ له مخی دمتفکر ماشین دجوړولو په لار کې کومه مانع وجو نه لری یو ازی تخنا لوژیکي مشکلات دی چه ددی ډول ماشینو دجوړولو مانع کیری . داچول تجربی داوکرین دعلو مو په اکا ډمی کې اجرا شویدی دلته ماشینونه ته سل لغتونه ښوونکی له خوا وښودل شول مګر دغه ماشین دنو موړو کلمو په مرسته داسی نوی مطالب منځ ته راوړل چه ښوونکی دهغه په باب کې خپل میخانیکي زده کوونکی ته هیڅ ډول معلومات نه ورکړی .

تر دغو تجربو ورسته یو بل جدی سوال منځ ته راغلی . ایا اتوما تیکي ماشینونه نه کولای شی چه د خپل ځان څخه ابتکاری عمل وښی ؟ دعلمی ابتکار اتوما تیکي څو مونږ پخوا لا بحث وکړی . اوس په دلته یو ساده مثال تر څیړنی لاندی ونیسو . فرض کړی چه دماشین ښوونکی ددو همی در جی معادلی

دجنرونو په باب پوره یقین نه لری . اوغواړی چه د هغو صحت دماشین په مرسته کنترول کړی . ښوونکی کولای شی چه په ډیر لږ وخت کې ماشین ته ددی ډول معادلی پروګرام برابر کړی او ماشین به په لږ وخت کې هغه دبیولوپیلو فورمولونو په مرسته حل او خپل خوا ښوونکی ته وړاندی کړی . که چیری ددغی ساده معادلی له حل څخه قناعت حاصل شی نو کولای شوچه په تدریج یو پیچلی مرحلی ته تیر شو . په هر مرحله کې دماشین د کار صحت دڅوڅو کلو دتکرار نه وروسته ډاډ حاصلو لای شو . که چیری محاسب ماشینونه دکوم سوال حل دور کړی شو فورمولونه په مرسته حل نه کړای شی لازم دی چه دهغو دحل لپاره نوی فورمولونه منځ ته راوړل شی او

دحسابی مسئلو دحل اوتحلیل مرکز

داعملیه باید تر هغه وخت پوری دوام وکړی څو مطلوبه نتیجه په لاس راشی . دماشین دچټک کار په برکت سره کولای شو چه په ډیره اسانی دنو فورمولونو لاری وټوو . ددی ډول ماشینونه یوه بله ښیګنه داده چه دماشین عیارو ل ډیر لږ وخت غواړی اوبل داچه په یوه واحد پروګرام سره کولای شو چه دیوه جنس ډیر مسئلې حل کړو .

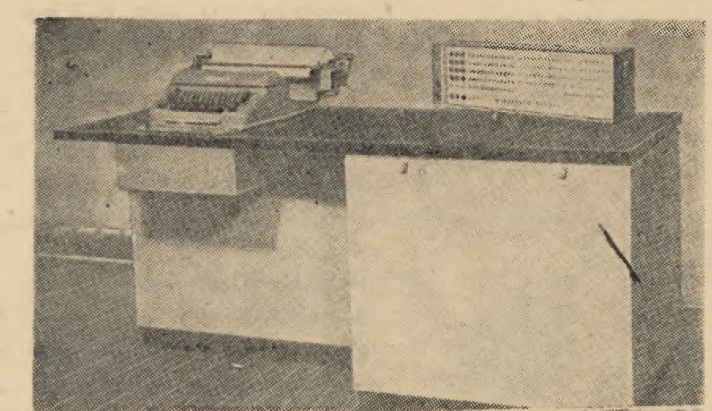
داتوما تیکي ماشینو ددفعای لیت ساحه یو زای په علمی محیط پوری محدودنه پاتی کیری بلکه په نورو چارو کې هم په کار اچول کیدلای شی . که څه هم دکبرنتیک علم تر اوسه پوری لاد ځوانی په مرحلی کې دی اود خپل انکشاف لو مړنی ګامونه اخیلي مګر دمو سیقی په ابتکاراتو کې

داتوما تیکي ماشینو ازموینی دښو نتیجه سره پای ته رسیدلی دی په دغه برخه کې اوس داسی ماشینونه جوړ شویدی چه دشعر دانشاءکولو واک لری » تراوسه پوری دغه ماشیني اشعار په ډیره ابتدایي مرحله کې دی . کبرنتیک دداسی ماشینو په

جوړولو هم یر پالی شویدی چه د شطرنج بازی په ښه توګه اجرا کولای شی .

دهری ورځی به تیریدلو سره داتوما تیکي ماشینو پر مخ دابتکاراتو نوی ستر افقونه خلاصیږی . مګر کوم شی چه تر اوسه پوری

دکبرنتیک په باب ددغی څانګی دپو هانو داندیښنی سبب ګرځی هغه دادی چه کبرنتیک انکشاف په ټولو برخو کې په یوه ډول سره نه

دی . دعلمی څیړنو پله ترنورو ټولو څانګو په نسبت درنده ښکاري نن ورځ داسی مفکوره منځ ته راغليده چه وایی دمو سیقی حسابی طریقې باید په اتوما تیکي اصولو باندي واپړول شی . په اتوما تیکي نړی کې اوس ډیر ماشیني شاعران وجودلری مګر ددغو شاعرانو یوه نیمګړتیا داده چه دانسانې شاعرانو په څیر دشعراو ادب په دنیا کې شا هکار اثار او په ژبه پوری ادبی ملفلری لاتر اوسه پوری نه شی وړاندی کولای .

په اتوما تیکي نړی کې ډیره په ژبه پوری پدیده دکبرنتیک بیولوژی اوطب را بډله ده .

کبرنتیک بیولو جستانو ته دڅیړنی نوی وسایل په اختیار کې ورکوی ، ځکه اوسنی اتوما تیک ماشینونه کولای شی چه دتکا مل

اوطبیمي انتخاب عملی اجرا کړی او یو ډیر شمیر رنځو نه د هغو دعلامو څخه پیژندلای شی . همدغه ماشینونه دی چه دځینی حیوانانو حق دانسان دمغز دډیرو برخو په وظیفو پوهیدلای شی اوددغو حجرو په دندنی ساختمان باندی ځان پوه کړی . په مترقی هیوادو کې دډاکتر او جراح دمرستی لپاره ډیر لوی اتوما تیکي مرکزونه جوړ شویدی دغه مرکزونه په هروخت کې دهر ډول ناروغی او درمل په باب ښه پوره معلومات ډاکترانو او طبیبی کارګرانو ته ورسپاری .

بیولوژی بیا پخپل نویت دکبرنتیک په اختیار کې داسی نوی اطلا عات دانسان دمغز په باب کې ورکوی چه د هغو په اساس دډیرو بشپړو متفکرو ماشینو دجوړیدو امکان لاس ته را شی .

داتوما تیکي ماشینو تخنیکي بنسټ هم ورځ په ورځ دپشپړتیا پر لور نوی ګامونه اخیلي مثلاً پخوا به په اتوما تیکي ماشینو کې لوی الکترونیکی څراغونه په کار ولیدل مګر نن د هغو پر ځای نیم هادی او مقناطیسی عناصر په کار یری .

دعصری فزیک نوو بریا لیتوبونو د امکان منځ ته راوړی دی چه اتوما تیکي کوچنی دستګاوې دارزانو موادو څخه جوړی کړی . اوسنی ماشینونه ددو مړه ډیرو

اطلاعاتو درا غونډولو اوتجزیی او تحلیل واک لری که چیری هغه پخپله انسانانو ته وسپارلی شی ممکن څو ملیونه کاله کارو کړی داتوما تیکي ماشینو دپشپړیدلو عملیه په ډیره چټکي سره دوام لری . اوس دداسی ماشینو دجوړولو په برخه کې کار کیری چه هغه به نه یوازې دانسان دمغز په ټولو دندو پوه شی او هغه به په صحیح ډول کاپی کړی بلکه دمغز په ساختمانې خصوصیاتو په هم په ښه توګه پوه شی .

دماشینو دساده کولو په لار کې هم کار کیری ، څو انسانانو وکړای شی چه په ډیره اسانی دغه ماشینونه په کار واچوی . په نتیجه کې ویلای شو چه ډیر ژر به دغه جامد میخانیکي

ماشین دانسان دډیر پاور یا انډیوال په حیث دانسان تر څنګ کار وکړی انسان اوما شین په ګډه دانسانسې ژوند دښه او معقول سمون لپاره ښه شرایط و منځ ته راوړی .

اگر تیزاب معده تان زیاد

است بکوشید تشوشات

عصبی را به خودتان راه

ندهید و برای این کار ...

شبانه سر کهای شهر مابه
میدان تاخت و تازموتراهای
بی نمبر پلایت مبدل میشود
و هیچ کس پیدا نمیشود
که جلو این تر کتاز یهرا
بگیرد .

به سوی زخم معده برداشته ای ،
برای اینکه در چنین حالتها مقدار
زیاد تیزاب در معده ترشح میکند .
پیش خودم گفتم :

—چه آدم ساده و بیغمی ! ولی
گنا هس نیست از دل گر مشگپ
میزندونمیداند آکه «فرق است میان
آنکه یارش در بر، تا آنکه دو چشم
انتظارش بر در» .

طیب پر سید :

—چطور فهمیدی ؟

جواب دادم :

—ها، فهمیدم .

نسخه را گرفتیم و از معاینه خانه
اش برآمدیم . رفتیم که دارو ها را
بخریم و در راه به خودم میگفتم :

—باهمه گپها ، این طیب دوست
میکوید . من نباید تشوشات
و حالتهای عصبی را به خود راه بدهم
ولی چگونه میشود ازین حالتها جلو
گیری کرد ؟

شروع کردم به طرح تدبیرهایی
که جلو این حالتها را بگیرد و بران
شدم که دیگر معقول باشم و صبرو
شکبایی را که بزرگان گفته اند...
ناگهان مو تری از کنارم گذشت
از همان آغازا ده های کاکل زری ماه

پیشانی پشت جلو نشسته بودو
هر چه آب و گل روی سرک بود، باد
کرد بر لباسهای من خون در و گهایم
دوید ، زجر بان قلبم شدید تر شد .
خواستم فریاد بزنم و د شنام بدهم،
ولی دیدم مردم به دور و پیشم ایستاده
اندو با ترحم مرا مینگرند . دندان
روی جگر گذاشتم با همان سرو
وضع گل آلوده راه افتادم و نمیدانم
چرا بی اختیار نسخه طیب را از جیبم
برآوردم . نگاههای به خطهای لاتین
ناخوانای طیب انداختم . به نظرم

رفته بودم پیش طیب که معاینه ام
کند . پس از معاینه گفت که تیزاب
معده ام زیاد شده است و اگر در پی
درمان بر نیایم ، خیلی امکان دارد
به زخم معده مبدل شود . داروهایی
داد و سفارشهایی کرد که این را
بخور و آن را نخور ، این کار را بکن و
و آن کار را مکن . و سرانجام شدیدا
توصیه کرد که تشوشات عصبی
را به خود راه ندهم . گفت :

—هر لحظه ای که به این تکانهای
عصبی دچار شوی ، یک گام بزرگ

آمد که آن خطوط کج و موج با تمسخر به من میخندند .
نسخه را چمک کردم و به جویچه انداختمش .

دوستی شکایت داشت که خیاطی باعث شده او به عروسی یک
خویشاوندش نتواند برود . این دو ستم میگفت :

—یک ماه پیش پارچه ای خریدم و به خیاط بردم . با پیشانی باز
پذیرفت و دو اندامم را اندازه گرفت بعد ، گفت که ده روز بعد بروم و خام
کوک بپوشم . ده روز بعد که رفتم ، اصلا پارچه را قیچی نکرده بود .
عذری آورد و بهانه ای تراشید و عده کرد که تا یک هفته دیگر خام کوک
را آماده میسازد . یک هفته بعد که رفتم ، دیدم که تازه کار مرا شروع
کرده است . حالا که یک ماه گذشته هنوز هم خام کوک آماده نشده و دیشب
به خاطر آنکه لباس مناسبی نداشتم به عروسی خویشاوندانم نرفتم .

این سخنها او واقعا جدی بود و او نمیدانست که راه چاره چیست ؟
گفتم :

—چاره اش خیلی ساده است .

پرسید :

—چطور ؟

گفتم :

—اگر مقامات مربوط احساس مسوولیت کنند و به مردم دلپسوزانند
خیلی ساده از چنین رویداد های مضحک و قهر انگیز جلو گیری
میتوان کرد .

باز هم گفت :

—چطور ؟

جواب دادم :

—به هر خیاط کتابچه مخصوصی داده شود و خیاط زمان تکمیل کار
مشتری را در صفحات آن قید کند و یک صفحه آن را به حیث سند به
مشتری بدهد .

اگر در موعدی که ثبت این ورق شده است ، لباس حاضر نباشد ،
بدون گپ و سخن به خیاط یا هر کسی دیگری که باشد ، جزایی داده شود .
به این صورت ، فکر میکنم نه وعده بیجا خواهند داد و نه وعده خلافی
خواهند کرد .

وی تاسف میخورد که چرا در کشور
مانیز همینطور نیست .

گفتم :

سولی ما که تو لیدات ملی مان
تزدیک به هیچ است ، از چه چیزی

استفاده کنیم ؟

هوا تاریک شده بودو با موتریکی میخوای ستم کریم دندان بخرم . به
ازدو ستانم به خانه میا مدم درطول فرو شگامی بالاشدم . و قیمت کریم

امان از دست عهد شکنی خیاطان!

آیا بر استی فرار استعدادها از کشور ما آغاز شده
است ؟

اگر تکسیهار ادرهنگام شب شناختید آفرین!

دوستی شکوه کنان میگفت که
دیشب یک موتربی نمبر پلیت آمده
وبا موتر اوکه ایستاد بوده ، تصادم
کرده و بعد را هشی را گرفت و
گریخته است . او مینالید :
حالا آدم از چه کسی به چه کسی
شکایت کند ؟!

سخن دو ستم کاملاً درست است
و مو تر های بی نمبر پلیت ، به
خصوص شامگاهان که هوا تاریک
میشود ، مثل اسپانیایی درسرکهای
شهر به راه میافتند ، این سو و آن
سو میروند و رانندگان سرخوش
آنها هم مطمئن هستند که کسی سر
را هشان را نمیگیرد و عیش شان را
منقض نمیسازد .

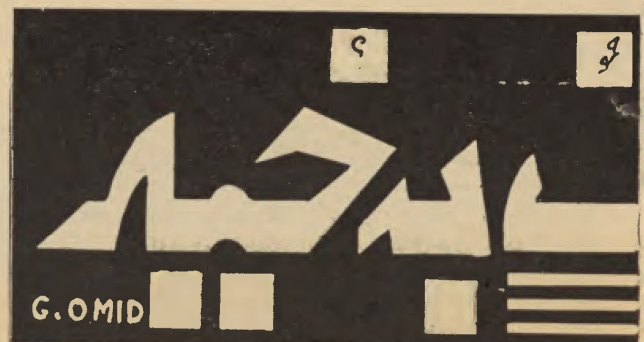
چندی پیش ترا فیک به صورت
جدی در تلاش برای مدتا مو تر های
بی نمبر پلیت را از حرکت بازدارد
و متوقف سازد . اما دستهای نیرومندی
به کار پرداخت و جلو این حرکت
غیر دموکراتیک (!) پولیس ترافیک
را گرفت .

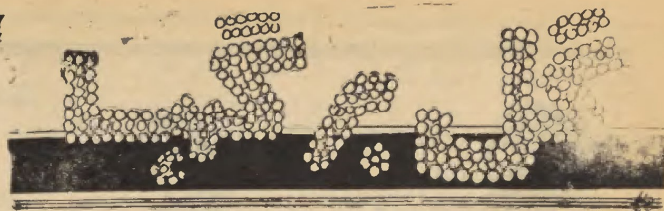
در محفلی میگفتند که یکی از آواز
خوانان جوان مار فته است به ایران
و در آنجا کاروبارش چوک شده و
آوازه و نامی به دست آورده است .
یکی از حاضران تبصره نفزی
کرد :
این آغاز فرار استعدادها از
کشور ماست .

امروز آشنایی که از سفر
هندوستان برگشته بود ، میگفت :
در هندوستان همه مردم از
تولیدات کشور خودشان استفاده
میکند . پارچه ، بوت ، بایسکل ،
همه چیز ساخت خود هندوستان
است .

راه چندین نفر مو تر را دادند
که ایستاد شود . ندانستم منظور
شان چیست . به دوستم گفتم :
آخر صبر کن ، ببین این بیچاره
ها چه میگویند !
خندید و جواب داد :
موترا را خیال تکسی کرده اند .
راست میگفت . حقیقتاً شناختن
تکسیها در شب ناممکن است . نمیدانم
چرا مقامات مربوط چراغ مخصوصی
به تکسیها نصب نمیکنند تا آنانی که
شبانه به تکسی ضرورت دارند ،
بیجهت مو تر های شخصی را دست
ندهند و خودشان را «دو» نسازند .
رایب سیدم فرو شنیده گفتم :
بسیست و پنج افغانی !
به امید اینکه شاید بتوانم اوزانتر
بخرم ، به فرو شگاه پهلویی رفتم
و عین جنس را قیمت کردم . فروشنده
این فرو شگاه گفت :
سی افغانی !
گفتم :
آخر درین مغازه پهلویتان بیست
و پنج افغانی میگویند !
فروشنده در حالی که کریم را از
دستم میگرفت ، با خشکی و سردی
گفت :
از هما نجا بخر !

نظم شور انگیز

لیلی عذار من بیا حال من مجنون نگر
جانم برون از تن ببین تن در میان خون نگر

من فتنه رو یتو ام مفتون جادوی تو ام
از جادوی فنان خود بر فتنه مفتون نگر

بهر تماشا یار من یکدم بیادلدار من
بر ذوق چشم تشنه سیلاب صد جیهون نگر

من یار بودم نو جوان سروین قنور رخ از غوان
بباری بیای دلستان حال مرا اکنون نگر

سروین قد من چون کمان رخ چون زریرو ز غفران
تن چون مه نوناتوان دل خسته و مجزون نگر

آتش بجان افروخته خون در غرو قم سوخته
در سینه دل اندوخته صد رنج گوناگون نگر

بکشیای پیراهن مرا در سینه روشن مرا
داغ جفای بیحد بین پیکان غم افزون نگر

باین همه طوفان و غم با این همه رنج و آلم
اندر دل دریای من صد آب آسگون نگر
با درد من دمساز شو غواص دریا باز شو
بشکاف هر یک قطره راصد لولو مکنون نگر

شو رو طرب آغاز کند یوان فکری باز کن
صد نظم شود انگیز بین صد نکته موزون نگر

فکری سلجوقی

کیست

کیست درین نیمه شب
این همه در میزند
کیست درین شام تار
دیدن من آمد ست
درز دورم داد باز
مرغ خیال مرا - در زدن آشناست
باش!

بگو آمدم
باز به در وازه کوفت
دل به برم میتپد
این تپش دل ز چیست
در زدن آرام شد
از اثر باد بود
باز خموشی فکند
سایه بر او راق من
و آنچه به چشم خورد - روشنی و سایه ها ست
کیست؟

چنین پشت در
تند نفس میزند

می فشرد - نرم نرم - شانه به پهلوی در
خش خشی دامان کیست
دست لطیف که بود
بنچه به در کوفت باز
ناخن ز بیای او ست
رشته شعرم گسیخت باز گمانم صدا ست

باش

بگو آمدم

دل به تپیدن فتاد
دیده سیا هی گرفت
بر لب من خشک شد
زمزمه «آدم»

در بگشو دم قرار
یک دو سه ره پی به پی
جیغ زدم : کیستی
هیچکس آنجا نبود
لیک پس از یک سکوت
روح دوسه دخترک
هو زده بگر یختند
آلهه شعر بود

سربه سر من گذاشت - عشق طلسم خدا ست .

سوز عشق

چو گل از پرده بیرون شد جنون من فزون گردد
بهار فصل گل سرمایه ای شور و جنون گردد

بیاد آن رخ گلگون زبس بگریست چشم من
سروشک دیده من بعد از این هر نگ خون گردد

بکاری عاشقی شاگرد مجنونم توانم کرد
بصحرای محبت گر جنونم رهنمونم گر دد

دمد صبح وصال از دامنی شبهای تاری من
اگر یکر و زبر کام دلم گر دون دون گردد

بخلوت خانه دل تا نشسته خسروی عشقش
نمی مانم زمانی کز درونی دل بیرون گردد

عجب حالی که من دارم ز چشم نازک اندازش
که هر دم از جفای او دل من غرق خون گردد

شجاع الملك سر از خاک زلت بر نمیدارد
الهی گنبد گرد و گردان سرنگون گردد

«شجاع الملك»

ژنون

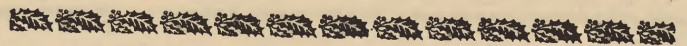
از تو فیک

لر مه

زه چه ديار ستر گي لعلو نه لرم
 لاس به وينخلي له ژوند و نه لرم
 دامي رښتيا در ته آشناوو يل
 مقصدمي ته يي كه مقصد و نه لرم
 آشنا ز ما نه لري لري خفاي
 زه ورپسي كه منزلو نه لرم
 دازه چه تل آشنا آشناكو مه
 داخو په زړه سوي داغو نه لرم
 دامي يوراز ورتنه ښكار كړو ياره
 سينه كي پټ پټ ډير رازو نه لرم
 لږه گناه خورا ته وښيه ته
 زه خپله گناه ستا خد متو نه لرم
 كه خپل آشنا را سره خانوتا په
 خطره بياكله له بيلتو نه لرم
 دازه فرمان چه سوي لوي گرځيم
 زړه كښي بي شما ره ارامانو نه لرم

فرمان الله فرمان

د دابل واوره

زوي شال د نمر او چت شو
 وركي لري منظري شو
 فضا سپينه شوه ناخا په
 سپيني واورى دى ورپي ي
 غرونه سپين شول سمى سپيني
 پټ په سپينو پا غند و كښي
 سپيني واورى دى ورپي ي
 سر كونه واوره سپين دى
 سپين ښاخونه دى دى دى نو
 سپيني واورى دى ورپي ي
 قزمزى كړل سپينو واورو
 يو په سله اترى شو
 سپيني واورى دى ورپي ي
 هاى غريب يمه پي و زلي
 او پي ژمي په عذاب كښي
 سپيني واورى دى ورپي ي

قيام الدين خا دم

شو نډي

چه يي باد كړى مخ بر بند په شومه دم كښي
 سره غرمه كړى توره شپه د آشنا شو نډي
 ټوله شپه تری پتنگان خورى چور لكو نه
 په تياره كي چه دوى ويني رڼا شو نډي
 شو نډي شته دى په دنيا كښي ښكلي ښكلي
 نه شته نه شته دغه رنگ خو شما شونډي
 چيني تا ندى كړى جا مو نو كښي دميو
 ور ښكاره چه ورتنه شى د آشنا شو نډي
 قند نبات كښي هم خون والى دومره نه شته
 لكه خومره چه شيريني دى ستا شو نډي
 دگلاب شو نډي شى ز پري له ډير شرمه
 چه وگوري په گلشن كښي دنا شو نډي
 كه د خان وړ پسي و چه دندا سه كړو
 نصره ! هله به كړى ښكلي ته دا شو نډي
 (نصر)

دهيلو كاروان

من و جیم برای مدتی از هم دور میشدیم، لذا من مصمم شدم وقتش است که تغییراتی چندی را بوجود بیاورم.

تاساعت هفت و سی دقیقه روز چهارشنبه مانند روزهای دیگر بود حسب معمول شربت نارنج را برای جیم ریخته و تخم های را که جهت ناشتا گذاشته بودم تانیم بند گرد مخلوط نمودم. بر علاوه مانند همیشه در مقابل وسوسه های روزانه یعنی تغییر وارد کردن در انواع و اقسام ناشتای صبح دست به تقلاو مقاومت زدم. این وسوسه ها عبارت بود از اینکه برای یکمرتبه هم که باشد باید آب بادنجان رو می را تغییر داده و یا اینکه تخم ها را به نوع دیگری طبع نمایم.

در ساعت هفت تامشما میتوانستید ساعت تانرا با آمدن جیم درست نمائید. یعنی مطمئن شوید که ساعت

خود را بدست گرفته و گفتم: هنگامی که یکزن دختر های داود که بکود کستان میروند و یاد رصنف دوم مکتب درس میخوانند، نباید که موهایش را مانند دختر های مکتب بپیچانند.

تخم هارا مخلوط نموده و اضافه کردم:

تمام چیزها تغییر مینماید و گرنه کدام پیشرفتی نصیب بشر نخواهد شد.

جیم گفت:

بسیار پیشرفت های از دنیا همین الان در حال واقع شدن است. مباحثه ما یک مناشقه کهنه بود، اما از سراپایش دوستی و عشق میبایرد و در یک فضای آرام صورت می گرفت. هنگامی که دیروز چوکی اش را نزدیک بخاری دیواری گذاشته بودم، این عمل به من زندگی تازه بخشیده بود. اما او آنرا نزدیک

ما اصلا بکدام تغییری ضرورت نداریم. بهر صورت موهای تو مرا به یاد آنروزیکه یکدیگر را برای اولین بار ملاقات کردیم می اندازد. آن واقعه مربوط میشود به صنف هشتم.

او گفت:

لذا چرا میکوشی که یک چنین چیز زیبا را از بین ببری و خصوصاً... من بشقابی را مقابل او گذاشته و گفتم:

تخم نیم بند.

هر روز؟

بلی هر روز.

در ساعت هفت و سی دقیقه دختر ها پائین آمدند. چهره ام را چرخاندم که بروی آنها بخندم. اما در عوض چشمانم را وحشت هراسی در بر گرفت.

سندی گفت:

مادر صحت ما خوب نیست.

خارج شدن از اطاق بود چرخانده و گفت:

شما ندا شنید؟ بسیار خوب، شما آنها را نمیخواهید. باشواهد و علایم تا ن....

او توقف کرد و من فهمیدم که در حال بخاطر آوردن اینکه چطور جیم سرخچه و آبله مرغها (نام مرض) هر دورا از دختر ها گرفته بود است. اضافه کرد:

شاید بسیار خوب، البته که ناوقت است اما من یک دقیقه را از دست نخواهم داد.

جیم سرش را شور داده و خود را زیاد تر بدر و از اطاق نزدیک کرد: عزیزم یک پاکت برای من بگیر من در داخل موتر انتظارت را میکشیم و بر علاوه لطفاً به ایماک تیل فو ن کن.

او بدختر ها گفت که خاموش باشند و بمن که آنقدر ها زیاد

نوشته از: لایلا سپر گنمگینیس

ترجمه از: غ. زمان سدید.

عشق یعنی دردسر

هفت تام است. در این ساعت او به آشپز خانه داخل میگردد مرا در آغوش گرفته و میبوسید و میگفت که من زیبا و دل فریب هستم حالا اگر مردی یک چنین کاری مینماید میتواند هر چیزی را که برای ناشتای صبح ضرورت داشته باشد بدست بیاورد.

هنگامی که تخم های نیم بند شده را در یکجبه گذاشتم او قسمت عقب موهای درازم را که البته برای من خسته کن گردیده بود، بلند نموده و صورتش را در قسمت عقب زنجم پنهان نمود. در آنجا غنوده و گفت: این همان چیز است که میتواند به سوال اینکه من چرا موهای دراز را دوست دارم جواب بگوید. حصه اسرار آمیز در عقب آن.

در این لحظه من راجع به کوتاه کردن موهایم فکر میکردم. گیسوی

پنجره اطاق قرار داده بود. چوکی تو اگر نزدیک دیواری قرار داشته باشد بهتر خواهد بود و موهای مانند دخترهای زنده ساله من بهتر معلوم خواهد گردید.

او پوزخندی زده گفت: ما بار کمر شکن تو لید نسل داریم و بر علاوه بار مشکلات و آلودگی نیز بالای ما سنگینی میکند و حالاتو میخوانی یک بار دیگر را که از عدم توافق فکری منشا میگیرد روی شانه های ما بگذار.

من گفتم:

چیزی را که به دست آورده ایم تنها بار زیاده از حد و وضو حالت فعلی ما است. مادر با طلاق یکنواختی فرو رفته ایم.

من فکر میکردم که در این گفته ام زیبایی زیاده از حدی نهفته بود. او گفت:

جیم و جودی که دو گانگی بودند پاتائر سرهای شانرا برسم موافقت شور دادند. جیم بالانگاه کرد بعد روی باهایش جست. چوکی اش را سوی دیوار فشار داده و گفت:

آنها بچه هستند مانند بز غاله های شوخ. رخسارهای خود را با پارچه های کتان بپچانید. این نمیتواند که مرض گوش و یا گلو باشد. آنها دروغ نمیگفتند و اصلاً بچه نبودند. دکتر سیمسو مرا از سوسه و تر دید بیرون کشید و تشخیص ما را که از شواهد و علایم سرچشمه می گرفت تثبیت و تأیید کرد.

دکتر بمن گفت:

بسیار خوب. شما مرض گوش و گلو داشتید اما... او رخسار سویی جیم که در حال

تشویش نداشته باشم و بعد از اطاق خارج گردید و رفت. سه دختر مریض و شوهری که از من دور بود. اما این ها مرا نمیتواند بپر صورت تا حال که نترسیده بودم.

دختر ها را مقابل تلویزیون قرار دادم و گذاشتم که از مشاهده صحنه ها بخندند بر علاوه میدانستم که این خنده های شان زیاده دوام نمیکند. من مریضی گلوئی آنها را بخوبی بخاطر داشتم.

آنشب طوفان غیرمترقبه شروع به غریدن و لرزاندن شهر نمود و در صبح آینده فهمیدم که تلویزیون از کار افتیده است. هنگامی که نفر مؤلف را تیل فو نی خواستم او گفت:

من آنجا خواهم آمد اگر بتوانم

کارها را از بزرگی ممکنه انجام بد هم. دو هفته فکر کردم اما هنگامی که دانستم دختر ها به اندازه کا فی بزرگ گردیده اند و نمیتوانند بسا انجام دادن کارهای خورد و ریزه مانند اطفال خود را مصروف و مشغول نگه دارند آزرده خاطر و پریشان شدم.

آنها به اندازه بزرگ گردیده بودند که اصلا در باره اینکه مادر شان در کجا مینشینند با هم مناقشه نمی کردند و یا اینکه چه کسی مؤلف به رنگ آمیزی کتاب جدید گردیده با هم دعوا نمی نمودند. هما نقد رسیده بودند که اگر افکار و یا زخمی میشدند دست به گریه و داد و فریاد نمیزدند.

جیم هر شب نزدیک در واژه در حالیکه در دستش انواع ادویه خود نمایی میکرد و از سرور ویش تعجب میباید می ایستاد. من او را هنگامی که برای میرفت حسو دانه نگاه میکردم.

در روز جمعه آب گرم کن شکست همین که جیم از راه رسیده او گفتم و او گو شید که آنروز را در خانه باشد. اما من فکر میکردم اگر آنرا قدری دستکاری نمائیم قابل استفاده خواهد بود و ماهیتو نیم که چند روز دیگر از آن کار بگیریم. او این در خواست را با بی میلی و اکراه قبول کرده و بمن مجله داده و گفت:

«توجه کن که مواد پراکه در صفحه هشتاد و چهار در باره جوانی نوشته شده است بخوانی. این مواد ترا خوش خواهد ساخت برای اینکه اطفال ما کوچک و در دگلوئی شان آنقدر ها زیاد شدید نیست.

آنها بزرگ میشوند و تغییر میکنند. تمام چیز ها تغییر میکنند. نه تمام چیز ها.

او صدای مرا بار بودن بوسه متوقف ساخت.

«دوست دارم و این چیزی است که تغییر نمیکند.

پیش از اینکه من بمواد اصلی برسم سوزشی در چشمانم احساس نمودم اما باز هم شروع به خواندن موادی که جیم اصرار کرده بود بخوانم نمودم.

«عوض بوجود آوردن تغییرات تدریجی تغییرات بزرگ دراماتیکی را بوجود بیاورید. تمام تغییرات عبارت از مقاومت است. تغییرات را به اندازه ممکنه بزرگ سازید که موفقیت به ارمغان آورد.»

میکو شیدم تغییرات کوچکی را مثل جابجا کردن چوکی ها در اطاق پذیرایی بوجود بیاورم. برای جیم ضروری و حتمی بود که با تغییرات آشنایی و عادت پیدا نماید. در صورت فقدان این عادت هنگامی که دختر ها به سن نزده سالگی میرسیدند مانند دیوانه می خواهد شد. اما در انجام دادن این کارها را بخطا رفتم.

شروع به مطالعه بیشتر نمودم: «از روش قد علم کردن به مقابل بحران استفاده نمائید تا بتوانید باعث بوجود آوردن تغییر گردید.» اگر این يك بحران نبود پس در دنیا هیچ بحرانی وجود نخواهد داشت. بهر صورت از تخت خوابم بیرون پریدم. برای اینکه بسیار زیاد خسته بودم. تاروز چهارشنبه انتظار کشیدم. روز چهارشنبه همیشه یکرز خوب برای انجام دادن کارهای من بود. بعد از آنکه به سرو وضع دختر ها رسیدم و آنها را در اطاق شان تنها گذاشتم، تمام فرنیچر منزل را جابجا کرده و به شکل دیگری قرار دادم.

مواد مندرجه مجله متذکر شده بود:

«تغییرات فوق العاده بزرگ را

بوجود بیاورید. تنها تغییر کوچکی و جزئی کافی نیست.»

وقتی جیم از راه رسید به او گفتم که فردا بخانه بیاید و بعد هنگامی که دختر ها جابجا شدند واز داد و فریاد دست کشیدند، همسایه بمنزل آمده و هر دو موهایم را کوتاه کردیم. در اول فکر میکردم که خیلی ها مقبول و زیبا گردیده ام اما بعد متاثر و غمگین گردیدم هیچ وقت جیم مرا با موهای کوتاه ندیده بود هرگز ندیده بودم به او خواهم گفت که موهایم دو باره دراز خواهد شد. دو باره به شکل او لی دو خواهد آمد.

بعد از اینکه موهایم را شست و مرتب نمودم به اطراف و اکناف خانه نظر انداختم. در حالیکه از ترتیب و تنظیم جدیدم بود آمده و از خوشی در پوست نمی گنجیدم به پستو رفتم. تا سرحد مرگ ذله بودم اما هرگز در آنشب بخواب نرفتم هنگامی که اشعه طلایی آفتاب روی زمین پهن گردید از خواب برخاسته و موهایم را کوتاه نمودم. این تغییر در قدم اخیر يك تغییر موقتی و قابل برگشت بود. دو باره دراز خواهد شد اما نه در جریان يك شب.

آهی کشیده و تصمیم گرفتم که

فرنیچر را دو باره به شکل اولی قبل از اینکه جیم بخانه بیاید در بیاورم. این تصمیم بر حله اجرای گذاشته شد. کلاهی را جهت محافظه حلقه های مویم بپس گذاشته و به آرامی در بستر خزیدم و ناگهان بخواب عمیقی فرو رفتم. خواب دیدم که نمیتوانم از تغییر دائم و یا تغییر خوردن جلوگیری نمایم. من چاق و لاغر کو تاه و دراز میشدم. جیم هم در آنجا بود. در هر لحظه که من تغییر میخوردم پژمرده میگردد این پژمرده شدن زیاد تر و زیاد تر میگردد. فریاد زدم:

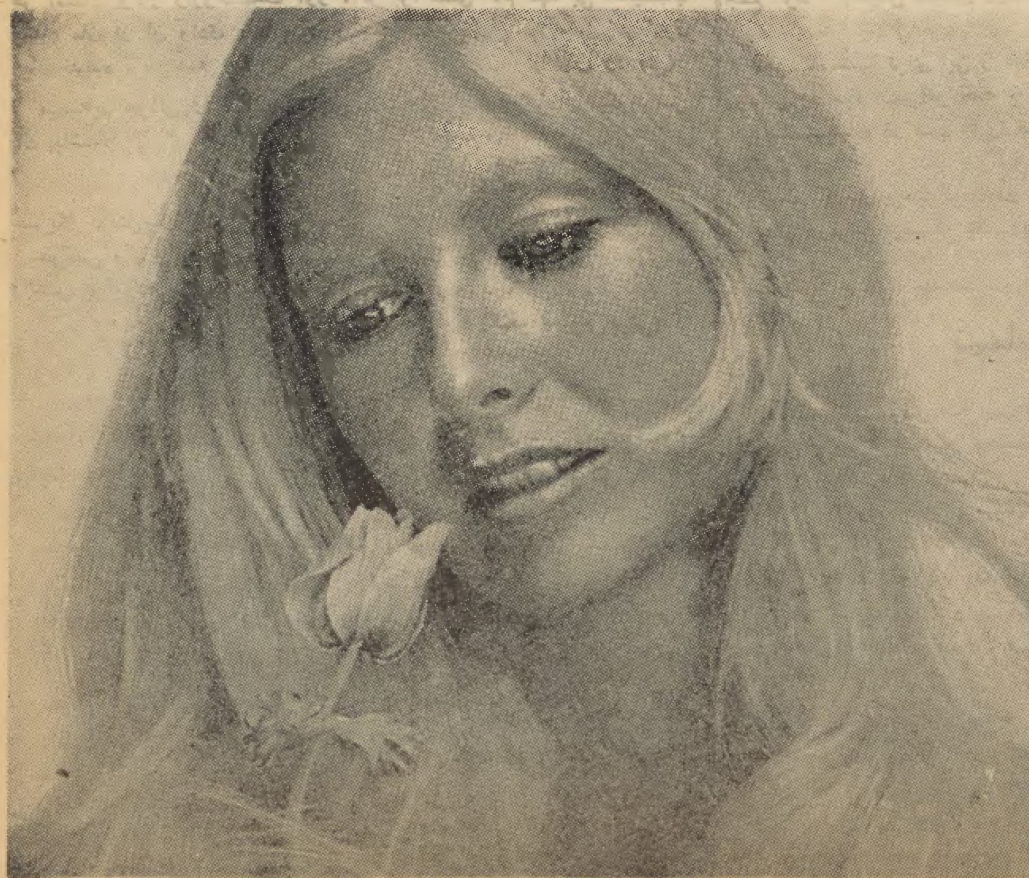
ناگهان جیم برادر کنارم حس نمودم که مرا تکان میداد. چشمانم را باز نمودم. او حقیقتا آنجا بود در اطاق و بستر خواب ما.

من مانند دیوانه ها پرسیدم:

«تو در «ایمکا» نبودی؟

دختر ها به عجله داخل اطاق گردیده و داد و فریاد میکردند. او آنقدر با آنها دوست داشتن آنها مصروف بود که در آن لحظه هیچ چیز کرده نمیتوانست بجز از خندیدن و تبسم بسوی آنها.

بقیه در صفحه ۷۴

اندیشه‌ها

دلها، همچون بدن با فسرده میشوند در مان‌شانرا از کلمات نغمه حکیمانانه بجویند

راستی

برای فر ستادن پیغا مبر مسرد راستگو بر گزین هنگا میکه درانجمن می‌نشینی نزدیک مرد دروغگو جای مگیر .

(بند نامه آذ آباد)

کسانیکه پیر و راستی و درستیی هستند از پا داش نیک بهره مند گردند و بزند گانی جاو دانی برسند و درین عالم بخوشی و شادمانی زیسته و در جهان دیگر از رحمت خداوند برخو دار گردند .

راستی باعث سرور و مایه نیک نامی است . هر کس در هر واقعه هر اسناک و کار زار و وحشت آور ، اگر براستی گام نهد بی آسیب و شادمان از آن وادی پای بیرون میگذارد هیچ کس از راستی تا کنون زیان ندیده .

میستایم جوانی را که دارای اندیشه ، گفتار و کردار نیکو و مس پاك باشد.

(ابو سر تیرم گاه)

(بو علی سینا)

چیزیکه دانش بیاراید را سستی است هر کس مال و جاه برای خود آرزو میکند لیکن اگر این آرزو با فدا کردن راستی برآورده میشود او باید بفهمد که از آن آرزو باید صرف نظر کند.

(کنفو سیوس چینی)

هر کس میخواهد بنای استدلال مملکت و سعادت ملتش را بر اساس نیکی قایم سازد باید دروغ را از آن مرز و بوم رانده و راستی را در آن سر زمین استوار نماید .

(دار یوش)

راستی کن که راستان رستند	در جهان راستان قوی دستند
یوسف از راستی رسیده به تخت	راستی کن که راست گردد بخت
قول و فعل تو تا نگردد راست	هر چه خواهی نمود جمله میاست
آخرین یار او لیا صدق است	اولین کار انبیاء صدق است
تا نگردد درون و بیرون راست	بوی صدق از تو بر نخواهد خواست
تا تو با شی ز راستی مگذر	مکش از خط رستگاری سر

از (او حدی)

وجیزه‌ها

«يك نقاش خوب حين ترسیم صورت اشخاص دو چیز را باید تصور نماید . یکی صورت خارجی شخص و دیگری حالت فکری و روحی او حصه اولی آن آسان ولی بخش دو می آن مشکل میباشد . زیر ا معنویات و حالات فکری اشخاص را باید توسط اشیا رات ، بار یکپهای چهره و حرکات اعضاء نقشی و تمثیل نمود .»

«بلوغ و پختگی آنست که یک شخص به آسانی بتواند از عالم خودی جدا و در جهان دیگران زندگی نماید .»

(اورن آر نالد)

«من چنان آموختم تا صبحگاهان کار کنم . زیرا در صفایی و آرامش بامداد میتوان از تفکر و اندیشه مایه گرفت و مانند مالداران از شیر ، قیماق جمع کرد . و سپس متباقی روز را به ساختن پنیر مصروف داشت .»

(گویته)

«هر گاه شما برای این زندگی کنید که خوب بیا موزید ، در نتیجه خوب زیستن را خواهید آموخت .»

«پیشبینیهای درست ما را قادر خواهد ساخت تا فر دار ویر و ز بنا میم»

«از شر و بدی پرهیز کردن در ذات خودش خیر و نیکی است .»

«علم در مرکز و هسته يك دیانت حقیقی است .»

(آشتاین)

پیمان و وفا

علامت جوا نمردی سه چیز است . یکی وفای بی خلاف . دوم : ستایش بی جود سوم : عطاء و بخشش بی کران

(معروف کرخی)

از ابو سعید خزاز پرسیدند که : صدق چیست ؟ گفت ، و وفای بعد .

(تذکره لاولیاء)

وفای به عهد و نگاهداری پیمان هر اندازه که در مردمی فزونی یابد آنجا معه شایسته و برو مندمی گردد .

(اخلاق بو حی)

از نشانه های شرف و بزرگواری وفای بعد و راستی و عده است .

تعالی نیشاپوری

پیمان شکنی یکی از شاخه های دروغ است .

(زردشت)

هر گاه با مردمان پیمان بستی تا جان در بدن داری بشکست آن اقدام مکن که اصل مروت آنست که آدمی از عهده عهد نیکو بر آید ، و از غرور و خدعه و مکر حذر نماید ، و حقیقت سخاوت را شخصی دارد که چون و عده بکسی دهد وفا فرماید .

(جواهر الاخلاق)

ژوندون

ستاسو پېرېز

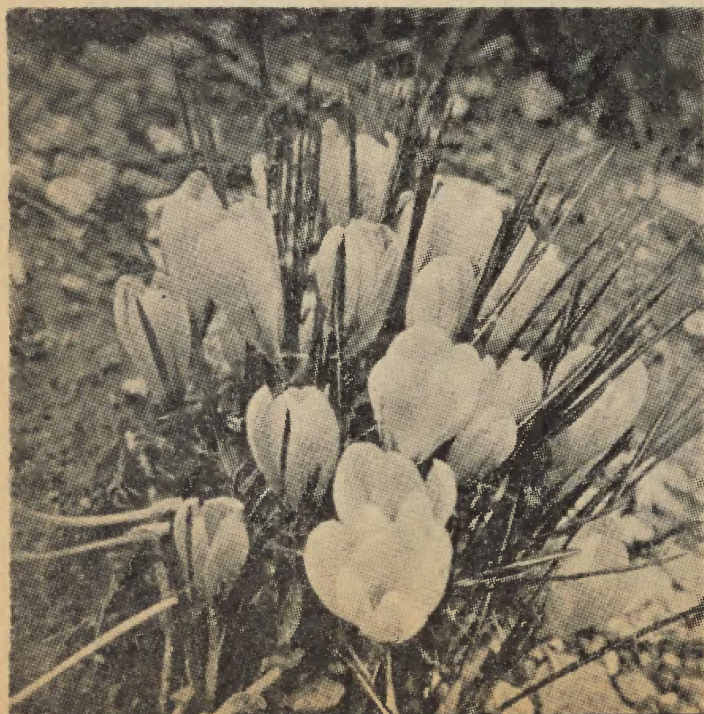
غواړی

ستا دمینی لیونی رانه تا غواړی غواړی
 په هر دمرا نه دو صل دوا غواړی
 بی له وصله په نورو مرم په هجران کی
 دا ماشوم زړه می همیش رانه تا غواړی
 ستا د هجر په لمبو کی تل سوز یز م
 ستا ظالم بیلتون همیش مار سوا غواړی
 بی د میو دی په مینه با ندی ستا یم
 دا گو گل په بیخو دی کی هم تا غواړی
 نیم بسل یم په کتو به دی ژوندی شم
 پا تی ژوندی یاره یونظر ستا غواړی
 بی گودره ستا په عشق کی یم که شوی
 مر گ به ښه گنی زما که بهما غواړی
 ددین بهادی کهه کړه محبو بی
 لعل پور وال به سر سودا کړی که تا غواړی
 عبد القدوس لعل پور وال

چیرته ځی

قا صد دخزان راغی دا گلان به چیرته ځی
 مین په سرو گلو نو بلبلان به چیرته ځی
 نن ځای دبلبل ونیو کار غاڼو به گلشن کښی
 په ډیرو غریادو نو شنه طوطیان به چیرته ځی
 گلان نن خزا نیږی دبا غوځینی رحلت دی
 ملیاوپه سرو سوستر گو په گریان به چیرته ځی
 نن پوی د گلو نشته چه خزان پکښی ظاهر شو
 دگل خوا کښی چه ناست هغه باغوان به چیرته ځی
 معشوق مخ پټ کړیدی حجاب کښی له عاشق نه
 په زړو باندي درد مند دا عاشقان به چیرته ځی
 اوس هر ی خواته چه گورم هر خواته بل رنگ دی
 چه گل په باغ کی نه وی پو راگان به چیرته ځی
 ټولنه چه کهوی نوبه شه وینا تا ټیر کړی
 (حزین) چیر هار په شاعران به چیرته ځی

دمحمد عمر (حزین) چیر هاری

ستا له غم نه یوانه یم

دسپین مخ په شمع هسی پر وانه یم
 چه دزلفو په زنجیر کښی زو لانه یم
 چه ستا مینه او محبت کله رایاد شی
 لکه سورکنه ولی جام دجانانه یم
 چه ظلمو نو او جفا ته د نظر کړم
 پروت به غم کښی لکه گنج په ویرانه یم
 شام دام می ستاله لوری صبر نه شی
 ای محبوبی ستا له غم نه دیوانه یم
 سر سر تور خیری گریو ان درسی گز م
 په زړه پاکیا د عشق په ترانه یم
 زه شربت د سرو لبانو لیونی کړم
 څکه داسی بی اندازه مستانه یم
 سمه لاره می نصیب شوه ستا په عشق کښی
 چه خبر نه له ساقی نه بتخانه یم
 که نصیب وصال دپاره لو پو غرو شی
 لکه (ضیاء) چه په دربار د شاهانه یم
 محمد موسی ضیاء گر دیزی

*****

غلام سخی (عبید) لغمانی

ده می پر یز دی

را غلی په ارزو ستا دیدار که می پر یز دی
 مین یم ستاد مینی په انگار که می پر یز دی
 راغلی یم امید کوم د مینی محبت
 اشنایه په لیمه می قبولم ستا نزا کت
 په امید دنداری مینه او الفت
 ارزو لرم چه دریغ نکړی خپل ستا در خسار که می پر یز دی
 مین یم ستا د مینی په انگار که می پر یز دی
 یو تش د بدن لپاره ستاد دریم خو کیدار
 دتا په مینه مست یم له هر څه یمه بیزار
 دمینی لیونی یم ظاهری ښکارم خو ښیار
 لیدو دم اوو سترگو کړم بیمار که می پر یز دی
 مین یم ستا د مینی په انگار که می پر یز دی
 دښکلی مخ منظر کښی ښه ښکایږی شنه خالو نه
 دزلفو پیچ وڅم دی په سپین مخو هی ټالونه
 په خاص ډول دایښی په ور بل کښی سره گلو نه
 په غاړه دزنگیږی ښکلی هار که می پر یز دی
 مین یم ستا دمینی په انگار که می پر یز دی
 نژدی په مسکید وشوی ما (عبید) در ته کتلی
 په شونډو دمسکاوه څما مینی خندو لی
 د مینی تنابونو په خپلی مینی زنگو لی
 زه یم لیونی کړی ستا سینگار که می پر یز دی
 مین یم ستا د مینی په انگار که می پر یز دی

دېودی تال

انسانی تاریخ او فرهنگ

په لرغوني روم کې اخلاقو،

کښيو تنه!

په لرغوني روم کې کومو خت چه زيات فتو حات وشول نو زياته ش منه مني يې تر لاسه کړه . اوله کومه خايه چه ورو ورو درو مي اشرافو په ژوند کې ئېجمل شونو هما غه و چه ورو ورو يې زمينه اخلاقي ښيگڼو کښيو نو ته برابره کړه . اودا خبره ددی موجب شوه چه خلکو به د تير و زمانو او مانو نه کول ځکه اخلاقي کښيو تنه او انحطاط چه دشته مني او تجمل دز يا توالی اود مذهبي رېښو دکمزوره کيدو منطقي نتيجه وه، ددی موجدات برابر کړل چه زيات خلک له خپلو اصلي دودونو او اخلاقي ښيگڼو څخه واړو او کاږه يې کاندې.

پليت وايي: «نن ورځ اکثر روميان په يوه اخلاقي عجيب و غريب انحطاط کې لاس او پښې وهي». دوه پيرې وروسته ژوو نال چه يو لاتيني شاعر دی وويل . کښيو تلی اوماني خوړلې نړۍ له موږ نه کسات واخيست ځکه چه خپل اخلاقي مفا سدي موز ته را کړل . تر ميلاده مخکښي په کال ۱۸۱ ليدوس چه يو ستر سنا تور او دروم دسنا يا مشرانو جرگې مشر وود دو لتي خزاني په لوټ کولو او اخلاقي لاس پورې کړ . ځينو منصبدا رانو به رسختي گاني په عادي سپايانو با ندې خر خو لي، او داشرفي کور نيو اخلاقي ښيگڼې ورو ورو مخ په فساد او خرابيدو ولاړې .

طلاق اود ښځو اوانارينه و بيلتانه زيات دود وموند او نارينه به خپلي ښځې ژر ژر طلاق کولې . درايسو خر خلاو زيات شو . يوه رومي تاريخ

ليکونکي ويلي دي . وروسته تر دی به زموږ دخوانانو ژوند خيرل، لوټ کول دنورو دمالونو خوړل دنورو دشرف او ناموس تر پښو لاندې کول ، دالمې او بشري قوا نينسور مسخره کول وی . او خوانان به د اتولي ښيگڼې تر پښو لاندې کوي . له درناوي ، درم (شرم) اود ادب سره به خدای پاماني کوي .

اوروم پدې توگه و چه داخلاقي فساد وموند او هم ورو ورو دا فساد ددی موجد وگرځيد چه دخلکو ژوند دبربادي خواته ولاړ شي .

آيا پوهيزی چه د نړۍ ډيرې اوږدې سمه يې ، کومې دي ؟

داور ست قله :

دغه قله په آسيا کې دهماليادغرونو څوکه ده ددغې قلې لوړ والی ۸۸۸۸ متره ته رسيدی او په نړۍ کې دا ډيره لوړه قله ده .

دپا مير قله :

داقله هم په آسيا کې ده چه دنړۍ دپام په نامه شهرت لري او لوړوالی يې ۵۲۰۰ متره دی . هم داور ست اوهم دپا مير قلې دواړه دنړۍ په سويه ډيرې مشهورې دي او زيات خلک يې د ليدو لپاره راځي .

دآرژا نين قله :

دغه قله چه په جنوبي امریکې کې ده لوړوالی يې ۲۸۳۴ متره نه رسيدی . او دنړۍ په سويه دپامير

دري موسيقي، پوهان اودري ملگری

هم کوی . يونگ يوک کيم ډير ښه ويلون غزوي او ډير ستيجونه هغه دهنر شا هدی وايي . ژو ستو س دپيانو څخه داسې غږونه باسي چه هغه دژبو او با تجربه موسيقي پوهانو لپاره هم نوی دی . ايشن باخ په شل کلنۍ کې دها ميو رگ دکنسر توار يو تکړه ملگری دی . کيم چه په سيول کې زير يدلی اويو کور يا والمو سيقی پوه دی په لږ عمر کې يې خو رازيات شهرت موندلی دی . اود موسيقي دخلاندې خبرې بر نشين شا گردبلل کيری فرانز هم دپيانو په برخه کې اعجاز کوی او اړو پایي پا يتختونه دهغوی دموسيقي له زو نگو سره دخو ښي احساس کوی .

دادی دری تنه خوان موزيسنيان چه په عين زمان کې سره ملگری هم دی پدې برخه يالی شویدی چه په يوه لوی کنسرت کې سره گډون وکړی دغه دری تنه عبارت دی له کریستوف ايشن باخ، يونگ يوک کيم او ژوستوس فرانز څخه . کریستوف چه دمو سيقی يو تکړه لار ښوونکی دی ددغو دوه تنه ملگرو لار ښوونکي

يونگ يوک کيم

کريستوف اشن باخ

ژوستوس فرانز

په خانگري ژوند کې د هنر مندانو مشغو لاوی

ډیر نامتو هنر مندان خپل وزگار وخت په شطرنج تیروی!

فامی دانوای او کوین د شطرنج
په حال کې

پوری دی .
کوم مطالب چه مون وویل هغه
د سینما دلو بغاړو په شاوخوا کې
وو. دمو سیتی پو هانو سندر غاړو
اود نندار ځی دلو بغاړو تر منځه هم
د شطرنج لو به ډیر شو قمن لری.
د مثال په توگه فرا نسوی سندرغاړی
او آهنگ جوړونکی (گی بی آر) یوله
هغو سندر غاړو څخه دی چه له
شطرنج سره خورا زیاته مینه او علاقه
لری. گی بی آر په تیره بیا په خپله
کتابخانه کې ډیره ښه تخته لری
او خپل حریفان هلته ور یو لی چه دغه
لوبه ور سره وکړی .

«شارل آر ناوور» چه د پاریس
دار کسترا لار ښوونکی دی یوله هغو
موسیقی پو هانو څخه دی چه د شطرنج
له لوبی سره ډیره مینه او علاقه لری
او هر وخت چه وزگار وی نو له
خپلو ملگرو سره پدغی لو بسی
مشغو لیږی .

په هر حال د شطرنج لوبه د هنر-
مندانو ډیره په زړه پوری لوبه ده .

گی بی آرله شطرنج سره زیاته علاقه
لری

نامه د دغه فلم د کریستیان اژکله خو
ډایر کت شوی و او د فرانسی سینما
نومبالی لو بغاړی اود ځوان نسل
دایه آل ټیپ سر غندوی آلن دلون
پکښی څر گند شوی و . پدغه فلم کې
هم د شطرنج دلو بغاړو د فلم په شان
ډیری زیاتی ددغی لوبی صحنی شته
دی . پدغه فلم کې آلن دلون خو را
زیات شهرت ته ورسید او کریستیان
صحنی داسی تر ټیپ کړی وی چه
د فلم قهرمان یی دستو مانی او وزگار
توب په وخت کې د شطرنج دلو بی به
حال کې ښو ده لکه چه وویل شو
د فلم په کال ۱۹۶۱ کې دمار کوپولو
د تاریخی داستان له مخه جوړ شو او
آلن دلون ته یی ډیر زیات شهرت
ورکړ .

په کال ۱۹۶۷ کې یو بل فلم جوړ
شوچه (د توماس کرون د چارو) په نامه
یادیده پدی فلم کې چه نور من جیوسن
ډایر کت کړی و دوه ځلاند سینمایی
خیرو گبون کړی و. پدی فلم کې
چه د شطرنج دلوبو بیلی بیلی صحنی
ښودلی کیدلی دغو دره نامتو خیرو
یعنی سینیو مک کوین او فای دانوای به
برخی اخیستی وی . فای دانوای به
تیره بیا ددغه فلم رو ښانه خیرو ده
اوهم یی ددغه فلم تر بشپړ ولسو
وروسته دسو فیالورن ، لیز ټایلور
او یو شمیر نورو سینما یی ستورو
په شان زیات شهرت وموند. همدا
شان هم مک کوین هغه لو بغاړی وچه
پدی فلم کې زیات شهرت ته ورسیده.
یوبل فلم چه دوه کاله د مخه جوړ
شو «د میندو حق» ویدی فلم کسید
سینما شهرت ته رسیدلی لو بغاړی
عمر شریف برخه اخیستی وه. دغه
فلم چه اریک لو هنگ ډایر کت کړی
د شطرنج دلوبی زیاتی صحنی لری
چه د نندار چیانو لپاره ډیری پلازه

بلا نشار هغه پل لو بغاړی و چه له
شارل سره پدی فلم کې څرگند شوی
و. دا فلم د نندار چیانو خورا زیات
خو ښی شوی و او تر ډیرو کلودخلکو
په یادو .

پدی فلم کې اصلی ټکی هم
د شطرنج دلو بو لو بغاړی و. دهغوی
لوبی ، د هغوی بر لاس اولدغی لوبی
سره د هغوی ژوره مینه او علاقه
اود فلم ټولی صحنی په همدغی لوبی
اود هغی دلو بغاړو په ژوندانه
پاندی څر خیدلی . فلم ډیر خوږ او
انتبا هی داستان در لود .

همدا رنگه هم په کال ۱۹۵۶ کې
نامتو سو یدنی ډایر کتر او هنرمند
چه آوازه یی په ټوله نړی او په تیره
بیا اروپا کې خپره ده او اینگمار
برگمن نو میږی یو فلم جوړ کړ چه
(اوم مېر) نومیده دغه فلم چه دنوی به
سوی په خوراشانداره و جه استقبال
شو داسی صحنی در لودی چه فلسفی
رنگ یی در لوده او دژوند او هستی
ډیر پیچلی سوا لونه یی مطرح کول
او قهرمان یی په یوه فلسفی عجیب
سوال کې گیر پاتو . پدی فلم کې
څو څو ځایه د شطرنج صحنی دی . په
تیره بیا داچه د فلم قهرمان له خپل
مرگ سره غواړی دغه لو به وکړی.
له هغه مرگ سره چه راغلی دی خو
دده دژوند ډیره ټپه کاندی خودی
لگیا دی او شطرنج ور سره کوی. او
مرگ هم دهمدی لوبی په خاطر مهلت
ور کړی دی او وروسته تردی چه
مرگ یری یریالی کیری نو دالوبهم
دهغه په تاوان پای ته رسیدی. پدی
فلم کې بانگ ایگرو څرگند شوی و.
په کال ۱۹۶۱ کې دیوی فرانسوی
کمپانی له خوا یوبل فلم جوړ شوچه
(دمار کوپولو دما جرا جوی گانو) په

آلن د شطرنج دلوبی په حال کښی
د سینما نندار ځی تیاتر اود هنر
دنورو خانگو هنر مندان ځانله بیل
بیل تقریحات او مشغو لاوی لری.
کوم وخت چه د هنری مطبوعاتو په
مخ باندی دغه لوبی او تقریحات
رپورټ کیږی نو لوستو نکي یی له
خانه پو ښتنه کوی چه یعنی څه؟

خودا تقریحات او لوبی هغوی
مشغو لوی او هغوی ځانته داحق لری
چه خپل وزگار وخت یی تیر کړی.
ډیر نامتو سینما لو بغاړی او هنر-
مندان جوار گر دی او خپل وزگار
وخت او په تیره بیا په شپو شپو
د جوارگری دمیز ونو شاته تیروی او
پدی توگه له خپل وخت څخه استفاده
کوی. ډیر نور یی په همدی شان ځانله
د تفریح ځایونه لری. خو کومه لوبه چه
زیاتره هنر مندان مشغول ساتی هغه
د شطرنج لوبه ده او دا لو به دومره
هنر مندانو ته په زړه پوری ده چه
هنر کله د سینما پردی ته هم راځی او
د فلمونو په سناریو کې هم انعکاس
کوی او ډایر کتر دغه صحنی په
رښتینی توگه په فلم کې ځایوی.

او ددی لوبی جر یان د سناریو د
مهمو عناصرو په دود ځان څرگندوی
پدی لپ کې مون کولی شو له یو
شمیر هغو فلمونو څخه یادونه وکړو
کوم چه هنر مندانو د فلم دا صلی
برخو په حیث په فلم کې د شطرنج
لوبی ترسره کړیدی - په کال ۱۹۲۶
کې یو فلم جوړ شو (د شطرنج
دلو بغاړی) په نامه دغه فلم چه خورا
زیات دتو جه او پاملرنی وړ وگرځیده
راایون د بر نارجو کړی و او
فرانسوی نو میالی د سینما او
نندار ځی د تیاتر لو بغاړی شاد ل
دولن پکښی بر خه اخیستی وه. پیر

پردی و وحشی

کر یستن و غو بښل چه په لفت
کې سپره شی ، خو ددویم ځل لپاره
یې پام شو چه وران دی ، دی ته اړه
ووتله چه په زینو کې و خپزی که څه
هم چه اپار تمان یې په شپږم پوړ
کې و ، اخو هغې ته چه یوه ځوانه اونکره
پېغله وه چرت خراب نکې او ځان یې
دلېز ته ورساوه . خپله کونجې یې
له بکس څخه وویستله او وی غو بښل
چهور پرا نیزی ، خو په اړ یانې سره
یې پام شو چه ور کولپ ندی . لومړی
یې سوچ وکړ چه ښایې سهار دبېرې
له زوره یې کو نجې په کولپ کې نده
خرخولی ، خو همدا چه ور یې قیل
وايه ، او کو قی ته ورننو تله نو یې پام
شو چه دلېز دسگر ټوله لوگۍ د ک
شو یدی .

ځوانه پېغله هم وویړیده ، او هم
اړیا نتیا پسې راوا خېسته زړه یې
په ټوپکو پیل وکړ . داسې یې احساس
کړه چه خو له یې وچه شوی او
زنګو نه یې سسست شو یدی .
اونشی کو لی چه سم گا مونه
پورته کا ندی .

په ځان یې فشار راوړ او په
خپلو اعصابو یې بیا کنترول وموند .
زوره ساه یې وویسته او ورو دسالون
کو قی ته ورننوتله . هره خوا یې وکتل
خو هیڅوک یې ونه موندل . دکې کې
ځوانه لاره هغه یې پرا نیستلې خو
نازه هوا کو قی ته ننوځې . خو همدا
چه مخ یې واپاره یو دجګې ونې خاوند
اودنګ سړی یې زوره په ذرشل کې
ولید چه ولاړ دی او په اسرار ځنه
توگه ور ته موسکې شو یدی توری
عینکې یې په سترگو کړې او په تندي
باندي یې دژور پر هار زړه ټېښه
ښکاری سړی همدا چه دکر یستین
ویره و لیده په درانده غږ یې وویل :
— سلام ښکلی .

پېغلی نژدی چپغه کړی وه ، خو ځان
یې ټینګ کړ او ددی لپاره چه دتکی
لپاره ځای و لری په دواړو لاسونو
یې څوکی ونیو له او په اړ توسترگو

یې پردی سړی ته وکتل .
کریستین په یوه لوی شر کت کې
کار کاوه له څه مودی نه یې معاش
زیات شوی و او په خپل کار کې یې
پرمختګ کړی و . پنځلس ور څو
دمخه یې یو شیک او کوچنی اپارتمان
چه د لوکر امبورګ بن ته مخا منځ
ودان و په کرایې اخیستی و .
خپل نوی کور ته ډیره خو شاله
وه خو یواځې پدغو وختو کې دوه واره
لغت و ران شوی و . او دا خبره هم
پېغلی ته هومره مهمه نه وه او کولی
یې شول چه له زینو څخه و خپزی .
خودا لو مړی وارو چه په نوی کور
کې وپرو نکې پېښه لیدل کیده .
کر یستین سوچ وړا هه چه څنگه
له هغه څو څخه وتښتی یا چپغه کړی
اومرسته وغواړی . پر دی مړی
یوه شیبه وروسته بداسې حال کې
چه د وړه په دستگیر تکیه کړی وه .
بیا و ویل :
— کریستین سلام .
پېغلی په نښتې ژبې او رپږ دیدلی
لېجې پو نښتنه وکړه :
— تاسو څو ک یاست ؟
پردی سړی یوه کر کجنه خندا
وکړه . داسې چه ټول ژبې غاښو نه
یې ښکاره شول ، او په ډارو نکې غږ
سره یې وویل :
— زه ژان یم . ملګری می ما وحشی
ژان بو لی کریستین د هغه غټو لاسونو
او اړتورو زو ته وکتل او وی لیدل چه
هغه په رښتیا سره هم یو څیز او
ډارو نکې سړی دی . سره لدی یې هم
ونه غو بښل چه ویر یدی ښکاره
شی . وی ویل :
— زه تاسو نه پیژنم .
— پو هیږم چه مانه پیژنی . خو
بروانه لری او س به موسره پیژند
گلوی و شی .
او وی غو بښل چه پېغلی ته ور
نژدی شی .
خو کر یستین ځان دمیز شا ته
وغوړ ځاوه اولر څه ور څخه لری شوه

پردی ورو وویل :
— ښکلی . ویر پړه مه . زه هیڅ
ناوړه تکل نلرم اونه غوړم چه و ددی
څوړوم . څوکه هغه څو چه زه
ورپسې را غلی یم را کړی ، په خپل
کار پسې ځم .
— مطلب دی څه دی ؟ له مانه څه
شی غواړی ؟
— ښکاره ده چه څه شی غواړم هغه
غټ بکس چه دا دو مړه وخت دی
درسره ساتلی دی .
— کوم بکس ؟ زه نه پو هیږم چه
ته څه وایی ؟
— له ما سره رو غه نکوی . دانوه
ټاکل شوی چه بده پېغله اوسی . زه
زیات وخت نلرم چه له تاسره چنی
ووهم . زر ولاړه شه او بکس راوړه .
— داو منی چه نه پو هیږم ستاسو
مطلب څه دی ، او کوم بکس غواړی .
— ډیر ښه ، که غواړی تشریح به
در کړم . مطلب می له هغه بکس څخه
دی چه ریموند مخکښی تر دی چه
جیل ته ولاړ شی تاته وسمپاره . زه
او هغه سره یوځای و . او خو وارده
هغه له نو ټونو څخه ډک بکس لپاره
زه او هغه نژدی و چه مړه شو . او کله
هم چه ونیول شو نو زه په چالاکی
سره له جیل نه وتښتیدم اورا ریموند
پاته شو هغه چه اوس په جیل کې
دی پیسو ته اړتیا نلری . خو زه چه
آزاد یم پیسو ته ډیره اړتیا لرم ښکلی
اوس چه پوهه شوی پور ته شه او
هغه بکس را کړه . په بدل کې یې وعده
درکوم چه یو څه یې په تاخر څی کړم .
البته که ته و غواړی .
کریستین په رپږ دیدلی غږ ځواب
ور کړ :
— ستاسو په خبرو هیڅ نه پوهیږم
زه دریموند په نامه څوک نه پیژنم .
اونه خو هم له پیسو څخه ډک بکس
راسره شته .
— ملنوی مه و هه . په خپله خوښه
بکس را کړه . قسم خورم چه نور
دېخوا رانشم .

— ښا غلیه هما غسی می چه وویل
زه نه را ریموند پیژنم اونه داسې یو
بکس راسره شته چه تاسو ته یې
درکړم .
— پېغلی ته ماسم نه پیژنی . دا بی
گټې لوبې مکوه ، زه ترڅو چه پیسې
درڅخه وا نخلم لدی ځایه نه ځم
پوهیږم چه ریموند هغه له تاسره
ایښی دی .
دکر یستین په ستر گو کې او بڼکو
خپې و هلی او په زاړیو یې ځواب
ور کړ :
— ښاغلیه قسم خورم چه تاسو
اشتباه کړ یده .
زما روح هم لدی خبرو څخه خبره
نده او دریموند په نامه څوک نه
پیژنم اونه می لیدلی دی وحشی
ژان تندې تریو کړ او په بی حوصلګی
سره یې خپل سکرټ ته چه د شونډو
په منځ کې یې و گوته ونیوله او هغه
یې وپو بښله :
— لدی سره څنگه یې ؟
— نه کورمو ودان ، زه سکرټ نه
څکوم .
— مطلب می دا ندی چه ته سکرټ
وڅکوی . غواړم یوه په زړه پوری لوبه
درزده کړم . څکه چه ډیر ښه او
ښکلی پو ټکی لری او علاقه لری چه
یوه کو چنی رټه هم پکښی پیدانشی
لومړی دی سکرټ د ښکلیو شونډو
دپاسه بډم . بیا دی ذمخ نوری برخی
سوزوم . څنگه ده . هغه وخت په
پوهه شی چه له ژان سره چل و ل
څه خو ند لری .
کریستین دا وار احساس کړه چه
دویری له زوره یې غا ښونه سره
لکیری . او په ستر گو یې توره شپه
راځی . په نا هیلی سره یې دکې کې
ځوانه منډه وا خېسته خو سرد باندي
وباسی چپغه کړی او مرسته وغواړی .
پردی سړی دېر ښنا په څیر منډه
کړه او ځان یې کړکې ته ور ساوه ،
دپېغلی او کړکې ترمنځه یې دیوال
جوړ کړ او له جیبه یې تومانچسه

راوویسته او خو له یی دیغلې ټټرته ونيوله او ورویی وویل :
 هوبښیاره اوسه او لیو ننوب مکه . دغه دلویو شی رحم نکوی . دگوتی له یوی اشاری سره می هغه نادتل لپاره غلی کوی داوخت دوره دزنک غږ پورته شو . کر یستین لږ څه هیله منه شوه . اوه وی روح یی و موند . وی غو بنټل چه ولاړه شی او ور پرا نیزی او و گوری چه دغه پر بنټه څوک ده چه دخلا صون لپاره یی را غلی ده . خو سړی ترینه مخکښی شو او دلیز ته ولاړ او پیغله یی هم له خانه سره بوتله . او وی ویل :

چه غږ دی پورته نشی . اوله ځای نه دی ونه خو څیړی هر څوک چه دی په خپله مخه ځی .

کر یستین د مجبور ی له مخه غلی شوه اودمجسمی په شان بی خوځیدو په ځای کی ودریده دوره زنک ددویم ځل لپاره و شر نکیده لا زیاتوخت نهو تیر شوی چه کو نجی په کولپ ځی . کی وخر هیله پیغلې دوره خلا صیدل لیدل او ویریدله چه ددغه څیړه او ډارو نکي سړی مر ستیا لان نه وی . خوسړی په پیره تومانه چه په جیب کی کښیو دله اوځان یی کر یستین ته ور تږ دی کی او په غوږ کی یی ویل :

ته خبری مکه . هر څوک چه وژر یی لدی څی نه رسخت کړه . یواځی دو مړه ور ته ووايه چه زه دی له ملگرو څخه یم .

یوه شیبه وروسته فرا نسواز رینال ، دکر یستین په زړه پوری او نژدی ملگری سره له خپله و روره گزایوه کو ټی ته ننوتل اوفرانسواز چه یوه خندنی پیغله وه وویل .

آه . کر یستین موږ دوه واده زنک و شره کاوه خو ځواب را نفی

لومړی موسوچ وکړ چه نه یی خو کله چه مو کو نجی په کولپ کی ولید ه نو پر پشا نه شولو او را غلو چهو گورو څه خبره ده .

یوله نا ځایه دیغلې نظر پر دی سړی دځان خواته و کیښی خپله خبره یی پری کړه او دنی دنی یی ورته وکتل . ورور یی گزایو په هم چه یو غټ اوبښکلی ځوان و دخپلی خور د ملگری په اپار تمان کی دپردی سړی له مو جودیت څخه اریان شو کر یستین لکه چه په خوب کی لاره وهی هغوی دواړه و حشی ژان ته ورو پیژندل . او وی ویل چه ژان نیی

له ملگرو څخه دی . او څلور واړه سالون ته وو ننوتل . فرا نسواز مخامخ ولاړه او راډیو یی ولگوله راډیو نه دجازیوله شوره ډک آهنگ خپور شو . کله چه فرا نسواز ولیدل چه ټول دمو بل خواته وچاو غلی ولاړ دی وویل :

کر یستین نه غواړی چه دخوراک لپاره څه شی را کړی . زه په خپله ځم . څه شی لوی . اوبی له خنډه ولاړه اود کو چنی بارمخی ته ودریده او څلور گیلاسونه یی سره له کنگله راوړل . اوهماغسی چه دکوکتیل په جوړول ولولگیا وه وویل :

رښتیا کر یستین موږ را غلوچه تاسینما ته بو څو ډیر ښه فلم مو خوښ کړی دی .

وحشی ژان پدی وخت کی دکر یستین مړوند کیښکود اودهغی په ځای یی وویل :

کر یستین نن شپه سینما ته نه ځی .

فرا نسواز یو ځل دپودی سړی خبری ته سترگی و غړولی او بیس کر یستین ته خو هیڅی ونه ویل . گزایو یهم نا کرارواو دکر کی خواته ولاړ او داسی یی ښوده چه گنی دلوگزا مبورگک دښی کښه گونی یی پا ملر نه دځان خواته ورجلبه کړیده . هخوبه حقیقت کی یی پدی خبره فکر کاوه چه کر ستین څنگه چمتو شویده چه له دغه پر دی سړی سره په کور کی یواځی پاته شی .

گزایوه له څه مودی څخه را پدیخوا په کر یستین باندی مین و . او موقع یی لټو له چه دغه خبره هغی ته وکړی او دزړه راز ور ته و سپری . خواوس یی چه ځوانه پیغله لدغه پردی سره په کور کی یواځی لیده نونا مینده شو او غو بنټل یی چه یوه پلمه پیدا کړی اوله هغه څی نه و تنبټی .

خوری فرا نسواز د هغه په خلاف پرله پسې خندل او ټوکی یی کولی اوغو بنټل یی په هره بیه چه وییو خوشاله محیط جوړ کړی او پری نږدی چه خپکان او چو پتیا راشی . کر یستین هم له بلی خوا غو بنټل چه له زادیو نه په ډکو سترگو فرا نسواز او گزایوه پدی وپو هوی چه له ویری نه په ډکه لومه کی نښتی ده خوله بدمه غه هغی لیدل چه هیچا یی چرت نه خراباوه او فکر یی کاوه چه له ژان سره یی اړیکه

موندلی ده . پدی منځ کی ژان له موقع نه استفاده وکړه او پداسی حال کی چه دکر یستین مړوند یی کیښکوده وویل :

گرانی په خو کی کښینه ! کر یستین ځان پوه خوا کړی او غو بنټل یی چه څه خبره وکړی خو گزایوه په خبر و راغی او وی ویل :

ښه نو زه به ولاړ شم ځکه چه هیر شوی می و چه کار لرم . خو فرا نسواز وویل :

یولس دقیقې تم شه چه دکوکتیل وڅښم یو ځای په ولاړ شو او چه گزایوه داضعه ولیده غلی شو او بیا یی له کړکی نه دبانندی سترگی وغړولی . کر یستین لږ څه وپوږیویده خو پردی یی بیا مړوند کیښکود او دتورو عینکو له شاننه یی په وپوړونکی توگه ور ته وکتل .

خو شیبی وروسته دجاز موسیقی خلاصه شوه اود راډیو دپو لیسی پیښو ویاند وویل :

ژان ، تو ماس چه یو خطر ناکه بندی و له جیل نه تښتیدلی دی . هغه دوسله والی داری او قتل په تور په اعدام محکوم شویدی . توروښتانه لری ، ونه یی جکه وه او پیاوړی او ارثی ورزی یی دی دیرش کلن دی اودیوه زاپ هاو ژور پرهار نښه یی دکیښی سترگی په خواکی لیدل کیږی .

فرا نسواز پدی وخت کی یو گیلای ژان او بل کر یستین ته ورکړ او پداسی حال کی چه موسکی وه له ژان څخه یی پوښتنه وکړه . ډیره موده کیږی چه له کر یستین سره پیژنی .

نه ډیر وخت نه کیږی . ځوانی نجلې چه گیلای خپل ورور گزایوه ته ور کاوه په داسی حال کی چه له خپله گیلای سه یو غوږپ کاوه وویل :

خوزه او ورورمی له ډیری مودی راپد یخوا له کر یستین سره پیژنو رښتیا اریا نو نکي خبره ده له کومه ځایه چه ستا سو ښه هم د هغه غله په شان ده چه راډیوی نښی وویلی اونوم یی هم ژان دی پام کوی چه پولیس تا سو و نه نیسی .

ښایي دډیرو خلکو تندی دپړ هار نښه ولری او نومونه یی ژان وی . فرا نسواز کټ کټ و خندل او وی ویل :

تاسو ر ښتیا وایی . په هر حال

ښایي چه پولیس به تاسو شکه من شی باید احتیاط و کړی .

کر یستین غو بنټل چه دستر گو په کتو سره فرا نسواز پو هه کړی چه گومان یی سم دی خو پیغله ظاهره دو مړه شو څه او بی پرواوه چه دخپلی ملگری ژوره کتنه وگوری اود همدی لپاره هم له ځایه پورته شوه لا سو نه یی سره وټکول او وی ویل :

آه . زه خو مړه هیر جن زړه لرم ماکر یستین ته یو سو غات اخیستی دی او په موثر کی می پریښی دی . خوشیبی او سه چه زه هغه راوړم . پوهیږم چه خو مړه په خو شاله شی . او مخکښی تردی چه چاته د خبرو مجال ور کړی دیوی مر غی په شان له کوتی څخه ووتله اوور یی په ځان پسې وناوه .

کر یستین ددی لپاره چه گزایوه له نا کرادی څخه وژ غوری له هغه نه پوښتنه وکړه .

آیا تا هغه سو غات ولیده چه فرا نسواز اخیستی ده .

نه هغی یوه پوړی په موثر کی کیښوده خومایی منځ ونه لیده چه پکښی څه شی و .

ژان دخبر ودرارولو لپاره دکر یستین په منځ لاس و کیښی او وی ویل .

گرانی ښایي چه ملگری دی زموږ دکوژ دی لپاره کوم سو غات اخیستی وی .

گزایوه دسیا ندی په شان ترسک کړم او له ځایه پورته شو .

زه ولاړم نوره را باندی ناوخته کیږی . دخدای پامان ...

کر یستین په بیړه وویل .

گزایو یه ته تږ تم شه خور به دی اوس راشی . خو ځوان څه پروا ونکړه اود سالون دوره خواته روان شو . په همدی شیبه کی فرانسواز له یوی پوړی سره را غله دکزایوه لاس یی ونیوه او وی ویل .

چیری ځی . راشه و گوره چه زما سلیقه څنگه ده . اوبی لدی چه دخپل ورور خوا ب ته و گوری هغه یی بیرته کوتی ته راوست او سو غات یی کر یستین ته ورکړ او هغی ته یی وویل .

ژړی پرا نیزه گوره چه خو ښیری دی که نه .

کر یستین په خپلو ږیر دیدلوگوتو پوړی وسپړله او وی لیدل چه دخوب دکو ټی یو کو چنی او ښکلی خراغ دی . په خو ښی سره یی وویل .

مرد با گذشت

بعضی مردم فکر میکنند که عشق يك مصروفیت لذت بخش است، با آه کشیدن در روشنی مهتاب، شر شر امواج بحر، ترانه های ذل آنکیز و بوی خوش عطرها بر انگیزه میشود ولی این اشتباه است اشتباه محض.

عشق عبارت از احساس دقیق و معلومات سیاسی از طرف مرد ها میباشد، که درین بازی باید خیلی محتاط بود و خوب نقش بازی کرد. با (دونکه) یکجابه فاکولته کیمیای صنایع شامل شده، تحصیل کردیم و یکجا فارغ التحصیل شدیم. پنج سال گذشت بدون اینکه يك دیگر رادرك کنیم. معجزه بیت دایمی من مانع ابراز احساسات رقیقم میشد به همین علت راز دلم را برایش نگفته بودم.

بعد از ختم تحصیل او را در شهر بورگاس و مرابه شهر دیدن تعیین نمودند. یعنی بین ما ششصد و هفتاد کیلومتر فاصله بود، همین دوری وجدایی از دونکه مرا بر انگیزت تا در مورد وی نظر قاطع داشته باشم برای وداع به ایستگاه قطار رفتم، و قتیکه ریل حرکت کرد، من هم پهلوی آن به دویدن آغاز کردم، ریل ابتدا آهسته حرکت میکرد، ولی لحظه به لحظه سرعتش بیشتر میشد میرفت در حالیکه میدویدم به دونکه که از کلکین سرش را بیرون کشیده بود گفتم:

— وقتیکه بار دیگر همدیگر را دیدیم حتما از دواج خواهیم کرد. دوشیزه با تعجب بطرفم دیده تبسمی کرد، خود را کمی دیگر از پنجره ریل بیرون کشیده گفت:

— ریل را متوقف بسازم؟ ... دکمه را بفشارم؟
ریل به سرعت خود می افزود و من در پیاده روی جا نداشتیم

زیرا مسافرین بکس های خود رادر پیاده رو گذاشته بودند در جوابش گفتم:

— نی.
البته بخاطر اینکه نمی خواستم مردم دور ما جمع شده بگویند چه عجب است و ما جواب بدهیم که: تصمیم گرفته ایم تا از دواج کنیم اینکار را در وقت مناسبی میتوانستیم بکنیم.

فاصله میان من و دونکه که تبسم غمگینی بر لب داشت بتدریج و لی بیو همانه زیاد شده میرفت، و قتیکه به هوش آمدم سانی متر ها بیک عدد بزرگ ۶۱۷۵۰۰ تبدیل شد، صدا کردم، حتی چیخ زدم که ریل را متوقف بسازید. اما خیلی دیر شده بود آخرین واگون های ریل هم از پیش چشم گذشت، در حالیکه نفس نفس میزدم توقف کرده و عرق پشانی خود را پاک نمودم. فیصله کردم که روز بعد برای دونکه نامه بنویسم.

بعد از يك و نیم سال حقیقتا برایش نامه نوشتم، هفت ماه گذشت تا جواب آنرا دریافت کردم.

بخاطر تبریکی سال نو پست کارت تبریکی فرستادم و در اول ماه می تحفه ای از او دریافت نمودم. به همین ترتیب سه سال گذشت نه موسم و نه دوری عشق هیچکدام علاقه گرم مرا سرد ساخته نتوانست بلکه علاقه ام بیشتر و شدیدتر شد.

در فصل تابستان تصادفا در يك تفریحگاه تابستانی لب بحرها هم ملاقات کردیم، فقط يك شبانه روز در اختیار همدیگر بودیم، بزودی باهم از دواج کردیم، زیرا در هاتل اجازه نمیدادند در يك اتاق زندگی کنیم.

در شب زفاف بدون اینکه کسی مرا مجبور بسازد به دونکه گفتم که من يك شوهر خوب، ملایم و خیلی بانزاکت برای او خواهم بود. درعین

زمان هر چیز یک بگوید گوش خواهم کرد و بدون تضاد و تضایت او کاری را انجام نخواهم داد.

دونکه تبسمی کرد و از اینکه شوهر باهوشی دارد خوشحال بنظر میرسید، او باهوشی بازی درك کرد که در آینده مکلفیت هایی دارد. با خود فیصله کردم که دیگر در دیدن کار نکرده بلکه در فابریکه ای که دو نکه کار میکرد شامل شوم. به دیدن رفته تمام جریان را با آمرین خود در میان گذاشتم و آنها را قناعت دادم که يك مرد باید حتما از دواج کند و حتی اگر امکان داشته باشد چندین بار. و این اولین از دواجم است و از همین سبب میخواهم در بورگاس رفته و نزد خانم بمانم.

بعد از يك ماه به تبدیلی من موافقت کردند، درین مدت من با تلگرام ها، نامه ها و صحبت های تیلیفونی بازنم تماس داشتم، اما این تماس ها قادر نبود تا احساسات يك زن و شوهر جوانرا بیک دیگر شان برساند.

بالاخره به شهر بورگاس رفته و راسا راه فابریکه را در پییش گرفتیم.

به دربان قبلاراجع به آمدنم هدایت داده شده بود و از همین سبب او مرا از دور شناخته گفت:

محترمه دونکه در اتاق شماره چهار تشریف دارند.

با يك نفس وسه خیز از پله های زینه گذشته خود را به اتاق شماره چهار رساندم. بالای دروازه لوحه ای نصب شده بود که این کلمات روی آن بنظر میرسید: « معاون ریاست، دیدن این لوحه مراتب بیشتر خوش ساخت. دروازه را باز کرده داخل شدم، او لتر از همه بالای میز عینک هایی که چو کات سیاه داشت توجهم را بخود جلب کرد. دونکه را نزدیک پنجره اتاق دیدم، با خوشحالی

زیاد بطرف من دویده و تقریباً دقیقه ای که خیلی زود گذشت يك دیگر را بوسیدیم، بعد از آن خانم اندکی خود را دور کرده بعد بطرف میز کارش رفته و گفت:

— این کار ها در اینجا خوب نیست. باز... در حالیکه بطرف عینک های چو کات سیاه میدیدم گفتم:

— بلی... براستی که همینطور است... زیرا شاید هر لحظه رئیس داخل شود.

دونکه بطرز عجیبی تبسم میکرد من برای اولین بار احساس حسادت

میکردم، از او پرسیدم:

— این معاون رئیس شما چه قسم آدم اس؟

خندیده گفت:

— حالا خواهی دید.

برای اینکه موضوع صحبت را دوباره تغییر بدهم، برایش گفتم:

— خوب من با چه طریقی با او

پیش آمد کنم... خوب... و وظیفه من در اینجا چه خواهد بود؟

— معاون آمریت يك شعبه..... خوش هستی؟

— بلی... اما در دیدن خودم آمر مستقل شعبه بودم.

تیلیفون بالای میز صدا در آمد، فوراً از جا پریدم. زیرا فکر کردم که معاون رئیس شاید داخل شود، ولی دونکه گوش تیلیفون را برداشت:

— بلی... دونکه در تیلیفون است.

فهمیده نتوانستم که چه صحبتی بین شان رد و بدل شد، همینطور دانستم که دونکه طرف مقابل را خیلی ملامت کرده میگفت.

در صورتیکه خودت آمر شعبه هستی درین باره باید خودت اجراء

بکنی نه اینکه از مقام بالا هدایت بخوای، من يك عالم كار دارم چرا مزاحم میشوید.

بعد گوشی را محکم بجایش گذاشت. احساس کردم که در چهره ام يك تبسم منکسر پدید آمده و غیر ارادی گفتم: - اما تو...؟!

او متعجب شده با تبسم پرسید: - چرا... چه گپ شده؟ باز هم زبانم بند میشد... فقط همینقدر گفته توانستم: - اما تو...

به مشکل او را متوجه میز کار ساختم، و وقتی که میز کارش را به او نشان دادم. از دیدن عینک در آن لحظه غیر ارادی خندیدم زیرا هیچگاه دونکه را با عینک ندیده بودم در خلال این خنده نفس را حتی کشیده موفق شدم بپرسم که:

- عزیزم... میدانی... اول خیال کردم که تو معاون ریاست هستی. دونکه با تعجب بطرفم دیده اینبار جدی تر گفت:

- خوب... چرا نباشم... مگر لیاقت آنرا ندارم؟ در حالیکه يك بار دیگر عینک هارا به او نشان دادم از ته دل خندیده گفتم:

- میدانی عزیزم... خیلی وحشتناک است اگر زن آمر شو هر خود باشد گر چه در زندگی فامیلی بدون استئنا همه زنان آمر شو هران خود

هستند و هر چه دل شان بخواد هد امر میکنند... ولی در خانه... اما در شعبه...؟ این موضوع خیلی وحشتناک است.

معلوم شد که قضاوت من زیاد خوشش نیامد، و من هم و عده های شب اول از دواج را بخاطر آورده بودیگر خنده نکردم ولی او دست بردار نبود، مثل اینکه از من امتحان بگیرد پرسید: - چرا؟

- خیلی ساده و بسیط... بشوکه معلوم است... اینقدر هم آسان نیست که درین باره تو ضیحات بدهد... حتی خودم نیز در باره این موضوع آنقدر فکر نکرده و بکدام نتیجه نرسیده ام

هایی که او هیچگاه استعمال نمیکرد. خوب... حالا اگر از بین این سه

نکته فاصله های آنرا از میان برداریم نظریه خود را طور خلاصه چنین بیان کرده میتوانم: معر فی کردن خود را به نام آخر، فیافه آمر را بخسود گرفتن و عینک ها... در همین جاست که باید از هوش و ذکاوت کار مندی

خود الهام گرفته و ارتباط این سه نکته را پیدا کنم. باز هم نزديك دونکه رفته و و را بوسیدم آنهم از پیشانیش، گفتم:

- خانم عزیز و مهر پانم... باید اعتراف کنم که دريك لحظه بکلی یقین کرده بودم که تو حقیقتاً معاون ریاست هستی و حالا با دلایل خلاف آنرا پرايت ثابت خواهم کرد. - با کدام دلایل... و چه چیز را ثابت میسازي؟

- همین را که... تخلص خودت... عینک ها و رست معاون رئیس را بخود گرفت... باید بصورت صریح بگویم که فهمیدم.

- چه چیز را فهمیدی؟

- همینکه اصلاً ما درت معاون رئیس است. خوب؟

- چون اسم فامیلی هردو پتان یکی است در تلیفون آن اسم و ابتکار بردی... و این عینک ها هم از مادرت

است... درست است که در تلیفون تو حرف زدی... اما بعوض مادرت و بالای یکنفر هم ناحق پتکه کردی... راستی در شوخی دست شیطان را

از زمین بلندش کردم درین لحظه حساس باز هم چشمم به عینک او افتاد.

فکرم بجایش بود، چقدر احساس انسان در بعض حالات قوی میشود، در همان لحظات تصور میکنم نتایج منطقی که در لحظه اول بر خورد با او گفته بودم یکی بعد دیگر بیاد آمد.

او در تلیفون اولاً خود را تنهابه نام آخر خود یعنی دوتوا معر فی کرد

دیگر اینکه همراه آمر يك شعبه يك اندازه جنجال و غا لمغال کرده گفت: من معاون ریاست هستم. در ضمن عینک چو کات سیاه نمره دار بالای میزشی قرار داشت. از همان عینک

از پشت بسته ای... نزديك بود مرا به اشتباه بیندازی... بخدا بسلا کردی. او در جوابم فقط آه کشید و من به تیز هوش خود آفرین گفتم و میاهات کردم، در عین حال افتخار

کردم که خوشبختانه معاون ریاست است دونکه از عقب میز کار خیره خیره بطرفم میدید و تبسم میکرد. بالاخره گفت:

- واقعاً خیلی تیز هوش هستی. اوقاه قاه می خندید و چشمان من از شو شحال برق میزد، گفتم:

- کم مانده بود بازی بخورم... اگر کس دیگری می بود حتماً بازی میخورد.

درین لحظه در وازه بصدا در آمد و يك کارگر با لباس مخصوص کار داخل شده گفت:

- محترمه دو نیوا!... لطفاً این در خواستی را امضا کنید.

با يك حرکت سریع خانم از بالای میز عینک های چو کات سیاه خود را بالای بینی مقبولش گذاشته و رقه را امضاء کرد از دیدن این منظره خیلی

تعجب کردم، دريك لحظه کون اشتباه خود پی بردم، دونکه لحظاتی

چند با همان عینک ها بطرفم نگاه کرد، طوری می نمود که گویی جرمی را مرتکب شده عفو می خواهد.

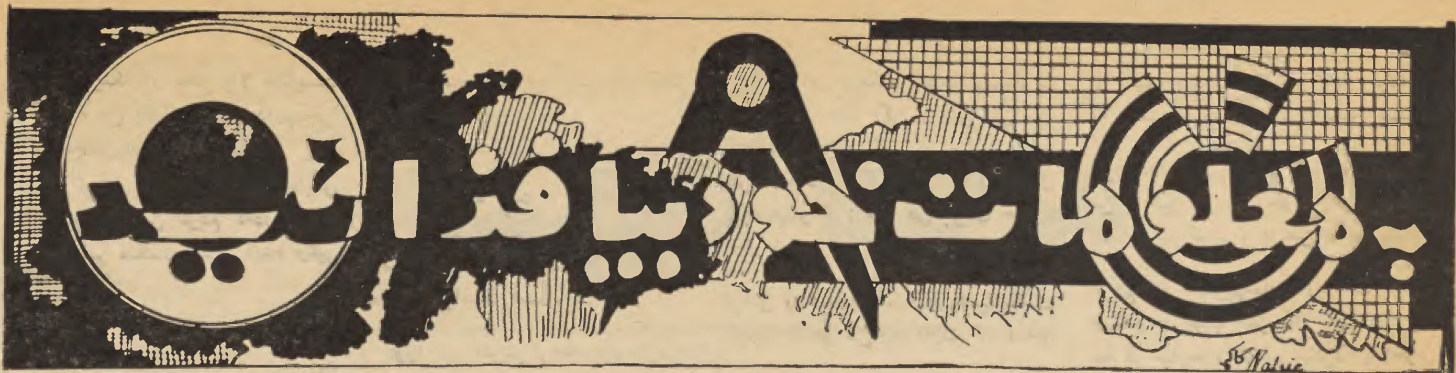
میخواست بگوید که مرا عفو کن بخاطر اینکه من حقیقتاً معاون ریاست هستم، من هم آماده بودم که او را عفو کنم، آخر ما مرد ها خیلی با گذشت هستیم احساس عجیبی در وجودم خانه کرده بود. بطرف او دویده گفتم:

- معاون صابریا ست... يك بوسه اجازه است؟ او در جواب گفت:

- فقط شوهرم این حق را دارد... او را بوسیدم... دیگر لازم نیست چیزی بگویم.

من مرد با گذشتی هستم... فقط همین.

استفاده از میتود انجماد در جراحی

مدتهاست که استفاده از پروتد ت در معالجات چشم با موفقیت انجام می شود .

اینک اولین نتایج رضایت بخش در معالجه امراض با استفاده از پروتد بدست آمده است در اولین مجمع بین المللی جراحان امراض مجهول که اخیرا در وین تشکیل گردید دکتر آلمانی گزارش جالبی از

نتایج حاصله به سمع مجمع رساند .

از ده سال به این طرف مساعی و سعی برای استفاده طبی از امکان منجمد ساختن سلولها به عمل

آمده است، اولین آزمایشها، مخصوصا در مورد معده شکست دهشت نیز در بر داشت بدینجهت ، مساعی موفقیت آمیز دو دوکتور نامبرده به نامهای دکتر

نیل و دکتر براون در کلینیک دولتی هابلیرون ، شایان توجه و تقدیر می باشد ، نامبردگان در ۱۳۱ مورد

امراض اساسی پروستات نت میتود انجماد را به کار برده و نتیجه گرفته

اند .

یک آماس بیشتر غده پروستات (بروستاتا هیپر تروفی) معمولا

احتیاج به عملیه جراحی بزرگی است ، در مورد امراض سالخورده یا کسانی که در اثر امراض دیگر

دچار ضعف مزاج باشند عمل جراحی نامبرده خطرناک است و درین نوع موارد است که استفاده (جراحی) به میتود انجماد می تواند مفید باشد

ژید آندره

این نویسنده معروف فرانسوی در سال ۱۸۶۹ در یکی از شهر

های پاریس چشم به جهان گشود . پدرش از مردم کوهستان های

نویسنده ای آنوقت آشنا شود و ازین آشنایی ها بهره کافی برد .

مرکزی فرانسه و مادرش از یک خانواده صنعتگر و تاجر پیشه بود

وی مدتی به عزم سفر بر آمد و راه آفریقا را در پیش گرفت

هنوز ژید یازده سال داشت که پدرش چشم از جهان پوشید و

مدتی را در الجزایر گذرانید و در همان جا مریض شد پس از بهبودی

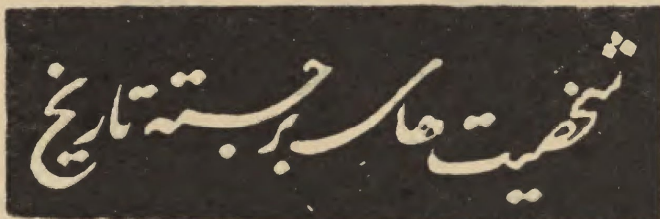
ژید هم مکتب و تحصیل را ترک کرد زیرا در اثر رفتار نامناسبی

باز دست به نوشتن کتاب زد و اثر تازه به نام مایده های زمینی را

نوشت و بعد از مدتی مسافرت

ت

که داشت وی را از مکتب خارج

دو باره به فرانسه برگشت در همین

نبودند اما مادرش به هیچصورت

وقت مادرش نیز مرد و ژید پارتودو دختر خاله اش ازدواج نمود .

گویند او را دوباره به مکتب فرستاد ، ژید در حالیکه دچار بیماری عصبی بود

ازین به بعد شهرت ادبی ژید

ولی خیلی به مطالعه ذوق و علاقه

همه جا را فرا گرفت تا با لایحه

داشت و قسمت بیشتر وقت خود را

به دریافت جائزه ادبی نوبل سال ۱۹۴۷ موفق شد .

به مطالعه آثار ادبی و شعری پرداخت وی اولین اثر ادبی اش

درگ این نویسنده شیرفرانسوی در سال ۱۹۰۱ به عمده و هشتاد و دو

راکه عبارت بود از کتابی به نام دختر های اندره والتر به رشته

سالگی اتفاق افتاد .

دختر های اندره والتر به رشته

پس از بیخس کردن موضع مجرای

ادرا را بجای آینه (سیستوسکو پ)

یک سوند انجماد را وارد میکنند

سوند نامبرده عبارت از یک لوله

فلزی است که به استثنای نوک آن

از یک خلاء احاطه شده است .

فعلا انجام لوله که ایزوله نیست

به نقطه ای که انجماد باید صورت

پذیرد فشار داده میشود ، پس از

وارد کردن ازوت در لوله مذکور

به یکصد و نود و شش درجه سانتی

گراد زیر صفر پایین می آید و در

نتیجه ، یک شیار با جدار سخت زخمی

به وجود می آید که از آن پس قادر

مقاومت در برابر فشار غده متورم

می باشد و اگر اربلا مانع را امکان

پذیر می سازد .

به طوریکه در فوق اشاره شد

استفاده از میتود متذکره در مورد

اماس پروستات فقط در مورد

مریض های سالخورده و ضعیف

توصیه میشود ، زیرا دوران نقاهت

پس از انجام این عملیه طولانی

تر از عمل جراحی معمولی است ،

اصولا از متد انجماد ، حتی در مورد

غده های مغزی هنگامی استفاده می

شود که اجرای دیگر جراحیها

ممکن تلقی نگردد .

دستگاه جدید برای تقلیل

مواد سمی گاز اگزوست
موتور

موسسه تزوینادر جمهوریست
اتحادی المان توانسته است پس
از دوسال تحقیق ومجاهدات بیهم
دستگاه دفع گازی برای موترها
بسازد که باسخت ترین مقررات
حفظه محیط زندگی منطبق میباشد .
حجم ریا کتور حرارتی این دستگاه
که بر مبنای اصل احتراق پسمین
ساخته شده است تقریباً باندازه
یک اگزوست معمولی است و گاز
سمی کار بن مونو کسید را به
کار بن دیو کسید تقلیل میدهد و
شصت فیصد از مواد سمی موجود
را از بین می برد .

موسسه نامبرده در حال حاضر
همچنین سرگرم تکمیل یک سیستم
آتالیزا توالاست که گاز های
سمی موتورها ی احتراقی را تقلیل
بیشتری خواهد داد .
موسسه تزوینا امید وار است
که باین دو اختراع کمک موثری
به تقلیل آلودگی محیط ناشی از
گاز ودود موتورها در شهرها بنمایند

سلوادور

هفتاد فیصد مردم به زراعت
مشغول می باشند تجارت خا و جی
آن با آمریکا ، انگلستان و جرمنی
صورت می گیرد .

سلوادور به اساس قانون اساسی
سال ۱۹۶۲ به حیث یک کشور
جمهوری غرض وجود نمودنیس
جمهور برای پنج سال انتخاب می
شود و برای پارلمان آن هر فرد

سلوادور جمهوریست در
امریکای مرکزی ویگانه کشور این
منطقه محسوب میشود که تنها در
بحر آرام راه دارد ، ضمناً این
مملکت از کوچک ترین جمهوریت
های امریکایی محسوب می گردد.

مساحت آن هشت هزار و
صد و پنجاه و سه میل مربع
بوده و دارای تقریباً چهار میلیون
نقوس می باشد ، زبان رسمی

مردمان سلوادور اسپانیا ئی بود و
پیرو مذهب کاتو لیک هستند .

اساس اقتصادیات مردم سلوادور
را زراعت تشکیل داده و در زرع
قهوه هفتمین کشور جهان محسوب
می شود ، پنبه ، طلا و شکر به
مقدار زیاد به خارج صادر میکنند
منابع در کشور سلوادور انکشاف
خوبی نکرده و به قسم نیمه دستی
به حساب می رود .

دارای سن هجده مجبور است رای
بداند .

کشور سلوادور عضو موسسه
دول متحد و شورای کشورهای
امریکا ئی است .

بیرق - آبی سفید آبی بصورت
فنی با علامت جنگی واحد پولی .
کولون معادل سفید آن هجده افغانی .

اهمیت کشف یک قبر شمش
هزار ساله در المان

باستان شناسان اعصار ما قبل
تاریخ پوهنتون بن موفق به کشف
قبری از اواسط عصر حجر شده اند

نخستین باری است که چنین کشفی
در اروپای مرکزی به عمل آمده
است ، در حالیکه به تعداد زیاد
سکنتهای از عصر یخ تا اوایل
عصر حجر (۶۰۰۰ تا ۸۰۰۰ قبل از
میلاد) در این قاره یافت شده ، ولی
تاکنون هیچگونه آثاری از اواسط
عصر حجر بدست نیامده بود و دور

آن هشت صد تا چهار صد سال
قبل از میلاد در پرده ابهام غنوده
بود ، از دوران نامبرده فقط شش
سنتخوان پیدا کرده بودند بدین

حمت ، کشف فوق الذکر دارای
ارزش تاریخی فوق العاده است ،
برای فرضیه جنجالی که انسانهای
عصر نوین از اروپای مرکزی

مرکزی نیامده اند بلکه بدا نجا
مهاجرت کرده اند ، بگونه بنیادی
مردود میشود، قبر مکشوفه شش

هزار ساله رابطه مستقیم بین
انسان اولیه و انسان اواسط عصر
حجر تا انسان امروزی را ثابت

نموده است ، قبر مذکور محتوای
سکلت یک طفل دو تا سه ساله
در آغوش یک زن هفده ساله
در حالت خوابیدگی می باشد ، در
کنار آنان اشیایی مانند کارد، نوک
نیزه و اسکلت یک پرنده که نوکش
روی سر طفل قرار دارد بچشم
میخورد

(از د. آ. د.)

با استفاده از مطالب این صفحه در بزرگترین مسابقات سلوادور و صفی من اوقات شرف و خوشی اشتراک کرده و تو را نیز

و عشق احساس عجیبی است ...

حیات زنا شوئی يك چیزی و جود
درد که من آن را تر جیح میدهم
حتی همان خوشی و حشت آوری
را که من در روز های اخیر ز نا
شوهری خود احساس می کردم
برایم بسیار جالب بود و بسیار
خوش بودم که اوقات بیشتر من
در آشپزخانه برای تهیه خوراکی
و طعام شب سپری میشود ، همین
چیز به من يك آرامش خاطر میداد.
فرشته زیبای من ! فکر می کنم
من ترا در همین تصور ات خوب
بر تشخیص داده ام ، این يك چیز
آمد نیست .

من گفتم : نه ، این چیز و! قعا
مرا خوشنود ساخته نمی تواند ،
فکر می کنم تمام تصوراتم در این
مورد يك چیز مضحك و بی معنی
است ، رفتن در آشپزخانه و پختن
طعام فقط اجازه دادن به خرابی
و تخریب تمام خوشی های متصوره
و احتمالی است .

سارا! لطفا این را نگو ، من تمام
مظاهر مردمان گذشته را در وجودت
مشاهده میکنم فکر می کنم تودر
آرزوی يك خانه بزرگ با يك تعداد
اطفال زیاد و يك باغچه و سیع می
باشی.

فلیپ ، آیا تواظهار این کلمات
مقصد این را نداری که من شهر
نیو یارک را ترک بگویم .

سارا ، لطفا خودرا نادان جلو
نده ، من حتی تصور این را نمی
کنم که تو نیویارک را ترک بگوئی
چه جای اینکه من صحنه رقت بار
این تصمیم را به چشم سرمشاهده
کنم ، لطفا درین مورد چیزی نگو.
آه ، او این کلمات را چقدر
شیرین ادا می کرد ، فکر می کنم
حالاتی بیشتر از این برایم میسر
نیست .

فلیپ گفت : این طور فکر می کنم
که تو زندگی را به تنهایی و بدون
ازدواج خوش نداری ، همین علاقه
شدید تو به امر زنا شوئی است
که دیر یا زود ترا به این چیز وادار
خواهد ساخت ، نکته قابل توجه
همین است که تو حیات تنهایی
را دوست نداری .

«اما من می خواهم که با تو
ازدواج نمایم .»

این یکنوع اهانت دیگر است
که قطعاً قابل قبول نمی باشد

خلاصه داستان
قهرمان این داستان سارا يك بیه جوانیست که برای رفع غصه و اندوهی که
ازنا حیه طلاق وجدایی باشو هوش بوی عاید گردیده است از واشنگتن به
نیویارک پناه آورده و درین شهر در تحت اثر يك نفر مؤلف و نویسنده که
سیمون نام دارد کار میکند. سارا از وظیفه جدید خود بی نهایت خوش
است .
سیمون يك کمیته دارد که در اطراف هند رسن رئیس يك کمپنی
بزرگ و قانونی مطالبی را نوشته میکند . شخصی درجه دوم این کمپنی
فلیپ نام دارد. فلیپ که موظف است معلومات مورد ضرورت این کمیته را
تهیه کند در ضمن با سارا آشنا شده و مورد علاقه شدید او قرار می گیرد.
اما مشکل بزرگی که بین آن وجود دارد موضوع داشتن خانم فلیپ
است که آنها را از اتخاذ تصمیم متدذکره می دارد . اما عشق چیز نیست
که همه چیز را حل میکند .

بن بست گرفتار شده و کوچکترین راه
کریز برای اوباقی نمانده است و حتی
فرصت خدا حافظی هم برایش
متصور نیست .

فلیپ گفت : «سارای عزیز ! آیا
فکر میکنی که خا نواده تو در مورد
علاقه تو با من کدام اطلاعی حاصل
نموده؟»

نه ، من تصور نمی کنم که چنین
فکری برای آنها پیدا شده باشد
بلکه آنها می خواهند من به خانه
خود مراجعت کنم ، زیرا آنها معتقد
اند که من برای يك ازدواج دیگر
آماده می باشم .

فلیپ پیش از پیش متوجه حش
گردیده و گفت : من به یاد می آورم
که تودر اولین ملاقات خود ازدواج
را يك چیز مطلوب و دلخواه برای
تمام زنان قلمداد کردی .

اوه ، بلی اما آیا آن گفته يك
چیز مضحك و خنده آور نبود ؟

نه ، عزیزم فکر می کنم جملات
قبلی ات کاملاً درست و به عقیده
خودت منطقی بوده است .

گفتم : من فکر می کنم که در

باین مطلب قدری بیندیشی . البته
عجله لازم نیست .

تصور میکنم که وجود من برای
همه کس مایه نشاط است ، اما
وقتی که من در مورد این مطلب فکر
میکم این نظریه يك خواب غیر واقعی
و حتی يك خواب بیهوده جلوه میکند
چنان يك خواب که کوچکترین
خوشی را برایم میسر ساخته
نمیتواند .

نه ، من نمیتوانم شهر فلیپ را ترک
بگویم . فکر میکنم این پیشنهاد
طور یست که اگر آن را عملی کنم
در آنصورت پشیمانی و ندامت به
بسیار زودی بسران خواهد آمد
درین اثنا یکنوع تار و دانتنگی آمیخته
با یکنوع خوشی مر موزی مرا احاطه
میکند . فکر میکنم تمام چیز با دیدن
فلیپ حل خواهد شد .

هنگامیکه من فلیپ را در موقع
نان شب ملاقات نمودم هنوز هم
همان خوشی مر موز مرا رها نکرده
بود . اما وقتی که از پیشنهاد پدرم
او را حالی ساختم طوری به چهره
ام نظر انداخت که فکر میکردم در يك

پدرم بعد از مذاکرات طولانی
گفت : من و مادرت در آخرین نتیجه
گیری خود چنین احساس نمودیم که
تو در آمدن خود به واشنگتن علاقه
داری . تو یکسال و شش ماه را در
نیو یارک سپری نموده و ما از اینکه
می بینیم چنین يك استقامت بزرگی
را از خود نشان داده یی بسیار افتخار
میکنیم .

تشکر ، من این استقامت را بیشتر
بخاطر اندوه بزرگی که داشتم
از خود نشان دادم راستی من فعلاً
خود را کمی خسته و دلنگ احساس
میکم . از صحبت های اخیر پدرم
دانستم که او در مورد فلیپ کدام
اطلاعی ندارد .

پدرم گفت : این يك حقیقت و واضح
است که تو زندگی خود را درین شهر
بدون کوچکترین معاومت و راه نمایی
ماسر براه ساختی که البته قابل
تحسین است . اما اکنون ما احساس
میکنیم که تو برای رفتن به واشنگتن
علاقه مند می باشی . فکر میکنم بودندت
در آنجا خیلی مفید تمام میشود ، در
آنصورت ما میتوانیم یکدیگر خودرا
بصورت بهتر کمک کنیم . ما يك
وظیفه احتمالی را نیز برایت سراغ
کرده ایم . فکر میکنم تو پیترا ارکین
را که يك مغازه کوچکی را جدیداً در
نیو یارک افتتاح نموده است می شناسی
من راجع به تو مطالبی را بوی اظهار
نمودم و او موافقه خود را در پیدا
کردن يك کار صحیح بمن ابلاغ نمود.
من به پدرم گفتم : این يك نظریه
اغوا کننده است ، فکر نمیکنم که این
موضوع آنقدر جدی و ضروری باشد
که من در آن واحد موافقه خود را
بشما ابلاغ نمایم .

پدرم گفت : بسیار خوب ، و ا قعا
این موضوعی نیست که تو همین
امشب تصمیم خود را اتخاذ نمایی.
بعقیده من بهتر است که تو راجع

فلیپ بعد از اظهار این جمله يك خاموشی تأثر آوری را اختیار نمود. چهره فلیپ غیر قابل خواندن است من چه گفتم ، باید سخن خود را پس گرفت ، شاید از این سخن در باور نمی کند ، احساس همین نکته و ادارم ساخت تابا صدای زیبنا بلند تری بگویم : فلیپ آیا میدانی که این چیز حقیقت دارد و من میخواهم که با تو ازدواج کنم. او با حالت تأثر آوری گفت :

تو بسیار جوانتر از منی و وجود تو پراز حیات و نیروی زندگی می باشد ، بنابراین عروسی تو با من از امکان دوراست ، هر گاه چنین امری صورت بگیرد فکرمی انکم بعد از چند سال محدود این ازدواج برای تو يك چیز نامطلوب و خسته کن جلوه خواهد کرد .

تأخیر فلیپ تو اشتباه می کنی ، من به طور همیشه خود را با تو خوش و مسرور احساس میکنم . او گفت : این عقیده خیلی طفلانه به نظر میرسد ، این يك محبت رنج آری خواهد بود. او بعد از اظهار این جمله يك تبسم نا امیدانه را سر داد که از مشاهده آن احساس وحشت کردم .

اوه ، سارای عزیز ! تو خیلی دوست داشتنی هستی ، اگر تصور میکنی که بامن خوشی می باشی این چیز برایم خیلی غریب جلوه می کند ما اگر گذشت زمان را در نظر بگیریم یقین دارم که به سستی و بی بنیادی این ازدواج ملتفت خواهی شد .

نمیدانم در مقابل این سوال چه بگویم ، اما من در مقابل اظهارات خود همانطور کله شخ و پا بر جا می باشم ، گذشت زمان هیچ نوع تأثیری را به جز اینکه محبت مرا در برابر تو افزایش بدهد کدام اثری را بر من وارد کرده نمیتواند باید تو این حقیقت را قبول کنی. لحظات خاموشی طولانی شد و من آخرین فطرات کافی را که در نه یالاه من باقی مانده بود کشیدم. فلیپ بعد از تادیبه چك رستوران بدر پوشیدن بالا پوش بامن کمک کرد. از ساحه تاریك مانند رستوران در آخرین روشنائی شام بهاری قدم نهادیم ، اما من از صحبت چند لحظه قبل احساس گنجی کردم و از اینکه دیدم اکنون

و از من جدا میشود بگونه دلتنگی عجیبی احساس می کنم فکر کردم فلیپ به اندوه درونی من پی برده زیرا او بازوی خود را به بازوی من تکیه داده و مرا بایک دعوت دیگر که بزودی ان را پذیرفتم تا اندازه سمکین بخشید ، ما راه طولانی جاده را با خاموشی طی کردیم درین وقت تمام فکرم متوجه ملاقات آینده بود .

روز دیگر سیمون گفت : سارا آیا می توانی نان چاشت را با من صرف کنی ، زیرا موضوعی پیدا شده که من ناگزیرم در اطراف آن با تو صحبت کنم .

دعوت سیمون که به تعقیب ملاقات و مصاحبه من و پدرم صورت گرفته بود مرا کمی نا راحت و محتاط ساخت ، وی در حین صرف طعام گفت : سارا ، من نوشتن يك کتابی را به عهده گرفته ام که محتویات آن يك سفر خوننا کی را مجسم می کند. بنابراین ما مجبوریم يك سفر طولانی را در طی چند هفته طی کنیم. و تو میدانی که اگر در این سفر بامن اشتراک کنی خیلی خوش خواهم شد ، اما اگر تو تصمیم داری که درین جا باقی بمانی در آن صورت من مجبورم کدام وظیفه دیگر را که مطابق میل باشد

برای تو سراغ کنم . با اظهار این حقایق من يك تکان شدیدی را که حتی انتظارش را نداشتم احساس کردم ، زیرا برای من فقط دو راهی باقی میماند یا از سیمون کاملاً جدا شوم و یا اینکه مسافرت طولانی او را قبول نمایم و در هر دو تصمیم برایم خیلی مشکل بود و نمی توانستم نتایج ناگوار و ناشی از آن را قبول نمایم .

با خود میگویم : سیمون عزیز ! اکنون ترا در روشنائی جدائی و آنکه تصور میکنم او بزرگترین بقیه در صفحه ۸۰

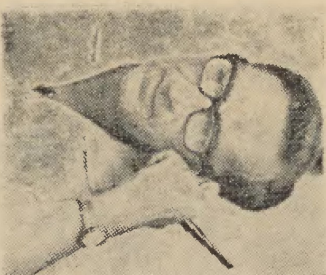

ژوندون

بارجال جهان آشنا شویدل

آدولف هیتلر

دو منتوف

مردیست که با قدرت کا مل
بر سه جزیره مالتا ، کوزوو کومینو
با مساحتی بچو عی یکصدو بیستو
دو میل مربع حکو مت میکند .
دو منتوف دروس مقد ماتی رادر
آکسو رد بیایان رسانیده بعد ا
بجیت انجینئ سروری د بریتا نیا
۱۹۱۲ به مونیخ مهاجرت کرد در
جین جنگ جهانی اول با در جهه
دو منتوف کار خود را بخت یسک
سر گرو پ در جیهه ها خدمت
منهدمس ساختمانی در مالتا آغاز
میکرد - با قدرت و نیروی کلام
نموده در عین حال برای تنظیم امور
خود توانست بر هری جنبش
بقیه در صفحه ۷۸

وزنون

ورزشکار اول بیندیش سپس پتور ورزش

تعلیم فکری بر توانایی ورزشکاران می افزاید

فکری کمتر از تمرین بدنی است ، اما انجام گردد .
در عوض مدت بیشتر ی دوام می
آوردند . از اینرو تمرین فکسری
مخصوصا در موارد تعطیل طولانی
در تمرین بدنی ، مناسب برای
گذرانیدن هر حله مذکور بنظر می
رسد .
ولی هنوز معلوم نشده است که
اولا تاثیر جسم روانی بر عقلت
چگونه بوجود می آید و ثانیاً ، چگونه
می توان آنرا بگو به سیستماتیک
تعلیم داد و ثرا گرفت . با عقائد
پرفیسور اولیخ ، نمیتوان تیرورزی
های ورزشی را فقط معلوم ارا ده و
تمرکز حواس دانست . مسلماست
آمادگی ذهنی برای ابراز حد اعلا ی
توانایی یک مقدمه چینی ضروری
است که ، باید مکمل تمرین بدنی
و تمرین روانی هر دو باشد . بهترین
نتایج همکاری بدست می آید که تمرین
روانی ، طبق برنامه ، متناوب
مندی های تعلیم و تمرین ورزشی
که از نقطه نظر تکنیکی کامل هم
باشند ، نمیتوانند پیروزی ورزشی
کار را تضمین نماید . بهترین نتیجه
را ورزشکاران هنگامی بدست می
می آورد که تمام حواس و نیروی
فکری او متوجه کارش باشند و هم
زمان با تمرین بدنی ، جزئیات ورزشی
مطلوبش را از براین دیدگان
روانی خود بگذرانند . براین عمل
تجسم روانی که باید بنوع سته طبق
برنامه تکرار گردد ، دانشمندان
(تمرین فکری) نام نهاده اند .
پرفیسور اولیخ و همکار شمس
ولبرت ، استادان پوهنجاهی ورزشی
کلی ، به ثبوت رسانده اند که تجسم
خود آگاه متواتر ، جزئیات تمرین
موجب همان دگر گو نیها در جریان
خون و عضلات میگردد که تمرین
بدنی به وجودی آورد ، آنسوات
جسمی نامبرده در نتیجه تجسم

هنرمندان جهان را بشناسید

میریل ما تیو

هنرمند پنجاه و پنج ساله مشهور بیست و پنج ساله ملکه خوانندگانی آمریکایی قسم میخورد که خاتمش فرانسوی در باره بیلا نسسی

مسافر تهای هنری خوش پیش میگوید:

در سی و دو مسافری که وی نموده

است مورد ستایش تقریباً یکصد و

بیست و پنج هزار تماشاچی واقع گردید که علاقه منان او برایش

یازده هزار و یکصد و هشتاد و

کردند.

میریل چهل و یک ساله آهنگساز

تقدیم نموده که دوصد و بیست و چهار

آهنگ وی اضافه تر از پورگرا

اصلی وی بوده است.

میریل ماتیو سفری را که ۱۳۱۸۴

کیلومتر طول کشید با سه سلسله بنر ششصد و هشتاد و نوبت

بقیه در صفحه ۷۸

فوتبال

۷۱ سانتی متر. وزن توپ ۳۹۶ گرم الی ۴۵۳ گرم

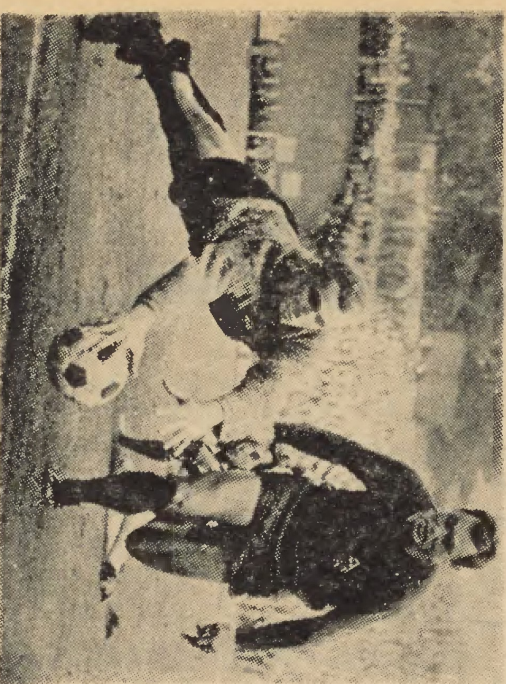
تعداد بازیکن از یک تیم ۱۱ نفر

که یک نفر به صفت گول کپسر (دروازه بان) تعیین شده و دیگران

بر حسب وظایف در میانه مسابقه

تقسیم اند. هر مسابقه را یک نفر (زوری)

توپ مسابقه: ۹۵ متر و حد اقل تا ۵۵ متر. محیط توپ ۶۸ سانتی متر تا

در عکس مسابقه فوتبال را نشان میدهد که گول کپسر معروف آلمان

را در یکی از مسابقات گول کپسر نشان داده شده است

منفرد متکلیف تا ۴ دارد.

هیچ ورزشی در جهان اهمیت

بزرگتر از ورزش فوتبال را ندارد.

در این ورزش نیز ورزشکار مهم

تلاش میکند و هنر بازی با توپ خود

همی است زیبا و دوست داشتنی

فوتبال مانند دیگر اقسام ورزش

یک سرمایه است، چنانچه کلب

های بزرگ فوتبال اروپا و آمریکا

لا تین دارای قدرتی اند که بسا

بزرگترین کمیته ها از نظر مالی

رقابت می نمایند. بازیکنان (بلیز)

های مشهور فوتبال به میلیون ها

دالر برای یک مدت خرید و فروش

میشوند و برای دیدن یک مسابقه

مزاران نفر به استادیومها و روی

می آرند و از بازی فوتبال دیدن

میکند.

فوتبال ورزشی است که در آن

تحوالات زیادی اثر نهاده و امروز

به شکل موجوده در همه جهان با یک

قاعده و قانون معمول است.

در گذشته فوتبال چندان تحولی

نموده ولی در سال ۱۸۶۲ در این

ورزش تحول و قوانین بزرگ جد

آمده که امروز ما آنرا مشاهده

میکنیم.

بود.

انتهای

خوبی

دارم

که برای

یک منجم

باز

ششصد

خود طی

نموده

و فایده

درداواز

را بشدت بالای تلفون گذاشت و یکسره به بسوی شوهرش که با من گرم صحبت شده دويد و بسا لهجه خیلی عصبانی بنای گفتگو را گذاشت و هنوز لحظه سپری نشده بود که گپ به جنگ و غالمغال کشید و آنقدر وضع خطرناک شد که همسایه ها از موضوع خیر شدند و بنای مصالحه را گذاشتند اما همه این تلاش هایی فایده پود و خانم دوستم در حالیکه گریه می کرد و از سبب مردم زیادی که جمع شده بودند از شدت قهر می طپید و پیشروی مردم به شوهرش طعنه می داد که آیا خجالت نمی کشی صاحب فرزندان هستی و هنوز هم با این کار های ناشایسته دست می زنی دوستم که مطمئن بود شخصی قصداً اینکار را کرده حیران و پویشان بجایش ایستاده بود و بخانمش اطمینان می داد که اینکار قصد ا صورت گرفته فر داحتماً نفر محرك را پیدا و معرفی خواهد نمود اما خانمش بدون اینکه دلایل را بشنود ناله می کرد و دشنام می داد. سرانجام ساعت یازده شب شد و هنوز هم اثری از نان منزل وجود نداشت من که دور از منزل دوستم زندگی می کردم خانه شانرا باشکم گرسنه ترك دادم و رهسپار منزل شدم.

فردای آن روز خواستم از آنها احوالی بگیرم و بنا بران تلفون دادم خانمش گوشی را بر داشت و وقتی موضوع شب گذشته را پرسیدم

بقیه در صفحه ۷۹

دوستم از جایش بلند شد و گوشی را بلند کرده با طرف مقابل شروع بصحبت نمود ولی همینکه آواز طرف مقابل بگوشی رسید متحیرانه بجایش خشک شد و از طرف مقابل خواهش می کرد تا خود را معرفی نماید اما طرف مقابل بدون اینکه باین خواهش دوستم التفاتی نماید باو بی نهایت خنده و مزاح را گذاشته و جملاً می استعمال می کرد که دوستم هر جمله اش را تکرار نموده و باز هم از خواهش می کرد تا خود را معرفی نماید.

دوستم که بفکر یکی از رفقا پیش گوشی تلفون را بر داشته بود دو تصادفاً عوض رفیقش خانمی باو هم صحبت شده بود سخت در تعجب بود در همین اثنا خانمش بخانه داخل شده و متوجه صحبت شوهرش شد چون دانست جملات اسرار آمیزی درین صحبت رد و بدل می شود وی نیز باین صحبت علاقه گرفت و نزدیک گوشی آمد و قفسی شنید که طرف مقابل خانم است فوراً نیمه گوشی را بگوش خود گذاشته و نیمه دیگر آن بگوش شوهرش بود شوهری چون دید کار از کار گذشته و خانمش از موضوع ملتفت شده برای اینکه اشتباه و راز فم ساخته باشد گوشی را با و سپرده و خودش منتظر بود تا اگر نفر اصلی صحبت نماید. اما چند دقیقه دیگر این صحبت هابین خانم دوستم و طرف مقابل رد و بدل شده و بعد از چند لحظه خانم وی گوشی

درین شماره يك تعداد نامه هایی داریم که از خوانندگان عزیز بدست ما رسیده و ما تصمیم گرفتیم چند نامه مذکور را در همین صفحه بجای پرسنیم محتویات این نامه ها همه روی پر ابله های خانواده گی و جارو جنجال های است که اکثر در خانواده ها رخ می دهد و در اثر سوء تفاهات که بین زن و شوهر در مورد کدام موضوعی رخ می دهد بعضاً کار بجایی می کشد که باعث گفتگو ها و رنجش ها و حتی جدایی های گردد قبل از اینکه به نشر این نامه ها بپردازیم مثالی ازین نوع سوء تفاهات را که در خانواده باعث رنجش جانبین گردیده و کار را بسرحد خطرناکی کشانیده بود از زبان دوستم بشما قصه می کنم: دوستم چشم دید خود را اینطور قصه کرد: چندی قبل بدیدن یکی از دوستانم بخانه شان رفتم بعد از ساعتی صحبت و صرف چای خواستم با آنها خدا حافظی نموده به خانه خود بروم خانم وی و خود دوستم خواهش نمودند تا نان شام را با آنها صرف نمایم هر قدر عذر خواستم نشنیدند و بالاخره مجبور شدم خواهش شانرا قبول کنم. نزدیک بوقت صرف نان تلفون منزل شان زنگ زد یکی از اطفال خانواده گوشی تلفون را برداشته و بعد از صحبت مختصر پدرش را صدا زد تا با طرف مقابل صحبت کند ضمناً به پدرش گفت که فلان دوست تان (يك مرد) است و میخواهد بشما صحبت نماید.

گودگستا فی در لیسه سلطانه رضیه

مزار شریف افتتاح شد

بعضی از معلمات ما قدرت پرداخت فیس ماهانه را در برخی مواقع نداشته باشند از جانب معلمات این لیسه جبران می گردد.

پرسیدیم: از کدام سن و سال اطفال به گودگستان پذیرفته می شوند گفت: شمولیت اطفال از سن دو سالگی مفید بوده و زمانیکه سن شان ایجاب دخول به بنیونخی را میدارد و جود آنها در گودگستان مجاز دانسته نشده است.

وی راجع به پروگرام های درسی، غذا و تفریح اطفال تماس گرفته، اینطور واضح ساخت. این پروگرامها در اوقات متفاو و تبالای اطفال عملی می گردد به طور مثال، قبل از ظهر اطفال درس دارند و درس آنها عبارت از رسم کشیدن ها شمردن اعداد بسیط شناختن رنگها، میوه جات، حیوانات، گوش فرا دادن به قصه های ساده و تکرار آن از طرف اطفال، آشنایی با طبیعت چون ابر، باران، زمین، درخت و غیره می باشد، همچنان اصول تدریس آداب معاشرت معلومات را جمع به خودشان، فامیل و خانه های شان، شهر و مملکت ایشان، مردم شان، پادشاه و غیره رجال بزرگ مملکت شان جز پروگرام اطفال گودگستان ماست.

پروگرام تفریحی اطفال رایج سالک زدن ها، گاز خوردن ها، گرگ و بره و غیره تشکیل داده، سامان ولوازم مختلفی برای بازی و تفریح شان و جود دارد.

پروگرام غذایی شان را یک حوراک ساده قبل از نان چاشت و یک عصریه بقیه در صفحه ۸۳

فعلا از اطفال گودگستان ما یک تن از معلمات از داخل لیسه، دوتن از معلمات داخلی و خارجی گودگستان میرمنو تولنه مزار شریف دو تن خدمه واری و حمایه کرده و یک نرس به صورت افتخاری هفته یک مرتبه از نظر وزن، قد، وضع عمومی و صحتی اطفال مرا قبت دارد.

مدیره لیسه سلطانه رضیه در پاسخ این سوال که آیا غیر از پول اندوخته شده قبلی از جاسب ادران اطفال فیس پر داختمی شود یاخیر واگر پرداخته میشود ساهانه چه مقدار خواهد بود!

توضیح کرد: چون مبلغ جمع آوری شده برای تهیه رسایل و لوازم و ترتیب و تنظیم گودگستان به کار برده شده لذا برای تعاشه اطفال ماهانه از طرف ما دران گودگان صد افغانی به نام فیس به اداره مکتب پرداخته میشود. مدیره موصوف علاوه کرد: اگر

شان با جمع آوری واندوختن مبلغ بیست و پنج هزار افغانی از معاش خویش این گودگستان را به صورت ابتدائی با وسایل و ضروریات اولیه به میان آوردند.

وی افزود، این گودگستان فعلا دارای یک اتاق درسی، اتاق وسایل تفریحی و سرگرمی اتاق خواب، آشپزخانه و تشناب بوده

عدد اطفال آن به بیست و پنج میرسد.

موصوف خاطر نشان کرد. گودگستان سلطانه رضیه خاص برای تربیه اطفال معلمات آن بوده و برای اینکه آرامی نظم و دیسپلین مکتب برهم نخورده باشد از پذیرفتن اطفال دیگر معذرت می خواهیم.

میرمن فریار به جواب این سوال که برای واری واری اطفال شامل گودگستان چه اشخاص گماشته شده است گفت:

در این عکس یکدسته از اطفال گودگستان لیسه سلطانه رضیه در حالیکه سامان بازی بدست دارند با چهره های بشاش با معلم شان دیده میشوند

گودگستانها همه و همه برای بهبود وضع تربیه اطفال خرد سال دول مهم و ارزنده را در یک جامعه و یا کشور دارا بوده و خوشبختانه روز بروز در تعداد آن در هر کنج و کنار کشور افزوده میشود.

گودگستان لیسه سلطانه رضیه که نیز از جمله گودگستانهای ابتدائی می باشد غرض تربیه بهتر جسمی، ذهنی و روحی اطفال معلمات آن مکتب در پهلوی دیگر گودگستانهای مکتب کشور به تاریخ هشت قوس افتتاح شد که برای مزید معلومات خوانندگان ازجمله از میرمن نوریه (فریار) مدیره لیسه سلطانه رضیه خواهش نمودم تا در زمینه معلوماتی ارائه دارند، میرمن فریار در پاسخ نخستین سوالم پیرامون به وجود آمدن این گودگستان چنین صحبت نمود: چون روز به روز تربیه طفل اهمیت زیادی را حایز گردیده و ایجاب آن را میدارد تا اطفال در یک جوکات بهتر و خو بتر تحت رهنمایی مربیون مسلکی و ورزیده تربیه شوند لذا نظریه خواسته بکعبه از معلمات این لیسه لازم دیده شد گودگستانی در این لیسه تشکیل گردد تا از یک طرف معلمات از ناحیه تربیه سالم اطفال شان بر خور دار باشند و از جانبی بتوانند با خاطر آرام و بصورت احسن و طیفه مقدس خویش را پیش ببرند.

روی این منظور در شروع سال تعلیمی اداره لیسه از طریق مدیریت معارف بلخ با وزارت معارف در تماس گردید اما نسبت معذرتی جواب منفی دادند و اما زوری ضرورتی که احساس می شد معلمات ما با احساس، مشکل تربیه اطفال

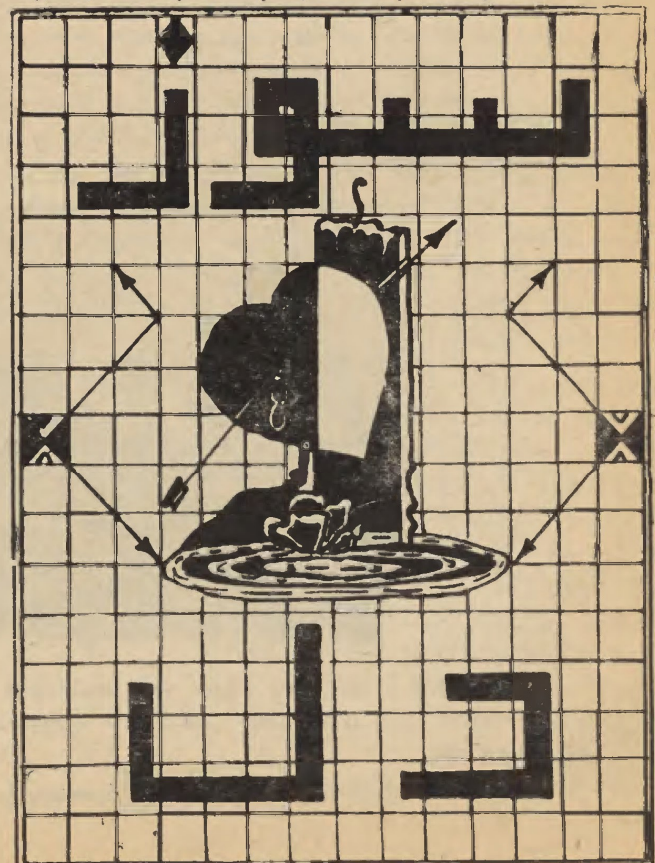

جدول کلمات متقاطع

افقی :

۱- از نویسندگان و داستان‌سرایان فرانسه - جای - ۲- از علامات استفهام - ۳- مطیع - ۴- متین و پابرجا - ۵- مشهور در زبان انگلیسی بمعنی چهارپایک استعمال میشود - ۶- میوه در ساله یا مقاله ای که در پایان تحصیل می نویسند - اسپر از یکی - ۷- معکوشش پرند - ایست زیبا - عددیست - ۸- مدت نامرئب - امر ناقص - ۹- ستاره پروین - یکی از اقسام خطوطو جمع نسخه - ۱۰- تکرار یک حرف در سه خانه - ۱۱- علامت نفی - ۱۲- از جمله ضمائر - ۱۳- از نظر ف آینده است - از بدترین امراض روحی - ۱۴- کم حوصله و بی صبر - استدیوم هم میگویند - ۱۵- زواحلات طول - کلمه ایست که در

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷

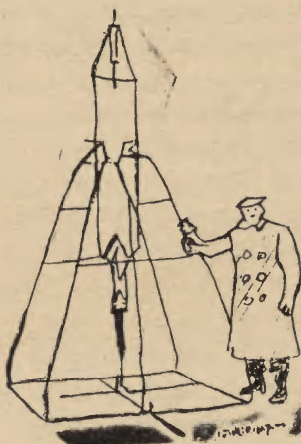
طرح کننده: محمدکبیر ترین عظیمی

این شخص کیست؟

در سال ۱۸۸۳ در ایالت ماساچوست امریکامتولد گردیده، از کودکی

به مسایل فضایی علاقه داشت، و شروع به مطالعه، اینگونه کتب نمود بعد تجربه هایی در مورد فضا بعمل آورد و در سن سی و دوسالگی موفق به ثبت اختراع دونوع راکت در ایالات متحده گردید در سال ۱۹۲۶

اولین راکت رابه فضا پرتاب کرد بعدا راکت های دیگر ساخت و به فضا پرتاب نمود روز نامه های وقت او را بنام «مردمتهاب» نامید این شخص که با ساختن او لیسن راکتها راه پیشرفت در فضا را برای آیندگان مساعد ساخت در سال ۱۹۴۵ پدرود حیات گفت . باین نشانیها اگر اورا شناختید کافی است که نام وی را پرا می بنویسید !!

موقع انفجار واکراه، میگویند مرغ سعادت شهرت یافته است - محنت بی آغاز و پایانی - ۱۵- عضوی از بدن - یک نکته پیش نیست غم عشق وایعجب . کز هر دهان که می شنوم تا ... است - مردم (عربی) از آنطرف بمعنی سوی و طرف - ۱۶- این نیست - علامت نداشت - ۱۷- دوتن از هنرمندان مشهورهاند . عمودی :

۱- از شهرهای ترکیه - از شهرهای اتحاد شوروی - ۲- دزد ایالات متحده امریکا را به این نام هم می خوانید - ۳- الاشبه (عربی) - متهم مهم نیست - قطار آهن - از خوراکی ها - ۴- از موادی که بدن به آن احتیاج فراوان دارد و در سبزیجات بکثرت یافت میشود - ۵- سخن صریح - مجسس - ۶- حمل میشود - ۷- عددیست - هست کرد - ۸- ۹- از جمله فلزات است - ۱۰- از ممالک آسیایی - آسمان - ۱۱- از خواننده گان رادیو افغانستان از جمله ظروف - ۱۲- خزنده ایست - دست کشیدن به چیزی - اندازه - ۱۳- شرم - یکی از آژانسهای خارجی - پیروان حضرت عیسی (ع) - ۱۴- از جمله شعرا و سیا ستمداران فرانسه - از ممالک پرنفوس آسیایی .

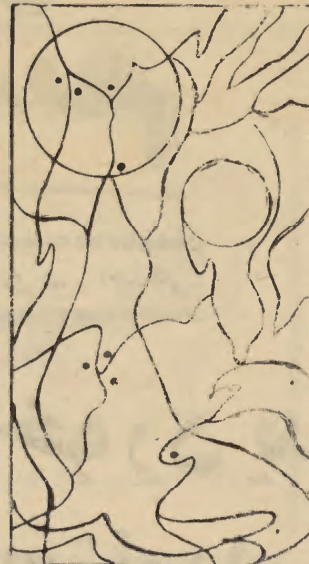
نسر گرمیهای اطفال

کدام با کدام؟ رنگ آمیزی کنید!

هر يك از این سه حیوان را که در اینجا ملاحظه میکنید بایکی از اشیای دیگری که در شکل دیده میشوند ارتباط دارند آیا میتوانید این ارتباط را پیدا کنید!

کدام با کدام؟ رنگ آمیزی کنید تا تصویر جالبی بدست آید!

خانه های نقطه دار را رنگ کنید تا تصویر جالبی بدست آید!

پادداشت

برای يك نفر از کسانی که در مسابقه این شماره شرکت کنند و پاسخ صحیح حداقل یکی از سوالات را بفرستند يك سیت جوراب اسب نشان و برای يك نفر دیگر پنج جوره بوت پلاستیکی وطن به حکم قرعه تقدیم میشود!

با پوشیدن جورابهای زیبا و شیک اسب نشان نه تنها به اقتصاد فامیل خود کمک میکنید بلکه باعث تقویه صنایع ملی خود هم میشوید.

شرکت صنعتی پلاستیک

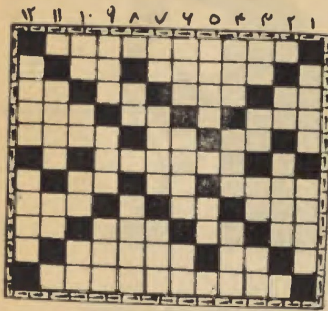
اسب نشان

بوت پلاستیکی وطن از نگاه جنسیت، زیبایی و دوام بروتبهایی خارجی رجحان کامل دارد و با خرید آن هم ذوق خود را ارضاء و هم اقتصاد خود را تقویت مینمایید

لطفا پاسخ سوالات مربوط به مسابقه اطلاعات عمومی و هوش را یکجا و بعد از نشر آخرین گروپ سوالات بفرستید و هم از کسانی که پاسخ بعضی از سوالات مربوط به این مسابقه را قبلا فرستاده اند خواهش میشود تا کابی دیگر آنها را با جواب بقیه سوالات در پایان مسابقه بفرستند!

شماره ۴۰

جدول کلمات متقاطع شماره ۲۴

افقی:

- ۱- از بهترین داستانهای ما را که
- توان - ۲- حرام در اصطلاح عام
- بلی (پشتو) - ۳- از علامت جمع
- ای دل از آمدن دی مخور اندوه که باز،
- نو بهار آید و بر طرف چمن سبزه...
- راز (عربی) حیوانی است بار بر
- ۴- یکی از زندان - از وسايل خطر
- ناک جنگی - از کلمات استقامتی
- ۵- یکی از دانه های شطرنج - تکرارش
- برادر پدر است - شاعران گذشته طرح کننده: سید خادم قبادی
- ابروی معشوق رابه آن تشبیه می کردند (۶- از مخترعین بسیار
- مشهور - ۷- دارای قوه فهم - از آلات سادهموسیقی - آب خالص
- میوه جات - ۸- رود بزرگ است در مصر - يك عدد - حیران و نا -
- ۹- اگر کوتاه باشد - رشته و دسته - کهنه نیست - ۱۰- پدر کلان - چند - رعینانو

عمودی:

- ۱- از سیاه - ید هند - نصفش صنعت است و نیمش بی
- مزه - ۲- اشاره بر - ۳- در زبان دری حرف ربط است و در
- عربی ضمیر جمع - دروازه - پهلوان وقتی که با بحث یکجا شود قالمقال
- اوج میگیرد - ۴- یکی از رنگها است - پخته نیست - لعبت - ۵- ...
- را آدمیت لازم است عود و اگر بونباشد هیز م است شکستش
- هنر نیست - ۶- عدالت - بفض مادر تنها .... نفس شما ست - ۷-
- این نیز از حروف ربط است شبمانه - عروس - ۸- زهر - پوش هر
- چیز بخصوص شمشیر را گویند - ۹- ... وقت بدین خیر می از دست
- مده، آخرین در گرانا به بها می دارد - یکی از ولایات کشور - ۱۰
- سبزیجات است - ۱۰- اولین ازدواج مادر (عربی) - جوا نیست که
- به شوخی مشهور شده است - تکرار يك حرف ۱۱ - یکی از ریاضی دانها
- که بشا عری بیشتر شهرت یافته - خان بی کلاه - ۱۲ - سنگین - روشنی

حادثه تاریخی

این تصویر يك حادثه تاریخی را به خاطر میاورد خوب به آن دقیق شوید و برای ما بنویسید که این تصویر کدام يك از حوادث تاریخی را مجسم مینماید؟

نبرد های داخلی ایتالیا؟ جنگهای داخلی اسپانیا؟ و یا جنگهای داخلی فرانسه در اواخر قرن نوزدهم؟

***

کورجیون پناک مردم

..... فکاهی... انتقادی ... اجتماعی. فکاهی.... انتقادی ... اجتماعی.....

اگر با کسی پابه پا خورد بد فوراً دستش را بفشارید

صحنه اول

چند روز پیش بایکی از دوستانم صحبت میکردم، همانطور یکه گرم قصه بودیم و راه میرفتیم ناگهان پایم به پایش خورد، دو ستم فوراً دستش را بطرفم دراز کرد، گفتم: -خیر یت...؟

-باید با هم دست بدیم . -چرا مگر خدا حافظی میکنی و میروی ؟ گفتم :

-نه اما باید دست بدیم . -چرا ؟

-آخر پایم به پایت خورد تعجب کردم و گفتم :

-وقتی که انسان بااکسی پاپسا بخورد باید دست بدهد ؟ گفتم :

-البته در غیر آن، دوتفر مذکور باهم جنگ میکنند . خندیدم دستش را فشردم . آنگاه

بیادم آمد که اعضای تیم فوتبال با تیم طرف مقابل قبل از شروع بازی دست میدهند ، شاید بخاطر اینکه در جریان بازی هر قدر دلشان بخواهد بیای همدیگر میزنند .

دیروز باز هم با همان دوستم کار داشتم و بخانه اش رفتم ، صدای جار و جنجال و غالمغال درخانه ۲ ش شنیده میشد ، پرسیدم : -خیر یت است ؟ گفتم :

-چیزی نیست ، زنم با مادرم پرخاش میکنند، امروز با هم ازصبح جنگ را آغاز کرده اند . گفتم :

-موقعی که پابه پا خوردند چرا نکفتی با هم دست بدهند ؟

صحنه دوم

دنیای ماچهدنیای تماشایی و عجیبی است ، روزی نیست که در جراید وروز نامه ها خبر شکفت آوری را

نخوانیم . از جمله این خبر را که درروز نامه اصلاح خواندم بیشتر خواندنی است .

«لندن : راپورهای روز ۱۸ قوس لندن حاکیست که تنظیم کنندگان انتخاب ملکه زیبایی جهان مصروف تحقیق این را پور ها می باشند که ملکه زیبایی هانکازک قبلا يك پسر بوده است مدیر روز نامه سنندی لندن گفت که يك مرد به دفتر وی آملو گفت دختر بیست وچهار ساله که بحيث ملکه زیبایی ها نکانک معرفی شده در اوایل زندگی پسر بوده است . »

اگر این خبر حقیقت داشته باشد اندکی عجیب است ، عجیب بخاطر اینکه مردی زن شود ودر عالم زن ملکه زیبایی انتخاب گردد . قبل برین از مردی و مرد بودن تعریف میکردند و به مردی افتخار مینمودند ، برای این شخص (مرد سابق و زن امروز) که از مرد بودن خبری ندیده بود تغییر جنسیت دادن يك عالمه کافات وافتخار نصیب گردا نیده ، وزن شد نش

اورا به لقب ملکه زیبایی مفتخر ساخت ، خدا کند این خبر بگوشی مهر و یان بروت دار کشور مانرسد والا .....

صحنه سوم

عقب دروازه امتحان شاگردان هر کدام حالت بخصوص داشتند اما وارخطایی ، ترس و دلهره ازسیمای همه شان هویدا بود . یکی میگفت: -تمام کتابه خواندم یم غیر از مقدمه خدا کند از مقدمه پرسان نکند .

ودیگری میگفت :

-کاش ازمه عنوان پست سوال کنه .

دیگری با این نظر مخالف بودو میگفت :

-سوالات کو تاه خو پست . یکبار در امتحان شاگردی در برابر معلم قرار گرفت ، معلم موضوع

مردیکه از مرد بودن خبری ندید و زن شد و ...

معلم صاحب: بخدا ده دلم اس اماده ز بانم نمياید

شاگرد با جسارت کا غلبي برداشت و آنرا آهسته خواند بعد از خواندن اندکی رنگش تغيير کرد، چشما نش گرد شد، و عرق از سرو ريش جاري گرديد.

گفتم:

خوب... آماده هستي؟ بگو.
جواب بده
دفعتا شاگرد حق حق به گريه آغاز کرد.

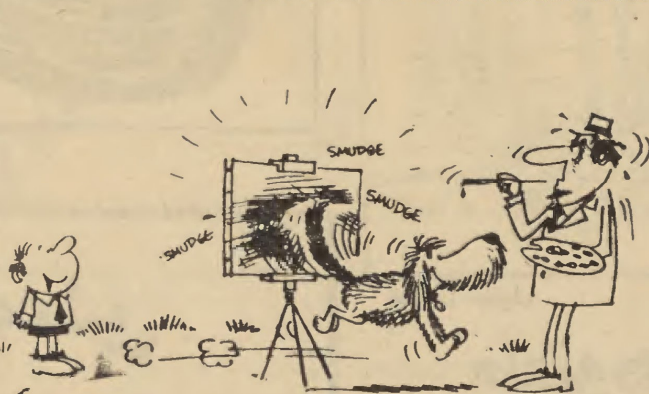
گفتم:

چرا گريه ميکني؟
شاگرد در حالیکه گريه ميکرد پريده پريده جواب داد:
شهر خاليم يك ماه پيش جوانمرگ شدم.

جواب يك نامه

خواهر عزيز ملاکي خليل سادات از کار ته پروان!
از سر منوڪ نوازي آن خواهر گرامي تشکر نموده در ضمن علاقه مندي شما را به مجله محبوب تا ن قابل قدر ميدانم، هما نظور يکيه ميدانيد ساير خواهران و بريا دران عزيز قبل برين يخن مخلص شرمندوڪ را گرفته بودند که چرا مجله اشتراکي مانمي رسد. شما هم چنين شکايتي داشتيد و بمن نوشتيده. من نزد مامور تو ذيع مجله رفته عذرو زاري کردم که بعد از اين مجله اشتراکي شماو ساير دوستان را زود تر بفرستد اگر مجله تان نرسيد، باز هم بنويسيد اينبار پيش مامور تو ذيع مجله رفته بخاطر شما يك پنجه گريه ميکنم، اميد است دلش بسوزد و مجله شما را به موقعش بفرستد.

با احترام شرو منوڪ

— کاکا جان همی سگ مه هم شوق رسامي داده... نتر سين

— در امتحان تفريري مضمون جغرافيه از شاگرد تنبلي سوال کردم، شاگرد اندکی بفکر فرو رفت بعد چنان قياقه گرفت که گویی موضوع را ياد دارد اما از ياد برده سوال ديکري نمودم باز هم انگشت خورا به دهن گذاشته می جويد، سوال سوم را از او پرسيدم باز هم انگشتش را به شقيقه گذاشته، بعد به پيشاني گذاشت و بعد لب هاي خود را بدندان گز يد. گفتم:

— تو هيچ چيزه ياد نداری.

شاگرد جواب داد:
والله معلم صاحب بسيار خوانديم همی سوال هاره ياد دارم.... کله شه ياد دارم... همی دقيقه ده دلم اس ده ز بانم نميابه.

آهسته صفر بن رگي در شقه مقابل نامش نوشتم و گفتم:
— بعد از اين اگر درس خواندي کوشش کن در مغزت ذخيره کنی نه در دلت، زيرا چيزی که در مغز است بن بان می آيد نه چيز ها بی که در شکمت هست.

معلم ديکري گفت:

يك روز شاگردي خوش و خندان وارد اتاق امتحان شد گفتم از روی ميز پارچه اي بردار هر سوال که در آن نوشته شده بود. سوال خودت است و جواب آنرا تهيه کن.

— يك روز از شاگرد تيز هوش و چالاك ولی باز بگو شدم در امتحان پرسيدم:
— يگو معائنه ديورند چه وقت امضاء شد؟

او فوراً جواب داد:
— در زمان شاه شجاع.
— غلط...
— آه بلي... نی... امير دوست محمد خان.
— غلط.

— آه راستی... چيز در زمان امير محمد افضل خان
— باز هم غلط
— وای... يادم رفته بود... شير علی خان... شير علی خان...
— غلط... غلط محض

— هه... چيز صاحب در زمان يعقوب خان
او معائنه گندمك بود... نه معائنه ديورند.
— هوم... چيز... در زمان امير عبد الر حمن خان.

— اينان صحيح شد...
شاگرد مذکور فوراً ادامه داد:
— بلي در زمان عبد الر حمن خان. از اول ميخواستم همطور بگويم، ز بانم غلط ميشد.
يکي از دو ستانم که او هم معلم است چنين قصه کرد:

دور و درازی را از او پرسیده بود. شاگرد ساکت و نا راحت در برابر معلم نشسته مرتب پيچ و تاب ميخورد و سرش را تکان ميداد. معلم گفت:
— ايره نفا ميدي يك سوال ديگر ميکنم.

معلم سوال ديکري نمود و شاگرد باز هم همان حالت را داشت، ساکت بود. گاهی غم غم ميکرد و ديگر هيچ چند سوال ديکرا زش نمود و نتيجه همان بود. معلم گفت:

— جوانمرگ بازی گوش هيچ درس نخوا ندي.
و شاگرد در حالیکه تائر از قياقه می باريد گفت:

— بخدا معلم صاحب! يقدر خوانديم که حد نداده.

معلم باز هم سوال ديکري کرد و شاگرد باز هم بی جواب ماند. معلم عصباني شده بود. شاگرد آهسته اما با ترس گفت:

— معلم صاحب همی سر شسته بگوئين.
معلم جملات او ليه درس مذکور را گفت ناکهان مثل شير دهن نلی که که باز شده باشد و يا تيپ ريکاردی را که دفعتا چالان کنند. مثل بلبل سوال مذکور را حتی اضافه تر از آنچه که معلم سوال کرده بود، تشریح نمود معلم گفت:

— اينه او جوانمرگ... تو خود ياد داری...
— معلم صاحب سوال هاي پيشتره هم همگيشه ياد دارم خواهی سرش يادم ميرد.

معلم ديکري قصه ميکنند:

— گفتن مه کار کده نميتانم و ميخواهين بر طرفم کنين؟
— نه... هه... کنی گفت... ابدأ ابدأ!

چشم بخت

بی تو ، بی تو ، ای که در دل منی هنوز
بی تو ، لحظه ها گذشت و روزها گذشت
بی تو ، کار خنده ها به گریه ها کشید .
بی تو ، این دلی که بادل تو می تپید
و نه که ناله کرد و ناله کرد و ناله کرد
بی تو ، بی تو ، دست سر تو شست کور من
اشک و خون بجای باده در پیا له کرد
عمر من شبی سیاه و من ستاره بود
دیدگان تو ، ستارگان دو شدند
لحظه ای ز بام ابرها برآمدند
لحظه ای به کام ابرها فرو شدند

انتخاب وار سالی پشنتون شمسزاد

شعرا: معطوف

طعنه های خصم

من طالب توام که ترا خوا ب دیده ام
ای تو گل بهار که نامت شنیده ام
هجرا ن بس است کن تو وصال میسر
زودشو بکن تو حاصل که از غم خمیده ام
بس طعنه های خصم مرا دردناک کرد
از شهر خو خویش بیرون به صحرا رمیده ام
بس دشمنان بگفت کجاست مدعا
گفتم جواب قریب که او را رسیده ام
آخر چه وقت وصل شود این امید من
یار ب زهر جامه خو یستن دریده ام
معطوف بس است قلب تو گویا از عشق او ست
این خامه نیست محرم را از حمیده ام

عکس جالب هفته

ژونون

زندۀ عشق

زندۀ عشق تو ام عمرم تو بی جانم تو بی
جز تو در دل نگنجد دین و ایمانم تو بی
در دل عاشق فروغ مهر و مهر باز نیست
ماه تابانم تویی مهر در خشانم تو بی
رو به هرسو می کنم روی تو می آید به چشم
رخ ز من پنهان مکن پیدا و پنهانم تو بی
ای بهار حسن بی رویت چه حاصل از بهار
بوی گل لطف چمن سیر گلستانم تو بی
دوش بردوش گفتمش عنوان من پیش تو چیست
گفت آنکه میشو دروژی بقر با نم تو بی

فرستنده پیغله پریگل

غرض تشویق

چه میکنی؟

منکه روز هایم در غم و دردی جانگاہ میگردد . تو درین روز ها چه میکنی؟
منکه شبها یم چون گیسوانت سیاه و پریشان است تو درین شب
ها چه میکنی ؟
منکه سپیده دمان را در تب و تاب چو و پسین لحظات عمر میگذرانم
تو درین سپیده دمان چه میکنی ؟
زندگی بی تو را چون سرگردان وادی حیرت و حسرت میکند را نم
و گذشت زمان را حس نمیکنم!
و تو ای محبوب زیبا و فرا موش کار نمیدانم تو بی من چه میکنی؟
نو یسنده ناصر اسفند یاری

خداوندگار

بناغلی محمد، اختر از میرویس
لیسه!

هیچکدام نوع مقررات مخصوص در مورد وجود ندارد و هر کس با نوشتن و معرفی نام و آدرس خود در صفحه مذکور اشتراک می نماید.

بناغلی زمان شاه از تیمنی وات!
نوشته تان را به متصدی مربوط آن سپردیم و به اساس فرمایش شما از ایشان پرسیدیم که آیا قابل نشر است یا نه در جواب گفتند و علا جوابی در مورد آن داده نمی توانم بعد از مطالعه به اساس نوبت معلومات می دهم.

بناغلی عبدالمتین از میرویس میدان!

نوشته تان قابل چاپ بود و کدام نقصی نداشت تنها علت عدم چاپ آن این بود که در دو روی صفحه نوشته شده بود.

بناغلی عبدالکریم!
داستانی را که برای نشر فرستاده بودید خواندیم متأسفانه از نظر فن داستان نویسی دارای نواقصی بود و از آنسبب چاپ شده نتوانست امید است همکاری های تان را با مجله ادامه دهیم.

بناغلی مقصود شاه از یلخیری!
درین باره فعلاً اظهار نظر کردن قبل از وقت است، جریان آن از راه مجله به مطالعه شما و

سایر علاقمندان رسانیده خواهد شد.

بناغلی محمد یعقوب از سمنگان!
هر نوشته که مطابق به پروگرام و پالیسی نشراتی ژوندون باشد چاپ می شود و هیچ مضمونی بدون علت مسترد نمی شود.

بناغلی محمد همایون از دارالامان
در مورد نوشته شما چندین مرتبه با متصدی مربوط آن به تماس شدم آنها می گویند باین نام و این عنوان مضمونی نزد نیست.

بناغلی محمد همایون از دارالامان وات!

از همکاری تان با مجله یک جهان تشکر لطفاً در نظر داشته باشید که نوشته ها عیبیکه در دو روی کاغذ باشد چاپ شده نمیتواند.

بناغلی غلام فاروق از عاشقا نو عارفان!

بهتر است موضوع را با رفیق تان از نزدیک حل سازید این موضوعات قابل نشر در مجله نیست.

بناغلی محمد یاور از بغلان!
نامه تان را خواندیم از وعده همکاری تان صمیمانه تشکر میکنیم کمال افتخار است که روز به روز به تعداد علاقمندان و همکاران ژوندون افزوده شده می رود منتظر نوشته ها و همکاری های تان هستیم.

بناغلی محمد اصغر از جمال مینه!
از شما به این عنوان تا حال کدام مضمونی نگرفته ایم و علت را

هم نمیدانیم ممکن است آدرس را کاغذ بود چاپ شده نتوانست امید است معذرت ما را قبول فرمائید

لطفاً مضمون تان را به ما ارسال فرمائید در صورتیکه قابل چاپ باشد به نشر آن اقدام می شود.

بناغلی شاه ولی از بریکوت!
کاغذ پران بازی سپورت است ولی نه در بالای بام و سرکه و جاده های

مردم زیراً در ینطور مواضع خطر دارد، مخصوصاً در سړک های مزدحم شهر که عبور و مرور ترافیک خیلی زیاد است خطرات زیادی را پاره خواهد آورد می توانید باین سپورت مورد علاقه تان در جای بدون خطر پردازید.

محترمه ش. م و بناغلی فضل احمد!

در شریکه ارسال نموده بودید نام هردوی شما بود نخست باید محترمه ش. م. نام اصلی خود را می نمودند و خواهش می کردند تا مخفف نام شان چاپ شود و دو م اینکه فهمیده نشد که شعرا و یا مشترکا سرانیده بودید و یا مشترکا انتخاب و ارسال نموده بودید.

بناغلی عبدالروف از شاه شهبه!
در باره هنر مند مورد نظر تان چندین مرتبه مطالبی در صفحه هنر مندان و دیگر صفحات مجله بنشر رسیده است.

شما می توانید شماره های قبلی مجله را ورق بزنید و با هنر مند مورد علاقه تان خود بترا آشنا شوید.

بناغلی محمد سلیمان از مزار شریف!

سوال تانرا که به شعر بفرستاده بودید خواندیم. با کمال تأسف نمیتوانیم جواب آنرا به شعر برایتان بدیم زیرا ما شعر نیستیم. اگر مطلب تان از جواب سوال باشد حاضریم در همین صفحه تقدیم نماییم.

پیغله شاره از مزار شریف!
مضمونی را که برای چاپ فرستاده بودید خواندیم از اینکه در دوروی

لازم دیده ام که ترا سلی بزَنم، بخاطر بعضی کار ها یِت ولی باز هم حوصله کرده ام و دوستی ما و سعادت فامیلی ممانع شده ولی حالا ...
ومن هم خیلی بی اعتنا برایش گفتم :

—خوب پس یکی از کار های بدم را که لایق سلی زدن باشد بخاطر بیار زَنم دفعتا به خاطرات گذشته اش نظر اندازی کرده فوراً جواب داد:

—خوب پس اینطور ؟

ودفعتا فرمایش مرا عملی ساخت . دست خود را عقب برده آنقدر محکم برویم نواخت که از درد شدید آن برای لحظه چند ستاره های آسمان را در روز دیدم . و دفعتا سیلی دوم خود را با پشت دست بروی دیگرم نواخت . ومن چیخ زده قیل پریدم و برایش گفتم :

—از برای خدا وقتیکه مرا به همراهی پشت دست سیلی می زنی اقلانگشتت

کدی خود را بزَنم این دیگر يك کار بی فایده است . آدم زنده چیز دیگر است و من چون شخص دیگری را پیدا کرده نتوانستم از همین سبب در تر پیه طفلم دروول را بازی کردم یکی رول معلمی یا رهنما برای تَجَر به و دوم مورد استعمال تجربه در حصه تربیه او .

به نزد جگر گوشه چار زانو نشسته به او گفتم .

—هله بابِه ره يك سلی بزَن ! بابِه ره اتی کو !

طفل غیر ارادی دستش را بلند کرد حتی میخواست سب که بزَنم ولی جرات نکرد مرا بزَنم . من میدانستم که شروع هر کار مشکل است . باز هم کو شش کردم تا او را قناعت بدهم که پدرش را بزَنم .

—بزَن .. بزَن ! فکر کو کهمه يك آدم خراب هستم !

ولی او آدم خراب را اصلان دیده

نمی آمد ، و دختر ك های مظلوم و بی دفاع دایما کو شش می کردند از پیشروی کلکین تاثیر شوند زیرا تجربه به آنها نشان داده بود که در مقابل کلکین ما شاید از مصیبت خلاص شوند .

وقت و زمان تو سبط بال ها نیکه دیده نمیشود پر واز می کرد و در عین زمان دختر کم نیز روز بروز نمو می کرد دخترم به مثل يك گل بی خار و يك مو سیچ بی گناه سر شار از مهر بانی و لطف بود و دایما راجع به مکتب و مکتب رفتن حرف می زد . حتی میخواست ستم او را به صنف مدخل داخل کنم (با وجود يکه حالا صنف مدخل از بین رفته است) . من شب و روز در حال نا راحتی بسر می بردم . و هر وقت تصور می کردم که جگر گوشه ام بدست چند هم صنفی و یا هم بازی ظالم خود افتاده و از بی عدالتی طبیعت رنج می برد .

ما پدر ها بدو دسته غیر مساوی تقسیم شده ایم . دسته اول پدر های که باغور و خود خواهی فخر می کنند که پدر پسر هستند . یعنی پدر های مرد ! و دسته دوم آن پدر ها يکه شاید مر تکب کدام جرم اجتماعي شده باشد و خیلی ها بی قدر و بی اهمیت به آنها میگویند پدر های زن ها !

و باید اعتراف کنم که من هم از جمله پدر های دسته دوم هستم . در نزد يك مکتب زندگی می کنیم و از کلکین خود بار ها دیده ام که نور چشمی های پدر های دسته اول (بچه ها) بالای توتّه جگر های پدر های دسته دوم (دختر ها) ظلم می کنند من خیلی نا رحت میشدم و قتیکه میدیدم بچه ها مو های دختر های هم صنفی خود را کش کرده و آنها را آزار میدهند و آنها را لت و کوب می کنند و به همراهی بکس مکتب

نوشته: ایوان او ستر یکو ف

درس فامیلی

را بکش درم دادی !
اودر جوابم با آهنگ نرم و با اهتزاز گفت :
—عزیزم تو خودت خواستی !
يك آواز شبه گریه برایش گفتم :
—برایت نشان خواهم داد که چه خواسته ام !

بود . هر قدر شله شدم او قبول نکرد تا مرا بزَنم از همین سبب ما درش رابه کمک خواستم . به او گفتم :
—گوش کن خانم ! بگیر يك سلی محکم برویم بزَن !
زَنم از تعجب بی حرکت مانده بود بعد از يك لحظه پرسید :
—چطور ؟ اینقدر سال ها بی درد سربه را حتی وخو شبختی زَنم گمی کردیم و حالا دفعتا ترا سلی بزَنم ؟ نه این غیر ممکن است . عزیزم ! آخر من ترا دو ست دارم !

—گوش کن خانم ! من هم میدانم که همین طور است تو مرا دو ست داری و من ترا ولی حالا وضع طور دیگری است ... بخاطر خو بی اولاد ما ... میدانی بخاطر تربیه او ... وضع فامیلی ما طوری بود که زَنم به این آسانی راضی نمی شد مرا سلی بزَنم بهر اسمی که باشد و از همین سبب سرش را شور داده گفت :
—خیر تا بحال چندین دفعه

بیچاره گمی متداوم با لآخره مرا به فکر قوانین سابق انداخت درس باید میگفتند . «چشم برای چشم» دندان برای دندان .
خواستم تغییراتی در تربیه جگر گوشه ام بوجود بیاورم . به یکن ترتیب که به او بیا مو زَم تا از خود دفاع نماید ، یا بطور ساده ضربه را با ضربه جواب بدهد .
فیصله کردن آسان است و عملی کردن آن خیلی مشکل .

اولین مشکل ما این بود که باید دخترم عادت می کرد يك نفر را بزَنم شاید اکثر مردم فکر کنند که این کار خیلی آسان است ولی در فامیل ما تمام پرا بلم هابه نرمی و آرامی از طریق مسالمت آمیز حل میشود طفل ما هیچ وقت ندیده بود که کدام کسی يك نفر را بزَنم .
باید يك ساحت عمل برای این درس فامیلی پیدا می کردم . اگر او

آنها را می زَنم و یا آنها بيك طرف تيله می کنند و یا کلاه آنها را چور می نمایند . از دیدن چنین مناظر بعضاً عصبی شده ، کلکین را باز کرده و با لای آن پسر ها غافل می کردم ولی نتیجه آن هر روز از بدتر شده میرفت . بچه ها مرا شناختند و دایما آمده پیشی کلکین ماد ختر ك های بیچاره را می زدند و من از شنیدن صدای گریه آنها کم

می ماند گرچه کنتم دختر ك ها را بالای برف های چتل می انداختند بعد به همراهی برف آنها را می زدند (البته وقتیکه برف می بود) و حتی یکبار يك دختر ك مقبول و قشنگ را هم صنفی هایش به پایه برق بسته کرده بودند چندین بار حتی میخواست ستم از عقب شان بدوم و آنها را گیر کنم ولی به همراهی چيلك ها غیر از اینکه مورد تمسخر اولاد های شوخ واقع شوم کدام چیز دیگر بدستم

گفته
نکته

بعد از آن در روابط فامیلی ما برابرم
هایی پیدا شد که به مشکل از راه
صلح حل میشد و درین لحظه متوجه
شدم که چشم های جگر گرسنه ام
براز اشک است و نزدیک است که
گریه راسر بدهد. درس مغلق فامیلی
نزدیک بود نقش بر آب شود. کوشش
آخرین خود را نمودم. پدران اولاد
دوست برای جگر گوشه های خود چه
کار هایی نیست که نمی کنند و چه
مشکلاتی را متقبل نمیشوند. دفعتاً
خنده راسر دادم و گفتم:

— دیدی؟ هیچ گپ نیست! مادرت
پدرته اتی کرد. بیا حالا تو پدرت را
یک سیلی بزنی.. که هنوز هم خنده
کند!
دخترم با چشمان اشک آلود تبسمی
کرد ولی هنوز هم فیصله نکرده بود
که بزند. زخم پیشنهاد کرد یک بار
دیگر هم او را نشان بدهم که چطور
مادرش پدرش را اتی می کند. برای
اینکه طفل دفعه اول خوب فکر خود را
نگر فته بود و از همین سبب خوب
یاد نگر فته است.

تبسمی کردم و گفتم: دخترم را
تحقیر نکن او طفل هو شیار و ذکی
است و یک بار گفتن برای او کفایت
میکند.

حقیقتاً جگر گوشه ام طفل ذکی
و هوشیاری بار آمد عادت کرد که
مردم را بزنده مخصوصاً مرا یعنی پدر
خود را! و هیچ جای شک نبود که این
عادت جدید خود را از هیچ کس دریغ
نخواهد کرد. حتی به همسرای
اشخا صبیکه هیچ نوع رابطه خویشی
و قرابت نداشت. البته تمام این
کارها یک دفعه صورت نگر فست
مجبور بودیم که چندین نمایش دیگر
من و خانم برای او بدهیم.
هر بار یک میخواست ست سلی نمایشی
خود را بزند انگشتش را میکشید
همچنان یک کتاب چالهای جادو را هم
پیدا کرده و به او آموختم.

دخترم را به مکتب شامل ساختیم
ولی هنوز هم خاطر جمع نبودم.
و تا اندازه که از دستم برمی آمد
کوشش می کردم تا او دلیر شده و به
زدن مهارت پیدا کند. دایماً بالا و پایش
تمرینات مختلف اجرا می کردم.
او را در فیلم های مناسب زدن زدن
مانند فیلم (هله کو بای)، فیلم یک دالر
شکافته شده، فیلم خدا حافظ گرینگو

و از همین قبیل فیلمها بردم در پرده
سینما اومی دید که یک شخص با
مشیت به بینی یک نفر می زند و دیگری
را با مشت دیگر در شکم می کوبد
عیناً به مثل یک حرکت شوخی بین
رفقا و سومی را با لکد درویش میزد.
البته قبلاً او را با دو دست بصورت
پیشم در پس گردن آن خم میسا زدا
بالا خیره کشت ما حاصل داد.
دیروز از کار بخانه آمدم. دخترم
در وازه را برایم باز کرده خنده معنی
داری بطرفم کرد.

نمی توانستم محبت پدری را فراموش
کرده و او را بحالتش بگذارم رفتم تا
پیشانی قشنگ او را ببوسم بدو
اینکه بدانم چه اسراری در آن تبسم
مخفی است. به مگر دیکه به حال
داخل شدم دخترم کلیم زیر پایم را
کش کرد و من چون چنین انتظاری را
از او نداشتم موازنه خود را از دست

کرده گفتم:
— بلی... تو اسیر هستی ولی باید
حتماً خاموشی و بی حرکت باشی
در غیر آن من مجبور خواهم بود. ترا
جزا بدهم!
در عین زمان کارد آشپز خانه را
که در یک گوشه میز مانده بود برایم
نشان داد. از ترس آب دهنم را قورت
کرده و باز هم تبسم کرده گفتم:
— البته آرام و بی حرکت خواهم
بود. اما ما درت کجاست؟
این سوال را دور نداخته نمودم
به امید اینکه شاید کدام کسی آمده
و برایم کمک نماید او فوراً جواب داد:
— مادرم در تشناب است!
— غسل میکند؟
— نه او رانیز به نل شاور محکم
به همراهی طناب کالا شوی بسته
کرده ام.

خیلی با عصبانیت از او پرسیدم:
چرا؟؟
دخترم بیشتر از این با عصبانیت
بطرفم دید حتی چشمانش را بطرفم
کشیده گفتم:

— این دگه کار خودم هست! و تو
وعده کرده بودی که دیگر حرف نزده
و بی حرکت به جای بنشینم.
باز هم کارد آشپز خانه را که
بالای میز بود نشان داد. در همین
لحظه احساس کردم که حلقو گلویم
خشکی میکند. با مشکلات زیاد موفق
شدم آب دهانم را قورت نمایم. و گفتم:
— خوب جان پدر.. باب به کلا نت
کجاست؟

— در منزل بالا.. در اطاقش ..
او را نیز در چیر گتش محکم بسته

کرده ام.

— چطور موفق شدی؟
خودم حیران بودم که چطور توانسته
این کار را بکنم. او برایم شرح داد:
— خیلی ساده! قبل از آنکه او به
بستر خود بخوابد من یک پارچه سیم
را به پایه چیر کت بسته کرده بودم
و قتیکه خواش بش برد دیگر سیم پیچ
شده بود.

برای اینکه حس غم خوری او را
تحریک کرده باشم گفتم:
— او شاید خنک بخورد!
— خیر. او را به همراهی بالا پو شش
و یک کمپل خوب پیچا نیده ام.
دیگر خیلی با ما یوسوی از او
پرسیدم:

— خوب مادر کلا نت کجا ست؟
— او را به الماری رخت پوشی
حبس کرده ام!
— در الماری؟؟... او از کم هوایی
خواهد مرد!

— خیر! دو سوراخ بزرگ در
الماری در ست کرده ام که هوای کافی
برایش میرسد.
— آوه. در وازه الماری را شکاف
کردی؟ چرا؟
— برای اینکه از بی هوایی از بین
نرود!

همانطور یک دست و پا بسته در
حال فتاده بودم خواستم از جا بلند
شوم! دخترم یک بار دیگر به آرا می
گفت:

— بلی در الماری دو سوراخ پدید
آوردم تا هوای کافی برای او برسد.
و یا اینکه تو میخواهی بخاطر یک
الماری مادر کلانم خفک شود؟

البته که نمی خواستم، مادر کلانش
خفه شود هیچ گاه به مرگ او راضی
نیستم در همین لحظه زنگ در وازه
عمومی خانه ما نواخته شد. و من
خیلی خوشحال شدم برایش گفتم:

— هله دیگر دست هاو پاهایم را
باز کن... کدام مهمان آمده میخواهی
مرا همین طور دست بسته و پابسته
بینند؟

خیلی به نرمی جواب داد.
— دست هاو پاها یت را باز نمی
کنم!

یک بار دیگر زنگ زده شد. درین
دفعه خیلی طولانی زنگ زدند. من
هم به دخترم گفتم:

بقیه دو صفحه ۷۸

فانتیزی

ترجمه: نورانی

-(حرکت فیلسوف ما بانه)

شیر در حدود صلیبتر از من دور است ولی هیچ خطر متوجه من نبوده جای وحشت هم نیست بالاخره شیر هم یکی از موجودات این دنیا و مخصوصا مخلوق خداوند است و نیز به مثل مادر روی زمین زندگی میکند.

اما چه شیری است! یک شیر خیلی بزرگ و یک نمونه عالی آن! انسان باید فیلسوف باشد نباید به همراهی آن مجادله کند. درحالیکه صدها متر از من دور است و باز چرا... او برای من هیچ کاری کرده نمی تواند... فقط به راه خود روان است او... به این طرف می آید.

خوبی با غرور و متانت اینطرف می می بیند.

انسان از چشم های او چشم گرفته نمیتواند. هر کاری که میکند به او می زید ولی اگر کدام شخصی دیگر به عوض من بود حتما بالای آن فیر میکرد. ولی من فیلسوف هستم چرا جنگ کنیم...؟ او به همراهی من هیچ غرض ندارد و فقط یک پشک است ولی یک پشک خیلی بزرگ. و چشمان او چه رنگ سبز زیبا می دارد. و چه معنی... معنی بزرگی در چشمان او جا دارد. اما چه معنی؟ مثلا...؟

انسان باید افکار فیلسوف ما بانه خود

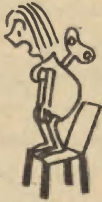
اول بار است که...

میمون کو چکه بالای یک درخت بازی میکرد. شیری در پای درخت آمده گفت:

— بیا پائین تا با هم بازی کنیم.
— نه من میترسم... میترسم که مرا بخوری... بشر طی پا نیمن می آیم که دست هایت را ببندی و دهنت را با پوز بند بسته کنی. شیر رفت و همین کار را کرد میمون پائین آمد ولی میله زید شیر گفت:

— حالا چرد میله زدی دهنت بسته است و هم دست هایم.

میمون باترس گفت:
— چون دفعه اول است که می خواهم شیری را بخورم ترسم گرفته.

(بدون شرح)

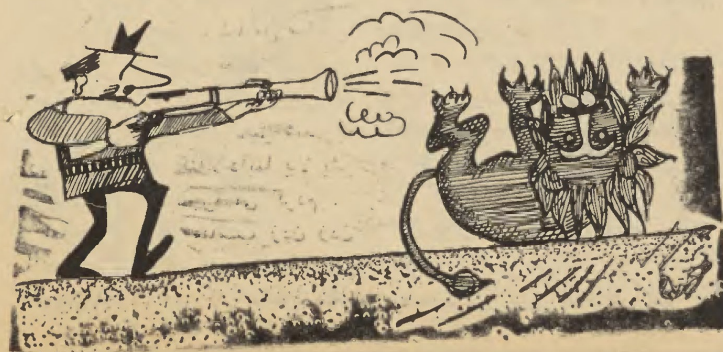
میشود که بیاید...؟ شیر چیست؟ یک همسفر ما، بلی... شریک و همسفر مادرین دنیا است... شریک و ولی در عین زمان صلح دو ست! میگویند اگر باو کاری نداشته باشی اونیز با تو کاری ندارد مخصوصا اگر سیر باشد... اما او را چگونه پیر سم که آياسیر است و یا گرسنه؟ چیزی خورده و یا اینکه قصد خوردن مرا دارد؟

بهرتر است هیچ چیزی نگویم. برای اینکه میگویند... سکوت طلاست شیر عجیبی است... مخصوصا نمایشگاه ها! نگاه اونیز خیلی پر معنی است!

بر علاوه تمام این چیز ها او خیلی زیاد قوی است! ولی انسان خیلی هوشیار تراز او است! فیلسوف هم اگر باشد... افکارش...

بوم... بوم... بوم... نشد فیر کردم... فیلسوف اما او خیلی نزدیک آمده بود به دو قدمی من رسیده بود. خوب شد که تیر بخفا نرفته بود وگرنه....

بایان

آدم های معروف و گپ های خنده دار

جروم ک جروم طنز نویس انگلیسی
در مجلس چنین گفت :
«آنگقدر به «سلا متی» دیگران می
نوشیم ، تا سلامتی خود را از دست
بدیم .

برنارد شاو نویسنده معروف
انگلیسی که آدم بدله گویی بود از
دکتر ها خیلی بلش می آمدو به آن
ها اعتماد چندانی نداشت .
یکروز شاو به تب شدیدی دچار
شد . بستگانش سراغ دکتر آورد
معروفی رفتند و چون او عازم
شکار بود ، او را با همان حال تفنگ
بدوش به بالین شاو آوردند .
برنارد شاو چون چشمش بگوشتور
افتاد ، نگاه تمسخر آمیزی به او
انداخت ، و گفت ، آقای دکتر ، آیا
مطمئن نبودید که دواي شما برای
کشتن من کافی است ، که تفنگ
همراه خود آورده اید ؟
امین الله (آریا ارادتمند) متعلم
صنف ۱۲ لیسه پل خمری

برنارد شاو زر سرفه کردن تماشا
گران در سالون تیاتر خیلی بدش
می آمد از همین سبب بعضا میگفت :
- از هرده نفری که سرمامیخوردند
یک نفر شان به داکتر مراجعه میکند
ونه نفر دیگر به تیاتر می آیند تا
نمایشنامه های مرا تماشا کنند .

فرستنده : بشیر احمد امینی

حاضر خواب

پدر: بچیم موقتی که بسن و سال
تو بودم حق و ناحق از کسی اینقدر
سوال نمی کردم .
پسر : به همی خاطر به سوال های
مه جواب جواب داده نمیتانم .

بدون شرح

طرف يك نویسنده بچاپ رسید ،
ولی این جمله را در آن بقلم خود
او يك جلد بهزید تقدیم کرد
نوشت : تقدیم به نویسنده نامدار
قسم تحفه برای اندره ژید فرستاد
اندره ژید تا در لیلام کتاب های
خویش از آن استفاده نماید .
فرستنده : عبدالرب عزیز آفریدی

بدون شرح

همه این حرف را میزنند .
مدیر به پیاده دفتر گفت :
- اگر کسی میخواست مرا ببیند
بگو کمیسیون ددوم فردا مرا جعه
کنید ، هر کس اصرار کرد که مرا
ببیند و گفت کار مهم دارم ، برایش
بگو همه همین حرف را میزنند .
ساعتی بعد خانم مدیر مذکور آمد
خواست داخل اتاق مدیر شود ، پیاده
مانع شده گفت :
- مدیر صاحب کمیسیون دارند .
- آخر من کار مهمی ددرم .
نه .

- خواهش ... من زن او هستم
او عشقم است ... بگذار کار مهم
دارم .
پیاده جواب داد .
- نخیر ... همه همین حرف را
میزنند ... فردا بیائید .
فرستنده : طا هر فرین

بدون شرح

اندره ژید نویسنده معروف فرانسوی
قسمت اعظم کتابهای کتابخانه شخصی
خود را لیلام کرد ، عده زیادی از
مؤلفین و نویسندگان ازینکار او
ناراحت شدند زیرا در جمله کتابهای
لیلام شده کتابهایی وجود داشت که
خود نویسنده یا مؤلف به اندره ژید
هدیه داده بودند . چندی بعد کتابی از

خود حساب کنید

مهمان : تو چند ساله هستی ؟
طفل : والله وقتی که مادرم مرا بدنیا
آورد سی ساله بودو حالا میگوید ،
دوماه بعد بیست و هشت ساله میشوم
حالا خود تان حساب کنید که من باید
چند ساله باشم ؟

مره ترسانندی

صاحب خانه : وای چه کردی ،
این مجسمه را که شکستنا ندی ؟
پنجصد سال پیش است .
مهمان : ای بابا مره ترسا ندی ،
خیال کد نو خریدی .

نکته نکته

سیاری از مردم نصیحت را فقط
در صورتیکه موافق عقیده خودشان
باشد می پذیرند .
بدترین عذاب بیکار نشستن است
بشر طیکه هنوز در جایی استخدام
نشده باشند .

ازکا رکود لذت می برم ، ساعتها
مرا مشغول میداد ، البته کاری که
بشنیم و تماشا کنیم .

دیوای دیوانگان

دیوانه ای از دار المجانین فرار کرده یگراست پیش ملا نصر الدین
رفت ، ملا در همان وقت بالای مناد ایستاده بود ، دیوانه هم خود را بوی
رسانده گفت :
- بیا خود را از اینجا پائین بیندازیم
ملا که دید چاره ای ندارد و باید يك قسمی خود را از شروی خلاص
کند گفت :
- از اینجا خود را پائین انداختن من نیست ، بیا پائین میرویم و از
آنجا خود را بالا می اندازیم .

دو نفر کیله میخوردند ، یکی از آنها کیله را با پوست آن میخورد ،
دومی از وی پرسید :
چرا کیله را با پوست میخوری ؟ اولی جواب داد : برای اینکه اولاً
آدم کنجکاوی نیستم ثانیاً میلانم دویین پوست چیست

سوالات شما پاسخ میدیم

علمی

ادبی

اجتماعی

۱ - پاسخگوی مجله

در این شماره درجمله سوالات وارده از خوانندگان عزیز و محترم مجله بدو سوالی بر خورديم اولی پر سیده بودند در باره اینکه مقدار معین ساعاتیکه برای خواب هر فرد در شبانه روز تعیین شده چه فرق می کند که همین مقدار در ظرف روز انجام شود یا شب زیرا هستند بعضی کسانی که شب مصروف کار اند و اگر روز بهمان اندازه که شب باید بخوابند روز بخوابند چه می شود .

چند نفر پرسنده دیگری پرسیده است چطور انسان ها فهمیدند که پشم حیوانات قابل استفاده است برای اولین بار چطور از آن استفاده نمودند .

اینك بجواب این پرسندگان عزیز و محترم مطالبی را که در شماره یکصد و پنجاه و نهم تاریخ ۲۷ عقرب روزنامه دیوه و شما ره تاریخی چار قوس روز نامه اتحاد در مورد این دوسوال به نشر رسیده درین جا نقل می کنیم . امید است مطالب مذکور به معلومات پرسندگان محترم ماکم کرده بتواند .

هشت میره نپرستار در یکی از کلینیکهای جمهوریت اتحادی آلمان مدت سه ماه پس از ختم خدمت شبانه روزها در يك لابرا تو اراض می خوابیدند و خواب آنان تحت بررسی

و مطالعه علمی قرار می گرفت . بوسیله الکترو د های متعدد وابسته به يك دستگاه غا مضمس همه حرکات تنفس ، ضربان قلب و همچنین تغییرات در درجه حرارت بدن و جریانهای الکتریکی مغز ، ثانیه به ثانیه ضبط و ثبت میگردد .

نتیجه این بر رسیها ۲۵۰۰۰ مشخصات الکترو فیزیولوژیک بود که برای ارزیابی بیک کامپیوتر سپرده میشد . بدین نوع پوهنتون فنی میونخ حل مسایل خواب تقریباً ده فیصد از هالی جمهوریت اتحادی آلمان را بدست گرفته است . قرار است که بر مبنای علمی علل ناراحتی های خواب که در بیشتر موارد متوجه شبکاران است روشن گردد .

بررسیهای مذکور ثابت کرده است که خواب شب و خواب روز آنقدر متفاوت هستند که نمی توانند دارای ارزش مساوی باشند خواب روز حتی در اطاقهای که کاملاً تاریک و گوشه شده در برابر صدا از نظر کیفیت دارای مزایا و خصایص خواب شب نمییابد .

مخصوصاً از ضبط جریانهای الکتریکی مغز معلومات بسیار ارزنده بدست آمده است . معلوم گشته است که تاه تر میشوند و موجب تقلیل مراحل خواب سبک و خواب دیدن میگردند .

با این صورت خواب روز برای انسان دارای کمبود استراحت شده است که سیکلهای طبیعی خواب روز در حدود بیست دقیقه

است و هر قدر هم فاقد اختلال باشد و زودتر بمرحله خواب عمیق برسد نمیتواند کمبود واقعی استراحت را جبران کند و بالتبع نتیجه مو جیب نوعی خستگی مزمن و مغرطمی گردد .

محققان میونخ این وضع را ناشی از کمبود انعطاف پذیر رژیم بیولوژیک میدانند که ظاهراً نمی تواند خود را با خواستههای یک رژیم غیرطبیعی (طرز زندگی و کار تاجائیکه تاریخ نشان میدهد) در زمانه های ماقبل تاریخ نیز موجود بوده است ، مردم از پشم گوسفند در زمانه های خیلی قدیم استفاده می کردند و از آن به حیث فرش ، لباس و حتی سپر در میدانهای جنگ استفاده می بردند .

انسانهای ابتدایی از پشم گوسفند به شکل نمبر برای هر نوع لباس ، فرش و غیره استفاده می کردند ، ساختن نمد استفاده از آن برای بشر ابتدایی ساده بوده ، پشم را یکجا کرده و بعد هموار و سخت می نمودند و یا لگد می کردند که در نتیجه يك پارچه سخت پشمی بنام نمده تاکنون در اکثر نقاط کشور ما ساخته میشود و مورد استعمال قرار دارد میساختند و از آن به شکلی از اشکال استفاده می بردند آهسته آهسته بشر ابتدایی با طرز بهتر نمد ساختن آشنا شد و پارچه های کلانتری را برای فرش و لباس ساختن و با این ترتیب همیشه پشم های گوسفندان را

تاریخی

اقتصادی

هنری

پاسخ به دوستان این صفحه

بناغلی عزیز احمد از هرات !

شما خواسته بودید که محمد رفیع را با عکس وی که یکی از هنرمندان معروف هند است بشما معرفی کنیم . چون این کار قبلا صورت گرفته لذا از تکرار آن معذرت خواسته و امید داریم معذرت ما را قبول کنید .

بناغلی سکندر و جمال الدین از گلپهار !

موضوع مورد نظر تان در شماره اول سال ۱۳۵۱ به نشر رسیده است . از اینکه شما از ما شما را مذکور را مطالعه کرده اید متاسفانه امکانات آن میسر نیست زیرا شماره های مذکور قبلا توزیع گردیده و نسخه از آن باقی نمانده است .

بناغلی سیدال از میرپه کوت !

درین مورد متاسفانه روی صفحه مجله تاحال چیزی نشر نکرده ایم و اگر خواسته باشید مطلب تا فرا بیا و واضح بنویسید تا معلومات لازمه بدسترس تان گزارده شود .

بناغلی حسین علی از قلعه و زیر چادری !

این نوع سوالات را می توانید از دوستان دور و پیش خود بپرسید تا بشما معلومات لازمه ارائه کند .

مدرک پول زیادی بدست هموطنان راه امرای حیات مینمایند که با می آید و در اقتصاد عمومی کشور تشویق مالد از ان صنعت گران محلی از طرف حکومت مجاهدات کمک بیشتر میشود . اکنون که پیش از پیش در تربیه انواع بهتر گوشت سفندان از طرف حکومت بذل توجه می گردد و انواع صنعت پشم نیز در کشور تحت رهنمایی وزارت معادن و صنایع صورت میگیرد بیشتر پشم گوسفند در کشور عزیز جایز اهمیت شده و افغان های فعال به تربیه گوسفند می پردازند و از پشم آنها اشیاء قیمتی از قبیل قالین گلیم، نمد و غیره میسازند و ازین

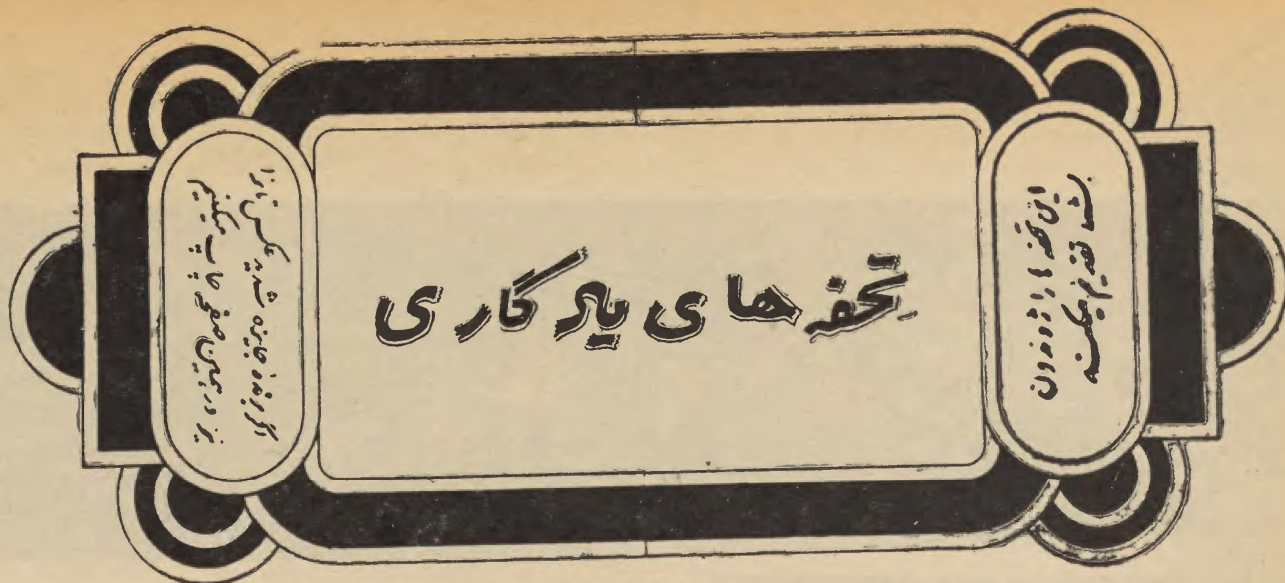
پشم کسب اهمیت نموده است و به جمع می نمودند و در صنعت نمد سازی بکار می انداختند که بعد ها طرز و نمد های زیبایی برای متولین و پیشوایان قوم دستیا بگردید اگر چه تاریخ آغاز استعمال پشم گوسفند را نمی توان بدروستی تعیین کرد ولی تا آنجا که روشن است بشر ابتدای تقریباً در سال ۴۲۳۵ قبل از میلاد در مصر از پشم گوسفند بقسم نمد کار گرفته شد و این نمد ها را به نحوی از انحاء در فرش کردن اقامتگاه ها و تهیه البسه بکار میبردند که بهر صورت این ابتکار در وقتش از پیشرفت های بزرگ بشری بحساب آمده و راه نمد سازی برای مردمان آن وقت باز گردید که تا امروز پشم در بین جوامع مدنی اهمیت خاصی داشته فرشی زینتی و قیمت بها و لباس های شیک و پر بها از آن ساخته میشود که گوسفند نه تنها دیروز قربانی انسانها میشد بلکه امروز نیز از گوشت ، پشم و پوست آن حداکثر استفاده میشود و پشم آن بیشتر در صنعت بکار می رود و در اقتصاد اجتماعات و کشورهای بزرگ صنعتی نقش بزرگی را بازی می نماید .

شواهد دیگری در دست است که تقریباً در سال ۲۳۵۶ قبل از میلاد مردمان قدیمی چین از پشم استفاده می کردند ولی از پارچه های پشمی نیز بحث سپرد میدان های جنگ استفاده میشد و در همین دوره تاریخ در تمام اجتماعات بشری دنیا خریدار زیاد داشته و ازین

دستی کشور مانرا شهر عالم ساخته که نه تنها ازین صنایع دستی پشمی در خود کشور را از طرف روستائیان و شهریان استفاده بعمل می آمد بلکه کالا های ساخته دست هموطنان مادر بازار های دوره تاریخ در تمام اجتماعات بشری دنیا خریدار زیاد داشته و ازین

به هر گونه سوالات مشابه اساس نوبت جواب داده میشود .

فقط کارت مربوط این صفحه را خانه پری نموده به آدرس مجله ارسال بدارید و منتظر قرعه کشی باشید

تحفه های یادگاری این هفته ما عبارت خواهد بود از:

جایزه های این صفحه

توزیع میشود

دوستان محترمی که اسمهای شان ذیلا معرفی میگردد در قرعه کشی
جایزه های این صفحه مستحق جایزه شده اند:

بنیاعلی حکیم الله صنف ۷ اس مکتب سرای غزنی، عنایت الله طاهری از
قلعه فتح الله، عبدالظاهر بابکر خیل لیسه استقلال، حیلله حاجتی از
شبرغان، عبدالقا در پیکسی زاده از لیسه حبیبیه، نسیمه احمدی از
لیسه ستاره فاریاب، عزیزه ناصری از موسسه نسوان مزار شریف،
ملکه عطیه وری وری مکتب نسوا ننکرهار، مرضیه خلیل صالح زاده،
لیدا صدیق زاده از لیسه شاهدخت بلقیس، شریفه رضوی از لیسه هوا
پلخمری، سید امان الله پریش از لیسه نعمان چاریکار، حبیبه عرب از لیسه
ستاره فاریاب، حمید الله صافی از لیسه حبیبیه، مرجه الکوزی از
دار المعلمین ننکرهار، گلالی روشنگر معلمه لیسه زرغونه، تور پیکسی
یوسفزی از لیسه ملالی، شکر یسروشنا از گلبهار، حفیظ عاشور
اسماعیل از لا پراتوار تشخیص امراض حیوانی مزار شریف، گل غوثی
توخی از پشمینه بافی قندهار دوکابل، جواد احمد ورور از مواد نفتی
ننکرهار، احمد غوث یوسفزی از لیسه استقلال، حیات الله خیاط
از میرویس میدان، محمد ظاهر از وزارت مالیه ونور یما از چهارده می
از کسانی که در فوق نام شان تذکر داده شده خواهشمندیم بابت
قطعه فوتوی خویش بد فتر مجله تشریف آورده جایزه خویش را
تسلیم شوند. دوستان که در اطراف ولایات دور دست تشریف دارند و
خود شان بکابل رسیده نمیتوانند تنها يك قطعه فوتوی خود را با آدرس
مکمل خویش بزود ترین فرصت بماندر ستنند تا جایزه شان با آدرس
شان ارسال گردد.

دو سیت جراب اسپ نشان

جرا با اسپ نشان محصول بی رقیب وطن

مشتریان محترم!

شما می توانید بهترین جراب دلخواه خود را از غرفه مخصوص
فروش جراب اسپ نشان از فروشگاه بزرگ افغان به قیمت خود فابریکه
خریداری نمایید.

پاکت های تانرا باین آدرس بفرستید:

کابل - افغانستان - انصاری و ات - مطبعه دولتی دفتر مجله ژوندون

نقطه یادگاری

شاهراه های بزرگ

اندازه آن اصلاحات و انکشافات با موانع مواجه گردید . در ممالک افغانستان تا یلند و برما تعداد زیاد و سایل ترانسپورتی لاری ها و بس ها مشا هده میگردد در حالیکه در ایران هندوستان مالیز یا و پاکستان تعداد وسایط ترابریست ها زیاد در حرکت میباشد همچنان مالیز یا دارای سرك های خوب بوده و لی جر یان ترافیک نسبت گو لایه های خطر ناك و ازدحام وسایط به بطا نث مواجه میباشد . در كمبود یا چون سرك ها تنگ و خورد میباشد با وجودیکه تعداد وسایط خیلی زیاد نیست اندازه و سطحی تعداد حادثات ترافیکی بلند محاسبه میگردد .

گاد پهای اسپکی خطرات و موانع بس بزرگ ترافیکی رادر بعضی مناطق پاکستان و هندوستان میشود . ولی در بعضی مناطق دیگران بایسکل ها چهره عمده ترافیک جاده را نمایان می سازد و فوراً به نتیجه میرسیم که استعمال این گونه ماشین ها در ممالک مز دحم و بر نفوس تا اندازه زیاد انکشاف نموده است مثلاً در ایران مالیز یا تا یلند و یا ممالک دیگر یک می خواهند فابریکه های با یسکل ها و سکو ترها را بیشتر فعال سازند تعداد این گونه وسایط زیاد است چنانچه هندوستان پاکستان در ردیف اول این ممالک به حساب میرود . سرك های این مناطق در تبادل اموال و تجارت منطقوی و بین المللی بس مفید ثابت گردیده بصورت متواتر انتقال و تجارت میوه های تازه و سبزیجات وادی های شرقی و شمالی افغانستان به استقامت پاکستان غربی و هندوستان صورت میگیرد و حتی فکر میشود که با بکار انداختن عراده جات سرد کننده و موتو های دارنده یخچال ها این امكانات را بیشتر تقویه خواهد بخشید مواد ابتدایی تجارتی را افغانستان از اتحاد جماهیر شوروی ایران پاکستان حاصل میدارد و بیا انکشاف صنایع منطقه خط السیر ایران کابل از نقطه نظر تجارت و موتو فقط انکشاف نموده و فعالیت بیشتر دوام دارد . از طرف دیگر ذخایر زیر زمینی معادن افغانستان

حاره جنوبی که خواهان هوای خوب میباشد با خود جلب مینماید . سوم - ساحه تمدن بود یزم که از نقطه نظر تور یزم اهمیت زیاد دارد و در مسیر این جریان ممالک برما هند نیپال تا یلند - كمبود یا بنگال سائگون - سنگا پور و کو لمبو قرار دارد .

این سلسله سرك های آسیای جنوبی منظور اتصال مهمترین مراکز مناطق آسیای با جهان ارو پای و ممالک ساحه مدیترانه - طرح ریزی شده روی همین اساس است که حکومت ترکیه به اعمار يك پل بر بالای اینای با سفر رس حق اولیت قایل شده تا سرك های آسیایی را با ممالک ارو پای و صل نمایند .

کمیته که جلسه او لین خود رادر ماه اپریل سال ۱۹۶۵ دایر نمود اهمیت پلان های پنج ساله را غرض تمهید تاسیس و انکشاف این نوع سرك ها لازم دانست تا آنکه کوشش های خود را به تاسیسی و اعمار شاهراه بزرگ آسیایی معطوف بداند علاوه تا تدابیر و تاسیسات ترافیکی را اصلاح و آنرا با ضروریات عصری هماهنگ سازند و تلها ذخایر مواد سوخت خدمات عا جل و خدمات تلفونی

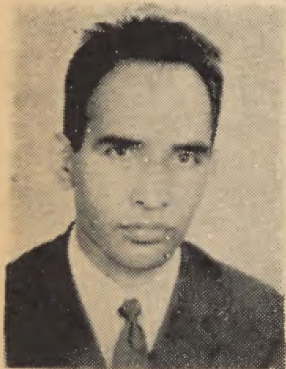
بشمول معادن آهن و ذغال سنگ شاید در آینده نزدیک بر اهمیت شاهراه بزرگ آسیایی از نقطه نظر حمل و نقل تاثیر زیاد وارد نماید حمل و نقل حاصلات و كمبود یا حمل و نقل سبزیجات خوراکیه باب مخصوصا حاصلات مرغ و تخم بین تا یلند و مالیز یا ساحه بیشتر این شاهراه بزرگ آسیایی را اشغال خواهد نمود حال سرك ها ئیکه در فوق ازان تذکار به عمل آمد بر ممالک که منابع عایداتی آن کم است در نتیجه سیرو حرکت و جر یان ترافیک سیر تور یزم را سریع تر ساخته پرابلم بیکاری و عدم استخدام را تا اندازه زیاد از بین می برد ما میتوانیم شاهراه بزرگ آسیایی را از نقطه نظر موقعیت قرار ذیل طبقه بندی نمایم اول - ساحه و منطقه مغاره ها و اناار باستانی و تاریخی که از شرق به استقامت غرب و یا جهت مقابل آن قرار دارد . دوم - ساحه های هموار و مناطق صحرائی شمالی که تا اندازه زیاد تور یست ها را از میدان های گرم

و غیره را تا سیس و اعمار نمایند همچنان ایجاب مینماید که فور مالیاتی های سرحدی و عبوری بین مملکتین سهلتر گردد .

تخنیك امور و ی لازم می میدانند که جهت حفظ و مراقبت و اعمار این سرك ها و جاده ها متخصصین و انجینران لایق بکار گماشته شوند و عندالموقع با طرق عصری با تاسیس و دایر نمودن سیمینار ها و جلسات بین المللی پرسو نل متذکره با جواب مختلف این موضوعات آشنا گردند چنانچه يك تعداد پرسو نل و متخصصین برای مدت معینه در لا برا توار های ریسرچ سرك ها و پل ها در برطانیه و فرانسه تحت تربیه و تعلیم گرفته میشوند .

بادرك این ضرورت از طرف ممالک آسیایی باید یاد آوری نمود که طرق مختاراتی و جر یان ترافیک در این ممالک روبه بهبود پیش میرود این عده سرك ها نه تنها در حصه حمل و نقل اموال و اشخاص كم نموده اند بلکه در حصه تنزیل کرایه نیز بی تاثیر نه مانده است و در اخر علاوه میشود که در انکشاف کلتور و تبادل افکار بین توده های مختلف مردم جهان شاهراه بزرگ آسیایی مفید ثابت گردیده سوء تفاهات قبلی را از بین برده و علاق با همی برادری را تقویه بخشیده است .

تشکر

از محترم دكتور كلاب الدين جمال متخصص نسایی و ولا دی شفا خانه مستورات ولایت بلخ که در عملیات و تدای خاتم اینجانب از هیچگونه مساعی بی آلا یشانه دریغ نفرموده اند اظهار امتنان نموده و از خداوند متعال مو فقت بیشتر شانرا آرزو می نمایم .

عبدل کریم مدیر فرمایشات فابریکات کود و برق مزار شریف

لیدر لیکی از معروف ترین فابریکه های دواساز
ایالات متحده امریکا است که تولیدات آن در سراسر
جهان شهرت دارد ده ها قلم از تولیدات فابریکه لیکی
که در فرمولیر ملی ادویه شامل است در افغانستان
مورد استعمال دارد از جمله آنتی بیوتیک های آن مثل
اکرو باسین در بسته بندی اکسپول مرهم قطره و پودر
میگردد و میسر می تواند مطابق توصیه دکتر باطمینان
کامل به استعمال آن پردازد .

تخم های نیم پند و شر بست نارنج ؟

صورت او در حالیکه بدقت بسوی موهای طلانی سندی نگاه میکرد در اثر تبسمی چین خورده و بخوشی سرش را شود داد .

لباسم را پو شیدم اما کلاه چین دار را از سرم دور نکردم . هنگامی که به طبقه پائین رفتم جیم روی چوکی مورد پسند شش نشسته بود . این چوکی هنوز هم در نزدیک بخاری دیواری قرار داشت . دو گانگی ها در اطرافش قرار داشتند و سندی روی پاهاش بازی میکرد . آخرین دفعه ، هنگامی که من چوکی هارا جابجا کرده بودم او آنها دو باره نزدیک پنجره آورده بود .

جیم برای صرف ناشتا داخل آشپزخانه آمد دیدم و گفت : منزل شکل دیگری بخود گرفته است .

من سرم را شور داده و تشریح کردم هنگامی که او رفته بود من مجبور بودم بعضی کار های انجام بدهم . اما تمام آنها را الان دوباره به شکل اولی در خوا هم آوردم . من این سخن را دو باره ارزیابی کرده و گفتم :

من دیشب میخواستم که آنها تغییر بد هم و بعد توقع نداشتم که تو اینقدر وقت بپایی و ... جیم خندیده و گفت :

جدی نباش . بس است . بدمعلوم نمیشود . آنقدر ها هم زیاد مستریج نیست شاید ...

اما تو به آن عادت خواهی کرد ؟ - کو شش میکنم .

بعد پوز خندی زده و اعتراف کرد که در نگاه اول متوجه این تغییرات نکر دیده است و گفت :

تا وقتی که من سایه ام را بالای چوکی آبی ندیدم . این است تمام آن ...

من آنها دو باره تغییر خواهم داد ...

تغییرات بزرگ موقعیت بهارمغان میادرد من فکر میکنم . بعد بسوی او با نگاه های خیره نظر دو ختم . اما در این لحظه موهایم را بخاطر آوردم و به عجله پشتم را دور داده و بسوی بخاری متمایل گردیدم جیم بسوی من آمد و پیش از اینکه بتوانم او را متوقف سازم کلامم را از سرم برداشتم و خیره خیره شروع به نگرستن بسوی من نمود . میخواستم

عشق یعنی دردسر

که در زیر میز خزیده و خود را پنهان نمایم . در حالیکه به من من افتیده بودم گفتم : دو باره دراز میشود . هنگامی که به بسیار عا جزری آرزو میکردم یکا شموهایم بطور ناگهانی و غیر مترقبه دراز شود و باشد هما نظور یکه بود جیم انگشتش را در بین حلقه موهای کوتا هم فرو برده و پرسید که آیا

فکر میکنم او متاثر گردیده است . - تو متاثر شده یی؟ اوه ... خود را در آغوش او رها کردم و به او اجازه دادم بفهمد که تاچه اندازه از فقدان موهایم متاثر گردیده ام . او مرا بخود فشرد و گفت : - میتوانیم هر چیز را دو باره به جای اصلی اش فراردهیم . چقدر وقت است که تو راه و روش دوست داشتنت را نسبت بمن تغییر نداده ای ؟

اینکه چه واقع شده است ؟ آنقدر ها ضروری نیست . عشق من کدر او خلاصه گردیده بود هرگز تغییر نمیخورد .

و این واضح است که جیم تغییر نمیخورد . دو هفته بعد او از طبقه بالا در حالیکه گلو درد شدید داشت پائین گردید . و حال از شما میپرسم اواز کجا گلو درد گرفت ؟ میدانم به تقلا افتیده اید . کو شش کنید به این سوال جواب بگوئید و اگر نتوانستید با من همنا شده و بگوئید :

عشق یعنی درد سر .

پایان

د ۲۳ مخ پاتی

دیو شش په هیله

زما میره اته میاشتی کیبری چه می شویدی . دهغه سترگی په رپیدو شوی او راته ویی ویل .

زه ډیره معافی در خخه غواړم ماحق نه در لود چه داسی خصوصی پوښتنی در خخه و کړم هیله کوم چه معاف می کړی زه ډیر افسوس کوم خکه چه ته ډیره ځوانه اود کو نپیدو نه وی .

«زه شپږ ویشتن کلنه یم» دا خبره می ورته وکړه او ټوله توجه می دخپل ژوند پخوا نیو تشو او خالی کلونو ته ور وگرځیده .

ښاغلی کړو تر خا مخا زما احساس درک کړی و خکه کله چه هغه پور و خبرو پیل وکړ اواز یی کو چنی اود ترجم نه ډک ښکاریده «ایا کوچنیان لری گوره که دی زړه نه وی چه زما دغی پوښتنی ته خواب را کړی همدا سی یی پرېرده او هیخ همه راته وایه» .

په لنډ ډول می دخپل زوی تیموتی اود تصادم په باره کې خو خبری ورته وکړی . ما کو شش کاوه چه خپل شخصی غمونه دخپل ور ځنی ژوند نه لیری او بیل وساتم خکه چه پوهیدم ددغو غمونو ریا داول دیوی خوا خلک غمجن اونا آرامه کوی اوله بلی خوا زما درد او غصه را تازه کوی خو کلاو کړوتر په ډیر مهارت سره دغه خبری راباندی وکړی چه زه اصلا پوهه نه شوم هغه ټول دردونه می څه شول اود خو میاشتو پخوا په نسبت چه زړه می دغمونو ډک واوس می دزیاتی آرا متیا احساس کاوه .

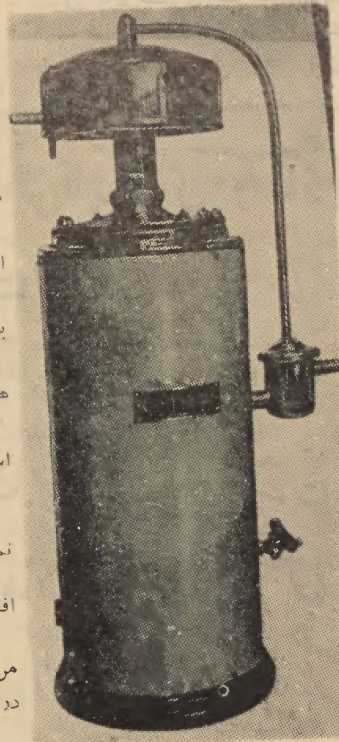
نوریا

کمپنی میدا کسپورت

MEDEXPORT

هرگونه فرمایش را برای دستگاه تصفیه آب Distillators کداری

ساختمان اصلی میباشد قبول میکند.

این دستگاه برای تولید آب خالصی

بطور فوری در درملتون ها، لابراتوار

ها، روغتونها و فابریکه فرماسیفت

استعمال میشود .

برای مزید معلومات لطفا به

نماینده گی تجارتي اتحاد شوروی در

افغانستان کمپنی میدا کسپورت MEDEXPORT

مراجعه نمایند و یا به تلیفون (۴۰۵۴۴) در تماس شوید.

MEDEXPORT

MOSCOW, USSR

(یان فایمنگ) کسی که

پردی وحشی

فرا نسواز تشکر کوم !
ژان چه نور ددی خود وورور له
لاسه تردو سپرمو رسید لی و په بی
حو صلگی سره دکر یستین په غوږ
کی وویل .

-نوری نودا خبر ی پرېږده . ژر
بی تیر باسه چه په خپله مخه ځی .
خوبه همدی وخت کی ور په زوره
خلاص شو او دوه تنه په توما نچو
سمبال سړی دېر ښا په چټکی سره
کوچی ته ننوتل یوه بی په کلکه لهجه
وویل :

-ژان توماسه ، لاسو نه دی جگ
و نیسه . له ځای نه دی هم مه خوځیره .
ترهغو چه ژان غو ښتل خپله
تومانچه راو کاږ ی بیاو خته
دتوما نچی دډز غږ پورته شو . ژان
خپل مټ ونیوه اودټپي زمري په شان
وغور یده خودو پټو پو لیسانو بی
په لاسونو کی هتکړی ورو اچو لی .

دپو لیسو په ټپسن کی ژان-
توماس دکر یستین ابار تمان ته دخپل
ورنگ راز پر بنو کړ . او وی ویل .
له کومه ځایه چه ملگری بی ریموند
یوه معشو قه په همدی نامه در لوده
چه په همدغه ابار تمان کی او سیدله
نوهغه گو مان کړی و چه هغه له
پیسو نه ډک بکس همدلته دی . پټو
پولیسانو دژان د هغو ښځوله مخه چه
ور کړی بی وی ۱۵ ورځی وروسته

دغه پیغله ومو ندله او پیسی بی هم
ترینه واخیستی فرا نسواز وروسته
دژان توماس له نیول کیدو څخه
کریستین ته وویل- هغه وخت چه
بی له راډیو نه راډیو بی پیام واورید

اوبیا بی دژان په تندی دزاده پرهار
ښځه و لیده اوهم بی دخپلی ملگری
له زاریو نه ډکو کتوته فکر شو نود
سو غات دراوپلو په پلمه له ځایه
پورته شوه او ژر بی پو لیس پدی
پیښه خبر کړ .

هغه سو غات بی هم ددی لپاره
اخیستی و چه دخپل وروراو کریستین
دکوژ دی په ویال بی هغوی ته ورکړی
ځکه پو هیدله چه گزایه له کریستین
سره مینه لری او غواپی چده هغی
ریباری و کړی .

ازمن خوا سته بود که به ملاقاتش
بروم . این مرد به من پیشنهاد یک
شغل مهم تجارتی کرده است .
فلیمنگ در کار تازه اش خود
را آسوده احساس می کرد . درین
شغل یکی در کارهای نوشتن
گزارشهای ماهانه بود . هیوکوپتمن
یکی از شریکان این موسسه دوست
نزدیک و حامی (فلیمنگ) شد .

اما شش سالی که وی بدین
صورت سپری کرد ، هیچ گونه
بیروزی برایش بار نیامد . و پول
بزرگی که امید وار بود به دست
آرد ، به دست نیامد . درین مدت
فرصت کافی داشت تا به زنان
ببر دازد و چنین به نظر میرسد که
رفتارش با آنان خشن و سنگدانه
بوده باشد .

برخی از زنان سخت وی را دوست
داشتند و این برای او مصیبت بار
بود - خسته اش میکرد . وقتی از
هی خسته میشد ، سر دوبرحم
میگشت . او این علاقمندی زنان را
زیانمند و خطرناک میدانست ، زیرا
دلبستگی زنان به او ، وی را مقید
میساخت و او خوش نداشت مقید
شود او دوستان و معشوقگان
را از هم جدا نگاه میداشت و تا چلو
پنج سالگی نامش در هیچ قضیه
طلاق داخل نبود .

همه او را میشناختند . زیرا
تکلف انگلیسی را دور انداخته بود
و مسایل جنسی را با بیپردگی
مطرح میساخت . هرگاه زنی را برای
گشتن بار دریک مهمانی ملاقات
میکرد از این زن خوشش میامد ،
در طرف نیم ساعت عشقش را به
او ابراز مینمود و اگر در خواستش
رد میشد ، با خوشحالی آن را نادیده
میگرفت و همه چیز را از یاد میبرد .
با اینهمه او حقیقتا زنان را دوست
نداشت . یکی از دوستان نزدیکش
درین باره میتو یسد :

وضع یان دربرابر زنان همواره
مرا مسحور میساخت و رفتارش با آنان
شرارت آمیز بود و چنان در باره
مسایل جنسی سخن میگفت که فکر
میکردم سخت مست است . بدوی
دران بود که نه میتوا نست آنان را
با خودش ببرد و نه میتوا نست
رها یشان کند .

این بر خورد او با زنان برایش
امتیازاتی داشت . مثلا هرگز
حسادتش برانگیخته نمیشد ، یکی
از زنانی که درین دوره او را میشناخت
میگوید :

دو بعدی هستند و حیات و پویایی
ندارند .

برخی برین عقیده اند که این
بر خورد فلیمنگ باز نان محصول
ایدیا لیزم اوست و او همواره در
جستجوی زنی بود که تصورات
دوران کودکی وی را از زیبایی
تحقق بخشد و او درین عملیه جستجو
از زنی به زنی دیگر میپناه .

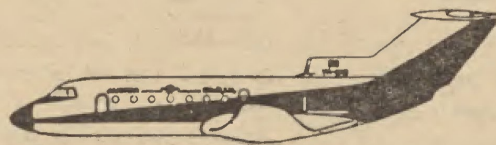
یقینا در فلیمنگ گونه یی از
ایدیا لیزم وجود داشت مثلاً از رنگ
ناخن و لبسین زنان بدش میامد و از
رفتار بی بند و بار دختران تازه جوان
دوستانش تکان میخورد .

ولی قضایا ازین هم عمیقتر میروند
این حادثه ها با جهان پنداری او
پیوند مییابد که برای خودش ساخته
بود و او نمیخواست درین جهان
رؤیایی خودش را برای آدم میزاد
دیگری عریان سازد . ازینرو ، در
جهان عینی و واقعی ، خسته و تنهاده بود
و حتی عشق هم نمیتوانست برای
او گریزگاه دایمی باشد .

(اتمام)

باجترافغان الوتنه

پرواز های باختر افغان الوتنه ، در خدمت شما است سریع ، مستریج ، اقتصادی

پرواز های باختر افغان الوتنه جهت فراهم آوری تسهیلات برای
هموطنان عزیز در هر هفته چهار پرواز بکنند ، چهار پرواز به
مزار شریف - یک پرواز به میمنه - هفت پرواز به هرات ، چهار پرواز
به چغچران ، سه پرواز به کند هارک پرواز به تیرین کوت سه پرواز
به خوست و شش پرواز به بامیان ، از کابل صورت میگیرد و در هفته دو
پرواز به تالقان دو پرواز به خواجه غار ، چهار پرواز به فیض آباد

من در عرس

«اعتمادی» میگوید:

استعداد های خوب در کشورمان پرورش نمییابد و انتخاب هنرمندان سر سری صورت میگیرد که این خود وضع موسیقی را نابیه سا مان میسازد.

«اعتمادی» در میان هنرمندان و آدماهای پر آوازه کشور خود مان و کشور های همسایه دوستانی دارد این دوستان او غالباً به نظم یابانه آواز اورا، هنراورا ستوده اند. مثلاً استاد سعید نفیسی در نامه ای به اعتمادی مینویسد:

«آتشب اگر هزار دستان لب ازغمه سراپی بسته بود، چه زیان کردیم؟ توکه بهدستان لب گشا ده بودی. کاش هزار دستان در آن دل شب در بزم ما میبود تا از بانگ نارسای خویش و از آهنگهای ناساز خود در برابر زند خوانی ها ی توشهر مگین شود ...»
همینطور استاد خلیلی در محفلی، فی البدیبه، ایباتی سرو ده و به اعتمادی اهداء کرده است:

«ای حمید، ای رخ تو جان افروز شب ما از نوای تو چون روز
ای زسوز توساز ها پیوسته وز صدای تو راز ها پیوسته
دردل پرده صد جهان سبزی ای زمین زاد، آسمان سبزی
شعر از سوز تو نمک گیرد نغمه از توره فلک گیرد ...»

«اعتمادی» میگوید که در میان سرایندگان حرفه ای استاد سرآهنگ سرآمد همه و مایه افتخار موسیقی کشور ما ست. در میان سرایندگان غیر حرفه ای میتوان از سمیع سراج، استاد برشنا، شریف پروتتا، شاه ولی ولی، خیال عبدا لطیف مد یربانک ملی و سید مظفر به نیکویی یاد کرد که دانش وسیعی در موسیقی دارند حنجره طلایی خلاند هم درخور یاد آور یست. اعتمادی میگوید گروه هایی که اخیراً تشکیل شده و به هنر نمایی (!) میپردازند، سوز به بلندی دارند که من از درک و فهم شان عاجزم و لا بد نظری نمیتوانم داد!

«اعتمادی» و رقصهای دوستانی را که نام بردم، با دقت نگمیدارد و آنها را به چشم دار یبهای گرانبها بی مینگرد. میگوید:

همین پادا شها مرا بس است.

(بایان)

مخمس خیالی بخا رای بر غزل شیخ بهاء الدین عا ملی که اعتمادی در عرس خواجه در قالب یک مقام سرا بیید.

تا کی به تمنای وصال تو یگانه

اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه

خواهد بسر آید شب هجر آن تو یا نه

ای تیر غمت را دل عشاق نشانه

جمعی بتو مشغول و تو غایب زمیانه

رفتم بدر صومعه عابد زاهد

دیدم همه را پیش رختراک و ساجد

در میکره رهبانم و در صومعه عابد

گه معتكف دیرم و گه ساکن مسجد

یعنی که ترا میطلبم خانه بخانه

هر در که زنم صاحب آن خانه تو یی تو

هر جا که بروم پرتو کاشا نه تو یی تو

در میکره و دیر که جا نا نه تو یی تو

مقصود من از کعبه و بتخانه تو یی تو

مقصود تو یی کعبه و بتخانه بها نه

آندم که عزیزان بروندی پی هر کار

زاهد بسوی مسجد و من جانب خمار

من یار طلب کردم او جلو ه که یار

حاجی بره کعبه و من طالب دیدار

او خانه همی جوید و من صاحب خانه

عاقل بقوا نین خرد راه تو پوید

دیوانه برون از همه آیین تو جوید

تا غنچه نشگفته این باغ که پوید

هر کس بزبان صفت و حمد تو گوید

نایی بنوای نی و مطرب به ترا نه

بیچاره «خیالی» گلدلش پر زعم تست

هر چند که عاصیست ز خیل خدمت تست

امید وی از عافیت د مبدم تست

تقصیر (بها یی) با مید کرم تست

یعنی که گنه رابه از این نیست بهانه

فلم چند تا آهنگ گنجا نیده شده بود، ولی در اساس درو نمایه اجتماعی پیشروی داشت.

در فلم را هی با شرکت دیوانند و نلنی جیونت، به باز گوئی داستان بهر ه کشی کار گران کشاو رزی، در یک کشتزار چای در آسمان پردا ختم لازم بود این فلم در کشتزار های زیبای چای فلمبر داری شود، مگر منتظران بریتانیایی اجازه نمیدادند که به این کشتزار هانزدیک شویم.

فلمی که خشنودی بسیار مرا فراهم ساخت، مونا بود. درین فلم حیات بمبئی از پشت چشمهای کودکی گمشده دیده میشود و فلم در واقع مقطعی بود از جاعه سه گوش ما. (بقیه در صفحه ۷۸)

بقیه صفحه ۲۹

ریالیزم اجتماعی

رابه کار میگرفت، حتی اگر درصدد نمیبود که با عنصر گریز گرایشی سازش کند. شماره کوچکی از تولید گران حاضر بودند داستانهای از نظر اجتماعی مترقی را در لابلای آهنگها و بارنگ احساسات، به شکل فلم درآوردند چنانکه راج کپور با متن آوازه که من نوشته بودم، همین کار را کرد.

در چنین فضایی بهسا ختن دومین فلم خودم پرداختم. این فلم انهنونی نام داشت و نرگس و راج کپور در آن نقش بازی میکردند. اگر چه در این

ننس کور پور یشن به کمک فلمسازان تنک دست نیامده بود. ازینرو، من و تولید گر شریک پنج سال صبر کردیم تا قرضه فلم دهارتی کی لال را بر دازیم و به کار ساختن فلمی دیگر آغاز کنیم.

در درازای این سالها ریالیزم اجتماعی به عقب رفته شده بود. سالهای پس از آزادی دو ران در هم شکستن پندار ها بود و گریز گرای جریانی اصلی سینمای هند را میساخت. نظام جلوه دهی ستارگان همچنان باقی مانده بود و هر کسی این روش

شکل دراماتیکی در چار چوب هنری غیر عادی و هیجان انگیزی مطرح میساخت، پنجه نگاری یکی از جایزه های بزرگ را در جشنواره فلم در کانیس به دست آورد، ولی در هندوستان به همان سر نوشت هارتی کی لال چار شد.

نمیدانم اگر این دو فلم از نظر درآمد پیروز میشدند، چه نتیجه ای بار میامد. حتی فلمی چون همرا هی که به دست بیمل روی ساخته شد و بر گردان هندی یک اثر زیبا و پسر معنای بنگالی او به نام او دایر پتی بود، در برابر اثر های پوز و ویرق ساز آمیز در سینمای هند شکست خورد. این ها همه مربوط به زمان نیست که جایزه های سینمایی در هند وجود نداشت و فلم فای

عصر کیهانی

نظریه پروگرام همکاری يك عده است .
ممالك در ساحت تحقیقات و فضاء
کیهانى بمقصد صلح بتاریخ دوم
دسامبر سال ۱۹۷۲ از اتحاد شوروی
پرتاب قمر مصنوعی زمین انتر
لوزموس ۸ عملی گردید .
قمر مصنوعی مذکور برای ادامه
تحقیقات خواص دیو دتفیر سیاره
زمین ، تمرکزیت الکترونها و ذرات
چارچ آمده ثبت آید در نزد يك
قمر مصنوعی ، درجه حرارت
الکترونها و غیره تعیین شده است .
در فعالیت اداروی تربیات علمی
سپو تنیک انتر کوزموس ۸ گروه
دانشمندان ممالك بلغاریا ، جمهوری
آلمان شرقی ، اتحاد شوروی
و چکوسواکیا حصه می گیرند)
همکاری اتحاد شوروی با فرانسه
اضلاع متحده امریکا و هندوستان
روز بروز زیاد تر میشود . آزمایشات
یکجایی دانشمندان فرانسه و اتحاد
شوروی در پرتاب راکت زیوفیزیکی
در زمان پرواز سپو تنیک مخابره
عولیند ۱- که برای اولین مرتبه راپور
ناژ تلویزیون رنگه را از مسکو به
پاریس و از پاریس به مسکو ارسال
می کرد صورت گرفته است . در
لایرا توار ذات لحر که اتحاد شوروی
لونا خود ۱- انعکاس دهنده لازیری
ساخت فرانسه نصب و در دستگاه
توما تیکی سیاره پیمامارس-۳
آزمایش و تحقیقات مشترک ستیریو
در مطالعه تشعشع آفتاب انجام گرفته

بقیه صفحه ۱۳

رشد جلیا

من درواستعداد سرشار
هنری می بینم . اگر بگذارد
میتواند اثرهای خوبی را روی صحنه
آورد . او بر خودش حاکم است . در
شناخت تپها قدرت شکر فی دارد .
تپهاها را میتواند بشنا سدد بعد
روی صحنه ، به تماشاگران
بشنا ساند .
«رشد جلیا» هفت فرزند دارد .
چارپسرو سه دختر . بزرگترین شان
حمید است که در ماه حوت امسال
قدم به سی و نه سالگی میگذازد و
خردترین فرزندانش عادل است
که او هم در ماه حوت بیست ساله
شماره ۴۰

ریا لیزم اجتماعی

اگر چه درین فلم از آهنگ و بازیگران
بزرگ نشانی نبود ، با اینهمه محبوبیت
خوبی به دست آورد . این فلم توسط
یکی از روزنامه های لندن چنین
ستوده شد . «ارزشمندترین و زنده
ترین فلم جشنواره فلم ادینبورگ»
این فلم افتخار شریک شدن باشکوار
ستیا جیت رای به نام پشور پنچالی
رادر هفته هند در لندن به دست
آورد .
ریا لیزم اجتماعی همزمان با
پیروزی جهانی ستیا جیت رای ویا
شاید هم به علت ظهور نیو ریا لیزم
ایتالیایی ، بار دیگر در سینمای
هند جلوه گر شد . بمیل روی دوبیگه
زمین و راج کپور بوت پالشی را
ساخت این دوره ، بدون شک یکی
از آفریننده ترین دوره های سینمای
هند است . برخی از تولیدگران
و کارگردانان نمیتوانستند در زمینه
های دیگری نیز به کار پردازند
چنانچه اثر ریا لستیک بمیل روی
یعنی دوبیگه زمین اثر احساساتیش
یعنی دیو داسی و فانتزی تغزلیش
یعنی مد هو متیک اندازه به پیروزی
دست یافتند .
من به تنوع عقیده دارم - بگذارید
همه چیز باشد فلمهای هنری فلمهای
آزمایشی ، کمیدیها فلمهای هیجان
آورو حتی فارسیها . اما شخصادلبسته
درو نمایه هایی هستم که بیانگر
سرنوشت آدمی در جامعه متغیر
باشد . و این درو نمایه را بارها ، در
اشکال و با تکنیکهای گوناگون هنری
در فلمهای بدون آهنگ و همراه با
آهنگ ، در فلمهای رنگه و پرده های
بزرگ ، آزموده ام ، ولی تمهید خودم
را همواره نگه داشته ام .

پایان

میشود .

از هنرمند سالخورده پرسیدم :
- اگر برای بازی در نمایشنامه
بی دعوت شوید ، میپذیرید ؟
برخاست . دستهایش را به جیب
پتلون کرد . از ارسى به بیرون نظر
انداخت . به نقطه نامعلومی خیره
شد و درین حال گفت :
- من همه چیز را در راه تیاترفدا
کرده ام . حالا اگر از نمایشنامه
خوشم بیاید و از من برای بازی دعوت
کنند ، قبول میکنم ، چرا نکنم ؟
بعد ، رویش را گشتاند ، به سوی
من دید و با آواز نجوا مانندی گفت :
- آخر تیاتر همه چیز من بوده ...
زند گیم بوده ...

(پایان)

(پایان)

تخته های بازی کار

تخت :
آدرس :
خوابشده مرا در جد شرکت کنندگان جایزه تخته های بازی
شال سانی با احترام

درس فامیلی

زود دست هایم را باز کن و گرنه برای نجات خود چیخ میزنم . دختر با لشت را به دهن باز داد در بالشت رسم يك سگ شکاوی که يك مرغابی وحشی را بدهن گرفته گل دوزی شده بود . در آن لحظه چنین منظره بمیان آمده بود . من قسمت عقبی سگ گل دوزی شده را چک زده بدم و سگ گل دوزی شده مرغابی وحشی را چک زده بود باز هم زنگ زده شد . دخترم بایک حرکت آهسته و بدون صدا به عقب دروازه رفت و از سوراخ دروازه به بیرون نظر انداخته دوباره آمده گفت : - آنها .. خود شان است .. چون دهنم بسته بود نمی توانستم ببرسم که آنها کی بودند .. باز هم چندین مرتبه زنگ زده شد بعد از لحظه چند آواز قدم های شان را در راه زینه شنید . در آن لحظه جگر گوشه ام بالشت را از دهنم بیرون کرده بعد دست هایم را باز کرد و من هم يك نفس تازه کردم و پرسیدم : - کی زنگ می زد ؟ - پدر ملادین ، پدر کوسیو و پدر امیل ... - چرا ؟ - او با بی اعتنائی شانه هایش را بالا انداخته گفت : - امروز سیلی محکمی بروی ملادین زدم که چندین ساعت کمر شده و هیچ چیزی را نمی شنید و همچنان زیر اطراف چشم کوسیو را با چندین ضربه کبود ساخته بدم و دست امیل را به اندازه تاب داده بدم که همه خیال می کردند که شکسته است . حتما این ها برای این آمده بودند که بشما شکایت کنند . - با تعجب پرسیدم : - توتنها ... یعنی به تنهایی این کار را کردی ؟ - بلی تنها .. افسوس که ستیفچو و تونی از نزد من یختند و لی فردا حق آنها را نیز خواهم داد . - من از خوشحالی در پیراهن جامنی شد ... زیرا اینها همه پدران مردها

بودند که برای شکایت آمده بودند . دخترم بطرف من دید بدون اینکه خوشی مرا بخوبی بفهمد پرسید : - بلی این ها پدران همین بچه های بود که تو آنها را لت و کوب کرده بودی ؟ همین ها بودند . يك بار دیگر از خوشحالی بدور خود چرخید وواستم از عقب آنها بروم و لی افسوس که کمر بند را کشید بود و بطولم درین وقت بالای زانو هایم پائین شده بود اگر دخترم این کار را نمی کرد باز هم يك راه داشت شاید به آنها می رسیدم به مشکل تا راه زینه رفتم و حتی از آنجا پائین هم شده بدم ولی آنها رفته بودند و من دیگر نمی توانستم باطلون بدون کمر بند عقب آنها بدم و وقتی که دوباره بخانه داخل شدم همه اسیر ها آزاد شده بودند و همه از اینکه از اسارت چندین ساعت خلاص شده بودند خوشحال بودند . در همین لحظه تلفون زنگ زد ده گوشی را برداشتم يك صدای بالزده طفلانه میگفت ! - میتوانم به همراهی هاری دیوانه صحبت کنم ؟ - هاری دیوانه ؟ ... ابرو هایم را بالا دنداختم . - درین وقت دخترم گفت . ایسن تلفون برای من است . و گوشی را گرفت . من بایک تعجب و دلی گفتم : - دختر جان ! تاجا ئیکه بخاطر دارم نام تو کرستینا میباشد . - يك دفعه که برایتان گفتم ! حالا دگه در مکتب نام های دیوانه میباشد . او يك شکایت را در تلفون شنید و خیلی با جدیت جواب داد : - برایش بگو که اگر يك بار دیگر ترا چیزی گفت و پادر وی تیله کرد چنه اش را خورد خواه هم کرد . من وزتم خیلی بارضایت و خوشحالی بطرف يك دیگر نگاه کردیم برای اینکه اینقدر زحمت در حصه او هدر نرفته بود !

آدولف هیتلر

اجتماعی و ملی آلمان نازی برسد در سال ۱۹۳۳ مقام کنسولی را قبول کرد و در ۱۹۳۴ تمام مسوولیت های ریاست جمهوری را بعهده گرفت (پس از مرگ هند بورك) و بانام پیشوا ازامور در دست گرفت وی اطریش ، چکسلواکیا را ضمیمه آلمان نمود و با دول ایتالیا و جاپان متحد شد و با جمله به پولند آتش جنگ خانمانسوز دوم را بر افروخت و شش سال بعد جنگ خانمه یافت و هیتلر خود کشی نمود (اول ماه می-۱۹۴۵)

هنرمندان

که ماتیو میرید ۱۸ میلیون ملیون مارک تخمین شده است . میریک ماتیو تا اپریل سال آینده با آلمان و داغ کرد . در ماه اپریل میریل ماتیو بیک سفر هنری دیگر خواهد پرداخت و ریکاردی بنام ستاره نمبر سه ثبت خواهد کرد . البته ماتیو این ریکارد را بدون گرفتن پول ثبت خواهد کرد و مفادی که از فروش این ریکارد دهها که قیمت هر ریکارد ده مارک می شود .

میریل ماتیو تمام عایدات که ازین ریکارد بدست می آید به موسسه که نجات انسانها نام دارد بخشیده خواهد شد .

دردی از صدها درد

امید وارم که مادرم این نوشته را بخواند ، بر من اعتماد کند و در سایه این اعتماد ، زندگی پر از خوشی و سعادت به وجود میآورد . امید وارم که نوشته من ارزش چاپ شدن را داشته باشد .

فتانه ...

فتانه عزیز .. امید وارم که موفق باشی .. نامه ات را از آنجا که با واقعیتی که بسیاری دختران جوان با آن روبرو هستند ، تماس دارد ، چاپ کردیم آرزوی ما هم اینست که مادران در روش دختران خود شرایط عصر و زمان را در نظر بگیرند و با سخت گیری بیش از حد ناراحتی فکری و روحی دختران خود را فراهم نسازند . مادر باید به دختر خویش اعتماد داشته باشد و نه با سختگیری و مراقبت دائمی نمیتوان کاری از پیش برد .

با همسالان خود باشم ، با آنها خنده و تفریح کنم ، درس بخوانم .. دختر های خاله ام که از آزادی خوب و معقول برخوردارند ، یا دوستان من هرگز پا از حد فراتر نگذاشته اند ، هم در زنده گی خانوادگی شاداب و خوشحال انصوهم در مکتب و درسی خوشنام و موفق اند . من از مادرم تمنا میکنم که دست از این سختگیری بردارد . و در رفتار و روش من شرایط عصر و زمان را در نظر بگیرد .. و من قول میدهم که کوچکترین گامی خلاف توقع مادرم بر ندارم ..

گفته نشده است .

دو دیگر گفتگوی که در اخیر مضمون اقتباس شده است ، توسط ب ، منتظمی از منابع فرانسوی ترجمه شده است .

داشته باشند .

نخست عنوان شعری که در پای صفحه چاپ شده است (خدا حافظ کوبریک) یعنی بخاطر کوبریک

تصحیح ضروری

خوانندگان عزیز در شماره گذشته در مقاله (خدا حافظ کوبریک) لطفا دواشتباه را امید داریم در نظر

رجا سیماسی

حزب کار گر مالتا زحمات خستگی ناپذیر کشید . در بیست و سه سپتامبر ۱۹۷۲ تقاضای هجده ملیون دلار را از انگلستان بعهض اقامت و استقامت د فوای انگلیس نمود که این عمل سر آغاز بحران مالتا در عرصه بین المللی گردید .

قبلا دو منتوف عواید ملی مالتا را به صد ملیون دالر بالا برده بود که از جمله سیزده ملیون دالر توسط میشد و پانزده ملیون دالر از جهت گروپ نظا می انگلستان پر دا خته توزیم بدست می آمد ولی با وجود آن برای مالتا دشوار بود برا بلم های اقتصادی را هضم نماید بدین ملحوظ برای دومنتوف يك راه باقی بود و آن استفاده از بالا بردن درجه پرداخت فوای انگلیس دو منتوف با طرح و تطبیق پرو گرام های فعال نزد مردم مالتا محبوبیت خاص دارد .

میریل ماتیو تمام عایدات که ازین ریکارد بدست می آید به موسسه که نجات انسانها نام دارد بخشیده خواهد شد .

دردی از صدها درد

امید وارم که مادرم این نوشته را بخواند ، بر من اعتماد کند و در سایه این اعتماد ، زندگی پر از خوشی و سعادت به وجود میآورد . امید وارم که نوشته من ارزش چاپ شدن را داشته باشد .

فتانه ...

فتانه عزیز .. امید وارم که موفق باشی .. نامه ات را از آنجا که با واقعیتی که بسیاری دختران جوان با آن روبرو هستند ، تماس دارد ، چاپ کردیم آرزوی ما هم اینست که مادران در روش دختران خود شرایط عصر و زمان را در نظر بگیرند و با سخت گیری بیش از حد ناراحتی فکری و روحی دختران خود را فراهم نسازند . مادر باید به دختر خویش اعتماد داشته باشد و نه با سختگیری و مراقبت دائمی نمیتوان کاری از پیش برد .

ژونون

متود شصت و پیاله :

يك متود ديگر كه كمتر عموميت دارد مگر وقتي آموخته شود نتيجه كافي و خوب ميدهد اينست كه كيسه هاي مخصوص شير در حاليكه گوشه هاي پستان در داخل يك پياله قرار داده شده باشد بين شصت و كنار پياله فشار داده شود . (گر چه كار بسيار مشكل است تا ساجه هاله نوک پستان با جوانب آن پائين در بين پياله قرار داده شود اگر بنا باشد كه شير را براي چند ساعت نگه داريد، لازم است تا پياله تعقيم گردد . اول دست

هاي خويش را با صابون و آب بشوئيد كنار پائين پياله را عميقا به پستان چپ در حصه كنار پائين ساجه هاله نوک پستان به چسپا نيد و يك قسمت پياله را از پستان جدا و با دست چپ بگيريد . شصت دست راست خود را به كنار بالاي هاله نوک پستان جانجا سازيد . اکنون ساجه هاله متد كره بين شصت و حاشيه (لب) پياله خوب فشار داده شود و بعد بطرف پائين جانب نوک پستان فشار منوجه ساخته شود . اين عمل شير

را از كيسه ها بطرف تل هاي كه بطرف سر هاي پستان ها منتهي مي شود مي برد . بخاطر داشته باشيد كه شصت تا نرا به روي ساجه تاريك هاله نوک پستان نه لغزا نيد و ضرور نيست كه با فشار نوک پستان شير بکشيد و حتي به نوک پستان نبايد

تماس نماييد . بايك تمرين كم، قادر خواهيد شد تا شير را با وسيله يك شير كش بکشيد البته در چند روز اول ممكن است مانده شويد مگر اين وضع دوام نمي كند . اگر خواسته باشيد تا يك پستان پر را خالي نماييد شايد بيست دقيقه يا بيست و وقت

بگيرد در صورتيكه تازه آموخته باشيد . هرگاه بخواهيد پستانهايتان را بعد ازان كه طفل از شير خوردن خلاص شده باشيد كاملا خالي نماييد، صرف چند دقيقه وقت را مي گيرد . وقتي كه پستان پر باشد، شير به داخل شير كش مي آيد حين كه پستان قسما خالي شد شير بصورت قطره قطره بدخل شير كش به نظر ميرسد . وقتا كه شير در شير كش نيامد شير كشيدن را متوقف سازيد طبعاً اگر ده دقيقه انتظار بکشيد ، پستان شير زياد پيدا خواهد كرد، لكن لازم نيست تا دو باره پستان را خالي نماييد .

شير كش هاي پستان :

سه نوع شير كش پستان موجود است ، ساده ترين ، ارزان ترين و آسان ترين از لحاظ ميسر شدن شير كش هاي شيشه اي با پمپ ابري كه بوسيله آن كشيدن شير از پستان صورت مي گيرد اما نوع ديگر كه بسيار موثر و سود مند راقع مي شود شير كش آبي است

كه ميسر شدن آن مشكل است ووا تر تا پي ناييده ميشود . يك قسمت پمپ در يك ظرف عادي آب تماس داده مي شود، و با يك عميله ساده بصورت موزون عمل كشيدن شير صورت مي گيرد، نوع سوم شير كش هاي برقي است كه به صورت كرايه از بعضي شفاخانه ها و دپو هاي الدويه ويا بعضي دواخانه ها ميسر شده مي تواند .

يك غلاف يا پوش سر پستان :

پوش سر پستان عبارت از يك سر پستان رايري است كه بيك شيشه مخروطي شكل نصب گرديده كه در قسمت پيشروي پستان

جا داده ميشود . وقتا كه طفل پو شي مزبور را مي يك خلادر بين شيشه مخروطي پيدا گرديده و درين وقت ساجه هاله نوک پستان بدخل شيشه كش مي گردد و يك مقدار شير را خارج مي كند .

پوش سر پستان به طور موقتي در حاليكه نوک پستان زخمي و يا منقبض شده باشد استعمال مي گردد ، اين پوش بسيار سود مند نمي باشد زيرا كه شير از كيسه ها كشيدن نمي شود . يك طفل با ييد قادر باشد تا با شدت هر چه تمامتر پمك تا شير زياد حاصل نمايد (پوشهاي سر پستان كه با اسلوب ساقه ساخته شده مورد استفاده قرار داده نشود زيرا ممكن است سبب تسميم گردد) .

جدا كردن طفل از شير مادر (از پستان مادر) :

جدا كردن طفل از پستان ما در (شير) يك موضوع مهم است نه تنها براي طفل بلكه براي مادر نيز داراي ارزش به سزا سست علاو تا اين اهميت نه تنها از لحاظ فزيكي بلكه از نگاه احساسات نيز قابل تذكر است . يك مادري كه مدت ها به طفل شير داده ممكن است خفيقا بعد ازان كه شير دادن را متوقف مي سازد احساس دلنگي و افسردگي نمايد گويا كه يك اندازه از نزديكي خويش را به طفل از دست داده است و يا مثل اينكه يك اندازه يك شخص كم ارزش براي طفلش مي شود، همين موضوع دليلي براي جدا نمودن طفل به طور تدريجي محسوب مي گردد .

جدا كردن طفل وقتي كه شير كم در پستان مادر موجود باشد :

جدا كردن طفل از شير و قتي كه پستان مادر صرف يك مقدار

كم توليد نمايد بسيار آسان است معمولا در چنين حالت به مادر ضرور نيست تا پستان هاي خويش را پسته نمايد ، فقط انداختن طفل را به پستان خود متوقف ساخته و انتظار كشيد، هرگاه پستان ها آنقدر پر شود كه احساس تكليف و نارامي نمود در آن صورت مي تواند صرف براي پانزده يا بيست تا نيه طفل را شير دهد ، اين عمل فشار يكه بالاي پستان و اولاد شده كمك مي نمايد بدو آنكه حقيقتا سبب تحريك پستانها گردد . اگر پستان ها مكررا احساس نا راحتي نمايد مادر همان عمل را تكرار مي تواند . اگر پستان مادر به طور متوسط مقدار شير را توليد مي نمايد بايد پلاني وضع نمايد تا بسيار به تدريج طفل را از شير خود جدا نمايد .

هنوز هم ضروري احساس نمي گردد تا پستانهاي خود را پسته نماييد و يا جريان شير را محدود سازيد . اگر طي يك ياد و روز پستانها پرو نارا حث نگريد تمام شير دادن منظم را متوقف سازيد ولي اگر پستانها بعد نا راحتي مي گردند طفل را براي يك وقت کوتاه شير دهيد (به پستان خويش اندازيد) اگر در زمينه كدام مذكرتي در دسترس شما نبود تا باوي مشوره نماييد در مباحث آينده فارمولي كه توصيه مي گردد عملي نماييد .

جدا كردن ناگهاني طفل از شير مادر :

اگر به طور جدي مريض به شما عايد گردد و يا اينكه روي كدام عامل عاجل بايد به جاي دوي ويا به شهر ديگري سفر كنيد درين حالت اگر به يك دا كتر بقيه در صفحه ۸۱

عشق احساس عجیبی

دو ست نیویارکمن و طیفه جدید برای من چنین مفهوم دارد که من بر خلاف تمایلات خود رفتار میکنم من همراهی سیمول خود را خوش بخت احساس میکنم .

موقف من درین وقت ما فند دختران خرد سا لیست که نمیتوانند از یک چیزیکه با آن انس گرفته اند خود را مجزا سازند، پرایم انتخاب این دوره خیلی مشکل تمام می شود ، فکر می کنم کدام یک را انتخاب کنم ، بعد از تفکر زیاد یک نکته خیلی دقیق می شود آن اینست که میخواهم با فلیپ ازدواج

نمایم . این فکر در عمیق ترین زوایای قلبم رخنه پیدا میکند بطوریکه فکر دیگر جای آن را اشغال کرده نمی تواند ، تصور میکنم که چقدر در موسم زمستان خوش بودم ، زیرا در همین فصل بود که گلهای عشق ما شگوفان شده و ریشه های خود را هر چه بیشتر قایم ساخت اما حالا به نظرم میرسد که تمام آن خوشی جز یک فریب و اغفال چیز دیگری نبوده است .

هنگامیکه با فلیپ ملاقات کردم فکرمی کردم احساساتم تحت تاثیر مرموزی قرار گرفته است ، زیرا این بار من از او چیزی را توقع می کردم .

من در مورد پلانهای سیمون با وی مذاکره نمودم ، اما این اظهارات در یک دستوران پر جمعیت و در اثنای صرف طعام چاشت صورت گرفت این یک پرابلم واقعی است . تو میدانی که من به سیمون علاقه زیاد دارم ، اما موضوع مسافرت چیز نیست که بیش از همه مرا نگران می سازد .

چطور من این نکته را روشن بسازم ، آیا تمام آن را بگویم یا یک قسمتی از آن را ، فلیپ جدا شدن از تو پرایم خیلی نا گوار تمام میشود

او خنده بسیار شیرینی را سر داده و دست مرا در حالیکه چند دقیقه را به خاموشی سپری کرد در دست خود گرفت و بعد گفت: محبوب زیبایم ! تو باید این موضوع

شکر لب

شاعران شیرین سخن و شیرین

اگر چه ناز تو دل تازه دارد
ولیکن نازهم اندازده دارد

آنجا عاشق را تقدیر و تحسین می کنند تصویر دلپذیر خود را باد گار میدهند در عید و نوروز دامه های محبت آمیز ردو بدل می شود دسته های گل می فرستند نابله های زیبایی به یکدیگر عنایت می کنند درین جا اگر عاشق دل سوخته لجاجت کرد و وعده دیدار خواست بدشنام و نفرین می شنود، ترا ای خواننده عاشق پیشه منتظر نمی مانیم در بدخشان بودیم روزی به جانب یقتل می رفتیم در باره محبوبه شکر لبی رفیق شیرین زبان ما صحبت می کرد که (شیرین سخن) سر (شکر لب) گرفتار بود مدتها در یک دهکده زندگی می کردند زندگی شان گاهی به تلخی و گاهی به شیرینی سپری می شد بالاخره جوان شیرین سخن به شکر لب شکر شکن شور افکن رسید و چند سالی این دو دل داده با هم باخوشی و عشرت زندگی کردند و تمام اهل دهکده از عشق با زی و پاک بازی این دو یار طلب کار خبر بودند خلاصه اینکه هر دو در کنار یکدیگر جان دادند این شیرین جان کنی بود خواننده گرامی بیشتر مرد ما هم پای خود را ازین سفر عشق می گیریم در یقتل بدخشان یک دهکده شور انگیز بدخشان شکر لب می گویند به به چه نام ویا و شیرینی آری شکر لب نام یک دهکده شور انگیز بدخشان است .

غ ح تیمودی

و همانطور خاموش است افکار عجیب و غریبی مرا اذیت کرد ، بالاخره روی خود را با یک نوع دستپاچگی بسوی من دور داده و

گفت : سارا من ترا دو ست دارم ندا از جریانات زندگی تو قلبا متاثر می شوم ، فکرمی کنم زندگی بدون تو برای من خیلی دشوار است اما من هیچگاه جرئت آنرا پیدا کرده نمی توانم که برای تو یک بلان و یا چندین بلان را طرح و می

ریزی کنم ... چنانچه من این موضوع را قبلا هم برای اظهار نموده ام .

بقیه در صفحه ۸۳

صحبت‌تان و هنر مند

و تماشای آن بکشور ما خواهند آمد .
وقتی نظرش را در مورد تابلوهایش که بنمایش گزارده بود پرسیدم گفت : اصل منظوم از دایر نمودن این نمایشگاه این بود تا طرف توجه بیشتر استادان هنر قرار گیرد و نظریات و انتقادات شانرا بمنظور اصلاح نواقص بمن بگویند البته این اظهار نظر ها بهترین راه موفقیت در آینده خواهد بود .
از یناغلی محمد اسحق پرسیدم تابلو هایی را که بنمایش گزارده ای حاصل کار چند وقته ات خواهد بود ؟ باز هم تبسمی کرد و گفت : از دو سال باینطرف این تابلوها را آماده ساخته ام و برای آماده ساختن آن اکثرا بمشکلات هم مواجه شده ام زیرا وسایلی که در تهیه تابلو از قبیل رنگ های مختلف و غیره سا مان بکار میرود بعضا در

بقیه صفحه ۵۸

مرکز امروز

خنده کرد و گفت موضوع حل شد و راستی شخص از دوستانش او را آزار داده بود از شنیدن این موضوع راحت شدم و از وی خواهش کردم باید در چنین موارد بدون قضاوت صحیح کاری نکنند که زندگی خانوادگی اش را تلخ سازد .
این بود قصه دوستم و سوء تفاهمی که بین شان تو لید و منجر به وخامت اوضاع بین شان شده بود .

بقیه صفحه ۷۹

شما و طفل شما

مشوره نتوانستید مجبورید تا به طور ناگهانی طفل را از شیر جدا نمایند . البته معمولا ضرورت نیست تا طفل رانسبت مریضی های خفیف و یائیکه بسیار شدید و جدی نباشد از شیر مادر جدا کرد .
طبعاً این موضوع را داکتر شما تشخیص و فیصله خواهد کرد که « طفل جدا شود یا نه » یکسری از طریقه ها اینست که مایعاتی را که مادر مینوشد محدود ساخته و یک نوار یا پارچه پاک را در حالیکه خریطه های یخ روی پستانها قرار داده شود به

صفحه ۸۱

سپو تنیک و کیبل های زیر آب

این سوال علاقه تمام متخصصین و انجینیران تیلفو نی بین القاره ها را در تمام جهان بخود معطوف ساخته است . اما قاحال کدام جواب متحد آلمانی به آن وجود ندارد . زیرا خصوصیت این امر در مورد شبکه های تیلفو نی از همدیگر درین کشور ها فرقی می کند . تجربه های سالهای اخیر نشان می دهد که کیبل های زیر آبی فعلا مستحکم و بادوام موقعیت خویش را نگهدارند . تقاضا نسبت باین سیستم ارتباطی دوباره بعد از یک دوره رکود زیاد شده است و این تقاضا شروع ارتباطات مختاری را با استفاده

از سپو تنیک ها معنی می دهد . مزیت و برتری کیبل های زیر آب احتمالا درین خواهد بود که این

نوع کیبل ها وسیله مطمئن تر از تابات مخابراتی میباشد و می توان گفت که باین چنین یک ابتکار می توان از انگلستان به امریکای شمالی ارتباط مستقیم قایم نمود .
در همین نزدیکیها یک کمپنی انگلیسی بنام رستارد تیلفون ایند کیبل (به کیبل دوانی شروع خواهد نمود .

طول این لین جدید پنج هزار و دو صد و پنجاه کیلو متر و ظرفیت آن یک هزار و چار صد هشتاد کانال خواهد بود . علاوه از کیبل (کو آکسیال) این سیستم دارای چار صد هشتاد و نه تقویت کننده نیز خواهد داشت که هر یک ازین تقویت کننده ها به فاصله هشت عشریه پنج کیلو متر از هم دور واقع بوده و هر کدام آن با پوش های مستحکم ضد نفوذ آب مجهز می باشند و هرسانی متر آن توان برداشتن شش صد و سی کیلو

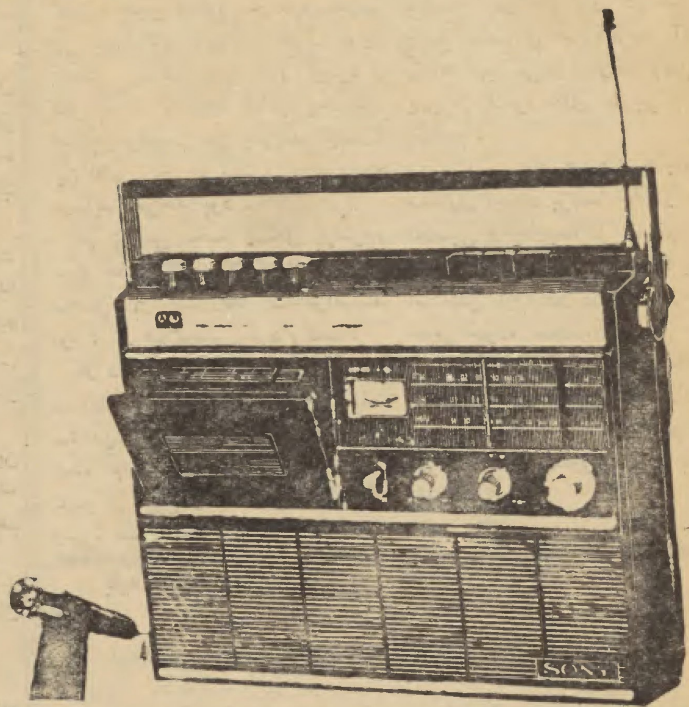
سونی

SONY

•
سونی برای من

•
سونی برای شما

•
سونی برای همه

رادیو کست مودل CF-250S

رادیو کست مودل CF-250S

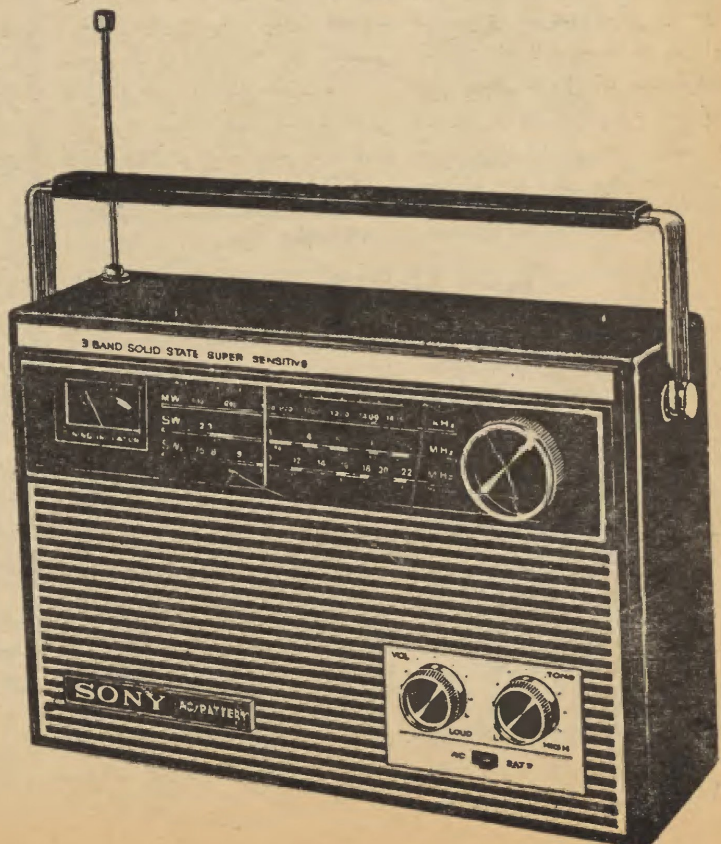
دارای رادیوی سه موج- قدرت ۱۸ وات برای لود اسپیکر اضافی
کنترل اتوماتیک برای ثبت-برق ۱۱۰-۱۲۰ یا ۲۲۰ ولت
باتری (۴ عدد باتری کلان)-کنترل پوزیر آواز-کنترل سه مرحله ای
لمدی و پستی آواز. وزن ۳۵۰ کیلو و بزرگی ۳۴ × ۱۰۰ × ۱۳۴ میلی
انچ

رادیوی دستی مودل 7R-55

دارای سه موج- حساسیت زیاد-برق ۱۱۰-۱۲۰ یا ۲۲۰ ولت با طری
(سه عدد باتری کلان) دارای وزن ۲۱۷ کیلو بزرگی ۳۴ × ۷۰ × ۹۴
انچ و قیمت بسیار نا زل

محل فروش:

عموم رادیو فروشی های معتبر مرکز و ولایات.

SONY.

عشق احساس عجیبی

کودکستانی در لیسۀ سلطانه رضیه

ساده ساعت سه عصر تشکیل می‌مانند و خورسندی کرده همکاران

دهد . یشان را يك بار دیگر خواستار گردید .

گفتم طوریکه دیدیم در ضمن پروگرام خوراکی اطفال کودکان شیر هم شامل است خوب اگر روشنی بنادزید که شیر

بیه شدگی از نوع خشک خواهد بود یا چطور گفت : بلی ما برای اطفال در موقع معین شیر هم می دهیم اما به خاطر اینکه نوشیدن

شیر خشک قسم مایع برای تقویه اطفال آنقدر موثر نیست از شیر ناو استفاده بعمل می آید .

میرمن فریار در پاسخ این سوال به روش موثر در تربیه ذهنی و جسمی اطفال کودکان در شرایط امروزی چه خواهد بود توضیح کرد :

به نظر من در تربیه جسمی اطفال غذایی خوب هوای گوارا و مراقبت و نگهداری منظم و همچنان و قایه شدن قبل از مصاب گردیدن به

بعضی امراض رول مهم عمده را داشته و در پهلوی آن مر بیون ورزیده که در رشته کودکان تحصیل کرده و تجربه کافی داشته باشد ، لازمی می باشد .

موصوف از همکاری و کمکهای یغله انیسه (رضایی) کفیله و معلمات کودکان میرمنوتولنه مزراشریف تدر تربیه اطفال کودکان لیسۀ سلطان رضیه سهم دارند اظهار

خود دستیاب کرده و در نیو یارک باقی بمانم .

فلیپ گفت : سارای عزیز اخیلی خوش هستم که می بینم سر انجام طریق حل این معمارا مطابق میل و پلان خود پیدا کردی .

بلی ، بلی ، این آخرین تصمیم منست ، فکر می‌کنم تو هم این پلان را خواهی پسندید .

فلیپ گفت : در نظر من بهترین پلانی است که به مفکوره خودت عملی شده باشد اما سارای شیرین فعلا يك موضوع دیگری پیدا شده که فکر میکنم نقشه های آینده مارا برای يك مدت نسبتا طولانی ناتمام خواهد ماند ، من مجبورم که ماههای تابستان را برای پیدا کردن يك نمایندگی جدید در اروپا سپری نمایم .

این خبر چنان تأثیری بر من وارد کرد که فکر می‌کنم در همین اجرای نقش کسی به من ابلاغ می‌نماید که حیات به اخیر رسیده يك نفری را که در عین اجرای نقش است ، من کم رنگی سردی و کمرخی می میرد اختیار کرد ام .

پس چرا این موضوع را قبلا به من نگفتی ، اما حالا که من پلان خود را تر تیب نموده ام میخواهی با اظهار این حقیقت مرا کاملاً مضمحل بسازی .

فلیپ گفت : نه ، عزیزم مقصد من طور دیگر بود ، من میخواستم ترا در انتخاب موضوع مربوط به خودت کاملاً به خودت آزاد بگذارم و همین سبب بود که جرئت نمی‌کردم نا این واقعیت را برای تو ابلاغ نمایم اما رفتن و آمدن من آنقدر وقت زیاد را در بر نمی‌گیرد ، فکر میکنم بعد از دو سه ماه واپس به نیو یارک مراجعت کرده بتوانم اما آن وقت مرادرین جا نخواهی دید ، بلکه من در واشنگتن خواهم بود .

سارای عزیز ! لطفاً این را نگو تو قبلا پلان توقف خود را در

من ترا دوست دارم (تصور می‌نمایم ، من ترا دوست دارم و از حادثات زندگی ات کاملاً متاثر میشوم ، چه جملات فریبنده ، بلی من این را میدانم و به آن یقین دارم ماین چه مفهومی را در قبال خود خواهد داشت ، آیا ازین توجه ای که نوم با هیچ نوع پلانی نیست چه نتیجه خواهد آمد .

باری وی بمن گفته بود : دوستی من پانو به اندازه ایست که به هیچ وجه با کلیه قابل مقایسه نمی باشد .

اما من گفتم : فلیپ ، من به این عقیده توارزش قایل هستم و آنرا يك حقیقت محض تصور می‌کنم چنانچه همین اکنون هم به آن اعتماد دارم ، اما تمام این سخنان برای فریب دادن است لذا در حقیقت آن تردید دارم و نمی‌توانم آن را يك چیز واقعی تصور کنم .

روز های متوالی یکی پی دیگر سپری میشود . اما من نمیتوانم کدام تصمیم قطعی اتخاذ کنم فکر می‌کنم ازدواج یا يك نفریکه هنوز نمایلات باطنی او بر ایم روشن نیست خیلی گران تمام خواهد شد ، ولو تمایلات او قابل فهم هم باشد در آنصورت موضوع داشتن زن يك پرابلم دیگر است که خالی از اشکال نخواهد بود . يك روز روشن ماه می بود که من فلیپ را از اتخاذ تصمیم خود ناخبر می‌سازم من و او در یکی از رستورانهای با شکوه نیویارک نشستیم ، فلیپ دریشی سبز رنگی به تن نموده و چهره و نسبت بهر وقت دیگر روشن تر جلوه می‌کرد اما خوشی چند لحظه قبل من آهسته آهسته بیک نوع غمگینی غیر قابل وصفی مبدل گردید .

فلیپ او لین جمله خود را این طور آغاز کرد : (سارای عزیز ! آیا بالاخره کدام راهی را پیدا کردی یانه ؟)

اوه ، باور کن از بس فکر نمودم دماغم کاملاً نا راحت شده ، اما فیصله اخیری من باین قرار گرفت که باید يك وظیفه جدیدی را برای

روزنوردن
میرمنوش شکر
معاون طویران شاه شهید
تلفن ۲۸۴۱
میرمنوش ۱۰
میرمنوش ۲۸۵۱
شرح اشتراک
کابل ۴۵۰ افغانی
مرکز برای تسلیه ۲۴۱ افغانی
شماره ۲۵ افغانی

AFGHAN DPT. STORE

همه از خرید در فروشگاه بزرگ افغان راضی هستند
زیرا میتوانند محصولات وطن و اشیای مورد ضرورت را
به قیمت خود فابریکه و نازلتر از بازار ازین فروشگاه بدست آورند.